

2025

VALMIERAS BIBLIOTĒKAS

GADA PĀRSKATS

Saturs

Kopsavilkums	3
1. Vispārīgs Valmieras bibliotēkas un novada bibliotēku raksturojums	6
2. Finansiālais nodrošinājums.....	7
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	8
4. Personāls.....	11
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	19
6. Krājums	48
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	61
8. Novadpētniecība	86
9. Projekti	103
10. Publicitāte	118
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	126
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	138
Pielikumi	145

Kopsavilkums

Bibliotēku 2025. gada darba prioritātes:

Valmieras bibliotēkas darba prioritātes un sasniegumi

- Personāla maiņas procesu vadīšana administrācijā un filiālēs, sekmējot zināšanu pārnēsi un jauno kolēģu integrāciju (12.lpp.).
- Stabils novada bibliotēku darbības un pakalpojumu kvalitātes nodrošināšana darbinieku prombūtnes laikā (40., 48.lpp.).
- Mērķtiecīga metodiskā un praktiskā atbalsta sniegšana bibliotēku tīklam, attīstot mūsdienīgus pakalpojumus novadā (138.-144.lpp.).
- Jauno 7 VPVKAC (Valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centru) atvēršanas bibliotēkās īstenošana un 13 bibliotēkās esošo VPVKAC punktu darbības nostiprināšana (6.-7., 10., 12., 13., 40.lpp.).
- Sekmīgas jaunās e-kataloga versijas ieviešana, apmācot darbiniekus un nodrošinot atbalstu lietotājiem (26., 37.-40.lpp.).
- Aktīva iesaistīšanās *Public Libraries 2030* tīkla aktivitātēs (108.-109.lpp.).
- Starptautiska, nacionāla un lokāla mēroga projektu aktivitāšu īstenošana (9., 103.,-109.lpp.).
- "Latviešu grāmatai 500" (LG500) kulminācijas gada pasākuma organizēšana (23., 32., 34., 71., 73., 95., 99.lpp.).
- Lasīšanas kultūras pieaugušo vidū stiprināšana, atbalstot Grāmatu klubu kustību un citas lasītveicināšanas iniciatīvas pieaugušo auditorijai (21.-22., 32., 46.lpp.).
- Sadarbība ar Latvijas Nacionālo digitālo bibliotēku (LNDB), digitalizācijas grupas darbs pie Digitālās bibliotēkas kolekcijas "Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums" satura – materiālu sagatavošana un pievienošana (13., 91.-93.lpp.).
- Darbs ar kopienu, iedzīvotāju iesaisti novada vēstures pētniecībā, bibliotēkas atbalsta kopienas veidošana (16., 42., 49.lpp.).
- Sistēmiskas iedzīvotāju atgriezeniskās saites ieguves ieviešana pakalpojumu kvalitātes pilnveidei (42.-44.lpp.).
- Valmieras Integrētās bibliotēkas (VIB) krājuma izvietojuma, reprezentācijas un publicitātes uzlabošana (20., 51., 61.lpp.).
- Digitālā atbalsta (mācību, konsultāciju) nodrošinājuma uzlabošana (20., 33., 35.-36., 44.lpp.).
- Vienotas sistēmas ieviešana Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (LNerB) pakalpojuma nodrošināšanā Valmieras bibliotēkā un tās filiālbibliotēkās (25.lpp.).
- Darbs ar bērniem, jauniešiem un ģimenēm lasītveicināšanas popularizēšanā (64.-71., 82.-84.lpp.).
- Sadarbības stiprināšana ar izglītības iestādēm un citām institūcijām (63., 64., 66., 67., 71., 126.-131.lpp.).
- Aktīva dalīšanās pieredzē par dažādiem darba virzieniem (17., 18., 26., 95.lpp.).

Prioritātes filiālbibliotēku darbā

- Kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu sniegšana, vienlaikus sekmīgi integrējot VPVKAC funkcijas (6.-7., 9., 42.lpp.).
- Kopienas stiprināšana un iesaiste. Bibliotēkas kā kopienas saskarsmes un kultūras centra attīstīšana, veicinot iedzīvotāju līdzdalību un lokālpatriotismu (99.-101.lpp.).
- Lasīšanas veicināšana un darbs ar bērniem. Aktīva dalība lasītveicināšanas programmās ("Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", "Grāmatu Bingo") un mērķtiecīga sadarbība ar izglītības iestādēm (51., 52., 64., 65.-66., 73.-82.lpp.).

- Novadpētniecības darbs un kopienas līdzdalība. Aktīva lokālās vēstures izpēte, apzinot zudušās mājvietas, vācot mutvārdu liecības un veidojot tematiskas izstādes, kas stiprina vietējo identitāti un piesaista iedzīvotājus kā līdzautorus. Bibliotēkas veido iedzīvotāju iniciatīvas projektus un organizē pasākumus, kuros kopiena tiek aicināta dalīties ar saviem stāstiem un atmiņām (99.-100., 126.-131.lpp.).
- Bibliotēku dalība projektos (110.-118.lpp.).
- Materiālu digitalizācija un sadarbība ar Digitālo bibliotēku. Mērķtiecīga kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, veicot materiālu digitālo apstrādi un aprakstu veidošanu Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) sistēmās (DOM). (Mazsalaca, Ēvele, Mūrmuiža, Jeri, Rubene) (91.-93.lpp.).
- Atgriezeniskās saites iegūšana no iedzīvotājiem, apkopošana un analīze (42.-44.lpp.).
- Bibliotēkas krājumu aktualizēšana (51., 60.lpp.).

Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

- 2025. gadā Valmieras novadā tika atvērti 7 jauni VPVKAC, kas veidoti uz bibliotēku bāzes (6.-7.lpp.).
- Grāmatu klubu kustības paplašināšanās novada bibliotēkās: Mazsalacas pilsētas bibliotēkā sekmīgi uzsākta "Grāmatu kluba" darbība, aktivitātes Strenčos, Rubenē, aug interese Vilpulkā (46.lpp.).
- Paplašināts sadarbības tīkls ar LNERB, nodrošinot pielāgotās literatūras pieejamību novadā (25.lpp.).
- Novadpētniecības publicitātes uzlabošana sociālajā medijā Facebook – "Novadpētniecības trešdienas" (86.-87.lpp.).
- Sedas pilsētas bibliotēkā uzsākts darbs pie novadpētniecības materiālu sistematizēšanas, izveidojot digitālu fotoattēlu reģistru. Ievērojami papildināts digitalizētu fotoattēlu krājums un cita vēsturiska informācija par Sedu (87., 93.lpp.).
- Sedas pilsētas bibliotēkā tika turpināts iedzīvotāju izstāžu cikls "Mans vaļasprieks" kā radoša iniciatīva kopienas saliedēšanai.
- Lasītveicināšanas programmu pēctecība novadā. Grāmatu Bingo izaicinājums "Sajūtu straumē" (46., 64., 67.-68.lpp.).
- Jaunas interaktīvas aktivitātes (45., 76.lpp.).

Nozīmīgi/jauni projekti bibliotēku tīklā

- Turpināts darbs projektā "Eiropas amatierzinātne" (European Citizen Science) sadarbībā ar inovatīvo publisko bibliotēku tīklu Public Libraries 2030. Projekta darbības laiks 2023-2025.
- NORDPLUS ADULT programmas projekts "Gaisma bibliotēkā ukraiņiem un daudzvalodīgas sabiedrības sekmēšanai" (LIGHT IN LIBRARY FOR UKRAINIANS & multilingual societal orientation) (2025-2026) NPAD-2025/10130. Valmieras bibliotēka – sadarbības partneris.
- ERASMUS+ LIBCHANGE Green libraries "Bibliotēkas maina pasauli" (Strenču pilsētas bibliotēka).
- Sagatavots projekta pieteikums Rencēnu pagasta 1.bibliotēkas dalībai projektu konkursā "Iedvesmas bibliotēka".
- Lasu, tā tad esmu (Valmieras bibliotēka).
- "Gaujas plostnieku stāsts. No Strenčiem līdz UNESCO" (Strenču pilsētas bibliotēka).
- "Latvijas kultūras panorāma kino, grāmatās, uz skatuves". VKKF Vidzemes kultūras programma 2025 (Mazsalacas pilsētas bibliotēka).
- Mākslas mini festivāls "Ražas svētki". VKKF Vidzemes kultūras programma 2025 (Mazsalacas pilsētas bibliotēka).
- "Ramatas spēku meklējot: otrais cēliens" (Ramatas pagasta bibliotēka).

- J. Makoveičukas grāmatas "Vienas dzimtas vēsture" izdošana (Rūjienas pilsētas bibliotēka).

Ar bibliotēku darbu saistītās problēmas

- Nepietiekams finansējums bibliotēku pakalpojumu attīstībai un personāla profesionālajai pilnveidei (7.-8., 10., 15., 16., 24., 33., 40., 48., 49.-50., 51., 60., 84.lpp.).
- Viena darbinieka bibliotēku darbības nepārtrauktības nodrošināšana ilgstošas personāla prombūtnes laikā (40., 42., 48.lpp.).
- Personāla mainība (12.lpp.).
- Darba apjoma un pienākumu pieaugums (18., 42.lpp.).
- Iedzīvotāju skaita samazināšanās un demogrāfiskie izaicinājumi (41., 77., 81., 84.lpp.).
- Infrastruktūra un saimnieciskie jautājumi (9.-10., 51., 85.lpp.).
- Bibliotēku krājumu komplektēšana krievu valodā (44., 60.lpp.).

1. Vispārīgs Valmieras bibliotēkas un novada bibliotēku raksturojums

2025. gadā Valmieras novadā bibliotēkās pakalpojumus nodrošina Valmieras novada pašvaldības iestāde Valmieras bibliotēka (turpmāk – Bibliotēka), kas veic koordinējošo un administrējošo darbu 31 Bibliotēkas struktūrvienībai – filiālbibliotēkai (turpmāk – filiālbibliotēkas) (4 pilsētu bibliotēkām, 27 pagastu bibliotēkām) un 23 Valmieras novada izglītības iestāžu bibliotēkām.

Saskaņā ar Bibliotēku likuma 12. pantu un Valmieras bibliotēkas nolikumu, Valmieras bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas (RGB) funkcijas, sniedzot metodisko un konsultatīvo atbalstu novada bibliotēkām un veidojot un uzturot Valmieras novada bibliotēku kopkatalogu. Metodiskās darbības teritorija ir Valmieras novads, ietverot Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienību, Burtnieku apvienību, Kocēnu apvienību, Mazsalacas apvienību, Naukšēnu apvienību, Rūjienas apvienību un Strenču apvienību.

Tabula "Bibliotēku sadarbības modelis"

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	x
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Pēc administratīvi teritoriālās reformas (turpmāk ATR) Valmieras novadā publisko bibliotēku tīklā tiek īstenots centralizētais pārvaldes modelis.

• Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

Pēc administratīvi teritoriālās reformas visas Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas pilda arī klientu apkalpošanas punkta (KAP) funkcijas, kas ietver konsultācijas par pašvaldības un valsts elektronisko pakalpojumu izmantošanu, informācijas sniegšanu par pašvaldības struktūrvienību un iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem, to saņemšanas kārtību, procedūru un nepieciešamajiem dokumentiem, saņemt konsultācijas dažādu dzīves situāciju ērtākai risināšanai. Bibliotēkā ieviesta arī maksas pakalpojumu sniegšana – iespēja norēķināties par pašvaldības sniegtajiem maksas pakalpojumiem, nodokļiem un nodevām. Kopš 2024. gada 1. marta Valmieras novada pašvaldībā līdztekus jau novadā esošajiem 7 VPVKAC darbojās arī 12 VPVKAC, kas veidoti uz bibliotēku bāzes. Tie darbojas kā vienoti pakalpojumu sniegšanas kontaktpunkti tuvāk dzīvesvietai valsts un pašvaldības pakalpojumiem. 2025. gada 2. janvārī Trikātas VPVKAC tika pārcelts uz Trikātas pagasta bibliotēku, kas nozīmē, ka bibliotēkās no 2025. gada sākuma darbojas kopā jau 13 VPVKAC. Īstenojot Atvēršanas fonda projektu Nr. 2.1.2.1.i.0/1/23/I/VARAM/011 "Pakalpojumu sniegšanas reformas atbalsts", 2025. gada 7. novembrī tika atvērti un darbu uzsāka vēl 7 VPVKAC filiālbibliotēkās: Vecates pagasta bibliotēkā, Ramatas pagasta bibliotēkā, Vīlpulka pagasta bibliotēkā, Ipiķu pagasta bibliotēkā, Lodes pagasta bibliotēkā, Ēveles pagasta bibliotēkā un Jērcēnu pagasta bibliotēkā. Saskaņā ar šīm izmaiņām ir mainījušies amata nosaukumi bibliotēku vadītājiem uz "Bibliotēkas vadītāja, klientu apkalpošanas speciāliste VPVKAC". Līdz ar jauno VPVKAC atvēršanu bibliotēkās darbojas jau 20 VPVKAC. Pārējās filiālbibliotēkas pilda KAP funkcijas, tomēr jāatzīmē, ka vietās, kur atrodas novadā pirmie izveidotie VPVKAC, filiālbibliotēkās iedzīvotāji maz vai nemaz izmanto šos sniegtos pakalpojumus, piemēram, Naukšēnos (darbojas Naukšēnu pagasta pārvaldes administratīvās ēkas pirmajā stāvā no 2015.gada novembra), Kocēnos un pilsētu bibliotēkās.

2025. gadā bibliotēkās esošajos VPVKAC kopā reģistrēti 4107 sniegtie valsts un pašvaldības pakalpojumi, no kuriem 184 ir sniegtie groza pakalpojumi, 174 ir sniegtās groza konsultācijas, 3670 pašvaldības sniegtie pakalpojumi un pārējie – 79 – citi pakalpojumi, kas nav ne pašvaldības, ne groza

pakalpojumi. Visvairāk groza pakalpojumi ir sniegti Trikātas pagasta bibliotēkas VPVKAC – 62, Sēļu pagasta bibliotēkas VPVKAC – 36 un Sedas pilsētas bibliotēkas VPVKAC – 31. Savukārt visos bibliotēkās izvietotajos VPVKAC kopumā 2025. gadā tika sniegti 4 107 pakalpojumi, groza konsultācijas visvairāk ir sniegtas Sedas pilsētas bibliotēkas VPVKAC – 82, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkas VPVKAC – 34 un Trikātas pagasta bibliotēkas VPVKAC – 32. Savukārt pašvaldības sniegtie pakalpojumi visvairāk ir sniegti Sedas pilsētas bibliotēkas VPVKAC – 918, Rencēnu pagasta bibliotēkas VPVKAC – 552 un Trikātas pagasta bibliotēkas VPVKAC – 501.

Veikta Mazsalacas vidusskolas reorganizācija, kas ar 2025. gada 1. augustu ir mainījusi statusu un nosaukumu, kļūstot par Mazsalacas Mūzikas un mākslas pamatskolu. Izmaiņas veiktas saskaņā ar Valmieras novada pašvaldības domes 29.06.2024 lēmumu Nr.279 un 30.01.2025 lēmumu Nr. 12. Skolas bibliotēka turpina savu darbu skolas telpās, katru darba dienu nodrošinot skolēniem ikdienas piekļuvi informācijas resursiem un bibliotēkas pakalpojumiem.

Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēku izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)			
Valmieras bibliotēka	668 815	668 189	643 176
Filiālbibliotēkās	873 738	826 070	841 793
Darbinieku atalgojums (bruto)			
Valmieras bibliotēka	296 539	314 726	328 065
Filiālbibliotēkās	409 110	431 476	467 221
Krājuma komplektēšana			
Valmieras bibliotēka	31 417	27 477	26 952
Filiālbibliotēkās	84 469	77 414	72 492

Arī 2025. gadā Bibliotēkas kopējo izdevumu summa nedaudz samazinājusies, pārskata gadā samazinājums ir bijis 3,74% attiecībā pret 2024. gadu, savukārt filiālbibliotēkās summa kopumā palielinājusies par 1,9 %, Tas skaidrojams ar to, ka 2025. gadā 7 Bibliotēkas filiālbibliotēkās tika izveidoti VPVKAC, līdz ar to šīm filiālbibliotēkām tika piešķirts papildus finansējums VPVKAC ierīkošanai – tika iegādāti datori, galdi, biroja krēsli, multifunkcionālās iekārtas un cits nepieciešamais aprīkojums. Kopumā 7 VPVKAC izveidei tika izlietoti 61 030 EUR, no kā atvēršanās fonda projekta finansējums bija 70%, savukārt pašvaldības finansējums 30%.

Ņemot vērā, ka preču un pakalpojumu cenas turpina pieaugt, jāsecina, ka bibliotēkas 2025. gadā finansējuma dēļ nav spējušas turpināt uz attīstību vērstu krājuma, aktivitāšu un pakalpojumu pilnveidi. Krājuma veidošanas budžets līdzvērtīgs 2024. gada budžetam, bet cenu pieaugums ļauj iegādāties mazāku skaitu vienību. Pasākumu un citu norišu nodrošināšanai ir ļoti dažādi budžeti – pie budžeta izskatīšanas tika ņemts vērā, vai pagastā ir citas kultūras vai izglītības iestādes. Kopumā bibliotēku budžeti ir funkciju izpildi nodrošinoši.

Pārskata periodā nedaudz pieaudzis bibliotēku darbinieku atalgojums, tomēr tas aizvien nav pietiekams, lai būtu motivējošs faktors potenciālajiem darbiniekiem, mainoties bibliotēku personālam.

Strenču pilsētas bibliotēka: Kopumā secināms, ka uzņēmuma izdevumu struktūrā arvien lielāku īpatsvaru ieņem personāla izmaksas, kamēr operatīvās izmaksas, piemēram, krājuma komplektēšana, tiek pakāpeniski samazinātas. Tas norāda uz stratēģisku fokusu uz cilvēkresursiem un vienlaikus uz izmaksu efektivitātes uzlabošanu citās jomās.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: Jānorāda, ka iepriekšējos gados, veicot budžeta grozījumus, izdevās palielināt finansējumu grāmatu un periodikas iegādei, bet šogad nebija būtiska ietaupījuma citās budžeta sadaļās, līdz ar to šādi grozījumi netika veikti.

Brenguļu pagasta bibliotēka: Salīdzinot ar 2024. gadu, 2025. gadā samazinājās finansējums krājuma komplektēšanai, kas ietekmēja jaunieguvumu apjomu. Pieaugošās grāmatu cenas būtiski ierobežo iespējas atjaunot krājumu iepriekšējā apjomā, saglabājot kvalitāti.

Dikļu pagasta bibliotēka: Pārskata periodā filiālbibliotēkas kopējo izdevumu summa samazinājusies, par gandrīz 11%. Ņemot vērā preču un pakalpojumu cenu pieaugumu gan bibliotēku materiālu un norišu nodrošināšanai, jāsecina, ka bibliotēka 2025. gadā finansējuma dēļ nav spējusi turpināt uz attīstību vērstu aktivitāšu un pakalpojumu pilnveidi. Ilgtermiņā tas saskatāms kā drauds kvalitatīvu bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanai.

Ēveles pagasta bibliotēka: Finansējums galvenokārt nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. Vienlaikus vērojama tendence samazināt finansējumu krājuma komplektēšanai, kas ilgtermiņā var negatīvi ietekmēt bibliotēkas attīstību.

Ipiķu pagasta bibliotēka: Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums ir apmierinošs – tas nodrošina bibliotēkas pamatfunkcijas. Piešķirtie naudas līdzekļi nodrošināja jaunāko grāmatu iegādi, preses pasūtīšanu, taču cenu sadārdzinājuma dēļ pārskata periodā grāmatu un periodisko izdevumu iepirkumu nācās samazināt. Bibliotēkas izmaksas palielinājušās ar VPVKAC izveidi.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu, krājuma komplektēšanai paredzētais finansējums krājuma komplektēšanai ik gadu ir krities, neskatoties uz to, ka gan grāmatu, gan preses izdevumu cenas ir augušas.

Kocēnu pagasta bibliotēka: Bibliotēkas finansējums, salīdzinot ar 2024. gadu, ir samazinājies par aptuveni 10 %. Esošais finansējuma apjoms ļauj nodrošināt bibliotēkas pamatfunkciju izpildi, taču tas ir nepietiekams attīstības pasākumu īstenošanai un jaunu iniciatīvu ieviešanai. Pēdējos gados vērojama pakāpeniska finansējuma samazināšanās tendence, kas, visticamāk, saistīta ar kopējo valsts ekonomisko situāciju un budžeta ierobežojumiem. Iepriekšējos gados bibliotēkai bija pieejams finansējums arī attīstībai, kā rezultātā ir izveidota laba materiāltehniskā bāze un infrastruktūra, kas tiek izmantota arī pārskata periodā. Pasākumu organizēšanai un apmeklētāju motivēšanai atsevišķos gadījumos tika piesaistīti sponsori. Šis atbalsts galvenokārt bija neliela apjoma un netika sniegts finanšu līdzekļu veidā, bet gan kā cienasts pasākumu apmeklētājiem vai pateicības balvas aktīvākajiem un veiksmīgākajiem dalībniekiem. Kopumā, pateicoties veiksmīgai un pārdomātai resursu plānošanai, ir iespējams nodrošināt Kocēnu pagasta bibliotēkas funkciju pilnvērtīgu īstenošanu arī samazināta finansējuma apstākļos.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums Valmieras bibliotēkā

Sadarbībā ar Valmieras novada pašvaldības Informācijas tehnoloģiju centra speciālistu katru gadu tiek izvērtēts Bibliotēkas stacionāro un portatīvo datoru stāvoklis un to veiktspēja. Pārskata periodā Bibliotēkā norakstīti divi 2019. gada monitori un viens 2014. gada sistēmbloks, savukārt, iegādāti pieci portatīvie datori, divi AIO (all in one) datori, viens stacionārais datorkomplekts, viens paaugstinātas veiktspējas sistēmbloks, viens viedtālrunis un pieci svitrkodu skeneri. Turpmākajos gados jāturpina secīga novecojošās datortehnikas nomaiņa.

Bibliotēkas klientiem drukāšanas un kopēšanas pakalpojumi tiek nodrošināti Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavā ar Vidzemes Augstskolas iekārtām, bet darbinieku vajadzībām tiek izmantotas 8 drukas iekārtas, starp tām, 2024. gadā iegādātais plakanvirsmas skeneris novadpētniecības materiālu digitalizēšanai. Detalizēta informācija par Bibliotēkas tehnoloģisko

nodrošinājumu 1. pielikuma tabulā "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Valmieras bibliotēkas iekārtas un aprīkojums".

Pārskata periodā Bibliotēkā no mēbelēm tika iegādāti divi atpūtas krēsli un divi pārvietojamie galdiņi, savukārt no sadzīves tehnikas – perkolators.

Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums filiālbibliotēkās

Filiālbibliotēku tehnoloģiskais nodrošinājums pārskata periodā uzlabojies līdz ar 7 VPVKAC izveidi un atvēršanu, kā arī daļēju novecojušās tehnikas nomaiņu par pašvaldības finansējumu. Bibliotēkās, kurās atvērti VPVKAC, 2025. gadā iegādāti un sākti izmantot 13 aprīkoti stacionārie datori, 7 portatīvie datori, 7 multifunkcionālās iekārtas, 7 dokumentu kameras, galdi, krēsli, atvilktnu bloki. Katra no šīm 7 bibliotēkām ir aprīkota arī ar 55 collu videoekrānu pakalpojumu un aktualitāšu atspoguļošanai (TV ar USB savienojumu) kopā ar mobilo statīvu videoekrānam.

Filiālbibliotēkās darbinieku un klientu vajadzībām tiek izmantoti 146 stacionārie datori, no kuriem 45 darbiniekiem un 101 klientiem, un 38 portatīvie datori. Kopā no 184 datoru vienībām 40 ir vecākas par 8 gadiem.

Filiālbibliotēkās tiek izmantotas dažādas drukas iekārtas, kopumā 72 iekārtas, kas tiek kombinētas, lai nodrošinātu visas nepieciešamās funkcijas, piemēram, krāsaina druka, A3 izmēra druka, kopēšana un citas.

Ēveles pagasta bibliotēka: Saistībā ar VPVKAC atvēršanu bibliotēkai ir nodrošināts jauns un mūsdienīgs aprīkojums. Bibliotēkas telpā iekārtota klienta darba vieta ar ergonomisku paceļamo datorgaldū, krēslu, akustisko paneli, galda lampu. Pakalpojumu nodrošināšanai un izmantošanai klientam pieejams jauns stacionārais dators, papildu monitors ar kameru, portatīvais dators, austiņas, dokumentu kamera, multifunkcionālā iekārta. Tāpat iekārtota darba vieta darbiniekam ar ergonomisku paceļamo datorgaldū, atvilktnu bloku, galda lampu, jaunu stacionāro datoru, austiņām, IP telefonu. Līdz ar VPVKAC izveidi bibliotēkā ir pieejams televizors, kas tiek izmantots aktuālās informācijas un paziņojumu demonstrēšanai apmeklētājiem. Kopumā ir būtiski uzlabojies tehniskais nodrošinājums un funkcionalitāte bibliotēkas darbiniekiem un apmeklētājiem.

Vaidavas pagasta bibliotēka: Pasākumu nodrošināšanai trūkst projektors vai liela izmēra televizors, lai veiktu prezentācijas un veicinātu interaktīvu vidi, kas būtu lietderīgi arī darbā ar bērniem un jauniešiem.

Detalizēta informācija par filiālbibliotēku tehnoloģisko nodrošinājumu 2. pielikuma tabulā "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Filiālbibliotēku iekārtas un aprīkojums".

Brenguļu pagasta bibliotēka: Būtiska problēma ir interneta pieslēguma nestabilitāte, kas apgrūtina tiešsaistes apmācību norisi un e-pakalpojumu izmantošanu. Šis jautājums ir risināms, uzlabojot pieslēguma kvalitāti nākotnē.

Ēveles pagasta bibliotēka: Papildus, turpinot bibliotēkas bērnu zonas labiekārtošanu, tika nomainīts galds un krēsli, jo esošais bija novecojis gan vizuāli, gan funkcionāli. Rezultātā bērniem tika radīta mūsdienīga un saistoša vide, kurā pavadīt brīvo laiku.

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Matīšu pagasta bibliotēka: Šajā atskaišu gadā logam ir veikta stikla paketes maiņa.

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka: Aizvadītajā gadā bija nepieciešams ēkas jumta remonts, jo no jumta pārkares stiprinājumiem izslīdēja un saplīsa trīs stikla loksnes. Tika veikti remontdarbi, kā arī profilakses nolūkos nostiprinātas pārējās loksnes.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka: Tika veikts ieejas kāpņu remonts, atjaunojot izdrupušos pakāpienus.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: 2025. gada martā, bibliotēkai tika izstrādāts jauns interjera projekts. Tā autore Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas pasniedzēja Vizma Auzenberga-Kalniņa. Projekta kopējās izmaksas ir 34691 EUR. Lai iecerēto īstenotu Rencēnu pagasta 1. bibliotēka sadarbībā ar Valmieras bibliotēkas administrāciju, startēja LNB Atbalsta biedrības projektā IEDVESMAS BIBLIOTĒKA ar savu pieteikumu. Pieteikums tika atbalstīts un bibliotēka ir ieguvusi iespēju, kuru akceptē arī Valmieras novada pašvaldība, 2026.-2027. gadā īstenot izstrādāto projektu.

Rūjienas pilsētas bibliotēka: Bibliotēkas rīcībā nav informācijas par to, kāda ir virzība jau 2023.gadā uzsāktiem darbiem pie bibliotēkas ēkas rekonstrukcijas projekta izstrādes, tāpat nav zināmi konkrēti projekta realizācijas termiņi.

Strenču pilsētas bibliotēka: Lai arī pārskata perioda laikā bibliotēkā nav veikti ēku rekonstrukcijas darbi, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku un Strenču apvienības vadību, tika veikts bibliotēkai piekļaujošās kāpņu telpas daļējs remonts.

Nepieciešams remonts

Burtnieku pagasta bibliotēka: Bibliotēkas telpām nepieciešams remonts. Remonta izdevumi budžeta plānā netiek apstiprināti, jo plānota ēkas rekonstrukcija sakarā ar Burtnieku Ausekļa pamatskolas pārcelšanu uz Burtnieku centru. Iespējama bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām.

Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka: Lai gan telpu modernizācija un kosmētiskais remonts divās bibliotēkas telpās kļūst arvien aktuālāks, tomēr tas vēl netika plānots nepietiekamā finansējuma dēļ.

Rūjienas pilsētas bibliotēka: Bibliotēkas ēkai ir ļoti nepieciešama renovācija, primāri siltumapgādes, ūdensapgādes un elektroapgādes sistēmām. Novecojušās apkures sistēmas un lielo kopējo siltuma zudumu dēļ bibliotēkas telpu temperatūra nepārsniedz $+16^{\circ}$, nedarbojas ventilācijas sistēma, telpās ir liels mitruma īpatsvars, veidojas pelējums. Šāda situācija ir ļoti nelabvēlīga ne tikai darbinieku un apmeklētāju veselībai, bet arī bibliotēkas krājumam. Vienīgais un ātrākais risinājums situācijas kaut daļējai uzlabošanai ir mitruma savācēja iegāde. Tas pieprasīts 2026. gada budžetā.

Strenču pilsētas bibliotēka: 2024. gadā tika izstrādāts rekonstrukcijas projekts, lai nodrošinātu bibliotēkai atsevišķu ieeju, tomēr 2025. gada budžetā darbiem netika piešķirti līdzekļi rekonstrukcijai nepieciešamo darbu veikšanai.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Pārskata periodā bija plānots sakārtot bibliotēkas ieejas priekštelpu: pārveidot priekštelpas durvis un nomainīt grīdas segumu. Ieplānotais netika paveikts, jo Valmieras novada pašvaldība nepiešķir pietiekošu finansējumu. Problēma – bibliotēkas tualetes telpa ir novecojusi, neatbilstoša un izvietota neizdevīgā vietā. Lai to paplašinātu un nodrošinātu piekļuvi cilvēkiem ratiņkrēslos, nepieciešams pārbūvēt sienas, aizverot esošās darbinieka kabineta durvis un izveidojot jaunu ieeju kabinetā. Tā kā tualete atrodas starp lasītāju apkalpošanas un personāla telpām, paplašināšana iespējama tikai kabineta pusē. Projekta realizācija prasa ievērojamus ieguldījumus, tāpēc pagaidām nav zināms, kad situācija tiks atrisināta.

Nepieciešamas plašākas telpas

Sedas pilsētas bibliotēka: Akreditācijas atzinumā norādīts, ka ilgtermiņā nepieciešams plānot un īstenot bibliotēkas telpu paplašināšanas iespējas. Šajā kontekstā 2023. gadā tika izstrādāts pārbūves plāns bibliotēkas pārcelšanai uz Sedas pilsētas pārvaldes ēku Skolas laukums 1, taču projekts netika realizēts, jo pašvaldība plāno šo ēku atsavināt. 2024. gadā darbu pārtrauca Strenču pamatskolas Sedas filiāle, kā rezultātā atbrīvojās telpas, skolas ēkā, kuras perspektīvā varētu tikt izmantotas Bibliotēkas darbības paplašināšanai. Pašlaik pašvaldība izvērtē iespējamus risinājumus un meklē optimālāko variantu atbrīvojušos bijušās Sedas skolas telpu turpmākai izmantošanai.

Iekārtas, aprīkojums

Filiālbibliotēkās iekārtu un aprīkojuma iegāde notikusi saskaņā ar plānotiem nodrošinājuma uzlabojumiem un budžetā pieejamiem līdzekļiem.

2025. gada 7. novembrī 7 filiālbibliotēkās atklāti VPVKAC, kuru izveidošanai ar Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) dotāciju un pašvaldības finansējumu uzlabots aprīkojums un IT iekārtu nodrošinājums. Katrā bibliotēku VPVKAC izveidota un aprīkota jauna klienta darba vieta, veikti uzlabojumi darbinieka darba vietai. Mēbeļu, inventāra un IT tehnikas iegāde veikta 2025. gadā. Bibliotēku materiāltehniskais nodrošinājums atbilstoši katras bibliotēkas vajadzībām uzlabots ar ergonomiskiem krēsliem, elektroniski paceļamiem galdiem, atvilktnu blokiem, akustiskajiem paneļiem, bukletu statīviem, galda lampām, stacionārajiem un portatīvajiem

datoriem, dokumentu kamerām, austiņām, multifunkcionālajām iekārtām un videoekrāniem, kas aprīkoti ar mobilo statīvu.

Kauguru pagasta bibliotēka: 2025. gadā bibliotēkā iegādāts rokas putekļu sūcējs grāmatu plauktu atbrīvošanai no putekļiem.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: 2025. gadā iegādājāties jaunu galdiņu vestibālā un svētkodu skeneri darbiniekiem apkalpošanā, jo iepriekšējais vairs nedarbojās. 2025. gadā bija plānots iegādāties divus jaunus stacionāros datorus darbiniekiem, bet budžetā līdzekļi tika piešķirti tikai vienam datoram.

Plāņu pagasta bibliotēka: Veicot nelielus plauktu pārbūves darbus, rasta iespēja gaumīgāk sakārtot periodiskos izdevumus un novadpētniecības materiālu krājumu. Tīkla ātrgaita: lejupielāde 7.03 Mb/s, augšupielāde 13.5 Mb/s. 2025. gada aprīlī tika veikti interneta pieslēguma remontdarbi, lai uzlabotu kvalitāti. Diemžēl, rezultāts ir neapmierinošs. Darba pienākumu veikšanā traucējošs ir gan interneta ātrums, gan interneta pieslēguma esamība vai neesamība. Daļēji varbūt vainojama arī novecojusī datortehnika, kuras darbības laikā bieži vien tiek pārtraukts savienojums ar interneta vietnēm. 2026. gada budžetā plānots finansējums jaunam datoram gan bibliotēkas vadītājam, gan lietotājiem.

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka: Bibliotēkas hallē stiklotajai fasādei pieliktas jaunas žalūzijas, lai vasaras karstajos mēnešos iekšējās mazinātu temperatūru.

Sedas pilsētas bibliotēka: Lai pilnīgāk uzlabotu situāciju, risinājums – nākamā gada budžetā paredzēt līdzekļus vismaz viena novecojušā lietotāju datora nomaiņai. Bibliotēkā ir nobriedusi vajadzība pēc lielāka ekrāna (šāda opcija līdz šim bibliotēkā nav bijusi), kas ļautu pilnvērtīgāk organizēt gan izglītojošus, gan izklaidējošus pasākumus bērniem un pieaugušajiem, kā arī skaidrāk un vizuāli pieejamāk prezentēt iedzīvotājiem novadpētniecības materiālus, fotogrāfijas, rakstus un citus materiālus.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Tabula "Darbinieku skaits VB"

	Pavisam slodžu skaits	Darbinieku skaits pilnā slodzē	Darbinieku skaits nepilnā slodzē
Valmieras bibliotēka	24 <i>t.sk. bibliotekārie darbinieki 22</i>	24	0
Filiālbibliotēkas	40	29 slodzes (+1 vakance)	10 slodzes (9 darbinieki)

Tabula "Bibliotekārie darbinieki pa vecuma grupām"

	30-39	40-49	50-59	60-69
Valmieras bibliotēka	5	7	3	7
Filiālbibliotēkas	4	5	22	8

2025. gads iezīmējās ar nepieredzētu personāla mainību gan Bibliotēkā, gan tās filiālbibliotēkās. Šis process, kurā paralēli noritēja gan plānota, gan neparedzēta darbinieku maiņa, prasīja augstu elastību un ievērojamus RGB administratīvos un laika resursus darbības nepārtrauktības nodrošināšanai, personāla atlasei, integrācijai un apmācībai. Kopumā personāla mainības vadība šajā periodā kļuva par vienu no būtiskākajiem prioritārajiem uzdevumiem.

Pārskata periodā Valmieras bibliotēkā ir notikušas izmaiņas personālā:

- Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītāja amatu atstājot Ričardam Štibem, vadību pārņēma Ieva Freimane-Mihailova.
- Atgriežoties Bibliotēkā pēc ilgstošās prombūtnes, direktores vietnieces darbu turpina Kristīne Kīne.
- Darbu Bibliotēkā uzsāka Maira Brokere, Andris Kovaļevskis, Inese Oļengoviča (Pieaugušo apkalpošanas nodaļā) un Linda Cielēna. Darba gaitas Bērnu apkalpošanas nodaļā uzsāka Una Grāve.
- Darba tiesiskās attiecības ar Bibliotēku pārtrauca Kristiāna Caune, Antra Nīgale, Dace Alsiņa, Egita Šaicāne.
- Valmieras novada pašvaldība 2025. gada 2. janvārī Bibliotēkas filiālbibliotēkai "Trikātas pagasta bibliotēka" pievienoja Trikātas VPVKAC funkcijas, savukārt VPVKAC štata vietu pārcēla uz Bibliotēku. Darbinieci ilgstoši bija darba nespēja, tika pieņemts lēmums pārtraukt darba attiecības. 2025. gada 8. septembrī tika noslēgts darba līgums ar Lindu Cielēnu, kura nepieciešamības gadījumā atvieto filiālbibliotēku darbiniekus ilgstošā prombūtnē, kā arī ir atbalsta persona filiālbibliotēku darbiniekiem par jautājumiem, kas saistās ar VPVKAC.

Personāla izmaiņas filiālbibliotēkās 2025. gadā

- Vecates pagasta bibliotēkā darba gaitas uzsākusī Daiga Sprice.
- No 2025. gada 1. aprīļa Plāņu pagasta bibliotēkā notikušas izmaiņas personāla sastāvā: apvienojot darba pienākumus, darbu 0,3 slodžu apmērā turpmāk veic Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkas vadītāja Līga Rābante (aizstājot Gunitu Kainaizi).
- Par Valmieras pagasta bibliotēkas vadītāju kļuvusi Anda Dubulte.
- Bērzaines pagasta bibliotēkā darbu uzsākusī Zane Grabuzova.
- Lodes pagasta bibliotēku turpmāk vadīs Dita Balode, savukārt līdzšinējā bibliotēkas vadītāja Saiva Kūķe turpinās darba gaitas Valmieras 2. vidusskolas bibliotēkā.
- Naukšēnu pagasta bibliotēkā uz noteiktu laiku prombūtnē esoša darbinieka aizvietošanai darba līgums noslēgts ar Maritu Kupču.
- Dikļu pagasta bibliotēkas vadītāja amatu atstājusi Anta Bukava.

Sākot ar 2025. gadu, veikta personāla resursu optimizācija divās Plāņu pagasta filiālbibliotēkās. Lai nodrošinātu abu bibliotēku sekmīgu darbību un profesionālu vadību, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkas vadītāja ir pārņēmusi abu bibliotēku vadību, apvienojot amata slodzes. Tādējādi darbiniekam ir izveidota pilna darba slodze, kas sadalīta starp abām vietām: 0,7 slodze vienā bibliotēkā un 0,3 slodze otrā. Šāda modeļa ieviešana ir ļāvusi nodrošināt kvalificētu bibliotekāro pakalpojumu abās apkaimēs, efektīvi izmantojot pieejamo budžetu un cilvēkresursus.

Profesionālā pilnveide

Pārskata periodā bibliotekāru profesionālās pilnveides programmu tematika bija daudzpusīga. Izvērtējot pieejamās finansiālās iespējas personāla izaugsmei, mērķtiecīgi piesaistītas bezmaksas mācību programmas un pieredzes apmaiņas resursi, sekmējot darbinieku kompetenču pilnveidi bez papildu budžeta noslodzes. Tēmu un formātu izvēli noteica gan katra speciālista darba specifika, gan pieejamie finanšu resursi.

Izvērtējot aizvadītajā gadā apgūto mācību saturu, profesionālās pilnveides aktivitātes var sagrupēt četros tematiskos blokos:

- Nozares specifiskās kompetences. Padziļinātas zināšanas par inovatīvām lasītveicināšanas metodēm, novadpētniecības darbu un kultūras mantojumu, darbu ar informācijas sistēmu ALISE, par darba rādītāju analīzi, bibliotēku ietekmes novērtēšanu u. tml.
- Tehnoloģiju inovācijas. Mākslīgā intelekta (MI) rīku integrācija ikdienas procesos un kibernetikas prasmju pilnveide.
- Valsts pārvaldes aktualitātes. Zināšanu papildināšana par e-pakalpojumu platformām, e-adresi un valsts pārvaldes vienoto klientu apkalpošanas centru (VPVKAC) pakalpojumu groziem.
- Personības izaugsme un sociālās prasmes. Psiholoģiskais atbalsts un labbūtība. Supervīzijas, lekcijas par mentālo veselību un stratēģijām cīņā ar digitālo pārslodzi.

Visvērtīgākās pārskata gada mācības un to ieguvumi atšķiras atkarībā no RGB nodaļu specifikas. Svarīgākais profesionālās izaugsmes panākums Pieaugušo apkalpošanas nodaļā ir darbinieces Kristas Abatnieces-Barbinas iegūtais maģistra grāds bibliotēkzinātnē (Latvijas Universitāte).

Tāpat darbinieki piedalījušies dažādos vērtīgos profesionālās pilnveides pasākumos:

- Līga Vītola izgājusi LNB 44 stundu rīkotos kursus (moduli) "Bibliotēkas krājuma plānošana", kas nostiprinājis jau esošās zināšanas par krājuma veidošanu un pārvaldību, gan iedevis jaunas atziņas un profesionālās zināšanas;
- Kristīne Lubāniņa izgājusi Latvijas Kultūras koledžas 9 stundu rīkotos kursus "Izstāžu plānošana un dizains bibliotēkās", iegūstot jaunas idejas un skatījumu uz dažādu izstāžu noformēšanu un to popularizēšanu;
- Agita Lapsa un Malva Šķēle gada griezumā apmeklējušas klātienē un attālinātas mācības par digitalizāciju, autortiesībām, DOM un APLIS sistēmām, lai pilnvērtīgi varētu papildināt LNDB saturu ar Valmieras kolekcijas materiāliem;
- visi nodaļas darbinieki vairākkārt mācījušies par mākslīgā intelekta iespējām, drošību un pielietojumu darba vidē. Nodaļas vadītāja Alīna Pūce izgājusi LNB 16 stundu kursus "Integrating Artificial Intelligence in Library-Based Media Literacy Training", pēc kuriem tika veidotas nodarbības arī visiem Valmieras Integrētās bibliotēkas un Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēku darbiniekiem.

Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieki fokusējās uz pedagoģiju, digitālo prātību un starptautisko pieredzi, lai uzlabotu darbu ar jaunāko mērķauditoriju:

- Cikls "Kā izprast bērnu uzvedību?" un apmācības "Rokraksta glābējzvērs". Gūtas zināšanas par bērnu psiholoģiju un pedagoģiju palīdz mazināt konfliktus, veidot iekļaujošu vidi un organizēt rakstītveicināšanas pasākumus.
- Dalība "Lasītpatikas forumā" un LNB seminārā "Strādāsim kopā!". Iegūtas jaunas metodes pasākumu plānošanai un labās prakses piemēri darbam ar dažādām vecuma grupām.
- Kursi par kibernetiku, MI un medijprātību (Riga TechGirls). Praktiski tiek izmantoti, lai konsultētu bērnus par drošu interneta lietošanu un uzlabotu datu aizsardzības praksi bibliotēkā.

Krājuma komplektēšanas un apstrādes nodaļas (KAN) darbiniekiem svarīgi bija padziļināti apgūt tehniskos procesus un datu kvalitātes standartus: LNB Bibliogrāfijas institūta rīkotas apmācības "Bibliotēku datu veidošana un autoritatīvā kontrole" 1.diena – bibliogrāfisko datu veidošana

(monogrāfijām un analītikai); 2.diena – autoritatīvo datu veidošana un priekšmetošana. Ekspertu veiktā Valmieras RGB datu analīze ļāva identificēt un novērst tipiskākās kļūdas monogrāfiju un analītikas aprakstos. Papildinātas praktiskas zināšanas par UDK indeksu piešķiršanu, priekšmetošana un elektroniskās vārdnīcas "Tēzaurus" izmantošanu autoritatīvo ierakstu veidošanā.

Īstenota arī starptautiskā pieredze:

- 27. un 28. maijā organizēts kultūrizpētes un pieredzes apmaiņas brauciens uz Vīmsi bibliotēku Tallinā (Igaunija) un Oodi bibliotēku Helsinkos (Somija), tajā piedalījās 19 Valmieras novada bibliotekāri. Brauciens sniedza iedvesmu telpu plānojuma un inovatīvu pakalpojumu ieviešanai, stiprinot bibliotēku kā kopienas centru.
- No 25. līdz 28. novembrim Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce piedalījies ERASMUS+ mācību seminārā Briselē, Beļģijā, kurā notika bibliotekāru tīklošanās un ideju apspriešana ERASMUS+ projektu izveidei pieaugušo izglītības jomā.
- No 19. līdz 27. oktobrim 6 darbinieki ERASMUS+ projekta ietvaros apmeklēja nedēļu garas starptautiskas mācības Šauļos, Lietuvā "Erasmus+ Empowering Librarians with Gamification Strategies for Youth Education". Mācību laikā starptautiskā komandā tika attīstītas praktiskas prasmes spēļu aktivitāšu izstrādē un ieviešanā, iegūtas teorētiskas un praktiskas zināšanas par to, kā spēļu metodes un rīkus var pielietot lasītveicināšanas un izglītojošu aktivitāšu izstrādē un kā spēles elementi var atbalstīt dalībnieku motivāciju, sadarbību un komunikācijas prasmes, un iegūtas citas aktuālas uz bērnu un jauniešu lasītveicināšanu orientētas un spēļu stratēģijās balstītas zināšanas, kuras tiks pielietotas darbā ar bērniem un jauniešiem ikdienas darbā.
- Mobilitātes vizīte Erasmus+ projekta "Bibliotēka maina pasauli" ietvaros Ormož pilsētas bibliotēkā, Slovēnijā (Strenču pilsētas bibliotēkas (2) un Valmieras bibliotēkas (1) darbinieki) sniedza vērtīgu ieskatu par to, kā vietējās kopienas un bibliotēkas var efektīvi integrēt kultūras un dabas mantojumu pieaugušo izglītības programmās.

Filiālbibliotēku personāla augsti novērtētais:

Nozīmīgas ir bijušas Valmieras bibliotēkas vadības organizētās supervīzijas lielāko filiālbibliotēku vadītājiem, kas uzsāktas 2024. gadā, noslēdzās 2025. gada pavasarī, vēlāk pāraugot kovīzijās. Tās ļāvušas veidot izpratni par kolēģu bibliotēku darbu, uzturot savstarpēji pozitīvu garu un atbalstu problēmsituācijās, rosinot meklēt jaunas sadarbības iespējas.

Valmieras bibliotēka kā RGB un metodiskais centrs

Izbraukuma metodiskās dienas (Jērcēnos, Salacgrīvā un Staicelē, Mičkēnā), kas nodrošina pieredzes apmaiņu dabiskā darba vidē. Metodisko dienu semināri, "Alises stundas", jauno darbinieku apmācības.

Supervīzijas un kovīzijas bibliotēku vadītājiem, kas palīdz risināt problēmsituācijas un uzlabot emocionālo noturību.

LNB un Kompetenču attīstības centrs – viens bibliotēkas darbinieks sekmīgi nokārtojis profesionālās kvalifikācijas eksāmenu, apstiprinot savu profesionālo sagatavotību un atbilstību amata prasībām.

Mācībās novērtēta zinātniski pamatota un metodiska pieeja. Pozitīva atgriezeniska saite saņemta par tādām mācību tēmām, kā informacionālā uzvedība, lasītveicināšanas stratēģijas, Mākslīgā intelekta (MI) sistēmu darbības principi un to praktiska pielietošana satura radīšanā (piemēram, vizuālo materiālu ģenerēšana), darbs ar DOM sistēmu. Gandarījums par apmeklēto Latvijas Bibliotēku kongresu, Latvijas pagastu bibliotekāru kongresu un Lasītprīka forumu.

Valsts administrācijas skola (Digitālā akadēmija) – kursi "Kiberdrošība publiskajā pārvaldē", kas Valmieras novada pašvaldībā noteikts kā obligāts visiem darbiniekiem un "Mākslīgā intelekta pamati publiskajā pārvaldē" sniedza aktuālas zināšanas par digitālās drošības jautājumiem un mākslīgā intelekta izmantošanas iespējām publiskās pārvaldes darbā.

VARAM – Tehniskās apmācības par VPVKAC darbu: E-adrese, e-rēķini un plašais valsts pakalpojumu grozs (VSAA, VID, PMLP u.c.). Šīs mācības ir visciešāk saistītas ar ikdienas klientu apkalpošanu.

Dalība sešu dienu Erasmus+ programmā Šauļos, Lietuvā kursā "Let's play: Empowering Librarians with Gamification Strategies for Youth Education", sniedza vērtīgu ieskatu spēlošanas stratēģiju izmantošanā darbā ar jaunatni, kā arī deva spēcīgu impulsu jaunu ideju ieviešanai un starptautiskās sadarbības stiprināšanai.

Kopumā pārskata periodā Bibliotēkas darbinieki profesionālajai pilnveidei veltījuši 2210 stundas, kas ir par 4% vairāk nekā 2024. gadā (2120 stundas). Filiālbibliotēku darbinieki kopumā mācībām veltīja 3666 stundas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (2802 stundas), apjoms ir pieaudzis par 31%. Aprēķini liecina, ka bibliotekāru tālākizglītības apjoms gan RGB, gan novadā ir sasniedzis vidēji vienu darba dienu mēnesī.

Šis dinamiskais stundu skaita palielinājums, it īpaši filiālbibliotēku tīklā (+31%), apliecina speciālistu augsto motivāciju un nepieciešamību pēc jaunām kompetencēm, lai nodrošinātu iedzīvotājiem mūsdienīgus un augstas kvalitātes pakalpojumus. Vienlaikus šie dati liek saglabāt piesardzību, jo darbinieku profesionālā pilnveide šobrīd tiek īstenota uz viņu kapacitātes robežas. Īpaši izaicinoša situācija ir pagastu bibliotēkās ar vienu darbinieku, kur nepieciešamība pēc nepārtrauktas mācīšanās (it īpaši digitālo prasmju un MI jomā) ir jāsabalansē ar bibliotēkas atvērtības nodrošināšanu un tūlītēju pakalpojumu sniegšanu apmeklētājiem. Šī slodze norāda uz nepieciešamību meklēt risinājumus darba procesu organizēšanai, lai speciālistu izaugsme nekļūtu par risku viņu labbūtībai un iestādes pamatdarbības nepārtrauktībai.

Lielāko daļu profesionālās pilnveides norišu VIB un novada darbiniekiem sagatavoja un nodrošināja Valmieras bibliotēkas speciālisti. Bet mums ir skaidrs, ka ar ikmēneša metodisko dienu, kad bibliotēkas ir slēgtas apmeklētājiem, nepietiek, lai speciālisti varētu pilnvērtīgi apgūt nepieciešamo zināšanu apjomu. Jāņem vērā, ka šīs dienas ir paredzētas arī citiem būtiskiem amata pienākumiem – darbam ar krājumu, tehnisko un administratīvo procesu sakārtošanai, kā arī pasākumu plānošanai.

Vēl uzsverams ir fakts, ka šis ievērojamais zināšanu apjoms ir apgūts, pārsvarā izmantojot bezmaksas resursus, bet paļaušanās tikai uz bezmaksas saturu bieži ierobežo iespēju apgūt specifiskas, padziļinātas un profesionāli sertificētas prasmes, un mērķtiecīgs finansējums profesionālajai pilnveidei ir ļoti būtisks.

• Apbalvojumi un pateicības

- 2025. gadā Valmieras bibliotēkas vecākā bibliotekāre, eksperte Anita Apine saņēma LR Kultūras ministrijas Atzinības rakstu par nozīmīgu ieguldījumu Valmieras bibliotēkas attīstībā un Valmieras novada (iepriekš Valmieras rajona) kultūrvides veidošanā.
- Valmieras Integrētās bibliotēkas 18. dzimšanas dienā 2025. gada 27. novembrī pasniegti Valmieras novada pašvaldības Pateicības raksti Valmieras novada bibliotēku darbiniekiem:
  - Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas "Rūjienas pilsētas bibliotēka" vecākajai bibliotekārei Gitai Veserei par 40 darba gadiem Rūjienas kultūrvides veidošanā.
  - Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas "Mazsalacas pilsētas bibliotēka" vecākajai bibliotekārei Ievai Bāliņai par 40 darba gadiem Skaņkalnes pagasta un Mazsalacas kultūrvides veidošanā.
  - Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas "Jērcēnu pagasta bibliotēka" vadītājai Ilvijai Ķimsei par 35 darba gadiem Jērcēnu pagasta kultūrvides veidošanā.
  - Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas "Mazsalacas pilsētas bibliotēka" vadītājai Zanei Jeskei par 25 darba gadiem Mazsalacas kultūrvides veidošanā.
  - Valmieras bibliotēkas darbiniekam Andrejam Plešauniekam par ilggadīgu, atbildīgu un radošu darbu Valmieras bibliotēkā (20 darba gadi).

- Valmieras bibliotēkas vecākajai bibliotekārei, ekspertei Anitai Apinei par ilggadēju, godprātīgu un radošu ieguldījumu Valmieras Integrētās bibliotēkas pakalpojumu attīstībā (15 darba gadi).
- Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēkas "Mazsalacas pilsētas bibliotēka" vecākajai bibliotekārei Aijai Kārkliņai par 10 darba gadiem Mazsalacas kultūrvides veidošanā.
- LR Kultūras Ministrijas un LNB pateicība Valmieras bibliotēkai un Strenču pilsētas bibliotēkas vadītājai Ingunai Dukurei par līdzdalību norišu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācijas pasākumā "Cauri tumsai ar grāmatu".
- Vidzemes Augstskolas pateicība Valmieras Integrētajai bibliotēkai par draudzību un sadarbību pirmajā viņu rīkotajā Sadarbības forumā 25. februārī.
- Pateicība Naukšēnu pagasta bibliotēkai no Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja un LNB par dalību Ziemeļvalstu Literatūras nedēļā 2025.
- Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs un LNB pateicība Sedas pilsētas bibliotēkai par piedalīšanos Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas 2025 norisēs.
- LNB Letonikas un Baltijas centra un Bibliotēku attīstība centra rīkotajā stāstu konkursā "Bibliotēka muižā", Latvijas Bibliotēku portālā, kas tika rīkots "Latviešu grāmatai 500" ietvaros, Jērcēnu bibliotēkas vadītāja Ilvija Ķimse saņēma Pateicību, 5. vieta no 10 labākajiem žūrijas un lasītāju balsojumā.
- Sēļu pagasta bibliotēkai izteiktas pateicības no Rūjienas vidusskolas vadības par Turku delegācijas latviskā vakara organizēšanu un latviskās kultūras pasākumu īstenošanu vācu un japāņu jauniešiem, kā arī pateicība no Tūrisma nodaļas par veiksmīgi sarīkoto Simjūda pārgājieni.
- Naukšēnu pagasta bibliotēka kopā ar biedrību "Ķoņu kalna dzīves skola" sagatavojusi pieteikumu, uz kura pamata apbalvojumu "Valmieras novada Goda pilsonis" saņēma kādreizējā Ķoņu pagasta bibliotekāre un kultūras darbiniece Maruta Krastiņa. Tas piešķirts par sevišķiem nopelniem sabiedriskajā un kultūras jomā, daudzu gadu garumā pētot un popularizējot Ķoņu pagasta vēsturi, apkopojot ziņas par Ķoņu pagasta iedzīvotājiem, pagasta sabiedrisko un kultūras dzīvi, par Baltijas ceļa gadadienai veltītās svinīgās norises attīstīšanu Latvijas-Igaunijas robežpunktā Unguriņos, iesaisti Ķoņu dzīvesvides uzlabošanā un vietējās kopienas tradīciju uzturēšanā.

• **Finansējums personāla attīstībai**

Valmieras novada pašvaldība 2025. gadā budžeta piešķirto līdzekļu ietvaros atbalstīja bibliotekāru profesionālo pilnveidi, bet jāatzīmē, ka katru gadu finansējums, kas tiek paredzēts darbinieku profesionālajai pilnveidei (mācību maksa, ceļa izdevumi) samazinās, un šogad līdzekļi bija ierobežoti attiecībā pret iestāžu tīkla mērogu un darbinieku skaitu. RGB speciālistiem tālākizglītības līdzekļi bija pieejami vairāk, bet vairāku filiālbibliotēku budžetos šim mērķim finansējums nav ticis paredzēts. Rezultātā profesionālā pilnveide šajās struktūrvienībās tika nodrošināta, izmantojot vienīgi bezmaksas izglītības resursus un Valmieras bibliotēkas sniegto metodisko un apmācību atbalstu, kas ierobežo darbinieku iespējas profesionālajai pilnveidei. Finansiālā atbalsta palielināšana ļautu nodrošināt kvalitatīvāku un vienmērīgāku mācību procesu visiem speciālistiem, tādējādi tieši veicinot pakalpojumu kvalitātes izaugsmi novadā. Ņemot vērā šo situāciju, arvien vairāk darbinieku cenšas izmantot iespējas apmeklēt bezmaksas mācības. Tādēļ augsti vērtējama darbinieku personīgā iniciatīva un pašieguldījums, bieži vien pašiem personīgi sedzot transporta vai kursu izmaksas, ko darba devējs atbalstījis, nodrošinot apmaksātu darba laiku dalībai mācībās un profesionālajai izaugsmei.

- **Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana.**

Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāres pārskata periodā apmeklējušas daudzveidīgus profesionālās pilnveides seminārus un kursus gan klātienē, gan attālināti, kas aptver dažādu tēmu apguvi, piemēram, pedagogiju un bērnu psiholoģiju, digitālās prasmes, kibernetiku, lasīšanas veicināšanu, kultūrizglītību un tehnoloģiju ietekmi uz sabiedrību. Apgūtās zināšanas ir cieši saistītas ar ikdienas darbu bibliotēkā un sniegušas praktisku pienesumu pakalpojumu kvalitātes uzlabošanā. Piemēram, tīmekļsemināru cikls "Kā izprast bērnu uzvedību?", ko organizēja LVA metodikas skola "PUPA", būtiski paplašināja izpratni par mūsdienu bērnu motivāciju, uzvedības cēloņiem un emociju regulāciju. Šīs zināšanas lieti noder darbā ar bērniem un jauniešiem – uzlabojusies komunikācija ar šo mērķauditoriju, lielāka drošības sajūta bibliotekāriem konfliktu situācijās, mērķtiecīgāka atbalsta sniegšana bērniem ar uzvedības grūtībām, bibliotēkas vide kļuvusi iekļaujošāka un emocionāli drošāka.

Dalība Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru Lasītpatikas forumā, kustībā "Restarts lasīšanai", kā arī pasākumos "Grāmatas gājputnu ceļš" un lasīšanas veicināšanas iniciatīvās ļāva Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāriem gūt jaunas idejas darbam ar dažādām vecuma grupām, stiprināt izpratni par lasīšanas nozīmi bērnu attīstībā, kā arī iepazīt labās prakses piemērus no citām bibliotēkām. Šīs zināšanas noder lasīšanas veicināšanas aktivitāšu organizēšanā nodaļā – uzlabota sadarbības veidošana ar skolām, pedagogiem, bērnu vecākiem, veicināta bērnu un jauniešu interese par grāmatām, turpināts pilnveidot lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Tika apmeklēta apmācību programmas cikls "Rokraksta glābējzvērs", kas sniedza zināšanas par glīttrakstīšanas ergonomiku, pareizu satvērienu, burtu un ciparu veidošanu, Montessori pieejas elementiem. Šo kursu sniegtās zināšanas var izmantot, organizējot dažādus rakstītveicināšanas pasākumus Bibliotēkā.

Vērtīgas bija biedrības "Rīga TechGirls" nodarbības "Cilvēcīgi par tehnoloģijām", kā arī citu organizētās apmācības par kibernetiku, datu aizsardzību, mākslīgo intelektu (MI) un medijpratību, kas darbiniekiem nodrošināja aktuālas zināšanas par digitālo pratību, autortiesībām un Vispārīgo datu aizsardzības regulu (GDPR), drošu interneta lietošanu, mākslīgā intelekta iespējām un izaicinājumiem. Šīs zināšanas un prasmes noder Bērnu apkalpošanas nodaļā strādājošajiem, lai konsultētu bērnus, jauniešus par drošību internetā, kā arī zināšanas noder veidojot un vadot nodarbības, pasākumus bērniem un jauniešiem par digitālo pratību. Un kā liels plus jāmin, ka uzlabota personas datu aizsardzības prakse bibliotēkā.

Aizvadītais gads pagājis arī, gūstot pieredzi pieredzes apmaiņas braucienos un klausoties vietējo kolēģu labajās praksēs. Pieredzes apmaiņas brauciens uz Igaunijas un Somijas bibliotēkām sniedza iespēju iepazīt mūsdienīgu bibliotēku kā kopienas centru, viņu sniegtos inovatīvos pakalpojumus un iespēju aplūkot citādākus telpu plānojuma un aktivitāšu risinājumus. No šīm pieredzes vizītēm gūta iedvesma bibliotēkas telpu un pakalpojumu pilnveidei, stiprināta izpratne par bibliotēku lomu sabiedrībā.

Ļoti vērtīgs labo praksi seminārs bija Latvijas Nacionālās bibliotēkas organizētais seminārs bibliotekāriem, kas strādā ar bērniem un jauniešiem "Strādāsim kopā!", kura ietvaros ar savām metodēm un paņēmieniem dalījās bibliotekāri no visas Latvijas. Šis iedvesmojošais seminārs noderēja nākamā gada pasākumu plāna izveidei.

Jāmin arī, ka Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas darbinieces ne tikai piedalījās kā klausītājasursos un semināros, bet arī vecākā bibliotekāre Līga Bujane vadījusi četras nodarbības – lekcijas gan pedagogu, gan bibliotekāru mērķauditorijai, sniedzot savu pieredzi par lasīšanas veicināšanas programmas, piesaistot suni, izveidi un vadīšanu. L. Bujane 26. februārī vadīja tiešsaistes lekciju (organizators I.T. Akadēmija) "Lasīšanas veicināšanas programma Valmieras Integrētajā bibliotēkā", daloties pieredzē par lasītveicināšanas programmu, piesaistot suni. Apmācībās piedalījās 16 dalībnieki. 5. maijā L. Bujane piedalījās kā lektore Kvalifikācijas attīstības forumā Klaipēdas Litorinas skolā ar lekciju "Suņu asistētas nodarbības bērniem", foruma

dalībniekiem – speciālo skolu pedagogiem un citiem interesentiem – skaidrojot par nodarbību veidošanu skolas un pirmsskolas vecuma bērniem, piesaistot suni, kā asistentu. Tāpat 18. martā tika organizēti un vadīti neformālās izglītības kursi pieaugušajiem "Ievads patstāvīgu kanisterapijas nodarbību sagatavošanā" (vairāk par kursiem sadaļā *Bibliotēkas izglītojošā darbība*).

Savukārt, atsaucoties Valmieras Izglītības pārvaldes aicinājumam, L.Bujane vadīja lekciju "Lasītveicināšanas programmu sagatavošana" Valmieras Gaujas krasta vidusskolā–attīstības centrā, tiekoties ar 20 pedagogiem, metodiķiem, lai iedvesmotu, kā izveidot lasīšanas veicināšanas programmu, kur meklēt materiālus par tēmu "Medijpratība".

Papildus nozares pamatpiedāvājumam darbinieki izmanto arī citas profesionālās pilnveides iespējas. Tā, piemēram, *Strenču pilsētas bibliotēkas* darbiniece papildināja zināšanas ne tikai LNB Kompetenču attīstības centra mācībās "Soli pa solim: darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkā", bet arī biedrības Open Radošais Centrs (Open.lv) seminārā "Pusaudžu mentālā veselība – praktisks ievads".

- **Problēmas un to risinājumi personāla jomā**

Pārskata periodā saskārāmies ar dubultu slodzi: vērienīgu darbinieku mainību un vienlaicīgu nepieciešamību pēc padziļinātām apmācībām, ko diktē augošais amata pienākumu un digitālo prasību apjoms. Papildu slogu RGB resursiem radīja nepieciešamība nodrošināt filiāļu nepārtrauktu atvērību darbinieku atlases periodos, kas prasīja neplānotu darba procesa koordinēšanu un fizisku klātbūtni. Situāciju būtiski apgrūtināja fakts, ka lielākajai daļai filiālbibliotēku budžetu finansējums profesionālajai pilnveidei nebija paredzēts vai bija nepietiekams. Tas ne tikai rada plaisu starp pieaugošajām prasībām pret pakalpojumu kvalitāti un personāla izaugsmes iespējām, bet arī rada RGB kapacitātes izsīkuma risku un kavē mūsdienīgu pakalpojumu ieviešanu un to kvalitātes nodrošināšanu filiālēs.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

5.1. Valmieras bibliotēkā

Tabula "Valmieras bibliotēkas pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo unikālo lietotāju skaits Valmieras novadā	16 496	17 010	16 873	+3%; –1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	7 501	7 600	6 998	+1%; –8%
t.sk. aktīvo lietotāju skaits Valmieras bibliotēkā	5827	6 141	6 135	+5%; –0,1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1 882	1 959	1 778	+4%; –9%
Bibliotēkas apmeklējums kopā*	517 318	1 012 378	1 728 981	+96%; +71%;
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	70 285	74 981	78 246	+6%; +4%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	17 424	17 676	20 599	+1%; +16,5%
Virtuālais apmeklējums	447 033	937 397	1 650 735	+110%; +76%;
<i>t. sk. bibliotēkas tīmekļa vietne</i>	178 000	188 570	189 337	+6%; +0,4%
<i>t.sk. tiešsaistes kataloga izmantošana</i>	259 103	465 536	669 363	+80%; +43%
<i>t.sk. citu digitālo pakalpojumu izmantošana</i>	nav datu	283 291	792 035	nav datu; +180%
Izsniegumu kopskaits	349 292	657 521	391 206	+88%; –41%
<i>t. sk. fiziskais izsniegums bērniem līdz 18.g.</i>	15 326	18 418	19 918	+20%; +8%
Izdevuma veidi:				
<i>grāmatas</i>	72 271	71 836	75 177	–0,6%; +5%
<i>periodiskie izdevumi</i>	32 100	25 671	24 050	–20%; –6%
<i>abonētās datubāzes</i>	242 824	558 356	290 838	+130%; –48%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pilsētā	24%	25%	25%	+1%; nemainās
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	37%	39%	36%	+2%; –3%
Iedzīvotāju skaits Valmierā**	24 531	24 284	24 220	–1%; –0,3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5 099	5 019	4 967	–1,6%; –1%

*2023.g. datos nav atspoguļota statistika "citu digitālo pakalpojumu izmantošana"

**Izmantoti Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati <https://www.pmlp.gov.lv/lv/fizisko-personu-registra-statistika-2025gada>

- **Esošo pakalpojumu pilnveide**

Grāmatu, žurnālu un CD nodošanas kaste

No 2021. gada 1. jūnija apmeklētājiem ir iespēja izmantot grāmatu, žurnālu un CD nodošanas kasti, kas uzstādīta pie bibliotēkas ēkas ieejas durvīm Cēsu ielā 4. Iekārta ir viegli lietojama un pieejama arī ārpus bibliotēkas darba laika ikvienam ērtā diennakts stundā. Tādējādi samazinās laikā nenodoto grāmatu skaits, ir mazāk kavētāju. Pārskata periodā pakalpojums turpina pierādīt savu nepieciešamību, īpaši pēc vairākām brīvdienām redzams, cik cilvēkiem šī iespēja ir nozīmīga, jo grāmatu nodošanas kaste ir pārpildīta. Ziemassvētku un Jaungada garo brīvdienu laikā kasti nācās iztukšot arī svētku dienās.

E-grāmatas

Turpinām piedāvāt lasītājiem e-grāmatas gan angļu, gan latviešu valodā. Angļu valodā e-grāmatas lasītājiem pieejamas datubāzē EBSCO eBook Public Library Collection. Latviešu valodā 3td e-GRĀMATU bibliotēkā (plašāk sadaļā *e-GRĀMATU bibliotēka*). Attīstot e-grāmatu popularizēšanu, bibliotēkas informatīvajā pastā biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv, atbildot uz iedzīvotāju jautājumiem, tiek atgādināts arī par šo iespēju. 2025. gadā EBSCO datubāze piedzīvojusi vizuālas izmaiņas, kuras ietekmējušas arī datubāzes izmantošanu. Tā vairs nav ērti pārskatāma un pārlūkošanas iespēja pēc žanriem vairs nav pieejama. Šī iemesla dēļ esam arī samazinājuši datubāzes reklamēšanu, jo konkrētais pakalpojums vairs nav pievilcīgs. Pārskata periodā esam sākuši domāt par alternatīvām, 16. septembrī kopā ar LNB Elektronisko resursu pakalpojumu sektora darbiniecēm tiešsaistē sazinājāmies ar Tallinas kolēģiem, lai aprunātos par viņu pieredzi ar OverDrive e-grāmatu pakalpojumu. Pagaidām turpinām abonēt EBSCO eBook Public Library Collection.

Digitālais atbalsts

Tiek turpināts digitālais atbalsts, sniedzot konsultācijas un padomus dažādu ar tehnoloģijām saistītu jautājumu risināšanā. 2025. gadā digitālais atbalsts tika nodrošināts pilnā apjomā, piedāvājot iedzīvotājiem regulāras individuālās konsultācijas un tematiskas grupu nodarbības dažādu ar tehnoloģijām saistītu jautājumu risināšanā. Kopumā sniegtas 114 individuālās konsultācijas 80 apmeklētājiem un organizētas 15 grupu nodarbības, kuras kopumā apmeklēja 106 dalībnieki, apliecinot pieaugošu sabiedrības interesi un nepieciešamību pēc digitālo prasmju pilnveides. Pakalpojuma nodrošināšana iespējama pateicoties tam, ka darbu uzsākusī jauna kolēģe Maira Brokere, kuras pienākumos ietilpst digitālā atbalsta nodrošināšana. Konsultāciju skaitā neiekļauj ikdienas apkalpošanu un sīkus jautājumus par digitāliem rīkiem un e-pakalpojumiem, kurus risina ikkatrs darbinieks, atrodoties apkalpošanas zonā. Konsultācijas iepriekš jāpiesaka un ilgst vienu līdz divas stundas.

Daiļliteratūras kolekciju izdalīšana

Kopš 2020. gada Bibliotēkā tiek izdalītas daiļliteratūras tematiskās kolekcijas, kas iekārtotas atsevišķos plauktos un marķētas atšķirīgās krāsās, lai klientiem būtu ērtāk atrast sev interesējošo lasāmvielu. 2025. gadā, pārskatot esošo daiļliteratūras krājumu un iegādājoties jaunas grāmatas, kolekcijas tika papildinātas. Katru gadu kolekcijas tiek pārskatītas un izvērtētas, vai nepieciešamas izmaiņas to saturā. 2025. gadā visā daiļliteratūras krājumā veikta izvietojuma maiņa, kas ietekmējis arī daiļliteratūras kolekciju atrašanās vietas. Kolekciju izmantojums 2025. gadā pieaudzis, lasītāji aizvien ļoti novērtē šāda veida izvietojumu.

Piekļuves dati datubāzēm

Pārskata periodā Bibliotēka turpināja piedāvāt iespēju saņemt attālinātās piekļuves datus datubāzēm: Letonika.lv, Britannica Library, EBSCO eBook Public Library Collection. Šīs datubāzes pēc pieprasījuma pieejamas arī visiem filiālbibliotēku lietotājiem.

Bibliotēkas informatīvais e-pasts biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv

E-pasts ir viens no ērtākajiem saziņas veidiem ar bibliotēku. Atbildes uz jautājumiem Bibliotēkas e-pastā gada beigās tiek uzskaitītas. Vairākumā e-pastu ir lūgums pagarināt izsniegto dokumentu lietošanas termiņu. Lasītāji savos e-pastos bieži lūdz atgādināt vai izveidot autorizācijas datus, lai varētu izmantot gan Bibliotēkas attālinātos pakalpojumus, gan saņemt iespēju lasīt e-grāmatas 3td e-GRĀMATU bibliotēkā. Citas populārākās sarakstes tēmas: lūgumi datus nomainīt e-pasta adresi vai tālruņa numuru, pieteikšanās informācijas saņemšanai par jaunieguvumiem un pasākumiem vai atteikšanās no tās, pieteikšanās individuālo vai grupu telpu rezervācijai, jautājumi, kā rīkoties nozaudētas grāmatas gadījumā, informācija par pasākumiem, lūgumi nosūtīt skenētu rakstu, grāmatu satura rādītājus, kartes u.c. Bibliotēkā pieejamos materiālus. Bijuši arī lūgumi atlasīt un rezervēt grāmatas par konkrētām tēmām. 2025. gadā ir bijušas 176 šādas sarakstes. Izmantojot Bibliotēkas informatīvo e-pastu, lasītāji tiek informēti par izgatavotajām lasītāju kartēm, lasītājiem tiek pārsūtītas vēstules no LNB ar elektroniskajām rakstu kopijām. Bibliotēkas informatīvajā e-pastā tiek saņemtas arī dažādu iestāžu un organizāciju lietišķa satura vēstules, kas tiek pārsūtītas par attiecīgo jomu atbildīgajiem darbiniekiem.

Informācijas sūtīšana Bibliotēkas klientiem par jaunieguvumiem un pasākumiem.

Pārskata periodā Bibliotēka turpina piedāvāt lasītājiem iespēju savā e-pastā saņemt informāciju par jaunieguvumiem un/vai pasākumiem. Informācija par jaunieguvumiem un pasākumiem tiek izsūtīta regulāri – vienu reizi mēnesī.

Galda spēļu klāsts un pasākumi

Bibliotēkā jau ilgu laiku ir pieejamas galda spēles, taču tās iepriekš iepirkas Bērnu apkalpošanas nodaļā un bija paredzētas mērķauditorijai ģimenes un bērni. Lai Bibliotēkai piesaistītu klientus vecumā no 30 līdz 50 gadiem, kopš 2024. gada tiek iegādātas arī galda spēles, kas paredzētas auditorijai vecumā 10+ vai 12+. Šīs ir stratēģiskās spēles, kuras pārsvarā izvēlas spēlēt tieši pieaugušie. Iegādātas spēles "El Dorado", "Kvedlinburgas pūšlotāji"; "Mežā"; "Pyramido" u.c. Lai popularizētu šo pakalpojumu, turpināta ikmēneša tradīcija – galda spēļu dienas. Tās notiek reizi mēnesī sestdienās un visas dienas garumā (Bibliotēkas darba laikā no plkst. 10.00 līdz 16.00) ir iespēja spēlēt galda spēles Bibliotēkas telpās, kā arī tās paņemt uz mājām. Janvāra galda spēļu dienā jau otro reizi tika uzaicināts SIA "Brain Games" pārstāvis, kurš pastāstīja par jaunām un aktuālām spēlēm, visiem kopā bija iespēja tās izmēģināt. Šajā pasākumā liela interese bija izmēģināt spēli "Flow", pasākumu apmeklēja 60 cilvēki. 2025. gadā tika rīkotas 9 galda spēļu dienas. Šo pasākumu apmeklētāji pārsvarā bija ģimenes ar dažāda vecuma bērniem, kā arī bērni un pieaugušie. Vidēji vienā galda spēļu pasākumā bija 15-25 apmeklētāju. Vēl nepieciešams darbs, lai piesaistītu vairāk pieaugušo auditoriju, vēl aizvien nonākam situācijās, kur lietotāji un citi apmeklētāji nezina, ka ir pieejamas galda spēles paņemšanai uz mājām.

Grāmatu klubs Valmierā

Kopš 2024. gada augusta sadarbībā ar Bibliotēku Valmierā darbojas grāmatu klubs. To izveidojušas vietējās iedzīvotājas Sanita Resne un Ieva Jansone. Kopš pirmās tikšanās reizes, Bibliotēka aktīvi iesaistās kopīgās aktivitātēs un kluba tikšanās reizes notiek Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas telpās. Telpas izvēlētas ar mērķi, lai vecāki varētu ņemt līdzi arī bērnus, kuri tikmēr pavadītu laiku bibliotēkā. Tikšanās reizes notiek vienu reizi mēnesī, gandrīz katru mēnesi tiek rīkota arī tiešsaistes tikšanās. Grāmatu klubs kļuvis par ciešiem Bibliotēkas draugiem. Tikšanās reizēs piedalās arī Bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja un citas bibliotekāres, kopā dalībnieku skaits ir no 6 līdz 15. Aktīvākās dalībnieces ir sievietes darbspējīgā vecumā, bet ir aktīvi arī 3-4 vīrieši. Atšķirībā no citās bibliotēkās bieži sastopamiem grāmatu klubiem, kur auditorija ir seniori, šajā grāmatu klubā lielākā daļa ir 30-60 gadu vecuma cilvēki.

Grāmatu kluba Valmierā dalībnieki īstenojuši vairākas aktivitātes paši, kā arī sadarbojušies ar Bibliotēku:

- Lasīšanas svētki 1. jūnijā Krāču kakta šķūnī, kur grāmatu mīļotāji satikās, lai pārspriestu dažādu žanru grāmatas, kopīgi izspēlētu dažādas ar grāmatām un lasīšanu saistītas spēles;
- Valmieras novada pašvaldības iedzīvotāju iniciatīvu projekts (vairāk sadaļā *Projekti*);
- grāmatu klubs iesaistījies bibliotēkas īstenojamajā projektā "Lasu, tātad esmu" (vairāk sadaļā *Projekti*);
- grāmatu BINGO (Bibliotēka palīdzējusi publicētā) rudenī (septembris, oktobris, novembris), kura noslēgumā bija grāmatu izloze;
- kopā lasīšanas vakari Eiropas autoru dienas ietvaros #ReadForReal (novembrī un decembrī). Tika organizēti četri vakari Valmieras kafejnīcās, kuru laikā dalībnieks paņēma līdzi savu grāmatu un pievienojas citiem klusā un mierīgā atmosfērā, lasot pie tējas tases. Katrā kopā lasīšanas vakarā piedalījās apmēram 10 cilvēki. Ideja radās no grāmatu kluba dalībniekiem, kas izteica vēlmi pēc iepriekš ieplānotiem brīžiem, kad var izrauties no ikdienas un klusumā, neviena netraucēts, lasīt grāmatu.
- literārie Adventes uzdevumi, kur katru nedēļu tika publicēts uzdevums ar pavedieniem, lai atrastu noderīgus vārdus, kas izveidos vienu teikumu. Akcijā tika apvienota grāmatu lasīšana ar nelielu orientēšanos Valmieras apkārtnē, vienā no uzdevumiem bija jāatrod vārds Valmieras Integrētajā bibliotēkā.

Klubam ir ļoti aktīva WhatsApp grupiņa (vairāk nekā 90 dalībnieku) un Facebook grupa. Dalībnieki aktīvi diskutē par dažādām grāmatām, pasākumiem, arī paši mēdz reklamēt Bibliotēkā notiekošos pasākumus un citas aktualitātes bibliotēku nozarē un grāmatniecībā Latvijā. Gada nogalē Bibliotēkā arī ieviesta grāmatu kluba izstāde, kurā izlikta grāmatas, par kurām pēdējā tikšanās reizē stāstījuši dalībnieki. Tāpat jaunajā e-kataloga versijā izveidota kolekcija "Valmieras grāmatu kluba ieteikumi", kas tiek atjaunota katru mēnesi.

• **Jauninājumi Valmieras bibliotēkā**

- Jaunās e-kataloga versijas ieviešana (lasīt vairāk sadaļā *Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums*)

• **Digitālie pakalpojumi**

Attālinātā reģistrācija. Pārskata periodā Bibliotēka turpināja piedāvāt attālinātu reģistrāciju bibliotēkā. Lai to izdarītu, jāaizpilda veidlapa (lejupielādējams Word dokuments) un tā jānosūta uz biblioteka.info@vb.valmierasnovads.lv. Ja ir iespējams, dokumentu var parakstīt ar drošu elektronisko parakstu. Ja e-paraksts nav pieejams, tad sava identitāte jāapliecina Bibliotēkas pirmajā klātienes apmeklējuma reizē. Pēc aizpildītās anketas saņemšanas cilvēks tiek reģistrēts par bibliotēkas lietotāju un viņam nosūta autorizācijas datus bibliotēkas e-katalogam un reģistrācijai 3td.lv e-GRĀMATU bibliotēkā, kā arī instrukciju e-grāmatu piekļuvei. Turpmāk reģistrētais klients var izmantot visus Valmieras Integrētās bibliotēkas attālinātos pakalpojumus, tai skaitā jau laikus pasūtīt izvēlētas grāmatas, žurnālus, filmas utt. 2025. gadā attālināti reģistrēti 18 lasītāji.

2024. gada nogalē tika izveidota novadpētniecības izstāde "Paralēlā pilsēta". Tai tika izveidota arī digitālā versija, kas publicēta Bibliotēkas tīmekļa vietnē – <https://biblioteka.valmiera.lv/lv/novadpetnieciba/valoda-folklor-etnografija/valoda/vietvardi/>. Izstāde sastāv no vairākām daļām – tajā pieejama karte ar vietvārdiem, kas publicēti izstādē, vietu fotogrāfijas, bērnu zīmējumi un pusaudzū radīti mākslīgā intelekta stāsti un dzejoļi par vietām. Digitālajā izstādes versijā ir pieejams pilns saraksts ar iekļautajiem vietvārdiem, savukārt uz izstādes planšetēm drukāta tikai daļa.

Kopš 2019. gada Bibliotēkas tīmekļa vietnē ir sadaļa Novadpētniecība, kurā tiek publicēti digitalizētie materiāli un apraksti par tiem. Platformā veidoti šķirklī, kas sadalīti 13 dažādās tēmās, saturs tiek regulāri papildināts un plaši popularizēts gan tīmekļa vietnē, gan sociālajos medijos.

2025. gadā tika uzsākta jaunās e-kataloga versijas ieviešana (vairāk par to sadaļā *Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums*)

- **Bibliomāts (grāmatu pakomāts)**

Turpinot attīstīt klientiem nepieciešamus pakalpojumus arī ārpus bibliotēkas darba laika, pie Valmieras Integrētās bibliotēkas ieejas kopš 2022. gada septembra ir uzstādīts grāmatu pakomāts bibliotēkas grāmatu un citu iespieddarbu saņemšanai. Pasūtītos izdevumus var izņemt 24 stundas diennaktī. Pārskata periodā izpildīts 1451 pasūtījums. Iepriekšējos gados bijušas nopietnas tehniskas problēmas ar pakomātu, kas 2024. gadā atrisinātas. Pateicoties tam, pārskata periodā statistika ir kāpusi. Ikdienā tomēr vēl aizvien regulāri rodas nelielas kļūmes bibliomāta darbībā, kas veicina lietotāju neapmierinātību. Problēmas tiek risinātas ar bibliomāta uzturētāju firmas starpniecību.

- **E-grāmatu bibliotēka www.3td.lv**

E-grāmatu bibliotēkas nodrošinājums un popularizēšana ir viena no Bibliotēkas prioritātēm. Pārskata periodā izveidota darba grupa 3td.lv e-GRĀMATU bibliotēkas popularizēšanai un pakalpojuma izmantošanas rādītāju uzlabošanai Valmieras novadā. Darba grupa izvirzījusi prioritātes un apkopojusi virzienus, kuros strādāt. Tika izvirzīti konkrēti mērķi, tomēr citu prioritāšu dēļ tie sasniegti tikai daļēji. Darbs tiks turpināts nākamajā pārskata periodā.

Pakalpojuma popularizēšana notiek gan ikdienas darbā ar klientiem, gan sociālajos medijos un bibliotēkas telpās. Veikta regulāra popularizēšana Bibliotēkas sociālajos medijos. Reģistrējot jaunus klientus, tiek izsniegtas informatīvās lapiņas par e-grāmatu pieejamību latviešu un angļu valodās. Pārskata periodā e-grāmatu bibliotēkas izsniegums mazliet pieaudzis. Nepieciešams mērķtiecīgāks darbs ar auditoriju, kas nav tieši Bibliotēkas lietotāji. 2025. gadā Valmieras pilsētas svētku laikā publicitātes nolūkos izvietota Bibliotēkas telts, kur popularizēta arī 3td.lv e-GRĀMATU bibliotēka (vairāk par to sadaļā *Publicitāte*).

2025. gada februārī un martā norisinājās KISC organizēts konkurss 7.-9. klašu skolēniem ar mērķi popularizēt 3td.lv e-GRĀMATU bibliotēku. Valmieras novada bibliotēkas aktīvi iesaistījās konkursa izplatīšanā, Bibliotēka sagatavoja atsevišķas preses relīzes, publicitātes materiālus, ko izplatīja Valmieras novada skolās, jauniešu centros.

LNB LG500 norīsu cikla noslēguma pasākumā 8. novembrī Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas vadītāja Alīna Pūce piedalījās kā Valmieras Integrētās bibliotēkas pārstāve, lai īsi pastāstītu par 3td.lv iespējām.

3td.lv e-GRĀMATU bibliotēkas sniegtās iespējas un e-grāmatu pieejamība ir saistošs temats arī nozares topošajiem speciālistiem – piemēram, viena no filiālbibliotēku darbiniecēm savā Latvijas Kultūras koledžas kvalifikācijas darbā kā izpētes objektu izvēlējās tieši E-grāmatu bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanas aspektu.

Tabula "3td e-GRĀMATU bibliotēkas statistikas dati"

	2025
3td e-GRĀMATU bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	147
3td e-GRĀMATU bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	2120

- **VIB datoru un telpu izmantošana**

Bibliotēkas apmeklētājiem pieejamas darba vietas gan atvērta plānojuma telpās, gan grupu un individuālās lasītavās. Individuālo un grupu telpu iepriekšēja rezervācija nav obligāta, bet to izmantošanu reģistrē BIS ALISE. Bibliotēkai ir pieejami arī apmēram 20 portatīvie datori, kuri tiek

izmantoti mācību nodarbībās bērniem un jauniešiem, kā arī digitālā atbalsta nodarbībās. Tos izmanto arī darbinieki, veicot individuālos darbus, pieslēdzoties sanāksmēm vai klausoties vebinārus.

Tabula "Datoru un telpu izmantošana"

Datorlasītava – sesiju skaits	1030
Grupu telpas un individuālās telpas – rezervāciju skaits	1112
Semināru telpas un sanāksmju telpa – rezervāciju skaits	147

Semināru telpu (C217 un C114) un sanāksmju telpas (C223) apmeklētāji ir gan Bibliotēkas klienti, gan citu organizāciju rīkoto pasākumu apmeklētāji. Sanāksmju telpā (C223) bieži Bibliotēkas darbinieki organizē sanāksmes arī bez rezervācijas, tāpēc skaitlis patiesībā ir ievērojami lielāks.

- **Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste**

Lasītāju un apmeklētāju viedoklis ir viens no svarīgākajiem kritērijiem bibliotēkas darba nodrošināšanā un attīstībā, tāpēc viedokļu izzināšana un sarunas ar lasītājiem ir viens no bibliotekāru ikdienas pienākumiem. Šī informācija ir būtiska, veidojot krājumu, uzlabojot piedāvātos pakalpojumus, kā arī ieviešot jaunus pakalpojumus, lasīšanas veicināšanas aktivitātes un citus risinājumus. Skolēni mācību nodarbību laikā tiek aicināti izteikt viedokli un ieteikumus par nodarbību. Lielākā daļa atsauksmju ir pozitīvas, bet mūsdienās jaunieši ir atklāti un nebaidās arī izteikt kritiku. Skolotāji ir atzinīgi novērtējuši nodarbību saturu un ilgumu. Lielākoties skolēni un skolotāji ar iespaidiem dalās sarunu laikā, taču nereti kāda skola ievieto informāciju par nodarbības norisi arī sociālajos medijos. Pārskata periodā viena no prioritātēm Bibliotēkai un filiālbibliotēkām bija atsauksmju vākšana. Valmieras bibliotēkā izveidotas īpašas lapiņas, kas izvietotas pie atsauksmju kastes, kā arī izveidota digitālā pastkaste, kur Google Veidlapas formā ikviens var anonīmi iesūtīt ierosinājumus, kritiku vai ko citu. Pārskata periodā savākti vairāki desmiti atsauksmju – gan par bibliotēkas vidi, gan pieejamiem pakalpojumiem, gan apkalpošanas kvalitāti. Turpināsim darbu nākamajā pārskata periodā.

- **Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām**

Bibliotēka ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām – pie Bibliotēkas ieejas ir uzbrauktuve, ir pieejams lifts, Bibliotēkas ārdurvis atveras automātiski. Uzbrauktuve pie ēkas šobrīd ir sliktā stāvoklī, pārskata periodā tā vairākas reizes ir labota, tomēr nepieciešami būtiski uzlabojumi, kam nepieciešams papildu finansējums.

Bibliotēkas telpas, plauktu izvietojums un lifts ir plānoti tā, lai viegli varētu pārvietoties cilvēki invalīdu ratiņos un vecāki ar bērnu ratiem. Bibliotēka piedāvā izmantot bibliomātu un grāmatu nodošanas kasti – abi pakalpojumi pieejami ārpus Bibliotēkas telpām jebkurā diennakts laikā. Personas ar īpašām vajadzībām var saņemt un nodot izdevumus, pat neapmeklējot iekštelpas. Bibliotēkas 1. stāvā pieejams specializēts datortehnikas komplekts cilvēkiem ar redzes traucējumiem – telulupa TOPAZ. Bibliotēka nodrošina bibliotekāra palīdzību tā izmantošanā. Pārskata periodā telulupas izmantošana BIS ALISE reģistrēta 24 reizes, tie bijuši 4 lasītāji. Patiesībā tā tiek izmantota daudz biežāk, taču ne vienmēr izmantojums ticis reģistrēts BIS ALISE.

26. novembrī Valmieras Integrētajā bibliotēkā notika daļa no Kultūras ministrijas organizētā divu dienu semināra "Cik piekļūstami mēs esam?". Ar interesantām lekcijām uzstājās dažāda veida piekļūstamības eksperti, un semināra dalībniekiem bija iespēja gūt plašāku ieskatu par to, ka piekļūstamība sevī iekļauj ne tikai fiziskos aspektus, bet arī emocionālos un pat digitālos. Seminārs atklāja jaunas piekļūstamības nianšes, kuras ikdienā uztvertas kā pašsaprotamas, bet svarīgas visiem

Bibliotēkas apmeklētājiem. Seminārā piedalījās ar vairāki Bibliotēkas darbinieki. Iegūtās zināšanas būs noderīgas pasākumu un nodarbību organizēšanā, kā arī publicitātes materiālu un digitālā satura veidošanā.

Vairākas filiālbibliotēkas personām, kuras veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties bibliotēkā, pārskata periodā veica grāmatu piegādi dzīvesvietā (Mazsalacas pilsētas bibliotēka, Brenguļu pagasta bibliotēka, Jērcēnu pagasta bibliotēka, Matīšu pagasta bibliotēka, Naukšēnu pagasta bibliotēka, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka, Ipiķu pagasta bibliotēka, Sēļu pagasta bibliotēka, Zilākalna pagasta bibliotēka, Ramatas pagasta bibliotēka, Lodes pagasta bibliotēka, Jeru pagasta bibliotēka, Vīlpulka pagasta bibliotēka).

Tabula "Pielāgotā literatūra Valmieras bibliotēkas un filiālbibliotēku krājumā"

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	4 nosaukumi (24 eksemplāri)
Grāmatas vieglajā valodā	9 nosaukumi (46 eksemplāri)

Grāmatas palielinātā drukā 2025. gadā izsniegtas 6 reizes (BIS ALISE dati). Grāmatas vieglajā valodā: kopā katalogā ir 16 nosaukumi vieglajā valodā, no tiem 9 publiskajās bibliotēkās, pārējie izglītības iestāžu bibliotēkās. 2025. gadā bijuši 37 izsniegumi (BIS ALISE dati).

LNERB lieldrukas grāmatas un audiogrāmatas

Bibliotēka veiksmīgi turpina sadarbību ar LNERB, nodrošinot klientiem iespēju saņemt LNERB ieskaņotās klausāmgrāmatas zibatmiņas formātā un pielāgotas grāmatas palielinātajā drukā. Audio formātā ir iespēja klausīties latviešu oriģinālliteratūru un tulkotās grāmatas latviešu un krievu valodā. Pieejami dažādu žanru materiāli: detektīvi, romantika, vēstures romāni, biogrāfijas, piedzīvojumu grāmatas u.c. Pieprasījums pēc šī pakalpojuma ir audzis, pārskata periodā lasītājiem izsniegta 61 grāmata palielinātajā drukā, audio grāmatas 35 reizes (1 reize ir 1 zibatmiņa, kopā audio grāmatu skaits – 437). 2024. gadā tika slēgta jauna vienošanās starp Valmieras bibliotēku un LNERB, kura nosaka, ka visas filiālbibliotēkas var veidot sadarbību ar LNERB, piedāvāt tās pakalpojumus saviem lasītājiem, neslēdzot papildus vienošanās vai līgumus. Tas būtiski atvieglo darbu filiālbibliotēkām. Šī iemesla dēļ 2025. gads tika uzsākts ar jaunu LNERB pakalpojuma nodrošināšanas sistēmu – tā ir vienota visā Valmieras novadā. Katrs lasītājs vienu reizi gadā paraksta apliecinājumu par pakalpojuma izmantošanu. Tika nodrošināts konsultatīvs atbalsts novada bibliotekāriem. Pārskata periodā arī aktīvi uzsākta BALSS sistēmas popularizēšana, kā arī audiogrāmatas tagad zibatmiņas tiek ierakstītas uz vietas Valmierā, bez LNERB starpniecības.

7. oktobrī notika tiešsaistes saruna ar LNERB vadību par sadarbību saistībā ar pielāgoto literatūru. Tajā piedalījās gan Bibliotēkas vadība un darbinieki, gan filiālbibliotēku darbinieki. Sarunas mērķis bija izprast autortiesību jautājumus, pakalpojumu pieejamību, Bibliotēkā ieviesto uzskaites sistēmu, kā arī veicināt LNERB pakalpojumu piedāvājumu novadā. Sadarbība ar LNERB tika paplašināta, novadā tiek piedāvāta literatūra palielinātā drukā, audiogrāmatas (Mazsalacas pilsētas bibliotēka, Rūjienas pilsētas bibliotēka, Sedas pilsētas bibliotēka, Rencēnu pagasta 2. bibliotēka, Lodes pagasta bibliotēka).

Audiogrāmatu atskaņošanas ierīces

Kopš 2022. gada Bibliotēka piedāvā bez maksas iznomāt 3 zibatmiņu klausāmierīces. Pieprasījums pēc atskaņotājiem ir neliels, tomēr ir konkrēti lasītāji, kuriem bez šīs ierīces audio grāmatas nebūtu pieejamas. Diemžēl tās nav no labākajiem risinājumiem un nākamajā pārskata periodā plānots iegādāties citas.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām**

Valmieras bibliotēkas stratēģija paredz darbu ar dažādām mērķauditorijām. 2025. gadā pasākumi notika klātienē. Notiek pasākumi gan dažādām vecuma, gan interešu grupām. Pasākumu organizēšanu koordinē Pieaugušo un Bērnu apkalpošanas nodaļu darbinieki.

Bibliotēku nedēļa

Bibliotēku nedēļā Valmieras bibliotēkā centrālais pasākums bija jaunās e-kataloga versijas ieviešana, uzsverot bibliotēku attīstības perspektīvu (vairāk sadaļā *Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums*). Nedēļas noslēgumā Bibliotēka piedalījās LBB rīkotajā Ideju tirgū, prezentējot projektu "Eiropas amatierzinātne" un Vietvārdu talku.

Tabula "2025. gada pasākumi Valmieras bibliotēkā"

N.p.k.	Datums	Pasākuma nosaukums	Bērniem vai jauniešiem	Pieaugušajiem	Novadpētni ecības tematika	Krājumu, DB popularizējošs	Apmeklējums
1.	03.01.	Pasākums "Ukraiņu Ziemassvētki Latvijā"	x	x			22
2.	06.01	Starptautiskā ziemas mūzikas festivāla atklāšanas koncerts "Zvaigznes diena"	x	x			100
3.-11.	18.01 15.02 15.03 12.04 10.05 27.09 25.10 15.11 13.12	Galda spēļu dienas. 18.01 pasākums kopā ar SIA Brain Games.	x	x		x	60 21 15 30 10 16 15 14 10
12.-22.	21.01 20.02 17.03 15.04 14.05 26.07 20.08 17.09 13.10 20.10 09.12	Valmieras grāmatu kluba tikšanās	x	x		x	110

23.	13.02	Tikšanās un saruna ar britu – latviešu rakstnieku Miku Koljeru		x		x	20
24.	15.02	Priekšlasījums "Socionika dzīvē". Ukraiņu sarunu kluba aktivitāte		x			15
25.	24.02	Filmas "20 dienas Mariupolē" kopīga skatīšanās (sadarbībā ar Ukrainas vēstniecību Latvijā un Ukrainas Mazo pilsētu asociāciju)		x			13
26.-29.	26.02 19.03 26.03 23.04	Nodarbības jauniešiem vecākiem. Sadarbībā ar Dūlu praksi un Valmieras novada fondu.		x		x	40
30.	05.03	Izstādes "Rakstīt franču valodā" atklāšana		x		x	15
31.	08.03	"Improvizācija par sevi" – tikšanās ar Valmieras Drāmas teātra aktrīsēm Inesi Ramuti un Regīnu Devīti Rozes dienā. Sadarbībā ar Valmieras Zonta klubu.		x	x	x	52
32.	11.03	Pasākums "No lasītprasmes līdz Latvijas valstij"		x	x	x	25
33.	11.04	Grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele" pasākums. (Latvijas Nacionālais kultūras centrs)	x	x		x	30
34.	16.04	Pasākums "Grāmatas gājputnu ceļš". No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās. Jērcēni.		x	x	x	72

35.	07.05	PEP mammu nedēļas pasākums "Attiecības, kas aug kopā ar bērnu". Dūlu prakse.		x		x	10
36.	07.05	Strenču grāmatu kluba ekskursija pa Pāvila Rozīša romāna "Valmieras puikas" vietām Valmierā.		x	x	x	12
37.	08.05	Tikšanās ar Ivaru Briedi		x	x	x	56
38.	20.05	Tikšanās ar grāmatas "Piens un asinis" autori Ievu Veidi		x	x	x	14
39.	26.07	Bibliotēkas telts Valmieras pilsētas svētkos	x	x	x	x	90
40.	06.08	Plakātu izstādes "Miera gars" un 2025. gada plakāta atklāšanas pasākums.		x			20
41.	10.08	Lasīšanas svētki kopā ar Valmieras grāmatu klubu. Valmiermuiža.	x	x		x	100
42.	13.08	"Sarunas par zīdīšanu". Pasaules zīdīšanas nedēļas pasākums. Dūlu prakse.		x		x	10
43.	26.08	Izbraukums - lasītāju klubu tīklošanās. Projekta "Lasu, tārad esmu" ietvaros		x		x	50
44.	10.09	Nodarbība vecākiem par nevardarbīgu bērnu audzināšanu, sadarbībā ar Labklājības ministriju		x		x	15

45.	12.09	Izstādes "Latvijas koka būvniecības objektu foto instalācija" atklāšanas pasākums		x			15
46.	17.09	Metodiskā diena novada bibliotekāriem Kauguru pag. Mičkēnā, kas bija veltīta valodniekam Jānim Endzelīnam un vietvārdu projektam. Lekcijas, viktorīna, ekskursija.		x	x	x	40
47.	18.09	Dzejas dienu pasākums: Autoru vakars "Vārdi, kas skan".		x	x	x	40
48.	26.09	Zinātnieku nakts kopā ar ViA	x	x		x	300
49.	04.10	Lasīšanas svētki visai ģimenei – "Lasu, tāād esmu"	x	x		x	55
50.	30.10	Digitālā mantojuma diena. Sadarbībā ar LNB.		x	x	x	120
51.	31.10	Vika dzejoļu krājuma ABI/DIVI atvēršanas svētki		x	x	x	22
52.	08.11	Pasākums "CAURI TUMSAI AR GRĀMATU"		x	x	x	42
53.	12.11	Valmieras Mūzikas skolas audzēkņu un pedagogu koncerts novembra noskaņās	x	x			72
54.-57.	19.11 26.11 03.12 10.12	#ReadforReal kopā lasīšanas pasākumi ar Valmieras grāmatu klubu. Teātra Akustika, Sonāte (Valmiera).	x	x		x	32

58.	27.11	"Gaujas plostnieku stāsts – no Strenčiem līdz UNESCO" atklāšanas pasākums		x	x	x	60
59.	03.12	Pasākums esošajām un topošajām jaunajām uzņēmējām, sadarbībā ar DigitalMore		x		x	20
60.	05.12	Filmas "Jātnieka balss" seanss un tikšanās ar filmas veidotājiem		x	x		50
61.	12.12	Ingas Sprinģes grāmatas "KARSTI" prezentācija		x	x		60
		Kopā	32	61	15	52	2010

Pārskata periodā novada bibliotēkas sarīkojušas 829 (748 - *iekavās norādīti 2024. gada rādītāji*) tematiskus pasākumus un 665 (655) dažādas izstādes.

Valmieras bibliotēkā īstenoti 90 (71) pasākumi, un to apmeklējums bijis 3130 (2466). Organizētas 80 (117) mācību nodarbības un to apmeklējums 2081 (2496).

No 90 pasākumiem 61 (25) bērniem un jauniešiem, 61 (62) pieaugušajiem, 15 (24) ar novadpētniecības tematiku.

Valmieras bibliotēka veidojusi vai izstādījusi 64 (70) izstādes, no tām 38 (30) bērniem un jauniešiem, 43 (40) pieaugušajiem, 9 (7) ar novadpētniecības tematiku, 13 (16) tapušas sadarbībā ar partneriem.

Filiālbibliotēkās 2025. gadā bija organizēti 739 (677) pasākumi, un to apmeklējums bija 14439 (14446). Veidotas 600 (585) dažādas izstādes.

No 739 pasākumiem 352 (372) bērniem un jauniešiem, 413 (487) pieaugušajiem, 123 (137) ar novadpētniecības tematiku (viens pasākums var būt vairākās kategorijās).

No 600 filiālbibliotēku izstādēm 96 (83) ar novadpētniecības tematiku un 158 (109) veidotas sadarbībā ar partneriem.

Nozīmīgākie Valmieras bibliotēkas organizētie pasākumi

- Notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros pasākums "CAURI TUMSAI AR GRĀMATU" (2025. gada 8. novembris, Valmieras Integrētā bibliotēka).

Pasākums tika rīkots, atzīmējot latviešu grāmatas 500 gadu jubileju un aktualizējot grāmatas nozīmi latviešu tautas kultūras, izglītības un nacionālās identitātes veidošanā. Tā mērķis bija veicināt sabiedrības interesi par vēsturi, novadpētniecību un aktuāliem politiskajiem procesiem, kā arī rosināt diskusiju par vēstures interpretācijas nozīmi mūsdienu sabiedrībā. Pasākums norisinājās visas dienas garumā, iekļāvās LNB rīkotā centrālā pasākuma kontekstā un tika sadalīts vairākās tematiskās daļās. Novadpētniecības stunda (11.00–12.00) bija veltīta vietējās vēstures izziņai un tās nozīmei nacionālās identitātes veidošanā, uzsverot bibliotēku kā zināšanu un kultūras mantojuma saglabāšanas centru lomu. Pēc kafijas pauzes notika Reālpolitikas stunda (12.30–14.00), kuras laikā norisinājās saruna ar vēsturniekiem un grāmatu autoriem par vēstures notikumu ietekmi uz mūsdienu politiskajiem procesiem un sabiedrības domāšanu. Pasākums sekmīgi aktualizēja latviešu grāmatas, arī latviski tulkotās grāmatas lomu kultūras un nacionālās identitātes veidošanā, kā arī veicināja sabiedrības izpratni par vēstures notikumu ietekmi uz mūsdienu politiskajiem un sociālajiem procesiem. Pasākums apliecināja bibliotēkas nozīmi kā kultūras, izglītības un sabiedriskās domas veidošanas centru, piedāvājot kvalitatīvu saturu un veicinot dialogu starp pētniekiem, autoriem un sabiedrību.

Sarunā piedalījās: Māris Niklass, grāmatas "Cēsu uzvaras pieminēkļi" viens no autoriem. Ph. D. Jurijs Feļštinskis, vēsturnieks, grāmatas "No sarkanā terora līdz mafiozai valstij" autors, Dr. hist. Gatis Krūmiņš, vēsturnieks, Vidzemes Augstskolas asociētais profesors, grāmatas "Turbulence kā virzītājspēks" autors. Sarunu vadīja Gatis Krūmiņš. Pasākumā piedalījās arī izdevniecības "Jumava" pārstāvji.

Strenču pilsētas bibliotēka bija starp izvēlētajām bibliotēkām, lai LNB tiešsaistes pasākumā politisko ziņu sadaļā sveiktu auditoriju un izceltu aktivitātes un [bibliotēkas īpašo lomu sabiedrībā](#) un tās aktīvajā pilsoniskumā. Bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure runāja par identitāti, par piederību savai vietai, par starptautisko sadarbību, par bibliotēkas lomu sabiedrībā.

- Grāmatu kluba Valmierā lasīšanas svētki (2025. gada 10. augusts, Valmiermuižas parks, par to vairāk sadaļā *Projekti*)
- Lasīšanas svētki "Lasu, tā tad esmu" (2025. gada 4. oktobris, Valmieras Integrētā bibliotēka, projekts "Lasu, tā tad esmu", par to vairāk sadaļā *Projekti*)
- Digitālā mantojuma diena (2025. gada 30. oktobris, Valmieras Integrētā bibliotēka, par to vairāk sadaļā *Novadpētniecība*)

Atzīmējot pirmo grāmatu latviešu valodā un igauņu valodā 500. gadadienu, 22. augustā *Ramatas pagasta bibliotēkā*, Latvijas pierobežā, tikās Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs un Igaunijas prezidents Alars Kariss (Alar Karis). "Sagaidot pirmās grāmatas latviešu valodā 500. gadadienu, īpaši atzīmējam bibliotēku lomu. Tās ir nozīmīgas arī vietējas vēstures apzināšanā. To mēs redzam arī Ramatas pagasta bibliotēkā, cik svarīga ir kopienas iniciatīva, kas rūpējas par vietējās vēstures izzināšanu, materiālu digitalizēšanu, apkopo un turpina stāstīt stāstus. Bibliotēka vieno cilvēkus ar zināšanām, mazas vietas ar pasaules skatījumu. Tādējādi mēs katrs esam nozīmīgi ne tikai savā vietā, bet visā pasaulē," klātesošos uzrunāja Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne.

- **Uzziņu un informācijas darbs**

Visās novada bibliotēkās bibliotekāri sniedz uzziņas klientiem pēc pieprasījuma. Uzziņu darbā izmantots gan bibliotēku krājums, gan tiešsaistes datubāzes: Letonika, Nozare.lv, Lursoft (News.lv Laikrakstu bibliotēka), EBSCO eBook Public Library Collection, Britannica Library, kā arī citi interneta resursi, piemēram, Digitālā bibliotēka.

Bibliotēkā uzziņas sniegtas klātienē, pa telefonu, e-pastā, WhatsApp lietotnē. Daudz jautājumu par orientēšanos informācijas resursu klāstā un konkrētu darbību veikšanu: kā meklēt informāciju katalogā, kā reģistrēties e-katalogā, kā izmantot datubāzes un 3td e-GRĀMATU bibliotēku. Šogad, ieviešot jauno e-kataloga versiju, papildus konsultācijas sniegtas lasītājiem par reģistrēšanās procesu tajā. Tiem, kuri izvēlējas attālinātās uzziņas, sūtījām e-pastā iepriekš sagatavotas instrukcijas un videopamācības. Sadarbībā ar Ārlietu ministriju turpināta Valmieras ESIP (Eiropas Savienības informācijas punkts) darbība iedzīvotāju informēšanā par Latvijas dalību Eiropas Savienībā (ES), sniedzot iedzīvotājiem kā klātienē, tā attālināti informāciju par tiesībām, iespējām un aktualitātēm ES. Veidoti 80 ieraksti Valmieras ESIP lapā sociālajā medijā Facebook. Sniegtas uzziņas pēc pieprasījuma, pārsūtīta un mutiski izplatīta aktuāla informācija NVO par projektu iespējām, jauniešiem par jauniešu līdzdalības iespējām dažādās ES aktivitātēs. Īpaša interese novadā bijusi par Erasmus+ un Nordplus projektiem un ar tiem saistītajiem informatīvajiem semināriem, kā arī iespējamo projektu sadarbības partneru meklēšanai. Izglītības darbinieki informēti par ES mājas Izglītības resursu centra piedāvājumu: spēlēm, prezentācijām, darba lapām, publikācijām par ES tēmām, ko integrēt gan mācību stundās, gan ārpusklases pasākumos. Novada bibliotekāriem nosūtīti informatīvi materiāli, gatavojoties Eiropas dienai un Eiropas eksāmenam.

- **Bibliotēkas izglītojošā darbība**

Par izglītojošo darbību bērniem un jauniešiem vairāk attiecīgajā nodaļā

Pārskata periodā Bibliotēka turpināja veicināt sabiedrības izglītību un radošo attīstību, īstenojot gan individuālas konsultācijas, gan grupu pasākumus dažādās jomās. Bibliotēka piedāvāja iespējas mācīties, diskutēt un piedalīties radošās aktivitātēs, sadarbojoties ar ekspertiem, praktiķiem un dažādu nozaru speciālistiem. Neskatoties uz samazināto finansējumu, Bibliotēka spēja saglabāt kvalitāti un daudzveidību pasākumos, piedāvājot iedzīvotājiem nozīmīgas mācību iespējas.

Bibliotēka īsteno neformālās izglītības funkcijas, nodrošinot gan individuālas konsultācijas, gan pasākumus ar speciālistu un praktiķu iesaisti. Iepriekšējos gados labi apmeklētas un pieprasītas bija licencētās neformālās izglītības programmas pieaugušajiem: "Radošā rakstīšana" un "Līdzsvarotā dzīve: vide, cilvēks, sabiedrība", tomēr 2025. gadā, samazinoties finansējumam, no tām nācās atteikties.

Digitālais atbalsts

Tiek turpinātas individuālas konsultācijas lasītājiem par dažādiem digitāliem jautājumiem, kā arī rīkotas nodarbības senioriem. Vairāk par to sadaļā *Pakalpojumu attīstība, jauninājumi*.

Neformālās izglītības kursi "Ievads patstāvīgu kanisterapijas nodarbību sagatavošanā"

18. martā Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre, kanisterapijas speciāliste Līga Bujane sadarbībā ar Valmieras novada pašvaldību piedāvāja apgūt

neformālās izglītības programmu "Ievads patstāvīgu kanisterapijas nodarbību sagatavošanā". Tā ir 8 akadēmisko stundu programma, kuru Līga vada kopā ar Ingu Tihomirovu, sertificētu kinoloģi, suņu apmācības treneri, kanisterapijas speciālisti. Programmā tika apgūtas gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskas iemaņas. Tēmu loks – galvenie juridiskie un ētiskie apsvērumi, strādājot ar suni publiskā vietā; programma "Lasīšana ar suni" kā līdzeklis lasītprasmes veicināšanai, izprotot nodarbību sagatavošanas pamatprincipus; darba specifika ar suni – terapeitu. Suņa vajadzības un rakstura īpašību nozīme nodarbību sagatavošanā un vadīšanā. Kursus apmeklēja 31 dalībnieks – skolu logopēdi, pedagogi, kultūras un izglītības jomas pārstāvji, esošie un topošie kanisterapijas speciālisti.

Seminārs "Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās"

Sadarbojoties Valmieras bibliotēkai, LNB un Strenču apvienības bibliotēkām notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros 16. aprīlī Jērcēnos tika organizēts nozīmīgs pasākums "Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās" par četriem Valmieras novada vācbaltu ornitologiem – Oskaru fon Lēvisu (Pantes muiža un Trikāta), Haraldu fon Laudonu (Lizdēnu muiža), Nikolaju fon Tranzē (Jaunbrenguļu muiža) un Adalbertu fon Krīdeneru (Jērcēnmuiža) – un viņu ieguldījumu Latvijas ornitoloģijas zinātnes attīstībā, darbības kultūrvēsturiskajiem aspektiem, tai skaitā ar ornitoloģiju saistīto izdevumu izdošanu latviešu valodā. Ar priekšlasījumiem uzstājās ornitologs, Latvijas ornitoloģijas vēstures pētnieks Ruslans Matrozis un izdevniecības ORBĪTA dibinātājs, literāts Artūrs Punte, putnu vērotājs un Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks, profesors Andris Klepers. Tika pievērsta uzmanība Latvijas mūsdienu izdevējdarbībai un tās jaunumiem, ornitoloģijas vēstures pētniecībai, populārzinātniskajiem izdevumiem, novadniekiem – ornitologiem, kā arī dabas un putnu vērošanai kā dzīvesveidam. Notikusi arī izzinoša ekskursija kopā ar Andri Kleperu Jērcēnmuižas parkā.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Pasākumi cikla "Latviešu grāmatai 500" spilgti aktualizēja grāmatas nozīmi latviešu valodas, kultūras un nacionālās identitātes saglabāšanā. Tā bija uzskatāma iespēja apzināties, cik sena un nozīmīga ir rakstītā latviešu valoda. Šo pasākumu laikā bibliotēkas izcēlās kā vērtību glabātājas, sarunu un paaudžu saskares vietas, to popularitāte iedzīvotāju vidū cēlās, un šie pasākumi apliecināja, ka grāmata joprojām spēj vienot dažādas paaudzes, ja tēma tiek pasniegta radoši un saistoši. Bibliotēkas nostiprinājās kā kopienas kultūras centri. Paralēli iedzīvotājos uzplauka interese par savu novadu. Īpaši nozīmīga bija vietējo materiālu, dzimtu stāstu un digitālo krājumu izcelšana. Tā Valmieras novads var lepoties ar Renātes Zīderes dzimtas atmiņu krājumu "Ar senču mantojumu sirdī" kā īpašu stāstu par saknēm un laiku.

Tikšanās ar Ivaru Briedi

Demokrātijas nedēļas ietvaros tika organizēta tikšanās ar latviešu izglītības darbinieku un vēstures skolotāju Ivaru Briedi – vienu no 138 Augstākās Padomes deputātiem, kuri 1990. gada 4. maijā balsoja par Latvijas neatkarības atjaunošanu. Pasākumā īpaši aicināti bija skolu vecāko klašu audzēkņi, taču tajā piedalījās arī citi interesenti.

Nodarbība vecākiem par nevardarbīgu bērnu audzināšanu

Sadarbībā ar Labklājības ministriju Valmieras Integrētajā bibliotēkā notika nodarbība/saruna vecākiem par nevardarbīgu bērnu audzināšanu. Tika veidota neformāla un atbalstoša saruna, praktiski ieteikumi vecākiem, kas veicina izpratni par cieņpilnu un atbalstošu audzināšanas pieeju.

Lasīšanas svētki "Lasu, tā tad esmu"

Vairāk par pasākumu sadaļā *Projekti*.

"Cauri tumsai ar grāmatu"

Vairāk par pasākumu sadaļā *Nozīmīgākie pasākumi*.

Tikšanās ar Ingu Sprīņi un uroloģi Sandru Siliņu

Grāmatas "KARSTI" prezentācija ar autori Ingu Sprīņi tika organizēta kopā ar uroloģi Sandru Siliņu. Kopējā sarunā atnākušās sievietes pilnveidoja savas zināšanas par veselības jautājumiem un iespējamiem profilakses pasākumiem perimenopauzes laikā.

• Medijpratība

Valmieras bibliotēkā realizētās nodarbības (nodarbību skaits/apmeklējums):

Nodarbība skolēniem "Kas lācītim/ grāmatai vēderā? Izzini grāmatas sastāvdaļas." pirmsskolēniem (1/21)

Nodarbība skolēniem "E-ziņu prātnieks/ zinātnieks", Pirmsskolas vecuma, 1.–3. klase, 4.–6. klase (7/130)

Nodarbība skolēniem "Tu vari, ja proti", 4.–6. klasei, 7.–9. klasei (4/74)

Nodarbība skolēniem "Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas" (3/63)

Nodarbība skolēniem "Kā drošs kļūst nedrošs" (1/26)

Nodarbība skolēniem "3 Valmierieši" (6/230)

Nodarbība senioriem "Iepazīsti mākslīgo intelektu" (2/22)

Nodarbība senioriem "Digitālā drošība" (1/6)

Nodarbība senioriem "Krāpniecības lamatas" (vada skolniece Evelīna Grase sadarbībā ar Bibliotēku (1/12)

Valmieras bibliotēkā realizētie pasākumi (apmeklējums):

Digitālā atbalsta diena 29. oktobrī (2)

Norises – pasākumi/mācības	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	1	2
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.	0	0
Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v	22	544
Medijpratības mācības pieaugušajiem	4	40

Viens no Bibliotēkas uzdevumiem ir veicināt iedzīvotāju medijpratību, sniegt zināšanas darbam ar informācijas avotiem: kā atrast informāciju, kā atšķirt objektīvu informāciju no tendenciozas vai pat klajiem meliem (klikšķu lapas, dezinformācija, attēlu atpazīšana), kā veidot savu viedokli, salīdzinot ziņu avotus. Bibliotēkas lietotāji konsultāciju laikā tiek iepazīstināti ar pieejamām datubāzēm un citiem e-resursiem, piemēram, LNDB un meklētāju Primo. Rīkojot īpašas akcijas vai pasākumus medijpratības, digitālās nedēļas vai citu tematisko dienu un nedēļu ietvaros, Bibliotēka cenšas izmantot jau esošus materiālus vai profesionālu organizāciju veidotas kampaņas, kuras tālāk izplatīt savos publicitātes kanālos. Bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļā strādā darbiniece Krista Abatniece-Barbina, kura ir drossinternets.lv vēstnese, kas dod iespēju apmeklēt seminārus, vebinārus un iegūt arvien jaunu un aktuālu informāciju par medijpratības jautājumiem. Tāpat šīs sadarbības rezultātā iegūti arī dažādi materiāli.

Digitālā jeb e-prasmju nedēļa

No 24. līdz 28. martam tika īstenotas aktivitātes Digitālās nedēļas ietvaros. Senioriem tika piedāvātas nodarbības par gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu un pārmaksātā nodokļa saņemšanu. Sociālajos medijos tika īstenota akcija "Digitālās nedēļas Bingo", skatījumi šiem stāstiem – 194.

Medijpratības nedēļa

2025. gada medijpratības nedēļa notika no 24. līdz 31. oktobrim. Tajā uzsvars tika likts uz Aizsardzības ministrijas Nacionālā kibernetikas koordinācijas centra (NCC-LV) un CERT.LV informatīvo kampaņu "Ož pēc shēmas". Tās ietvaros Valmieras novada bibliotēkas saņēma dažādus informatīvos materiālus, kuri tiek dalīti apmeklētājiem nodarbībās un individuālajās konsultācijās. Medijpratības nedēļas ietvaros šī kampaņa tika plaši popularizēta Bibliotēkas sociālajos medijos. Tāpat medijpratības nedēļas laikā tika īstenota Digitālā atbalsta diena.

Vispasaules Drošāka interneta diena

- Atzīmējot Vispasaules Drošāka interneta dienu, no 11. februāra līdz 28. februārim Valmieras Integrētajā bibliotēkā bija iespēja piedalīties drossinternets.lv rīkotajā QR kodu izaicinājumā "Labākais padoms drošībai internetā". Bibliotēkas telpās abos stāvos tika izvietoti 20 kvadrātkodi, no kuriem katrs veda uz jautājumu ar trim atbilžu variantiem, piedāvājot izvēlēties pareizo. Šāda formāta aktivitāte veicināja apmeklētāju iesaisti, interesi un zināšanu pārbaudi spēles veidā, vienlaikus nostiprinot izpratni par drošas uzvedības principiem digitālajā vidē. Izaicinājumu Bibliotēkā izpildīja pāris desmiti jauniešu, konkrētu skaitu nav iespējams uzzināt, jo Bibliotēkas starpniecība akcijā nebija nepieciešama, dalībnieki to varēja izdarīt patstāvīgi. Valmieras Valsts ģimnāzijas 7. klases audzēkņi izpildīja izaicinājumu pēc nodarbības, kas notika Bibliotēkā. Izaicinājumā tika aicināti piedalīties 4.–12. klašu audzēkņi. Ikviens skolēns, atverot jebkuru kvadrātkodu 1. reizē reģistrējas (norādot skolu un klasi) un piedalās individuāli. Izaicinājuma dalībnieki, kuri atrada un pareizi atbildēja uz ne mazāk kā desmit jautājumiem, piedalījās balvu izlozē.
- Jauniešiem tika organizēta nodarbība "Kā drošs kļūst nedrošs?".
- Sociālajos medijos tika publicēta jautājumu sērija par Vispasaules Drošāka interneta dienas faktiem un interneta resursiem, kur meklēt informāciju par drošību internetā.

Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas

Pārskata periodā kopā novadītas 3 nodarbības, ietverot 63 skolēnus. Viktorīnas nodarbībās skolēni tika iepazīstināti ar Bibliotēkas abonētajām datubāzēm – Britannica Library un Letonika, kā arī ar brīvpiekļuves resursu Nacionālā enciklopēdija. Skolēnu galvenais uzdevums bija atrast jautājumus uz bibliotēkāres uzdotajiem jautājumiem, izmantojot norādītās tiešsaistes enciklopēdijas. Skolēni sacentās komandās, un nodarbība tika izspēlēta viktorīnas veidā. Pārskata periodā nodarbību skaits samazinājies darbinieku maiņas dēļ.

Tu vari, ja proti

Nodarbības mērķis ir veidot izpratni par informācijas avotu daudzveidību, to pieejamību un informācijas meklēšanas iespējām. Nodarbības laikā skolēni iepazīst Bērnu apkalpošanas nodaļu, tradicionālo uzziņu fondu un elektroniskos resursus. Pārskata periodā īstenotas 2 nodarbības, ietverot 38 skolēnus.

3 Valmierieši

2024. gadā tika izveidota jauna nodarbība "3 valmierieši", kas veidota uz nodarbības "Kā neapjukt informācijas okeānā" pamata. Nodarbība ir ilggadējas 3 institūciju sadarbības rezultāts – Valmieras bibliotēka, LNA Valmieras zonālais valsts arhīvs un Valmieras muzejs. Nesenos gados mainījušies institūciju pārstāvji, kas organizē šīs nodarbības, kopīgi lemts par nepieciešamību mainīt nodarbības formātu un iekļautos elementus. Nodarbības mērķis ir mudināt skolēnus skolas darbu veikšanā izmantot ne tikai interneta resursus, bet ļaut palūkoties plašāk un izmantot drošticamu informāciju, kuru var iegūt, izmantojot Valmieras Integrētās bibliotēkas, Valmieras muzeja un LNA Valmieras zonālā valsts arhīva krājumus. Nodarbības laikā skolēniem ir iespēja uzzināt, kas ir informācija, kādi ir informācijas glabātāji un pieeja tiem un kāpēc katram informācijas sabiedrības dalībniekam to būtu nepieciešams zināt. Skolēni tiek informēti arī par Bibliotēkas, muzeja un arhīva piedāvātajiem

pakalpojumiem, krājumu, e-resursiem un pieeju tiem. 2025. gadā tika attīstīta izveidotā nodarbība, pielāgojoties katras skolas īpatnībām. Organizētas 6 nodarbības kopā 230 skolēniem.

Kā drošs kļūst nedrošs

Nodarbība paredzēta 7.–12. klašu skolēniem un veltīta kibernetikas un drošības internetā jautājumiem. Tās laikā jaunieši tika rosināti analizēt dažādas ikdienas situācijas digitālajā vidē, apzināt iespējamās riskus, kā arī diskutēt par drošas rīcības principiem sociālajos medijos un citās tiešsaistes platformās.

• Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Bibliotēka pārskata periodā turpināja Valmieras novada bibliotēku elektroniskā kopkataloga veidošanu un uzturēšanu. Pārskata periodā ar BIS ALISE strādāja visas publiskās bibliotēkas, kā arī Valmieras un novada izglītības iestāžu bibliotēkas, izņemot Burtnieku Ausekļa pamatskolu. 2025. gadā darbu ar BIS ALISE uzsāka Strenču pamatskola.

Tabula "BIS ALISE izmantošana"

Reģions /Pilsēta / Novads	Bibliotēku skaits	BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji 2025	Pasūtīti (WEB) eksemplāri (2025)
			CIRC	SBA	KOM		
Valmieras bibliotēka (un Vidzemes Augstskolas bibliotēka)	1	1	1	1	1	3078	6970
Filiālbibliotēkas	31	31	31	31	0*	1299	
Valmieras izglītības iestāžu bibliotēkas	11	11	11	11	11		
Novada izglītības iestāžu bibliotēkas	13	12	12	12	12		
Kopā	56	55	55	55	24	4377	6970

* – Valmieras bibliotēka apstrādā jaunieguvumus visām filiālbibliotēkām.

Pārskata periodā kā nozīmīga gada prioritāte bija jaunās publiskās e-kataloga versijas ieviešana. Versijas ieviešanai tika veikta plānošana un sagatavošanās darbi, veicot apmācības darbiniekiem gan Valmieras Integrētajā bibliotēkā, gan filiālbibliotēkās, tika sagatavotas instrukcijas darbiniekiem un informatīvi materiāli lasītājiem. Jaunās versijas ieviešana tika izvēlēta par 2025. gada Bibliotēku nedēļas centrālo notikumu, izceļot attīstības perspektīvu. Īpaši tika uzsvērtas jaunās versijas priekšrocības – vienkārša meklēšana, moderns izskats, pielāgojamība jebkurai ierīcei, iespēja veidot savu vēlmju sarakstu un piekļūt dažādām grāmatu kolekcijām. Lai pievērstu uzmanību šim notikumam, tika veidots tiešsaistes konkurss, kurā tika uzdoti 3 jautājumi. Pareizās atbildes varēja atrast jaunajā e-kataloga versijā. Konkurss balvu nodrošināja SIA "Brain Games".

Lai nodrošinātu vizuāli pievilcīgu jaunās e-kataloga versijas sākuma lapu, iespēju robežās bibliogrāfiskie ieraksti tiek papildināti ar izdevumu vāku attēliem, padarot kopkataloga saskarni krāsainu un pievilcīgu. Tāpat tiek veidotas tematiskās kolekcijas – Jaunumi, Jaunumi nozaru

literatūrā, Valmieras grāmatu kluba ieteikumi, Jaunami angļu valodā, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025. Līdz 2026. gadam jaunā e-kataloga versijā bija reģistrējušies vairāk nekā 700 Bibliotēkas lietotāji.

Bibliotēkas Komplektēšanas un automatizācijas nodaļas darbinieki veikuši 9 automatizētas krājuma inventarizācijas. Sešas inventarizācijas tika veiktas filiālbibliotēkās sakarā ar darbinieku maiņu (*Dikļu pagasta bibliotēka, Bērzaines pagasta bibliotēka, Lodes pagasta bibliotēka, Plāņu pagasta bibliotēka, Vecates pagasta bibliotēka, Valmieras pagasta bibliotēka*), trīs inventarizācijas izglītības iestāžu bibliotēkās – divas plānveida (Rūjienas vidusskola, Naukšēnu pamatskola), viena sakarā ar darbinieku maiņu (Valmieras 2.vidusskola).

Pēc inventarizācijām tiek veikta datu salīdzināšanas ar grāmatvedību, sagatavoti inventarizācijas dokumenti par faktisko krājuma stāvokli, sniegtas konsultācijas par tālāko darbu ar krājumu.

Tabula "Kopkataloga veidošanas dinamika"

	2023	2024	2025	
Bibliogrāfisko ierakstu skaits	106531	108820	110335	+1515
Eksemplāru skaits (monogr. izd.)	636170	625190	622795	–2395
Autoritatīvie ieraksti	41837	43782	46014	+2232

Pārskata periodā Komplektēšanas un automatizācijas nodaļas darbinieki turpināja darbu pie Valmieras novada bibliotēku kopkataloga bibliogrāfisko ierakstu kvalitātes uzlabošanas, papildinot jau esošos ierakstus ar tematiskajiem priekšmetiem un atklājot saturu. Nodaļas darbinieki iesaistījās LNB Bibliogrāfijas institūta iniciētajā pilotprojektā par bibliogrāfisko datu izveidi Latvijas grāmatām. Tajā LNB bibliogrāfijas institūta darbiniekiem tika sūtīta informācija par izdevumiem, kuru apraksti nebija atrodamī nevienu Z39.50 katalogā. Laikā no 20. maija līdz 28. oktobrim tika nosūtīta informācija par 21 grāmatu, kuru apraksti nebija pieejami, kā arī vairākos gadījumos ziņojām LNB speciālistiem par pamanītajām kļūdām.

Valmieras bibliotēkas pārstāves Alīna Pūce un Ilona Budule piedalījās KISC un LNB vadītajā Vienotā bibliotēku kopkataloga izstrādes projekta fokusgrupā par datu apmaiņas scenārijiem. Valmieras kopkataloga Novadpētniecības datu bāze papildināta 218 Valmieras novada pašvaldības informatīvā izdevuma ierakstiem un 1309 laikraksta Liesma bibliogrāfiskajiem ierakstiem, no kuriem 966 jeb 73% iekļauti Nacionālās bibliogrāfijas analītiskās datu bāzē.

Vidzemes Augstskolas bibliotēkas veidotā Docētāju publikāciju datu bāze papildināta ar 206 ierakstiem (kopā 984 ieraksti). Studentu darbu datu bāze papildināta ar 78 ierakstiem ar pilntekstiem (kopā 3252 ieraksti, no tiem 1026 ar pievienotiem pilntekstiem).

Tabula "Valmieras bibliotēkas autorizētie lietotāji"

	2023	2024	2025	+/- salīdzinot ar iepriekšējo gadu
Aktīvie lietotāji kopā	5827	6141	6135	–0,9%
Autorizētie lietotāji kopā	3005	3054	3078	+0,77%
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	594	517	490	–0,94%

- **SBA**

Valmieras bibliotēkas viena no prioritātēm ir veicināt arvien aktīvāku sadarbību starp novada bibliotēkām ne tikai apvienībās, bet visā novadā un ar citām Latvijas bibliotēkām. Kā viens no ļoti labiem rādītājiem šīs sadarbības aktivizēšanai ir tas, ka stabili turpina augt rādītāji SBA pakalpojumam novadā. 2025. gadā palielinājies gan saņemto, gan nosūtīto dokumentu skaits. Bibliotēkas aktīvi izmanto iespēju veikt grāmatu apmaiņu starp saviem fondiem. Filiālbibliotēkas pārskata periodā labprāt izmantoja iespēju pieteikt tematiskās kopas Valmieras bibliotēkai, kā rezultātā saņēma grāmatas par attiecīgajām tēmām (biogrāfijas, rokdarbi, daiļliteratūra krievu valodā, detektīvi, romantika u.c.). Kopās tika iekļauti materiāli, kas ir pieejami Bibliotēkā, bet nav attiecīgajā filiālbibliotēkā. Filiālbibliotēkas visbiežāk pieprasītās grāmatas meklējušas tuvākajās bibliotēkās kaimiņu pagastos, pilsētās. Parasti noteicošais SBA bibliotēkas izvēlei ir loģistika, kā nokļūt pēc pasūtītajām grāmatām. Veiksmīgs ir Burtnieku apvienības risinājums, kur ar apvienības kurjera palīdzību notiek grāmatu piegāde. Svarīgi, ka SBA pakalpojums Valmieras novada publisko bibliotēku klientiem ir bezmaksas. SBA starp novada bibliotēkām lielo lomu spēlē transporta loģistika. Aktīva grāmatu apmaiņa notiek apvienībās, kur piegādi veic apvienības kurjers.

Otro gadu pēc kartas būtisko SBA statistikas datu palielinājumu īpaši veicinājusi ciešā sadarbība ar LNERB, pateicoties filiālbibliotēku tiešajam sadarbības modelim un nodrošinot nepieciešamos izdevumus mūsu novada lasītājiem.

Tabula "SBA rādītāji"

	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits (t.sk.Valmieras kopkataloga bibliotēkām)			
Kopā novadā	3097	2360	2978
t.sk. VB	157	267	189
<i>t.sk. no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits</i>	50 (lieldrukas grāmatas) 36 (zibatmiņas ar audiogrāmatām)	56 (lieldrukas grāmatas) 73 (zibatmiņas ar audiogrāmatām)	180 t.sk. VB-61 (lieldrukas grāmatas) 35 (zibatmiņas ar audiogrāmatām) Filiālbibliotēkās - 84
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits (t.sk.Valmieras kopkataloga bibliotēkām)			
Kopā novadā	2976	2349	2813
t.sk. VB	764	849	931

- **Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā**

Lai uzlabotu pieejamību bibliotēkas pakalpojumiem, tika meklēti dažādi risinājumi vairākām problēmām.

Problēma – Jaunās e-kataloga versijas meklēšanas rīka zemā kvalitāte neļauj pilnībā pāriet uz vienas versijas izmantošanu. Būtiski atzīmēt Valmieras Integrētās bibliotēkas īpatnību – darbu kopā ar Vidzemes Augstskolas bibliotēku. Tā kā Bibliotēkas apmeklētāju lokā ir mācībspēki un studenti, sarežģītāku pieprasījumu veidošanai jaunā e-kataloga versija nav pietiekama. Tajā nav pieejama paplašinātā meklēšana, kas būtiski apgrūtina e-kataloga izmantošanu. Tāpat jaunās e-kataloga versijas meklēšanā ir citas nepilnības, kuras apgrūtina tā izmantošanu bibliotēkrajā darbā. Vēl e-kataloga jaunajā versijā regulāri novērotas problēmas ar pieslēgšanos ar eParaksts mobile. Ar to saskaras gan paši darbinieki, gan nākas uzklaustīt sūdzības no klientiem.

Risinājums – Bibliotēkā tiek izmantotas abas e-kataloga versijas. Meklējot brīvā laika literatūru vai zinot konkrētu nosaukumu vai autoru, tiek izmantota jaunā e-kataloga versija, savukārt plašākiem tematiskajiem meklējumiem tiek izmantota iepriekšējā e-kataloga versija. Ir nepieciešami būtiski uzlabojumi jaunās e-kataloga versijas meklētājam. Par to vairākkārt Bibliotēka uzdevusi jautājumus izstrādātājiem, norādot uz nepieciešamību pēc paplašinātās meklēšanas.

Problēma – gaisa kvalitātes un kondicionēšanas problēmas Bibliotēkā vairāku gadu garumā.

Risinājums – tika pabeigti remontdarbi ventilācijas un kondicionēšanas sistēmu darbības uzlabošanai, kas būtiski uzlabojis vidi siltajos gada mēnešos.

Problēma – Bibliotēkas bibliomātam regulāri novērojamas tehniskas problēmas, tiek saņemtas lietotāju sūdzības. Samazinājusies akumulatora veikspēja.

Risinājums – saziņa ar bibliomāta uzturētāju pēc katras novērotās problēmas, regulāra akumulatora maiņa, vairāku darbinieku apmācība problēmsituācijās, 2026. gada budžetā ieplānota jauna akumulatora iegāde.

Problēma – e-grāmatu nodrošinājums angļu valodā vairs nav pievilcīgs un ērti izmantojams (EBSCO).

Risinājums jāmeklē valsts līmenī, plānojot kādu atbalsta sistēmu cita produkta abonēšanai, piemēram OverDrive.

Problēma – saistībā ar e-resursu regulāru izskata un versiju maiņu, daudzi no Bibliotēkas veidotajiem apmācību video materiāliem ir novecojuši un nederīgi, taču Bibliotēkas darbinieku lokā pietrūkst kāds ar prasmēm montēt video materiālus.

Risinājums – nav atrasts, novecojušos materiālus neizmantojam.

Problēma – novada bibliotēku tīkla kapacitāte, nodrošinot filiālbibliotēku atvērtību, pieaugošās darbinieku mainības dēļ un darbinieku prombūtnes laikā.

Risinājums – uzsākta darbinieku regulāra atvietošana pagastu bibliotēkās, tiek veidots konkrēts plāns, kā nodrošināt visā novadā bibliotēku atvērtību laikā, kad notiek bibliotēkas vadītāja maiņa vai darbinieks ilgstoši ir prombūtnē. Atsevišķās bibliotēkās ir ieviests modelis, ka darbinieku prombūtnes laikā bibliotēka ir atvērta konkrētās dienās. 2025. gadā Bibliotēkā darbu uzsākusi jauna darbiniece Linda Cielēna, kuras pienākumos ietilpst VPVKAC metodiskais atbalsts filiālbibliotēkām, kā arī to atvērtības nodrošināšana.

Problēma – pārskata periodā iepriekš nepieredzētā daudzumā nācies saskarties ar BIS ALISE tehniskām problēmām. Neskaitot nelielus sistēmas darbības pārrāvumus, bijušas trīs dienas, kurās BIS Alise nav darbojusies uz ilgāku laiku (vairākas stundas), un tas būtiski ietekmējis Bibliotēkas darbību: 21. jūlijs, 10. septembris un 5. novembris. Pēc saņemtās informācijas: traucējumu iemesls konkrētajos datumos bija saistīts ar datu pārraides tīkla traucējumiem valsts puses infrastruktūrā.

Risinājums – būtu nepieciešams aktualizēt diskusiju par iespējām valsts līmeņa investīcijām infrastruktūras stabilizēšanā un uzlabojumu ieviešanā nākotnē, t.sk. arī nepieciešamību pilnveidot esošo pret-botu aizsardzības risinājumu, jo pēc virtuālā apmeklējuma statistikas datiem redzams, ka botu pieslēgumi turpinās. Tie periodiski palielina sistēmas noslodzi un ietekmē BIS ALISE veikspēju ikdienas darbā. Bibliotēkā esošais risinājums ir izmantot Google dokumentu, kurā tiek fiksēta izdevumu izsniegšana, nodošana, kā arī klientu vēlnes. Pēc sistēmas atjaunošanās, viens darbinieks pārskata dokumentu un atzīmē katru gadījumu sistēmā.

Problēma – samazināta finansējuma un pieaugošo cenu dēļ nopirkto grāmatu skaits ir mazāks, kā arī pirkti mazāks eksemplāru skaits, kā rezultātā ir būtiski palielinājušās rindas uz izdevumiem. Tāpat preses izdevumi abonēti mazāk, preses izsniegums krītas.

5.2. Filiālbibliotēkās

Tabula "Filiālbibliotēku pamatrādītāji"

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo unikālo lietotāju skaits Valmieras novadā	16 496	17 010	16 873	+3%; -1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	7 501	7 600	6 998	+1%; -8%
Aktīvo lietotāju skaits filiālbibliotēkās	nav datu	8 459	7 343	-13%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	nav datu	2 775	2 411	-13%
Filiālbibliotēku apmeklējums kopā	118 092	275 777	1 230 791	+134%; +346%
t.sk. fizisko apmeklējumu kopskaits	101 468	103 139	103 662	+2%; +0,05%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	34 356	36 759	36 890	+7%; +0,4%
Izsniegums filiālbibliotēkās kopā	155 756	163 946	158 506	+5%; -3%
<i>t.sk. grāmatas</i>	87 764	87 050	92 753	-1%; +7%
<i>t.sk. periodiskie izdevumi</i>	67 567	68 839	64 921	+2%; -6%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	16 838	18 074	19 710	+7%; +9%
Iedzīvotāju skaits novadā (neieskaitot Valmieru)	29 265	28 984	28 249	-1%; -3%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	5 393	5 318	5 301	-1,4%; -0,3%
Iedzīvotāju skaits novadā (ieskaitot Valmieru)	53 796	53 268	52 469	-1%; -1,5%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	10 492	10 337	10 268	-1,5%; -0,7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā	31%	32%	32%	

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā (ieskaitot Valmieru) – 32%

Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā bez Valmieras – 26%

Analizējot sniegtos datus un filiālbibliotēku ziņojumus, var redzēt, ka lasītāju skaita dinamika nav vienmērīga un to ietekmē vairāki pretēji faktori. Lai gan kopējais statistiskais lasītāju skaita rādītājs filiālbibliotēkās uzrāda samazinājumu par 13%, tajā pašā laikā lasītāju skaits novadā kopumā ir krities tikai par 1%. Lasītāju skaits samazinās atbilstoši demogrāfiskai situācijai valstī, sakarā ar vecāka gadagājuma lasītāju došanos mūžībā vai nespēju veselības dēļ apmeklēt bibliotēku. Bibliotēkas ziņo, ka iedzīvotāji maina dzīvesvietu vai arī statistikā iekļautie iedzīvotāji reāli vairs neatrodas pagastā. Darbinieku maiņa un ilgas prombūtnes arī ietekmē aktīvo lietotāju reģistrāciju.

Neskatoties uz tādu kopainu, salīdzinot 2024. un 2025. gada datus, lielākajā daļā filiālbibliotēku (22 no 31 struktūrvienības) ir vērojams lietotāju skaita pieaugums vai stabilitāte. Kopumā lasītāju piesaiste vērtējama kā sekmīga, jo vairākās vietās vērojams aktivitātes kāpums. Saglabājas arī bibliotekārais aptvērums 32% no iedzīvotāju skaita novadā.

Būtisks lasītāju skaita pieaugums vērojams šādās vietās: *Naukšēnu pagasta bibliotēka* (+67), *Strenču pilsētas bibliotēka* (+33), *Rencēnu pagasta 1. bibliotēka* (+31), *Kocēnu pagasta Rubenes*

bibliotēka (+55), Vilpulkas pagasta bibliotēka (+35), Rūjienas pilsētas bibliotēka (+26), Brenguļu pagasta bibliotēka (+16).

Vairākās filiālbibliotēkās situācija ir saglabājusies nemainīga vai ar minimālām svārstībām: *Jērcēnu pagasta bibliotēka* un *Kauguru pagasta bibliotēka* saglabāja esošo lasītāju skaitu. *Plāņu pagasta bibliotēkai* un *Ēveles pagasta bibliotēkai* neliels samazinājums (-1 un -3).

Dažās struktūrvienībās vērojama lejupslīde: *Valmieras pagasta bibliotēkai* būtisks lasītāju skaita samazinājums (-90), tas skaidrojams ar darbinieka maiņu un periodu, kad bibliotēkā bija brīva vakance, kas ierobežoja pilnvērtīgu pakalpojumu sniegšanu. *Bērzaines pagasta bibliotēkā* bija ilgstoša darbinieka prombūtne, darbinieka maiņa (-26), *Burtnieku pagasta bibliotēkā* arī vērojams samazinājums (-20). Darbinieku maiņa notikusi arī *Vecates pagasta bibliotēkā* (-12). *Dikļu pagasta bibliotēkā* no oktobra bija brīva vakance, Valmieras bibliotēkas personāls nodrošināja atvērību vienu reizi nedēļā, rezultātā arī neliels lasītāju skaita samazinājums (-12).

Toties apmeklējuma dati uzrāda vēsturisku lēcieni (+353%), taču šis pieaugums nav vienmērīgs. Lielāko daļu no kopējā apmeklējuma skaita veido virtuālie apmeklējumi (91,58%). Tas ir tiešs rezultāts bibliotēku mērķtiecīgajai aktivitātei digitālajā vidē. Bibliotēkas ir kļuvušas par aktīviem satura veidotājiem, nodrošinot informācijas apriti un kopienas piesaisti platformās, kur iedzīvotāji pavada savu ikdienu. Tajā pašā laikā fizisko apmeklējumu skaits ir saglabājies bez būtiskām svārstībām pret iepriekšējo periodu.

Jāuzsver, ka sasniegtā lietotāju rādītāju stabilitāte un atsevišķās filiālbibliotēkās pat vērojama pieaugums ir prasījis mērķtiecīgu un reizēm pašizliedzīgu personāla darbu, jo tas īstenots apstākļos, kur nepietiekams finansējums krājuma komplektēšanai un jaunu pakalpojumu attīstībai sastopas ar pieaugošu darbinieku slodzi un pienākumu sadrumstalotību. Arī kopējā apmeklējuma milzu pieaugums, ko nodrošina virtuālā vide, pierāda bibliotēku augsto aktualitāti mūsdienu informācijas telpā. Mūsdienu informācijas pārpilnības un plašo izklaides iespēju laikmetā fakts, ka bibliotēkām ir izdevies saglabāt stabilu un lojālu lasītāju loku, ir uzskatāms par izcilu sasniegumu, kas apliecina filiālbibliotēkas spēju piedāvāt unikālu vērtību pat ierobežotu resursu apstākļos.

- **Digitālie pakalpojumi un E-grāmatu bibliotēka**

Nodrošināta piekļuve datubāzēm (Lursoft, Letonika), e-pakalpojumu izmantošanas konsultācijas, 3td e-GRĀMATU bibliotēkas popularizēšana un atbalsts. Būtiski pieaug virtuālo apmeklējumu skaits, iedzīvotājiem izmantojot attālinātos pakalpojumus un digitālos resursus.

- **Sabiedrības viedokļa izzināšana un atgriezeniskā saite**

Šogad viena no bibliotēkas prioritātēm visā novadā bija atgriezeniskās saites iegūšana no iedzīvotājiem, apkopošana un analīze. Tiek veikta regulāra lasītāju interešu apzināšana, prasīts viedoklis par bibliotēku pakalpojumiem, izzinātas vajadzības.

Iedzīvotāju atgriezeniskā saite par bibliotēkas pakalpojumiem

Pārskata periodā novada bibliotēku tīklā tika veikta mērķtiecīga iedzīvotāju viedokļu apzināšana, lai izvērtētu sniegto pakalpojumu kvalitāti un noteiktu turpmākos attīstības virzienus. Iedzīvotāji visbiežāk izvēlās savu viedokli paust mutiski ikdienas apkalpošanas procesā, taču tiek izmantotas arī Bibliotēkas izstrādātas atsauksmju lapiņas un citas metodes (Ideju burka "Paldies, ka biji kopā ar mums, dalies ar savu atsauksmi un palīdzi mums augt." *Kocēnu pagasta bibliotēkā*, "Atsauksmju klade" un "Atsauksmju kastītē" *Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkā* un citas). Secināts, ka apmeklētāji augstu vērtē bibliotēku kā iestādi, kurā iespējams vērsties ar jebkuru aktuālu problēmu vai jautājumu. Īpaši tiek uzsvērtas vietējās bibliotēkas loma pagasta dzīvē, norādot: "Paldies, ka mums ir sava bibliotēka". Lietotāji pozitīvi vērtē iespēju saņemt dažādus pakalpojumus vienuviet, piemēram, bibliotēkā esošos VPVKAC pakalpojumus un radošās darbnīcas. Iedzīvotāji ar kustību traucējumiem vai veselības problēmām augstu vērtē grāmatu un periodikas piegādi uz mājām. Tiek novērtēta iespēja pasūtīt grāmatas no citām Valmieras novada kopkataloga bibliotēkām, nodrošinot plašāku resursu pieejamību. Apmeklētāji ir pateicīgi par plašu krājumu, īpaši preses pieejamību,

iespieddarbu piegādi uz mājām, interesantiem un saturīgiem pasākumiem, biežām izstādēm, interesantām radošām darbnīcām. *Naukšēnu pagasta bibliotēkas* klienti pateicās par bibliotēkas iesaisti norisēs ārpus bibliotēkas (Naukšēnu pagasta svētki, Brūža svētki; bibliotēkas organizētās kopienas iesaistes aktivitātes Ķoņos un Naukšēnos – Baltijas ceļa Ziedu paklājs, Ziedošs ceļš uz bibliotēku, talka Dīķeros). *Kocēnu pagasta bibliotēkas* vadītāja atzīst, ka kopumā saņemtās atsauksmes ir pozitīvas un apliecina, ka bibliotēka ir nozīmīga, apmeklētāju iecienīta kultūrvietā, kurā īpaši novērtēta sirsnīga atmosfēra, kvalitatīvs saturs un personiska attieksme.

Analizējot saņemtos ieteikumus, ir konstatētas dažas vajadzības pakalpojumu pilnveidei:

- biežāki krājuma papildinājumi ar jaunāko daļlitteratūru;
- telpu paplašināšana, lai nodrošinātu mierīgu vidi lasīšanai vai vietu plašākam bērnu stūrītim (*Zilākalna pagasta bibliotēka*, *Naukšēnu pagasta bibliotēka*);
- tehnoloģiski risinājumi, kas piesaistītu jauniešus (*Naukšēnu pagasta bibliotēka*);
- ir fiksēti ierosinājumi par grāmatu plauktu nomaiņu, lai tie būtu ērtāk pārskatāmi vidēja auguma cilvēkiem (īpaši augšējās rindas), kā arī nepieciešamība pēc pārskatāmāka jaunumu plaukta (*Zilākalna pagasta bibliotēka*). Sūdzības par to, ka bibliotēkas kāpnes lietainā laikā ir ļoti slidenas (*Mazsalacas pilsētas bibliotēka*. Situācija tiek risināta);
- iedzīvotāji norādījuši, ka situācijās, kad pašvaldības izdevums netiek saņemts pastkastītē, ir būtiski, lai tas būtu brīvi pieejams bibliotēkā (*Bērzaines pagasta bibliotēka*).

Šeit ir tikai daži piemēri:

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Atsauksmes ir saņemtas mutiskas pie dokumentu izsniegšanas, rakstiskas (pēc bibliotēkas vadītājas lūguma), zīmīte "patīk" sociālajos medijos (Facebook), kā arī zīmītes WhatsApp saziņas grupā "Par jaunāko Rencēnu bibliotēkā". Saņemts ieteikums saistībā ar pasta pakalpojumiem, kuri Rencēnu pagastā vairs nav pieejami – iedzīvotāji būtu pateicīgi par iespēju iegādāties aploksnes, pastmarkas, kā arī bibliotēku atrast par vietu, kur nodot vēstules nosūtīšanai, jo pagasta centrā vairs nav arī pastkastes.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Neoficiālais aptaujas veids (sarunas) liecina, ka attieksme pret bibliotēku Mūrmuižā ir pozitīva, cilvēki novērtē bibliotēkas vietu un sabiedrisko lomu viņu dzīvē. Bibliotēkā bija ieviesta "Atsauksmju klade", kurā lūdzu ierakstīt apmeklētāju viedokli par bibliotēkas darbu. Daži ieraksti tur parādījās. Pretstatā anonīmajā "Atsauksmju kastītē", kas arī bija apmeklētājiem pieejama, netika iemests neviens ieraksts, jo cilvēki nelabprāt kaut ko raksta, ja vien nav negatīvi noskaņoti. Un, acīmredzot, noskaņojums ir pozitīvs, jo mutiski šo lielo "paldies!" saka bieži un par visu ko – gan par noorganizētiem pasākumiem, gan par palīdzību ar tehnoloģijām, līdz pat tādām līmenim, ka pavasarī un rudenī pulksteņa rādītāju pagriešanu nāk izdarīt pie bibliotekāra, vai arī bibliotēkā atskan telefona zvans, un klients, nokaunējies, ka vecuma dēļ viss aizmirstas, taujā, kā bija jāvēra skābeņu zupa. Par atgriezenisko saiti kalpo arī priecīgais "labdien!", ko, garāmejot, sauc bērnu darbinieki. Tas, ka šie mazie lasītāji bibliotekārus uzrunā vārdā un, veikalā satiekoties, pieskrien samīļot. Tas, ka bērnu mammas iegrimst sarunās ar bibliotekāri par grāmatām un pasaules notikumiem. Tas, ka bibliotekāre mājās vēlā vakarā saņem telefona zvanu, jo kāda lasītāja pie autoostas ir atradusi sveša cilvēka eID karti, un vienīgais cilvēks, kurš viņai ienāk prātā kā palīgs, lai atrastu tās īpašnieku, ir bibliotekārs.

Valmieras pagasta bibliotēka: Pēc pasākumiem (tikšanās ar I.Rozentāli, sniegpārslu darbnīca) lielākā daļa izteica vēlmi apmeklēt vēl līdzīgus pasākumus. Pēc izglītojošajām nodarbībām Valmieras Viestura vidusskolas skolotājiem tika saņemtas rakstveida atgriezeniskās saites ar nodarbības izvērtējumu, atzīmējot to kā noderīgu.

Strenču pilsētas bibliotēka: Visbiežāk izteiktā pateicība ir par laipnu, atsaucīgu un ieinteresētu attieksmi, individuālu pieeju apmeklētājiem, palīdzību grāmatu izvēlē un informācijas meklēšanā. Iedzīvotāji uzsver, ka jūtas gaidīti un uzklausi, kas būtiski veicina pozitīvu pieredzi. Atsauksmes liecina, ka iedzīvotāji visaugstāk novērtē cilvēcīgu attieksmi, kvalitatīvu apkalpošanu un daudzveidīgu piedāvājumu. Pateicības vārdi apliecina, ka sniegtie pakalpojumi atbilst apmeklētāju vajadzībām un veicina pozitīvu priekšstatu par iestādes darbu kopumā.

Sedas pilsētas bibliotēka: Iedzīvotāji pauž pateicību arī pēc dalības dažādās radošajās darbnīcās, kurās viņi apgūst jaunas iemaņas un priecājas par pašu rokām izgatavotajām lietām. Katrs kopā būšanas

pasākums tiek novērtēts pozitīvi, ko apliecina gan pateicības vārdi, pārsvarā mutiski. Nākamajā gadā ir plānots biežāk lūgt apmeklētājus sniegt atsauksmes rakstiskā veidā. Tāpat atzinīgi tiek vērtētas izstādes, īpaši sedēniešu vaļasprieku eksponāti, un apmeklētāji izrāda interesi par to, kas tiks izstādīts nākamajos mēnešos. Par darba laiku un telpu pieejamību ierosinājumu nav, esošā situācija apmierina interesentus. Nav saņemtas arī idejas par jaunu pakalpojumu nepieciešamību. Sarunās ar apmeklētājiem radusies ideja par pasākumu labākas norises nodrošināšanu, iegādājoties ekrānu. Tas būtu noderīgi gan bērniem paredzētajos pasākumos, gan tematiskajos pasākumos, kā arī novadpētniecībā iegūto fotogrāfiju un citu materiālu ērtai demonstrēšanai pasākumu laikā un citos gadījumos. Jācer, ka TV ekrāna iegāde tiks apstiprināta, pieņemot 2026. gada budžetu. Daļa krieviski lasošo lasītāju izsaka nožēlu, ka jau trīs gadus netiek iepirkta grāmatas krievu valodā. Izskaidrojot situāciju, viņi vienlaikus izsaka sapratni par spēkā esošo krājuma iegādes politiku.

- *Bez jums kā bez rokām!*

- *Thank you so much for your help, will be back again! (tulk.no angļu v. Liels paldies par jūsu palīdzību, atgriezīšos vēlreiz!)*

- *Ļoti jauka sirsnīga, zinoša atmosfēra un darbinieki. Paldies!*

- *Очень хорошо у вас! Не закрывайтесь! (tulk. no krievu val. Ļoti labi pie jums! Neveraties ciet!)*

- *Lovely staff helped me with everything I needed. (tulk.no angļu v. Jaukais personāls man palīdzēja ar visu nepieciešamo.)*

- *Большое спасибо работникам библиотеки за оказанную помощь! (tulk. no krievu val. Liels paldies darbiniekiem par sniegto palīdzību!)*

- *Very nice staff honestly very helpful. (tulk.no angļu v. Ļoti jauks personāls, patiešām izpalīdzīgs!)*

• Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu darbs bibliotēkās tiek vērtēts kā būtisks un pieprasīts pakalpojums, īpaši vecāka gadagājuma cilvēku vidū, kuriem nepieciešams personisks atbalsts digitālajā vidē. Iedzīvotāji augstu vērtē darbinieka pieejamību klātienē, sniedzot drošības sajūtu un iespēju saņemt tūlītējas atbildes. Dominē individuālas konsultācijas, kas bieži netiek oficiāli uzskaitītas, taču veido būtisku darba apjomu. Sniegtas konsultācijas par datoru un interneta lietošanu, kā arī palīdzība e-pastu un CV sagatavošanā. Sniegts atbalsts individuāliem iedzīvotājiem e-pasta izveidē, darba uzsākšanā ar to, telefona lietošanas pamatmērķu apgūšanā un reģistrācijā 3td e-GRĀMATU bibliotēkā. Gados vecāki iedzīvotāji vēršas pēc palīdzības, lai uzzinātu tālruņa numurus vai noskaidrotu, kurā iestādē vērsties pēc palīdzības. Informācija par aktualitātēm tiek nodrošināta arī pašvaldības izdevumos, ko iedzīvotāji var saņemt bibliotēkās. Bibliotekāri aktīvi sniedz prasītas uzziņas, palīdz klientiem apgūt digitālās prasmes un resursus. 20 novada bibliotēkas nodrošina Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru grozu, sniedzot atbalstu e-pakalpojumu izmantošanā. Pārējās filiālbibliotēkas pilda KAP funkcijas.

Izglītojošais darbs ir vērsts uz dažādām mērķauditorijām, integrējot digitālās prasmes, kultūrizglītību un kritisko domāšanu. Izglītojošā darbība sekmē iedzīvotāju integrāciju digitālajā sabiedrībā, mazinot plaisu starp paaudzēm un tehnoloģiju iespējām. Kultūras pasākumi kalpo ne tikai kā izklaide, bet arī kā kognitīvs treniņš un sociālās atmiņas aktivizēšana pieaugušajiem. Pirmsskolas vecuma bērniem aktuāla iepazīstināšana ar bibliotēkas vidi un pirmo prasmju apguve grāmatu izvēlē. Skolēniem – izglītošana par bibliotēkas resursiem un dažādu izglītojošo un radošo pasākumu apmeklēšana. Pieaugušiem tiek nodrošināts individuāls atbalsts darbā ar datoru, e-pastu, mobilajiem rīkiem un digitālajiem pakalpojumiem.

- **Medijpratība (filiālbibliotēkas)**

Norises – pasākumi/mācības	Norišu skaits	Apmeklējums
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem	29	168
Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.	42	329
Medijpratības mācības pieaugušajiem	343	405
Medijpratības mācības pieaugušajiem	17	90

*Analizējot bibliotēku sniegtos datus par medijpratības aktivitātēm, redzamas būtiskas metodoloģiskas atšķirības, kas apgrūtina statistisko salīdzināšanu. Ir vienotu kritēriju trūkums formātu nodalīšanai, proti, robeža starp īsu tehnisko palīdzību un padziļinātu individuālo konsultāciju medijpratībā vai informācijas pratībā bieži ir subjektīva un grūti nosakāma. Liela daļa bibliotēku norāda, ka individuālās konsultācijas, kas vērstas uz kritisko domāšanu vai informācijas meklēšanu, ikdienas darbā netiek sistemātiski uzskaitītas, kā rezultātā reālais mācību darba apjoms ir ievērojami lielāks, nekā parādās oficiālajā statistikā. Tāpat pastāv atšķirīga izpratne par to, vai pasākums ir klasificējams kā vispārējs izglītojošs notikums vai specifiskas medijpratības mācības.

Pārskata periodā medijpratības veicināšana filiālbibliotēkās pamatā tika īstenota caur divām stratēģijām: mērķtiecīgām aktivitātēm kampaņu ietvaros un nepārtrauktu individuālo izglītošanu ikdienas darbā. Galvenais izaicinājums joprojām ir medijpratības integrēšana ikdienas pakalpojumos tā, lai tā sasniegtu arī tos iedzīvotājus, kuri mērķtiecīgi neapmeklē izglītojošus seminārus, tādēļ individuālo sarunu metode ir uzskatāma par ļoti efektīvu. Lai gan īpaši pasākumi, kas veltīti tikai medijpratībai pieaugušo auditorijai, bibliotēkās kā atsevišķas norises tika rīkoti salīdzinoši maz, šī tēma ir bijusi neatņemama ikdienas darba sastāvdaļa. Bibliotekāri regulāri snieguši individuālas konsultācijas un uzturējuši sarunas ar apmeklētājiem par: informācijas avotu uzticamību un viltus ziņu atpazīšanu; kritisku informācijas izvērtēšanu pirms tās tālākas izplatīšanas; drošu digitālo rīku lietošanu un kiberdrošības pamatprincipiem. Īpaša uzmanība medijpratībai tika pievērsta "Digitālās nedēļas" ietvaros, kad apmeklētāji tika padziļināti informēti par atbildīgu attieksmi pret informāciju digitālajā vidē un drošu interneta lietošanu. Kā veiksmīgs piemērs mērķtiecīgam darbam ar pieaugušo auditoriju minama *Valmieras pagasta bibliotēka*, kur norisinājās interaktīva medijpratības viktorīna "Neuzķeries!". Aktivitāte guva atsaucību, un jau 2026. gada februārī plānota padziļināta nodarbība kā loģisks turpinājums šīs tēmas apguvei. Būtiski, ka šī un citas līdzīgas pieredzes tiek aktīvi popularizētas novadā. Tā jaunā *Valmieras pagasta bibliotēkas* vadītāja, "Medijpratības meistar" programmas dalībiece, tiks piesaistīta jaunu nodarbību izstrādei.

Darbā ar jaunāko auditoriju medijpratība tika integrēta caur interaktīvām nodarbībām un sadarbību ar izglītības iestādēm (vairāk var lasīt sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem*).

Mākslīgā intelekta (MI) rīku integrācija filiālbibliotēku procesos

Filiālbibliotēkās vērojama mākslīgā intelekta (MI) rīku integrācija ikdienas darbā. MI rīki, tostarp ChatGPT, Canva un valsts pārvaldes valodas tehnoloģiju platforma hugo.lv, kļūst par atzītu atbalstu satura radīšanā un procesu optimizācijā. Vairāku bibliotēku darbinieki (*Ēveles, Zilākalna, Valmieras pagasta*) jau izmanto MI izmanto radošo ideju ģenerēšanai pasākumu tēmām, lasītveicināšanas nodarbībām un tekstu uzlabošanai. Praktiskajā darbā *Rencēnu, Brenguļu un Valmieras pagasta bibliotēkas* uzsver MI efektivitāti vizuālo materiālu un attēlu ģenerēšanā publicitātes vajadzībām. Vienaļikus *Kocēnu pagasta bibliotēka* akcentē kritisko pieeju tehnoloģiju lietošanā: MI kalpo kā palīgrīks informācijas strukturēšanai un saziņai sociālajos medijos, taču izšķirošā loma informācijas pārbaudē un precizitātes nodrošināšanā joprojām tiek saglabāta bibliotekāra kompetencē. Šāda pieeja apliecina bibliotēku spēju apvienot inovatīvus tehnoloģiskos risinājumus ar tradicionālo informācijpratību un kiberdrošības pamatprincipiem.

- **Lasītveicināšanas aktivitātes novadā**

Lasītveicināšanas aktivitātes īstenotas, organizējot tikšanās ar autoriem, dzejas pasākumus un tematiskas literatūras izstādes dažādām mērķgrupām. Tās veltītas gan latviešu autoru daiļradei, gan valsts svētkiem, gadskārtām, nozīmīgiem notikumiem un bērnu literatūrai, veicinot interesi par lasīšanu un grāmatu krājuma izmantošanu.

Bērnu mērķauditorijai – aktīva dalība programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", filiālbibliotēku sadarbība ar izglītības iestādēm. Lai veicinātu interesi par lasīšanu, tiek izmantotas jaunas radošas metodes, tādas kā "Grāmatu Bingo" un citas.

Pieaugušo mērķauditorijai tiek piedāvāts gan tradicionāls bibliotēkas pasākumu klāsts (detalizētāk sadaļā *Pasākumi*), gan vērojama pieaugoša iedzīvotāju interese par grāmatu klubiem, novadā nostiprinās šī kustība. Aktīvu darbību uzsācis jaundibinātais Mazsalacas grāmatu klubs, turpina regulāras tikšanās Strenču "Grāmatnieki par grāmatām" un *Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkas* lasītāju klubs "Sarunas pie apaļā galda". Vienlaikus vērojama pieaugoša iedzīvotāju interese par jauna kluba izveidi Vilpulkā.

- **Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām**

Pārskata periodā filiālbibliotēkas ir darbojušās kā dinamiski kultūras un neformālās izglītības centri, nodrošinot gan tradicionālo svētku nepārtrauktību (Saulgrieži, Leģendu nakts muižās, Baltijas ceļa atcere), gan piedāvājot inovatīvas brīvā laika pavadīšanas formas. Bibliotēku rīkotie pasākumi izceļas ar starpnozaru sadarbību, integrējot literatūru ar mūziku un personiskiem stāstiem.

Tikšanās ar grāmatas "Piens un asinis" autori un koklētāju Ievu Veidi *Bērzaines pagasta bibliotēkā* literārais vakars tika papildināts ar kokles spēli, savukārt *Vecates pagasta bibliotēkā* iedzīvotājus pulcēja dziedošā dāmu trio "Kas ar mani" uzstāšanās un folkloras ansamblis "Nāburgi". *Plāņu pagasta Jaunklidžu bibliotēkā* vieglā, humoristiskā un jautrā noskaņā notika tikšanās ar Lieni Margeviču un Natu Brambergu grāmatas "Vienldzīgo nav" un emuāra "Lauru Lapa" autorēm. Spraigu domu apmaiņa pavadīja meistarklases degustācijas, pārsteigumu izlozi un izsoli.

Pieaugušo auditorijai piedāvātas gan praktiskas zināšanas, piemēram, medicīnas speciālistes lekcija par alvejas ārstnieciskajām īpašībām *Strenču pilsētas bibliotēkā*, gan filozofiskas sarunas par dzīves viedumu lekcijā ar INN-NINI *Mazsalacas pilsētas bibliotēkā*.

Ēveles pagasta bibliotēkā par īpaši veiksmīgu uzskatāma kustības "Mantots kultūraugs" lekcija "Par sēklām un maiņu", kas piesaistīja reģionālās televīzijas uzmanību. Bibliotēkā tika uzņemts televīzijas sižets, tādējādi veicinot bibliotēkas atpazīstamību.

Filiālbibliotēku rīkotie pasākumi tiek bagātināti ar pasākuma tematikai atbilstošām izstādēm. Grāmatu izstādes tiek veidotas no bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām, kā arī sadarbojoties ar Valmieras bibliotēku, citiem partneriem un iedzīvotājiem. Pārskata periodā īstenots daudzveidīgs un tematiski bagāts izstāžu darbs, izmantojot gan tradicionālus, gan inovatīvus formātus auditorijas piesaistei. Bibliotēkas mērķtiecīgi veido saturu, kas pārsniedz telpu robežas un veicina starp institūciju sadarbību. Piemēram, *Kocēnu pagasta bibliotēkā* tematiskās izstādes, kā "Saules pulksteņi Baltijā", tiek papildinātas ar specializētām grāmatu kopām, tā padziļinot lasītāju interesi, savukārt *Vecates pagasta bibliotēkā* sekmīgi attīstījusi sadarbību ar Valmieras muzeju ceļojošo izstāžu eksponēšanā.

Apmeklētāju interesi izraisīja arī lielformāta fotogrāfiju izstāde "Fotomedības" *Ēveles pagasta bibliotēkā*, kurā bija skatāmi meža dzīvnieki un putni to dabiskajā vidē. Izstāde piesaistīja dažāda vecuma auditoriju un sekmēja bibliotēkas apmeklējumu.

Netradicionālā un radošā gaisotnē Brenguļu pagastā aizvadīti Tomātu svētki un citi pasākumi, kuros tiek apvienota izstāde un radošā darbība, piemēram, Brenguļu pagasta rokdarbnieču izstāde "Goda dvieļa stāsts", kas iesaista pagasta iedzīvotājus, dodot iespēju dalīties ar dzimtas stāstiem un materiāliem, vai Lāčplēša dienas pasākumi, kas apvieno izstādes, radošās darbnīcas un sabiedrisku tikšanos pie tilta izgaismošanas. Tas viss vēlreiz apliecināja *Brenguļu pagasta bibliotēkas* spēju organizēt daudzveidīgas darbnīcas un ekspozīcijas, kas ne vien popularizē vietējo kultūras mantojumu un dzimtu stāstus, bet arī kļūst par galveno platformu iedzīvotāju kopienas pieredzes apmaiņai un starppaaudžu saiknes stiprināšanai.

Atzinību un uzmanību guvušas *Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkas* tematiskās izstādes ārpus bibliotēkas telpām, kas piesaistījušas apmeklētājus pat no citām apdzīvotām vietām. Paralēli klātienē ekspozīcijām attīstās digitālie risinājumi – *Brenguļu pagasta bibliotēkā* tiek pilnveidots virtuālo izstāžu formāts un veikts apjomīgs novadpētniecības darbs, digitalizējot iedzīvotāju dāvētās fotogrāfijas nākotnes izstāžu izveidei.

Jērcēnu pagasta bibliotēkas vadītāja organizē regulāras aktivitātes par Jērcēnmuīžu un Jērcēnu pagasta kultūras mantojumu, pārskata periodā notikuši 10 pasākumi. Vēl viens pasākumu cikls sadarbībā ar folkloras kopu "Mežābele" pavasara, vasaras un ziemas saulgriežu svinības (3 pasākumi). Jērcēnos nav Tautas nama un darbinieka, kurš rūpētos par kultūras pasākumu un koncertu piedāvājumu, tādēļ bibliotēka piedāvā koncertus, apvienojot tos ar tematiskiem pasākumiem, pārskata periodā tādi bija divi. 14. jūnijā pagasta un apkaimes represētājiem un viņu radiniekiem Jērcēnmuīžā notika Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena, pārrobežu muzikālā satikšanās Jērcēnmuīžā. Piedalījās Igaunijas ukuleļu orķestris un Rīgas ukuleļu ansamblis "Lasolla". Otrs pasākums – "Leģendu nakts Jērcēnmuīžā 2025" ar Signes Balteres un Ingusa Staško koncertu un dziesmotām svinībām. Kā arī darbu desmito sezonu turpina ārstnieciskās vingrošanas grupa (7 dalībnieces), pateicoties fizioterapeites atsaucībai un vingrotāju vēlmei. Nodarbības notikušas 10 reizes, gada nogalē nodarbības vairs neturpinājās Jērcēnos, bet interesenti varēja pievienoties vingrotājiem (pie cita nodarbības vadītāja) Strenču pamatskolā darbojošai grupai.

Burtnieku pagasta bibliotēkā viena no mērķauditorijām, ar kuru tiek īpaši strādāts, ir pagasta seniori. 2023. gadā tika nodibināta biedrība "Burtnieku seniori" un ar biedrības vadību ir izveidota veiksmīga sadarbība. Jau otro gadu veiksmīgi norit pasākumu cikls "Ceļojumu stāsti", kurā seniori stāsta par saviem ceļojumiem. Pārskata periodā notikuši četri pasākumi ar stāstiem par ceļojumu uz Bulgāriju un Bosforu, Spāniju, Melnkalni, par gājieni pa Santjago ceļu Portugālē.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Rīkotie pasākumi nav mērķēti kādai atsevišķai mērķauditorijai, ja tam nav bijis kāds īpašs pieprasījums. Ir literārie pasākumi (tikšanās ar grāmatu autoru Mūrmuižas Tautas universitātes nodarbībā), vai piemiņas pasākumi (Barikāžu atceres izstāde un ugunsgrāvis pie bibliotēkas, Baltijas ceļa atmiņas pasākums uz ceļa Valmiera–Cēsis pie Miegupes tilta), Mūrmuižas Tautas universitātes (MTU) nodarbību laikā demonstrētas latviešu jaunākās filmas, tai skaitā arī "Straume", Mūrmuižas Tautas universitātes piemiņas istabas apmeklējumi ar bibliotekāres stāstījumu par Zentu Mauriņu un MTU vēsturi. Jau 20 gadus Mūrmuižas bibliotēkā 1 reizi nedēļā satiekas folkloras kopa "Stutes", kas tika dibināta tieši Mūrmuižas bibliotēkā pēc bibliotekāres iniciatīvas. "Stutes" ar savu līdzdalību piedalās daudzos bibliotēkas rīkotos pasākumos, tādēļ arī gadskārtu svētku pasākumi ir bibliotēkas darba lauciņš.

Visu laiku aktuāla ir bibliotēku palīdzība pieaugušo profesionālajā tālākizglītībā, izmantojot iespēju pieslēgties bibliotēkā attālinātiem kursiem, izprintēt mācību materiālu un sertifikātus, apliecības. *Jērcēnu pagasta bibliotēkas* pakalpojumus izmanto tālmācības skolniece, lai saņemtu vidējās izglītības dokumentu – darbs pie datora, mājas darbu, uzdevumu printēšana, nosūtīšana.

Kopumā filiālbibliotēkas tiek attīstītas kā tikšanās vietas un ideju apmaiņas punkti kopienas stiprināšanai. Uzsvars tiek likts uz kvalitatīvu un laipnu apkalpošanu, nodrošinot personisku pieeju katram apmeklētājam.

• **Filiālbibliotēku pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām**

Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā cilvēks ar īpašām vajadzībām, kas apmeklē bibliotēku – brīvprātīgā darba veicēja. Meitene pārvietojas ar rollatora palīdzību, viņai palīdz asistente. Pie bibliotēkas ēkas ārdurvīm ir izveidota lēzena uzbrauktuve, kas atvieglo šāda rakstura klientu iekļūšanu bibliotēkas telpās. Viņa veic Rencēnu pamatskolas novadpētniecības muzeja materiālu "pārlikšanu" datorrakstā. Bibliotēka šajā gadījumā veic arī psiholoģiska atbalsta funkciju meitenes spējai justies vajadzīgai sabiedrībā un veikt darbu, kas vajadzīgs un noderīgs citiem.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka izveidojusi ciešu sadarbību ar Dienas aprūpes centru "Laiva", organizējot nodarbības, kas veicina emocionālo labklājību un radošumu. Gada ietvaros īstenotas divas aktivitātes: tematiskā nodarbība "Valentīndiena & Mīlestība", kurā caur stāstu lasījumiem un

interaktīvām spēlēm (piemēram, "Mīlestības Bingo") tika aktualizēta emociju pasaule, un Dzejas dienu pasākums "Dzeja svīn". Tajā apmeklētāji ne tikai klausījās dzeju un iepazīna dažādas dzejas formas, bet arī praktiski darbojās, veidojot kopīgu dzejoli origami tehnikā. Īpašu atsaucību guva bibliotēkas telpās eksponētā mākslinieces Lienes Lūkinas personālizstāde "Starp divām bezgalībām". Izstādes laikā notika tikšanās ar autori, kuras laikā apmeklētāji varēja iepazīt mākslas tapšanas procesu Tureta sindroma kontekstā. Izstāde kalpoja arī kā veiksmīgs piemērs vietējās kopienas atbalstam – apmeklētāji augstu novērtēja un savā īpašumā iegādājās autore apgleznotās zīda šalles un abstraktās gleznas, kas radītas unikālā atspieduma tehnikā

Zilākalna pagasta bibliotēkas vadītājas sacītais apliecina, cik ļoti bibliotēkas rūpējas par katru lasītāju: Senioru namā "Zilaiskalns" dzīvo iemītniece, kura ir iecienījusi skandināvu detektīvu literatūru. Veselības stāvokļa dēļ (pārvietojas ratiņkrēslā) viņai nav iespējas regulāri apmeklēt bibliotēku, tāpēc grāmatas uz senioru namu nogādā senioru nama darbiniece. Kad Zilākalna bibliotēkā pieejamā skandināvu detektīvu literatūra bija izlasīta, tika izziņāts kaimiņpagastu bibliotēku piedāvājums un sadarbībā ar *Dikļu pagasta bibliotēku* saņemta plašāka šo grāmatu kopa. Tā tika izveidota arī kā tematiska grāmatu izstāde, nodrošinot pieejamību ne tikai konkrētajai lasītājai, bet arī citiem Zilākalna pagasta bibliotēkas apmeklētājiem.

• Problēmas un risinājumi

- Nepietiekamais finansējums krājuma papildināšanai ierobežo iespējas pilnvērtīgi apmierināt lasītāju pieprasījumu pēc jaunākās literatūras, kas tiešā veidā negatīvi ietekmē vienu no bibliotēkas pamatfunkcijām – kvalitatīvu grāmatu izsniegšanas pakalpojumu nodrošināšanu
- Telpu un resursu ierobežojumi apgrūtina kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu un ietekmē jaunu pakalpojumu attīstību
- Profesionālās pilnveides un atvietošanas jautājumi ir kritiski pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanai.
- Pakalpojumu pārtraukuma risks personāla prombūtnes dēļ. Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību pagastu iedzīvotājiem, pārskata periodā piecās filiālbibliotēkās viena darbinieka ilgstošas prombūtnes laikā tika organizēta aizvietošana. Piesaistot RGB un pilsētu bibliotēku speciālistus, tika panākts, ka bibliotēkas ir atvērtas vismaz reizi nedēļā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

6. Krājums

• Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Pārskata periodā komplektēšanas darbs tika veikts saskaņā ar dokumentu "Valmieras bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika 2024.-2030. gadam".

Komplektēšana veikta regulāri, sekojot grāmatu jaunumiem, klientu pieprasījumam un krājuma stāvoklim, veidojot sarakstus par jauniznākušajiem iespieddarbiem un iesniedzot to vairāku grāmatnīcu pārstāvjiem un piegādātājiem. Laba sadarbība jau vairāku gadu garumā ir ar SIA "Virja LK", SIA "Globuss A", Valmieras grāmatnīcām – "Zvaigzne ABC", "Jānis Roze" u.c. grāmatu izplatītājiem. Bibliotēkas sadarbība ar Vidzemes Augstskolas bibliotēku lietotājiem nodrošina plašāku krājumu, nekā tas tiek atspoguļots statistikā. Bibliotēkai kā reģiona galvenajai bibliotēkai lietotāju sastāvs ir daudzveidīgs, kas nosaka universāla krājuma attīstības principu. Tā nodrošina plašu latviešu oriģinālliteratūras un tulkotās daiļliteratūras klāstu, daudzveidīgu piedāvājumu bērniem

un jauniešiem, piedāvā bagātīgu uzzīņu, mācību literatūru studentiem, uzņēmējiem un citiem interesentiem. Iespēju robežās tiek komplektēti visi pieejamie informācijas nesēji novadpētniecības krājumam – izdevumi, kas saistīti ar Valmieru, kultūrvēsturisko novadu, personībām. Ar īpašu rūpību tiek atlasīti izdevumi, kas saistīti ar izglītību un kultūru. Krājuma komplektēšanā tiek ievērots reģionālais un valodu aspekts.

- **Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums**

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2023	2024	2025
Valmieras bibliotēka			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	31 417	27 477	24 812
<i>t. sk. grāmatām</i>	23 759	21 494	19 710
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	5 702	5 291	5 102
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pilsētā	1,28	1,13	1,11
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	31 417	27 477	26 952
Filiālbibliotēkas			
Finansējums krājuma komplektēšanai filiālbibliotēkās	84 469	77 414	72 492
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	84 469	77 414	72 492
<i>t. sk. grāmatām</i>	58 781	49 730	48 425
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	25 596	26 034	24 068
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā novadā (bez Valmieras)	115 886	104 891	72 492

- **Krājuma rādītāji**

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2023	2024	2025
Valmieras bibliotēka			
Jaunieguvumi kopā	4 222	3 998	3 619
<i>t. sk. grāmatas</i>	2 180	1 992	1 787
<i>t. sk. bērniem</i>	808	788	732
Izslēgtie dokumenti	5 902	4 631	5 426
Krājuma kopskaits	82 648	82 017	80 209
Grāmatu krājuma apgrozība	1	1	1
Periodisko izdevumu apgrozība	5,3	4,1	4,6
Filiālbibliotēkas			
Jaunieguvumi kopā	19 572	19 885	15 746
<i>t. sk. grāmatas</i>	6 581	7 290	5 305
<i>t. sk. bērniem</i>	1 689	1 860	1 526
Izslēgtie dokumenti	18 120	16 998	17 561
Krājuma kopskaits	214 568	208 508	206 574
Grāmatu krājuma apgrozība	0,48	0,49	0,52
Periodisko izdevumu apgrozība	2,3	2,43	2,41

Krājuma rādītāju analīze Valmieras bibliotēkā

Salīdzinot ar 2024. gadu, jaunieguvumu skaits Valmieras bibliotēkā pārskata periodā ir samazinājies par 379 vienībām, ko ietekmējis cenu pieaugums. Pašvaldības piešķirtais finansējums krājuma komplektēšanai ir samazinājies par 9,7%. Lai saglabātu balansu starp piešķirto finansējumu, augošajām cenām grāmatām, preseī un apmierinātu lietotāju vēlmes, cenšamies iegādāties jaunāko un pieprasītāko literatūru, samazinot jaunieguvumu eksemplāru skaitu. Aicinām filiālbibliotēkas apvienību ietvaros vērtīgākās nozaru literatūras grāmatas iegādāties pa vienai uz apvienību un dalīties ar kaimiņu bibliotēkām. Bibliotēka kā RGB piedāvā filiālbibliotēkām grāmatas no sava krājuma izsniegt SBA kārtā. SBA kārtā nosūtītie izdevumi var būt gan tematiskās kopas, ceļojošās kopas, gan atsevišķi lasītāju pieprasījumi. Filiālbibliotēkām tiek piedāvātas grāmatas, žurnāli un spēles.

Pārskata periodā periodiskie izdevumi abonēti par 16 eksemplāriem mazāk. Tā iemesli ir samazinātais finansējums, cenu palielinājums, kā arī vairāki preses nosaukumi vairs neiznāk.

Varam secināt, ka ir palielinājusies interese par grāmatām angļu valodā, tādēļ pārskata periodā iegādājāties vairāk šādu grāmatu. Gan jaunākās paaudzes, gan vidējās paaudzes lasītāji ir pamanījuši, ka bibliotēkas plauktos aizvien biežāk parādās jaunas, pieprasītas grāmatas angļu valodā, un labprāt izvēlas tās lasīšanai.

Turpinās aktīvs darbs pie krājuma izvērtēšanas un atbrīvošanās no nolietotiem un pēc satura novecojušiem iespieddarbiem. Pārskatīts daiļliteratūras krājums, kā arī nozaru literatūras plaukti. Novecojušas, nolietotas grāmatas, kā arī liekie dubleti pēc izvērtēšanas tika pārceļti uz krātuves fondu vai norakstīti, atbrīvojot plauktus brīvpiecejas fondā. Pārskata periodā lielāka uzmanība pievērsta krātuves fonda daiļliteratūras krājuma attīrīšanai no saturā novecojušiem un nolietotiem eksemplāriem.

Regulāri notiek Krājuma komplektēšanas padomes (KKP) sanāksmes, kurās visu Valmieras Integrētās bibliotēkas nodaļu pārstāvji kopā var izvērtēt ziedojumus un apspriest aktuālos krājuma attīstības jautājumus. Pārskata periodā Krājuma komplektēšanas padomes sēdē tika nolemts veikt izmaiņas daiļliteratūras un nozaru literatūras izvietojumā. Pēc krājuma izmantojuma datiem secinājām, ka pēc daiļliteratūras angļu valodā ir augošs pieprasījums, savukārt pēc romāniem krievu valodā pieprasījums ir krities, tāpēc KKP vienojāmies par šo krājuma daļu vietas maiņu, tādējādi padarot daiļliteratūru angļu valodā pieejamāku lasītājiem. Nozaru literatūras krājumā bija nepieciešama lielas krājuma daļas pārvietošana saistībā ar izmaiņām UDK sistēmā. Daļa dokumentu tika pārcelti no 658 uz 005 nodaļu. Lai atbrīvotu vietu šai krājuma daļai, nācās pārvirzīt lielāko krājuma daļu.

Lai pamanītu grāmatas, kurām nepieciešama atjaunošana, joprojām turpinām izmantot koplietošanas dokumentu "Vajadzīga grāmata", kurā bibliotekāri var ierakstīt grāmatu nosaukumus, kurus nepieciešams piekomplektēt. Ja šīs grāmatas vairs nav iespējams iegādāties, to nosaukumus ievietojam dokumentā "Lūdzam dāvināt", kas publicēts bibliotēkas tīmekļa vietnē. Kā liels atbalsts speciālistiem krājuma komplektēšanā ir LNB ikmēneša "Literatūras ceļvedis" un LNB Bibliogrāfijas institūta sastādīts kārtējās nacionālās bibliogrāfijas biļetens "Latvijas jaunākās grāmatas".

Filiālbibliotēkās

Pārskata periodā norāda uz nepietiekamu finansējumu jaunākās literatūras un periodikas iegādei, ņemot vērā straujo grāmatu cenu kāpumu. Pārskata periodā krājuma papildināšanai piešķirtais finansējums ir samazinājies par 6,36%, grāmatu iegādei iztērētiem līdzekļiem sarūkot par 2,6% un periodiskajiem izdevumiem par 7,6%. Analizējot krājuma komplektēšanas rādītājus, redzams, ka nepietiekamā finansējuma dēļ kopējais jaunieguvumu skaits filiālbibliotēkās pārskata periodā ir samazinājies par 20,8% (no 19 885 vienībām 2024. gadā līdz 15 746 vienībām 2025. gadā). Šī negatīvā tendence īpaši skar grāmatu iepirkumus, kur kritums ir vēl krasāks – par 27% (no 7 290 līdz 5 305 eksemplāriem), tostarp bērnu literatūras segmentā jaunieguvumu apjoms sarucis par 18% (no 1 860 līdz 1 526 eksemplāriem).

Krājuma veidošanā liela uzmanība bija pievērsta kvalitātei un aktualitātei, lietotāju pieprasījumam. Tiek īstenota regulāra krājuma attīrīšana no novecojušas, nolietotas un nepieprasītas literatūras. Krājuma papildināšana notikusi, izmantojot gan piešķirto pašvaldības finansējumu, gan mērķtiecīgu dāvinājumu atlasī. Bibliotēkas turpināja veidot vērtīgus novadpētniecības materiālu krājumus, kas ir unikāli un pieprasīti.

Mazsalacas, Rūjienas, Valmieras pagasta bibliotēkas pie krājuma izvietojanas min problēmas, saistītas ar telpu trūkumu vai plānojumu.

Kā viena no veiksmīgākām metodēm, kuru izmanto visas filiālbibliotēkas, tiek minēta SBA sistēma, kas ļauj nodrošināt lietotājus ar literatūru, kuras nav konkrētajā krājumā.

- **Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.**
Jaunieguvumu proporcionālitate, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzle, diski u. c.)

Bērnu un jauniešu literatūras krājuma veidošanā filiālbibliotēkās galvenā uzmanība pievērsta satura kvalitātei un vizuālajai pievilcībai, tiecoties radīt mūsdienīgu un lasītājus piesaistošu fondu. Bibliotēkas aktīvi attīra krājumu no saturiski novecojušām un fiziski nolietotām grāmatām, norādot, ka šāds process padara krājumu aktuālāku un vieglāk pārskatāmu jaunajai auditorijai.

Būtisks izaicinājums – nepietiekamais finansējums un grāmatu cenu kāpums, kas neļauj pilnībā nodrošināt visas pieprasītās novitātes. Kopumā krājuma komplektēšana bērniem un jauniešiem tiek balstīta uz mērķtiecīgu atlasī, prioritāti piešķirot aktuāliem oriģinālliteratūras un tulkotās literatūras izdevumiem, kas spēj konkurēt ar digitālā laikmeta piedāvāto informācijas daudzveidību. Visas novada bibliotēkas atzīst, ka LNB projekta "Grāmatu iepirkuma programma publiskajām bibliotēkām" piešķirums ļāvis novada bibliotēkām iegūt jaunas, kvalitatīvas grāmatas, un vairākas bibliotēkas izmantoja šo iespēju, lai izvēlētos tieši grāmatas bērniem, tādējādi veicinot lasītprasmes attīstību un interesi par literatūru jaunākajā auditorijā. Liels atspazds bērnu un jauniešu

grāmatu krājuma papildināšanā ir Latvijas Republikas Kultūras ministrijas un pašvaldību līdzfinansētā LNB vadītās lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025" grāmatu krājums, kas tika piešķirts bibliotēkām.

Krājuma veidošanā tiek ņemtas vērā arī lasītāju intereses. Komplektējot jaunāko literatūru, bibliotekāri regulāri sarunās ar bērniem un jauniešiem noskaidro viņu intereses un vēlmes, tādējādi veidojot mērķtiecīgu un pieprasījumam atbilstošu krājumu.

Bibliotēku krājumā ir arī galda spēles, DVD, CD un citi materiāli. Galda spēļu klāsts tiek papildināts, savukārt DVD, CD tiek iegādāti ļoti maz, jo pieprasījums pēc tiem ir zems, kas skaidrojams ar to, ka iedzīvotājiem arvien mazāk pieejamas ierīces, kur šāda veida digitālos informācijas nesējus atskaņot.

Lai kompensētu krājumā trūkstošo grāmatu, bibliotēkas izmanto SBA pakalpojumu. *Rūjienas pilsētas bibliotēka*, lai veicinātu un atbalstītu bērnu, jauniešu vēlmi lasīt grāmatas angļu valodā, tās piedāvā sadarbībā ar Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļu. Caur SBA grāmatu kopas (aptuveni 15 grāmatas) gada laikā tiek apmainītas katru ceturksni.

Jaunu grāmatu iegāde parasti tiek veikta vienu reizi mēnesī, tas nodrošina lasītājiem regulāru piekļuvi jaunieguvumiem. Tie izvietoti īpašā jaunumu plauktā. Jaunieguvumu saraksti tiek veidoti digitālā formātā un ir sasaistīti ar elektronisko kopkatalogu.

Tabula "Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas jaunieguvumi 2025. gadā pa bērnu grāmatu sadalījumu"

Bērnu grāmatu sadalījums	Valmieras bibliotēkā kopā	Bērnu apkalpošanas nodaļā
Bērnu/ jaunāko klašu skolēnu (B/J)	563	563
4.-6.klase	114	114
7.-9.klase	39	39

Valmieras bibliotēkā kopumā 2025.gadā jaunieguvumu sadaļu sastāda 3619 vienības, no kurām 716 vienības sastāda bērnu grāmatas. Bērnu grāmatu īpatsvars Valmieras bibliotēkas jaunieguvumos 2025. gadā ir 20% (19,8 %).

- Datubāzes**

Valmieras Integrētā bibliotēka saviem apmeklētājiem piedāvā 10 abonētās datubāzes. Programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" ietvaros visās Latvijas pašvaldību publiskajās bibliotēkās VVBIS tīklā nodrošināta Letonika.lv un SIA Lursoft "Laikrakstu bibliotēkas" datubāzu bezmaksas pieeja. Bibliotēkas telpās pieejamas Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes LETA un Nozare.lv. Savukārt Valmieras bibliotēkas abonētās EBSCO eBook Public Library Collection, Britannica un Letonika bibliotēkas klientiem ir pieejamas gan bibliotēkas telpās, gan ārpus tām. Vidzemes Augstskolas bibliotēka visiem Valmieras Integrētās bibliotēkas klientiem nodrošina piekļuvi vēl 4 abonētām datubāzēm: Web of Science, Scopus, ScienceDirect un EBSCO HOST. Iespēju attālināti izmantot Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes piedāvājam arī visu Valmieras novada bibliotēku klientiem, apmācot filiālbibliotēku darbiniekus tās izmantot un popularizēt šo iespēju klientiem.

Tabula "Valmieras bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Datubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejupielāžu skaits	10 113	7 350	4 800
News			
lejupielāžu skaits	332	300	350
LETA			
lapu skatījumi	5 101*	735	120
Britannica			
Totals	226 740	547 509	274 444
EBSCO eBook Public Library Collection			
Total Item Investigations	226	110	293
Database Sessions	921	925	1 082
Nozare.lv			
lapu skatījumi	312*	309	33
3td.lv e-GRĀMATU bibliotēkas izsniegums Valmieras kopkatalogā	Nebija uzskaitīts izniegumā	2 043	2 120
Kopā:	242 824	558 356	282 160

**2023.g. nav bijis iespējams izgūt korektus LETA arhīvs un Nozare.lv statistikas datus sakarā ar analītiskas sistēmas maiņu. Šeit 1. pusgads – lapu skatījumi, 2. pusgads – notikumi.

Datubāzu statistikas dinamika

Atsevišķu datubāzu izmantojums ir samazinājies, taču vairākām tas arī palielinājies. Katras datubāzes izmantojums tieši atkarīgs no Bibliotēkas ieguldītā laika tās popularizēšanā. Letonika un Britannica izmantojums nokrities par attiecīgi 35% un 50%, jo pārskata periodā samazinājies nodarbību skaits, kuru saturā izmantotas šīs datubāzes. Nozare.lv izmantojums ļoti samazinājies – par 89%. News Lursoft Laikrakstu bibliotēkas izmantojums mazliet palielinājies – par 17%. Datubāze aktīvi bijusi izmantota arī no darbinieku puses, lai meklētu informāciju par LNDB ievietotajiem materiāliem. LETA datubāzes izmantojums samazinājies par 84%. EBSCO eBook Public Library Collection datubāzes izmantojums palielinājies par 166%. Pozitīvi, ka 3td e-GRĀMATU bibliotēkas izmantojums mazliet palielinājies – par 4%.

Filiālbibliotēkās, pateicoties atsevišķām ļoti aktīvām bibliotēkām, pieaudzis Letonika izmantojums, savukārt News Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantojums sarucis.

Tabula "Pieejamo datubāzu izmantojums filiālbibliotēkās"

Datubāze	2024	2025
Letonika	3 735	6 878
News	2 306	1 886

- **Krājuma un datubāzu popularizēšana**

Bibliotēku krājums tiek popularizēts dažādās grāmatu tematiskajās izstādēs, grāmatu stendos izliekot izdevumus par noteiktām tēmām, piemēram, sezonālām aktualitātēm, literatūras balvām, nacionāliem vai vietēja līmeņa sasniegumiem. Krājuma popularizēšana notiek arī Bibliotēkas tīmekļa vietnē un sociālajos medijos.

Valmieras bibliotēkā regulāri tiek gatavoti jaunieguvumu saraksti, kas arī papildus popularizēti dažādos veidos. Tā kā nozaru literatūra izvietota bibliotēkas 2. stāvā, kuru ne visi lasītāji apmeklē, tad atsevišķas grāmatu kopas periodiski tiek izvietotas 1. stāvā izvietotos stendos. Tā tiek piesaistīta apmeklētāju uzmanība faktam, ka arī nozaru krājumā pieejamas gan mācībām vai darbam noderīgas grāmatas, gan aizraujoša lasāmviela par ceļojumiem, vēsturiskiem notikumiem, ievērojamu cilvēku biogrāfijas, brīnišķīgas receptes, padomi dažādām dzīves situācijām un hobijiem u.c. Valmieras bibliotēkas abonētās datubāzes tiek popularizētas bibliotēkas tīmekļa vietnē, sociālajos medijos, uzskates materiālos Bibliotēkas telpās, uz klientu apkalpošanas galdiem, kā arī mācību nodarbībās un ekskursijās. Bieži datubāzu popularizēšana notiek, tiekoties ar skolotājiem. Tiek organizētas lekcijas arī skolotājiem un skolu vadītājiem.

Tabula "2025. gada izstādes Valmieras bibliotēkā"

N.p.k.	Izstādes nosaukums	Bērniem vai jauniešiem	Pieaugušajiem	Novadpēt niecības tematika	Krājumu, DB popularizējo šas	Jaunieguvu mu	Izstāde tapusi sadarbībā ar partneriem
1.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – daiļliteratūra.		x		x	x	
2.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – daiļliteratūra angļu valodā.	x	x		x	x	
3.	Visu gadu. Jaunieguvumu izstāde – nozaru literatūra.		x		x	x	
4.	Visu gadu - tematiskā nozaru literatūra.		x		x		
5.	Visu gadu - Valmieras Grāmatu kluba ieteiktā literatūra.	x	x		x		x
6.	Janvāris. Plakāta māksla. Gustavam Klucim – 130		x	x	x		
7.	Janvāris. Horoskopi, astroloģija.		x		x		
8.	Februāris. Mīlēt un būt mīlētam. Romantikas žanra grāmatas.		x		x		
9.	Daiļliteratūra oriģinālvalodā ar tulkojumu latviski.	x	x		x		
10.	Marts. Sievietes, kuras iedvesmo. Grāmatas un literatūra veltīta Aspazijas 160 gadu jubilejai.	x	x		x		

11.	Marts. Zvēri literatūrā. Daiļliteratūra.	x	x		x		
12.	Marts. Ekspresizstāde veltīta Vecdaudžu saiešanas namam un Dauvartu dzimtai Brenguļu pag.		x	x	x		
13.	Marts/aprīlis. Ramatas spēku meklējot. Novadpētniecības materiāli.		x	x	x		x
14.	Marts/aprīlis. "Rakstīt franču valodā" XIX Frankofonijas samita un festivāla "Veidot jaunu pasauli" ietvaros.		x				x
15.	Aprīlis. Dari pats. Grāmatu un literatūras izstāde par pavasara sakopšanas darbiem mājās un dārzā.		x		x		
16.	Aprīlis. LALIGABA un Zelta Ābele nominanti	x	x		x		x
17.	Maijs. Ekrāna valdzinājums. Grāmatas, kurām ir ekranizācijas, izstāde veltīta arī festivāla "Kino Pedālis" 10 gadu jubilejai.	x	x		x		
18.	Aprīlis. Literatūras izstāde "Grāmatas gājputnu ceļš" pasākumā Jērcēnos.		x	x	x		
19.	Aprīlis. Apvienības "Orbīta" izdevumu izstāde Jērcēnos.		x	x	x		
20.	Maijs. Hokeja pavasaris.	x	x		x		
21.	Jūnijs. Līgosvētki un Jāņu tradīcijas.	x	x		x		
22.	Jūnijs/jūlijs. Zeme, kas dzied. Literatūra un materiāli par dziedāšanu un Dziesmu svētkiem.	x	x		x		
23.	Jūlijs/augusts. Plakātu izstāde "Miera gars". Plakāti ar vēstījumu par mieru, pieminot		x				x

	Hirosimas un Nagasaki bombardēšanu.						
24.	Jūlijs/augusts. Ceļš pie sevis. Literatūras izstāde par svētoceļojumiem, ticību un garīguma meklējumiem.		x		x		
25.	Jūlijs/augusts. Vasaras romāni.	x	x		x		
26.	Septembris. Rainim 160.	x	x		x		
27.	Septembris. Dzejas dienas un Autoru vakara pasākuma viesu dzejas krājumi.	x	x	x	x		
28.	Septembris/oktobris. Izstāde "Latvijas koka būvniecības objektu foto instalācija". Koka būvniecības objektu 3D modeļi.		x				x
29.	Oktobris. Iztēles labirintā: no pasakām līdz kosmosam! Fantāzijas un fantastikas žanra literatūra.	x	x		x		
30.	Oktobris. Šausmu proza.	x	x		x		
31.	Novembris. Ziemeļvalstu balsis. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros.	x	x		x		
32.	Novembris. Latvijas valsts svētkiem veltīta literatūra.	x	x		x		
33.	Novembris. Starptautiskajai dienai pret vardarbību pret sievietēm - literatūra, informatīvas brošūras.		x		x		
34.	Novembris/decembris. Ceļojošā izstāde "Gaujas plostnieki – no Strenčiem līdz UNESCO".		x	x			x

35.	Novembris. Ekspresizstāde novadnieku autoru izdevumi par dzimtām un atmiņu krājumi (LG500 pasākums).		x	x	x		
36.	Novembris. Lāčplēša dienai veltīta izstāde "Strēlnieki un LKO kavalieri Ramatas pagastā" (Ramata).		x	x	x		
37.	Decembris. Krišjānim Valdemāram 200.		x		x		
38.	Miniatūrie cimdiņi ar sapni par Ginesa rekordu (Ojārs Sausiņš)		x				x
39.	Ievas Liepiņas gleznu izstāde. Līdz 24.01.						x
40.	Karīnē Paronjancas gleznu izstāde "Urbānā filozofija". 25.01. - 28.03.						x
41.	Evijas Džonsones melnbalto fotogrāfiju izstāde "Piezīmes no Indijas". 4.04. - 4.07.						x
42.	Gleznu izstāde "Ceļojums pie sevis. Japānas dārzs". 4.07. - 30.09.						x
43.	Gleznu izstāde "Rudens dvēseles stāvokļi". 1.10. - 7.11.						x
	Kopā	17	38	9	33	3	13

Profesionālās mākslas un tematiskās (citu organizāciju) izstādes Valmieras bibliotēkā

Bibliotēkā regulāri tiek veidotas daudzveidīgas izstādes, kas bagātina Bibliotēkas kultūrvidi un piedāvā apmeklētājiem iespēju iepazīt gan literatūras, gan mākslas procesus. Līdzās tematiskām grāmatu izstādēm par aktuāliem notikumiem un novadpētniecības ekspozīcijām Bibliotēkas telpās tiek rīkotas arī radošo darbu izstādes un ceļojošās ekspozīcijas. Sadarbībā ar Valmieras mākslas galeriju "Laipa" ik gadu Bibliotēkā apskatāmas arī profesionālās mākslas izstādes, tādējādi veidojot ciešu saikni starp Bibliotēku un laikmetīgās mākslas vidi.

- **Programma "Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām"**

Programmas ietvaros Valmieras novada bibliotēkas saņēmušas 461 grāmatu eksemplārus 5398,52 EUR vērtībā. Bibliotēkas ieguva krājumā vērtīgas grāmatas ar kultūrvēsturisku nozīmi, kā arī grāmatas bērniem.

- **Lasītāko grāmatu tops**

Tabula "Lasītāko grāmatu TOP 5 – Valmieras bibliotēka"

Nr.p.k.	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Nita Prouza	Noslēpumainais viesis	Zvaigzne ABC	2024	106
2.	Frīda Makfadena	Mājkalpotāja	Latvijas Mediji	2023	80
3.	Lelde Kovaļova	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC	2024, 2025	78
4.	Zane Daudziņa	Bērnudienas komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	76
5.	Melisa Dakosta	Visa debesu zilgme	Zvaigzne ABC	2024, 2025	70

Tabula "Lasītāko grāmatu TOP 5 - filiālbibliotēkas"

Nr.p.k.	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Zane Daudziņa	Bērnudienas komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	222
2.	Ieva Veide	Piens un asinis	Zvaigzne ABC	2025	171
3.	Melisa Dakosta	Visa debesu zilgme	Zvaigzne ABC	2024, 2025	166
4.	Frīda Makfadena	Mājkalpotājas noslēpums	Latvijas Mediji	2024	154
5.	Frīda Makfadena	Kolēģe	Latvijas Mediji	2025	152

- **Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības, galvenie secinājumi pārskata periodā**

Finansējums krājuma papildināšanai ar jaunieguvumiem turpina samazināties, kas būtiski ietekmējis jauno grāmatu un periodisko izdevumu iegādes eksemplaritāti. Papildus tam ir pieaugušas grāmatu cenas, kā arī krājums tiek papildināts ar grāmatām angļu valodā, galda spēlēm. Neskatoties uz to, ka netiek iepirkta Krievijā izdota grāmatas un CD/DVD dokumenti, finansējuma apjoms nav pietiekams, lai nodrošinātu vajadzībām atbilstoša krājuma komplektēšanu. Esošā situācija arī ietekmē klientu apmierinātību, jo ir ilgāks gaidīšanas laiks uz grāmatām. Komplektēšanas procesā daudz vairāk jāpievērš uzmanība izdevumu kvalitātei un profilam, lai efektīvi izmantotu esošo finansējumu.

Sākoties Krievijas uzbrukumam Ukrainā, tika saņemts LNB aicinājums pārskatīt bibliotēku krājumus un izņemt grāmatas ar Latvijas valstij un demokrātiskai sabiedrībai kopumā naidīgu saturu. Tas ir sarežģīts uzdevums, kas krājumu komplektēšanas darbā jāveic nepārtraukti, un tam ir nepieciešams regulārs konsultatīvais atbalsts nozarē valsts līmenī. Šāda darba īstenošanai būtu nepieciešamas kopējas vadlīnijas un konsultācijas no LNB, kas novērstu dažādu interpretāciju veidošanos un atvieglotu darbu krājuma izvērtēšanā. Tāpat sarežģīti katrā bibliotēkā ir izvērtēt preses satura atbilstību demokrātiskām vērtībām un darbu atvieglotu valstiska līmeņa vadlīnijas un LNB atbalsts. Pēdējo divu gadu laikā Valmierā ir novērojams pieprasījuma samazinājums pēc grāmatām krievu valodā. Tas saistīts ar to, ka Valmieras bibliotēka pēc kara sākuma Ukrainā ir izvēlējusies neiegādāties Krievijā izdota grāmatas. Valmieras bibliotēkas krievu valodā lasošais lasītājs parasti izvēlas lasīt daiļliteratūru, bet Latvijā vai Eiropā izdotās grāmatas krievu valodā visbiežāk nav daiļliteratūra. Līdz ar to mums nav jaunieguvumu, ko piedāvāt šiem lasītājiem. Lai nezaudētu lasītājus, bibliotekāri aicina izteikt vēlmi pēc kāda konkrēta autora darbiem un piedāvā grāmatas, kuras no mūsu kopkatalogā pieejamajām šī autora grāmatām lasītājs nav lasījis. Ja šīs grāmatas ir pieejamas filiālbibliotēkās, izmantojot SBA pakalpojumu, ar tām nodrošinām savus lasītājus. Bet visgrūtāk klājas *Sedas pilsētas bibliotēkai* un *Zilākalna pagasta bibliotēkai*, jo vietējās kopienās dzīvo daudz krieviski lasošo cilvēku, līdz ar to bibliotēkām, trīs gadus neiegādājoties jaunas grāmatas krievu valodā, ļoti sarežģīti nodrošināt lasītājiem visvairāk vajadzīgo.

Joprojām aktuāls ir jautājums par bibliotēku **krājumu komplektēšanu krievu valodā**. Pastāv pamatotas bažas par citās valstīs (ārpus Krievijas) izdota literatūras satura kvalitāti un iespējamo "mīkstās varas" infiltrāciju, kas būtiski sarežģī krājumu drošu un pārdomātu papildināšanu. Vietējais tirgus nepiedāvā pietiekami aktuālu, kvalitatīvu un ideoloģiski neitrālu vai Latvijai lojālu literatūru un presi krievu valodā, īpaši izklaidējoša rakstura saturu. Šāds piedāvājuma trūkums liedz daļai iedzīvotāju iespēju iepazīt Latvijas un pasaules notikumus caur drošiem, vietējiem informācijas kanāliem. Bibliotēkas, kas atrodas apkaimes ar ievērojamu krievvalodīgo auditoriju, nepiedāvājot kvalitatīvu alternatīvu lasāmvielu krievu valodā, zaudē saikni ar lielu sabiedrības daļu. Tas rada risku, ka lasītāji, īpaši seniori, tiek iestumti nekontrolētā digitālajā vidē un sociālajā izolācijā, kas veicina informatīvo burbuļu nostiprināšanos un kavē pilnvērtīgu iekļaušanos sabiedrībā. Pārskata periodā LBB rīkojusi semināru "Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība". Seminārā notikusi diskusija starp nozares profesionāļiem bija ļoti nozīmīga un vajadzīga, taču tajā netika piedāvāti konkrēti risinājumi problēmai. Ir nepieciešami strukturēti un praktiski padomi bibliotēkām, lai risinātu šo problēmu.

Svešvalodu daiļliteratūras krājuma izvietojums Valmieras bibliotēkā. Pēdējos gados arvien populārāka kļūst daiļliteratūra angļu valodā, bet pieprasījums pēc daiļliteratūras krievu valodā Valmierā krities gan tāpēc, ka netiek iepirkta jaunas grāmatas, gan tāpēc, ka samazinās pieprasījums kopumā. Valmieras Integrētās bibliotēkas telpās daiļliteratūra angļu valodā atrodas tālu no ieejas, apkalpošanas un Bērnu apkalpošanas nodaļas (tieši jaunieši to lasa visvairāk), taču daiļliteratūra krievu valodā atrodas centrālā vietā pie cilvēku plūsmas uz Bērnu apkalpošanas nodaļu, kā arī blakus apkalpošanas letei un izstāžu vietai. 2025. gadā problēma atrisināta, veicot būtiskas izmaiņas krājuma izvietojumā. Tagad krievu valodas un angļu valodas daiļliteratūras krājums ir apmainīts vietām, tai skaitā tas ietekmējis visa pārējā daiļliteratūras krājuma izvietojumu.

Atbilst ANO Ilgstpējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

- Raksturojums un vispārīgie rādītāji**

Bibliotēkai ir būtiska nozīme bērnu un jauniešu dzīvēs gan kā vieta nepieciešamās literatūras vai citu avotu iegūšanai, gan kā vieta brīvā laika pavadīšanai ar domubiedriem. To pierāda pieaugošais apmeklējumu skaits. Pārskata periodā ceturto daļu no Bibliotēkas apmeklētājiem sastāda bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem – fizisko apmeklējumu skaits pieaudzis par 16,5%. To ietekmējis daudzveidīgais Bērnu apkalpošanas nodaļas darbs – veiksmīgas lasīšanas veicināšanas programmas, interaktīvi pasākumi un bibliotēkas kā drošas, mūsdienīgas "trešās vietas" pozicionēšana jaunākajai paaudzei. Šo aktivitāti apstiprina arī kopējais fiziskā izsnieguma bērniem pieaugums par 8%, kas liecina, ka mūsu mazie apmeklētāji ne tikai iegriežas telpās, bet arī intensīvāk izmanto fizisko krājumu, un, lai gan lasītāju skaits uz papīra ir mazāks, tie, kuri atnāk, mājup dodas ar pilnākām somām.

Neskatoties uz pieminēto pozitīvo tendenci apmeklējumā un izsniegumā, kopējais reģistrēto bērnu skaits Valmieras novada bibliotēkās ir samazinājies par 8% (Valmieras bibliotēkā par 9% un filiālbibliotēkās par 13%). Turpinās tendence ģimenēm ar bērniem vairāk koncentrēties novada centrā, kur pieejams plašāks izglītības un brīvā laika iespēju klāsts. Lai gan kopējais reģistrēto lietotāju skaits līdz 18.g.v. Bibliotēkā ir sarucis un bērnu bibliotekārais aptvērums pilsētā krities par 3%, iestādes faktiskā noslodze un efektivitāte ir būtiski augusi. Notiek ļoti aktīva mācību programmu īstenošana sadarbībā ar izglītības iestādēm, plašs pasākumu un izstāžu klāsts, kā arī jāuzsver plašā publicitāte Bibliotēkas un pašvaldības komunikācijas kanālos, sadarbība ar vietējiem uzņēmējiem, kas atbalstīja Bibliotēkas organizētos pasākumus, tādējādi veicinot konkursu vai lasīšanas veicināšanas programmu dalībnieku motivāciju piedalīties arī citās Bibliotēkas organizētās aktivitātēs.

Tabula "Pieprasītākās grāmatas 2025. gadā no Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas krājuma"

Nr.p.k.	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Deivs Pilkijs	Dogmens. Dogmens un kaķēns. 4.grāmata	Zvaigzne ABC	2019	55
2.	Toms Dirgēla	Mans tētis raksta grāmatu	Latvijas Mediji	2024–2025	49
3.	Inese Zandere	Ceļotājs čemodāns	Liels un mazs	2024–2025	45
4.	Lauris Gundars	NĒ!	Pētergailis	2024	41
5.	Džefs Kinnijs	Grega dienasgrāmata. Paša dibenā. 15.grāmata	Zvaigzne ABC	2020	40

Būtiska darba sastāvdaļa ir lasītprasmes, radošuma, digitālo prasmju un sociālo iemaņu attīstīšana. Šim nolūkam tika organizētas izglītojošas nodarbības, radošās darbnīcas, tematiskie pasākumi, digitālās pratības stundas, kā arī kultūras aktivitātes dažādām vecuma grupām. Bibliotēka mērķtiecīgi strādāja pie bērnu un jauniešu izpratnes veidošanas par bibliotēkas sniegtajām iespējām informācijas iegūšanā un pašizglītībā, uzsverot lasīšanas nozīmi personības attīstībā un zināšanu paplašināšanā.

Nozīmīga prioritāte bija sadarbības stiprināšana ar izglītības iestādēm un citām institūcijām. Aktīva sadarbība tika īstenota ar bibliotēku tuvumā esošajām izglītības iestādēm, jaunatnes centriem, kā arī citām novada bibliotēkām, pašvaldības institūcijām un organizācijām.

Filiālbibliotēkās situācija kopumā salīdzinoši ar iepriekšējo gadu iezīmē tendenci lasītāju skaitam kristies (-13%). Tas skaidrojams ar to, ka dažos pagastos (*Ēveles, Jērcēnu, Ipiķu, Lodes, Plāņu, Sēļu, Vecates, Vilpulkas, Jeru*) nav izglītības iestāžu vispār, vai ir tikai pirmsskolas vecuma grupas. Līdz ar to arī piesaistīt bērnus bibliotēkām ir grūtāk, jo ikdienā darba dienu ietvaros uz vietas nav bērnu – tie mācās citās novada izglītības iestādēs. Jāmin, ka šis fakts – izglītības iestāžu neesamība pagastā – dažkārt liek ģimenēm pamest konkrēto pagastu.

Ir filiālbibliotēkas, kuras atrodas ar kājām mazāk ērti sasniedzamā attālumā no izglītības iestādēm – to bibliotekāri organizē nodarbības un pasākumus klātienē skolās un pirmsskolās.

Tomēr, neskatoties uz vispārējo lejupslīdi, vairākās filiālbibliotēkās bērnu un jauniešu skaits ir audzis, apliecinot mērķtiecīga darba efektivitāti. Vislielākais procentuālais pieaugums bērnu auditorijā vērojams *Vilpulkas pagasta bibliotēkā*, kur salīdzinājumā ar 2024. gadu reģistrēti par 127% (par 19 lasītājiem) vairāk lasītāju. Arī *Sēļu pagasta bibliotēkā*, pateicoties bibliotēkas vadītājas sadarbībai ar Rūjienas un Mazsalacas Jauniešu centriem un vietējām skolām un daudzveidīgām interesantām aktivitātēm, reģistrēti par 112% vairāk lasītāju (par 47 lasītājiem). Šie dati sasaucas arī ar izsnieguma rādītāju kāpumu šajās bibliotēkās, apstiprinot, ka jaunie lietotāji ne tikai reģistrējas, bet arī aktīvi izmanto pakalpojumus.

Labus rādītājus uzrāda arī citas filiālbibliotēkas, piemēram, *Jeru pagasta bibliotēkā* bērnu un jauniešu skaits audzis par 48% (13 jauni lasītāji), savukārt *Rubenes bibliotēkā* un *Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā* bērnu un jauniešu skaits audzis par 26% (attiecīgi 26 un 11 lasītāji). *Dikļu pagasta bibliotēkā*, kas 2025. gada pēdējos divos mēnešos bija atvērta tikai reizi nedēļā. Šajā laika periodā aizvietošanu veica Valmieras bibliotēkas darbiniece. Pateicoties bibliotekāres aktīvai darbībai, bērnu un jauniešu skaits bibliotēkā palielinājies par 20%. Arī aktīvās lasītveicināšanas programmas *Strenču pilsētas bibliotēkā* nodrošinājušas 10% pieaugumu jeb 18 jaunus lasītājus.

Turpretī *Valmieras pagasta bibliotēkā* vērojams būtisks bērnu skaita samazinājums – par 21% (par 48 maziem lasītājiem mazāk) un kopējā lietotāju skaita kritums par 17% (-90 lasītāji), kas skaidri norāda uz darbinieku prombūtnes negatīvo ietekmi, jo bibliotēkā gada sākumā intensīvi tika meklēts jauns darbinieks un pakalpojumi bija pieejami tikai 1 dienu nedēļā, to nodrošināja Valmieras bibliotēkas darbinieki. Bibliotēka darbu atsākusi tikai aprīlī, bet bērni un jaunieši ir auditorija, kurai nepieciešama pastāvīga pieejamība un klātienes kontakts.

Fiziskais izsniegums bērniem un jauniešiem pārskata periodā visā novadā ir audzis par 9%, kur īpaši izceļas novada pilsētu bibliotēkas. Iespaidīgākais izsnieguma pieaugums fiksēts *Mazsalacas pilsētas bibliotēkā*, kur rādītāji pakāpušies no 3265 uz 5289 (+62%). *Rūjienas pilsētas bibliotēkā* izsniegums audzis no 5121 vienībām uz 5743 vienībām 2025. gadā (+12%), kas ir stabils kāpums par vairāk nekā 600 vienībām. Arī citās filiālbibliotēkās vērojama veselīga izaugsme, piemēram, *Kocēnu pagastā* izsniegums audzis no 784 uz 976 (+24%). *Jērcēnu pagastā* rādītājs gandrīz dubultojies no 227 uz 395 (+74%), bet *Brenguļu pagastā* kāpums ir no 265 uz 426 vienībām (+61). *Plāņu pagasta bibliotēkā* mazo lasītāju aktivitāte ir būtiski augusi, pieaugot no 92 uz 231 (+151%) *Plāņu pagasta bibliotēkā* un no 134 uz 405 (+202%) *Jaunklidža bibliotēkā*, kas lielā mērā skaidrojams ar viena darbinieka veiksmīgi pārvaldītu kopējo krājumu un loģistiku. Tikmēr dažviet vērojamas svārstības, piemēram, *Dikļu pagastā* izsniegums mainījies no 573 uz 512 (-11%), un iemesls tam ir ilgstoša darbinieka prombūtne. *Ipiķu pagasta bibliotēkā* fiksēts samazinājums no 151 uz 120 vienībām (-20%).

Bibliotēkas un filiālbibliotēku pasākumu piedāvājums bērniem un ģimenēm ir ļoti daudzveidīgs un intensīvs. Pasākumi ir radoši, izglītojoši. Ir pasākumi, kas tiek pielāgoti aktuālām tā brīža tēmām, ir pasākumi, kas jau ir kļuvuši tradicionāli, kā arī tiek organizēti jauni un nebijuši.

Lielākā daļa bibliotekāru veiksmīgi sadarbojas ar vecākiem, pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, realizējot dažādus lasīšanas veicināšanas pasākumus, tādējādi piesaistot bērnus un jauniešus apmeklēt bibliotēkas. Pārskata periodā Valmieras bibliotēkā – bērni līdz 18 gadu vecumam – bija 29 % no kopējā lasītāju skaita, bet filiālbibliotēkās lasītāji – bērni līdz 18 gadu vecumam bija 33 (32,8)% no kopējā lasītāju skaita.

- **Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā**

Pārskata periodā gan Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļai, gan filiālbibliotēkām sadarbībai ar citām iestādēm, uzņēmumiem, sadarbības partneriem ļoti būtiska loma veiksmīgā bērnu un jauniešu lasīšanas prasmju attīstībā, radošuma veicināšanā un aktīvas līdzdalības nodrošināšanā vietējās un nacionālās lasīšanas veicināšanas programmās.

Valmieras bibliotēkai un arī publiskajām bibliotēkām nozīmīgākā sadarbība ir ar vietējām izglītības iestādēm, kas piedalās nodarbībās (bibliotēkas stundās), apmeklē bibliotēkas organizētos pasākumus un iesaistās izsludinātajās aktivitātēs.

Kā lielu atbalstu jāmin vietējo un Latvijas mēroga uzņēmēju atsaucība, nodrošinot balvu fondu dažādu lasīšanas veicināšanas pasākumu noslēguma pasākumos. (Plašāk par atbalstu sadaļā *Sadarbības tīkla raksturojums*)

- **Lasīšanas veicināšanas programmas**

Nacionāla mēroga statistika un starptautiski novērtējumi turpina norādīt uz negatīvu tendenci bērnu lasītprasme, salīdzinot ar citām Baltijas vai OECD valstīm. Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa visa gada garumā aktīvi piedalījās un veicināja atpazīstamību nacionāla mēroga valsts un izdevniecību organizētās lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, bez tam caur daudzveidīgu aktivitāšu piedāvājumu gan pirmsskolas, gan jaunākā un vidējā skolas vecuma Bibliotēkas lietotājiem, gan arī jauniešiem rosināja interesi par lasīšanu kā radošu, izzinošu un ikdienas rutīnā ieviešamu aktivitāti.

Tabula "2025. gada Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas lasīšanas veicināšanas programmas bērniem un jauniešiem"

N.p.k.	Laiks	Programmas nosaukums	Dalībnieku skaits
1.	aprīlis-februāris	Nacionālā mēroga lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025" (Valmieras bibliotēka, 19 Valmieras novada publiskās bibliotēkas un 16 Valmieras novada skolu bibliotēkas)	786
2.	janvāris-septembris	Nacionālā mēroga lasīšanas veicināšanas programma "Skaļās lasīšanas sacensības" (Novadā – 9 skolas)	260
3.	novembris	Ziemeļvalstu literatūras nedēļa lasījums "Vienotība Ziemeļvalstīs". (Valmieras bibliotēka, 7 Valmieras novada publiskās bibliotēkas, 5 Valmieras novada skolu bibliotēkas)	22 (Valmieras bibliotēkā)
4.	janvāris - maijs	Grāmatu Bingo izaicinājums "Sajūtu straumē". (Valmieras bibliotēka; 14 Valmieras novada publiskās bibliotēkas un 2 bibliotēkas ārpus Valmieras novada)	291
5.	marts-aprīlis	Radošo darbu konkurss "Mana grāmatu karaliene 2024"	194
6.	janvāris-maijs oktobris – decembris	Lasīšanas veicināšanas programma "Ķepu dienas" (13 nodarbība)	93
7.	jūnijs-augusts	Sarežģītā zvirbulēna 2025. gada vasaras lasīšanas disciplīnas	33

Pārskata periodā turpinājās aktīva sadarbība ar pilsētas un novada izglītības iestādēm, tādējādi informējot audzinātājus un skolotājus par Bibliotēkas piedāvājumu, raisot interesi bērniem paskatīties uz Bibliotēku kā būtisku kultūras funkciju nodrošinātāju caur tematiskajām izstādēm, kuru autori bija paši skolēni. Ciešo sadarbību ar izglītības iestādēm un filiālbibliotēkām koordinēja vecākā bibliotekāre Lolita Dreimane, kā rezultātā arī mazāk apdzīvotās vietās bērniem un jauniešiem bija iespēja piedalīties dažādās lasīšanas veicināšanas programmās. Gada nogalē Lolita Dreimane mainījusi pozīciju un uzsākusi darbu Komplektēšanas un automatizācijas nodaļā, savukārt Bērnu apkalpošanas nodaļā darbu uzsākusi Una Grāve, kas turpina darboties ar lasīšanas veicināšanas programmu ieviešanu Valmieras bibliotēkā.

Valmieras bibliotēkā pārskata periodā tika realizētas septiņas lasīšanas veicināšanas programmas.

Savukārt filiālbibliotēkas iesaistījās tādās lasīšanas veicināšanas programmās, kā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025", "Skaļās lasīšanas sacensības", Ziemeļvalstu literatūras nedēļa lasījums "Vienotība Ziemeļvalstīs" un Grāmatu Bingo izaicinājums "Sajūtu straumē".

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025

Visā Valmieras novadā šajā programmā iesaistījušies 786 žūrijas dalībnieki. No tiem Valmieras bibliotēkā iesaistījās 30 bērni, jaunieši un vecāki. Valmieras pilsētā un visā Valmieras novadā šajā programmā iesaistījušās 16 skolu bibliotēkas un 19 publiskās bibliotēkas. Jāuzsver aktīvais darbs ar skolu bibliotēkām, mudinot piedalīties programmā, koordinējot informatīvu materiālu (afišas, bukleti) un balvu nodošanu.

Ik gadu Bērnu apkalpošanas nodaļas lasītāko grāmatu topā ir BJVŽ grāmatas, kuras ir ļoti augstvērtīga satura, bet, iespējams, citreiz nebūtu tik populāras, jo bērni paši vairāk izvēlas lasīt komiksus vai grāmatas, pēc kuru sižetiem ir uzņemtas animācijas vai mākslas filmas. Valmieras bibliotēkā pieprasītākā grāmata no "BJVŽ 2025" pārskata periodā ir "Mans tētis raksta grāmatu" (autors Toms Dirgēls), kas bija pirmsskolas vecuma sadaļā.

Nākamā pārskata periodā "BJVŽ 2025" dalībniekus un Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas čaklākos lasītājus godinās pasākumā "Svinam lasītprieku". Kā arī tad noskaidros, kuri "BJVŽ 2025" Bibliotēkas pārstāvji pavasarī dosies kopā ar citiem "BJVŽ 2025" lasītājiem no Valmieras novada uz LNB Lielajiem Lasīšanas svētkiem Rīgā 2026. gada 21. martā. Valmieras novada publisko bibliotēku mērogā BJVŽ ir populārākā lasītveicināšanas programma.

Pārskata periodā tika sveikti "BJVŽ 2024" dalībnieki, kā arī izlozēti veiksminieki, kas devās uz Lielajiem Lasīšanas svētkiem Rīgā 2025. gadā. (Plašāk par atbalstu sadaļā *Sadarbības tīkla raksturojums*).

Filiālbibliotēkas paudušas savas atziņas un ierosinājumus par šo programmu. *Jērcēnu pagasta bibliotēkas* vadītāja pauž gandarījumu, ka laika gaitā izveidota BJVŽ. Tā devusi iespēju bērniem, pieaugot, nepārtraukt dalību lasīšanas aktivitātēs un grāmatu vērtēšanā. Šobrīd redzams šīs ieceres ilgtermiņa rezultāts – bijušie dalībnieki ir izveidojuši savas ģimenes, viņiem ir piedzimuši un paaugušies bērni, kuri pārskata periodā jau paši iesaistās un vērtē jaunākā vecumposma grāmatas. Tas apliecina lasīšanas tradīciju pēctecību un ģimenes iesaistes nozīmi.

No filiālbibliotēku puses tiek novērtēts, ka Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā ir novada BJVŽ koordinators, kurš organizē kopīgu Valmieras novada žūrijas dalībnieku braucienu uz LNB Lielajiem Lasīšanas svētkiem. No katras bibliotēkas izvirza 1–2 braucējus.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka pozitīvi vērtē to, ka žūrijas dalībnieku skaits palielinās. Taču ir novēroti arī sarežģījumi, ka bērniem grūtības sagādā savu domu izteikšana par izlasīto, kā arī viņiem ir sarežģīti aizpildīt novērtējuma anketu. Tas skaidrojams ar to, ka daļa no bērniem visas grāmatas izlasa pusgadu pēc programmas sākuma, un, līdz anketas aizpildīšanas brīdim, izlasītais jau ir aizmirsies. Mazsalacas pilsētas bibliotēkas Bērnu nodaļas lasītājiem ir izveidota sava WhatsApp grupa, kurā tiek ievietota gan saite uz anketu, gan bibliotēkas pieejas kods, lūdzot novērtēt izlasīto. Lasītāji arī ne vienmēr savlaicīgi aizpilda novērtēšanas anketu, un par to ir nācies atgādināt pat vairākas reizes.

Naukšēnu pagasta bibliotēkas bibliotekāre, pārskatot līdzšinējo BJVŽ pieredzi, secina, ka bērniem un jauniešiem nepieciešama motivācija caur interesantiem pasākumiem, lai iesaistītos lasīšanas aktivitātēs. Pasākumiem atvēlētā budžeta ietvaros kvalitatīvu un šai auditorijai interesantu piedāvājumi ir ļoti grūti nodrošināt. Iespējamais risinājums – lasītprasmei un lasīšanas veicināšanai būtu jāklūst par vienu no atbalstāmajām prioritātēm katrā pašvaldībā vai pat valsts līmenī, iestādēm jāstrādā kopā, jo no bērna lasītprasmes un teksta izpratnes veidojas spriest spējīgs (vai nespējīgs) pieaugušais. Kamēr tādu politisko un sadarbības lēmumu nav, katra bibliotēka un tās darbinieki cenšas darīt lietas labā to, ko kuras bibliotēkas resursi un izpratne ļauj.

Nacionālā mēroga lasītveicināšanas programma "Skaļās lasīšanas sacensības"

Latvijā šī programma jau noris astoto gadu pēc kārtas. Jāmin, ka Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa ir kā koordinējošā iestāde lasītveicināšanas programmas "Skaļās lasīšanas sacensības" (SkaLa) reģionālām aktivitātēm Valmieras novadā. Pārskata periodā šajās sacensībās iesaistījās ap 300 dalībniekiem – 5. klašu skolēni no 9 Valmieras novada skolām. Līdz Valmieras

reģionālajam finālam veiksmīgi tika 14 skaļie lasītāji. Valmieras novada SkaLa čempions Kristers Balodis no Valmieras sākumskolas piedalījās arī Vidzemes starpfinālā Cēsīs.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa

Nākamā nacionālā mēroga lasīšanas veicināšanas programma, kurā pārskata periodā piedalījās gan Bibliotēka, gan 7 filiālbibliotēkas un arī 5 Valmieras novada skolu bibliotēkas, ir Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, kuras tēma pārskata perioda ietvaros bija "Vienotība Ziemeļvalstīs". Bibliotēkā ciemojās Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas Norvēģu klase, kas piedalījās Bērnu apkalpošanas nodaļas veidotajā tematiskajā nodarbībā. Jaunieši iepazinās ar Ziemeļvalstu projektu, piedalījās lasījumos, viktorīnā, diskutēja par nedēļas aktuālo tēmu – vienotība. Bibliotēkā sadarbībā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļu tika izveidota arī literatūras izstāde "Ziemeļvalstu balsis".

Arī **filiālbibliotēkās** norisinājās dažādas aktivitātes, piesaistot bērnu un jauniešu uzmanību šai nedēļai. *Bērzaines pagasta bibliotēkā* noritēja Rīta stundas lasījumi kopā ar pirmsskolas izglītības grupu "Pīlādzītis". Tāpat *Mazsalacas pilsētas bibliotēkā* jau tradicionāli Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros ar Rīta stundas lasījumiem bibliotēkāre devās pie Mazsalacas pirmsskolas izglītības iestādes "Dārziņš" bērniem. Lai akcentētu tēmu "Vienotība Ziemeļvalstīs", bija izvēlēta grāmata no alternatīvā saraksta – T.Jansones grāmata "Mumins un jaunais draugs". Ņemot vērā, ka šī aktivitāte notika nedēļā, kad tiek svinēti Latvijas valsts svētki, norisinājās sarunas par vienotību arī šajā kontekstā un tika veikta "vienojoša" aktivitāte – izmantojot sarkanu vilnas dzijas kamoliņu, visi sasējās vienotā tīklā, un tad tas tika sarauts. Pēc pasākuma kā piemiņa katram bērnam ap roku palika sarkana "draudzības rokassprādze".

Savukārt *Rencēnu pagasta 1. bibliotēkas* vadītāja šīs nedēļas ietvaros devās uz Rencēnu pamatskolas pirmsskolas izglītības grupu, apciemojot grupu "Zīļuki" un izvēloties lasīt viņiem Astrīdas Lindgrēnes grāmatu "Saulesplava". *Sedas pilsētas bibliotēkā* lasījumi notika kopā ar Strenču pirmsskolas izglītības iestādes "Minkāns" Sedas 5-6 gadīgo grupiņas bērniem.

Radošo darbu konkurss "Mana grāmatu karaliene 2024"

Nākamā lasītveicināšanas programma ir vietējā mēroga. Bibliotēkas organizēta iniciatīva – radošo darbu konkurss "Mana grāmatu karaliene 2024". Pārskata periodā jau 34. reizi notika Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas organizētais konkurss bērnu un jauniešu rakstītprasmes pilnveidošanai un vispārīgai daiļdarba analīzes pamatprincipu apgūšanai, kurā aicināti lasītāji atskatīties uz aizgājušā gadā izlasītajām grāmatām un izvēlēties vienu – mīļāko, aizraujošāko un spilgtā atmiņā paliekošo, tādu, kas radījusi vēlēšanos par to pastāstīt citiem. Šī aktivitāte ir kļuvusi par tradīciju, kuras ietvaros bērni un jaunieši radošā veidā apraksta, uzzīmē, uzglezno vai citādi rada darbu par savu pagājušā gadā mīļāko lasīto grāmatu. Šis konkurss ir lielisks ar to, ka to iespējams integrēt mācību saturā kā papildu formu latviešu valodas un literatūras apgūšanai. Konkursa dalībnieku darbi tradicionāli tiek izvietoti Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas telpās kā izstāde. Tālāk par šiem darbiem var nobalsot Bibliotēkas apmeklētāji, piešķirot novērtējumu vairākās kategorijās – krāšņākais, vislabāk aprakstītais vai interesi raisošais darbs.

Pārskata periodā organizētajā konkursā tika iesniegti 142 radošie darbi, ko bija darinājuši 194 bērni un jaunieši. Darbu radīšanā tika izmantoti tādi izteiksmes līdzekļi kā kokgriezums, rokdarbs, kolāža, zīmējums, makets un citi. Lai novērtētu bērnu un jauniešu paveikto, kā tradīcija ieviests Grāmatu karalienes kronēšanas pasākums, uz kuru aicināti visi darbu autori. Pasākums katru gadu tiek organizēts kādā no Valmieras pilsētas izglītības iestādēm. Šajā reizē tas notika Valmieras 5.vidusskolā.

"Ķepu diena"

Vietējā mēroga lasīšanas veicināšanas programma "Ķepu diena" tiek organizēta Bibliotēkā skolas sezonā divas reizes mēnesī. Šī programma ir Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākās bibliotekāres Līgas Bujanes izstrādāta un vadīta. L.Bujane šāda veida nodarbības ar otru kolēģi – suni – vada jau desmit gadus.

"Ķepu diena" ir lasīšanas veicināšanas programma sākumskolas vecuma bērniem, kuras laikā var gūt pārliecību un iedrošinājumu lasīt un izzināt literatūras daudzveidību, kā arī iemācīties daudz ko jaunu par suņa rutīnu un untumiem. Nodarbības palīdz mazināt bērnu trauksmi un bailes gan no lasīšanas, gan no paša suņa klātbūtnes; iedrošina sarunāties un sadarboties savstarpēji ar citiem nodarbības apmeklētājiem; sniedz pozitīvu lasīšanas pieredzi, kas bieži vien pārtop par motivāciju grāmatas lasīt arī mājās.

Pārskata periodā noritējušas 13 šādas nodarbības, sniedzot bērniem iespēju kļūt drošākiem un pašpārliecinātākiem savās lasītprasmes spējās.

Sarežģītā zvirbulēna 2025. gada vasaras lasīšanas disciplīnas

Pārskata periodā tika organizēta vasaras lasīšanas programma, par tēlu izmantojot Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas talismanu – Zvirbuli. Pārskata periodā, pamatojoties uz to, ka 2025. gadā vairākas izdevniecības vasaras mēnešos organizēja savas lasīšanas veicināšanas aktivitātes, Bērnu apkalpošanas nodaļa šīs programmas popularizēja un apvienoja zem aktivitātes "Sarežģītā zvirbulēna 2025. gada vasaras lasīšanas disciplīnas".

Viena no disciplīnām bija apgāda "Zvaigzne ABC" jau desmito reizi organizētā "Lasīšanas stafete" – lasīšanas veicināšanas konkursu bērniem, jauniešiem, bibliotekāriem, skolotājiem un ikvienam interesentam. Otra stafete – izdevniecības "Baltais valis" lasīšanas disciplīna – konkurss "Es lasu šovasar" bija piemērota tiem lasītājiem, kuriem patika dažādot lasīšanas pieredzi. Savukārt maratona cienīgu lasīšanas distanci bija sagatavojusi izdevniecība "Latvijas Mediji", kas bija izsludinājuši ikgadējo vasaras lasīšanas konkursu "Grāmatons". Tāpat vasaras lasīšanas ietvaros bērni, jaunieši un vecāki tika aicināti jau uzsākt dalību "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 2025".

"Grāmatu Bingo 2025"

Vēl vērā ņemama vietējā lasīšanas veicināšanas aktivitāte, ko organizēja Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa, bija lasīšanas izaicinājums "Grāmatu Bingo 2025". Pārskata periodā tas norisinājās ar vadmotīvu "Piedzīvojumu straumē". Šajā aktivitātē iesaistās arī citas filiālbibliotēkas un skolu bibliotēkas.

Izaicinājums tradicionāli tiek izsludināts gada sākumā, simboliski sasaistot to ar Jaungada apņemšanos, jo tā izpilde prasa mērķtiecību, motivāciju un gribasspēku. Vadmotīvs "Piedzīvojumu straumē" rosināja dalībniekus iepazīt literatūras daudzveidību un paplašināt lasīšanas pieredzi. Izaicinājuma ietvaros tika meklētas un lasītas grāmatas ar zilu vāku vai krāsainām ilustrācijām, latviešu autoru darbi, dailliteratūra, kuras nosaukumā minēts piedzīvojums vai kaķi, kā arī pasakas un grāmatas ar laimīgām beigām. Par sarežģītāko uzdevumu daudzi dalībnieki atzina grāmatas ar "garšīgu" nosaukumu atrašanu.

Kopumā lasīšanas izaicinājumu sekmīgi pabeidza 291 dalībnieks no 16 bibliotēkām. Novērojumi liecina par atšķirīgām lasīšanas interesēm un literāro gaumi dažādās novada teritorijās, kas apliecina iedzīvotāju daudzveidīgās izvēles un lasīšanas paradumus.

Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā lasīšanai straumei ļāvās 133 dalībnieki, pārsvarā jaunākā skolas vecuma bērni. Lai arī pārsvarā dalībnieki literatūras pasaules plašumus iepazīna individuāli, daži šo ceļu veica kolektīvi ģimenes lokā vai ar klasesbiedriem – īpašs paldies Valmieras Zaļās skolas pirmsskolas, Valmieras sākumskolas, Valmieras Pārgaujas sākumskolas un Valmieras Valsts ģimnāzijas pedagogiem par lasīšanas izaicinājuma integrēšanu mācību saturā. Viens no populārākajiem kaķiem, kura piedzīvojumus valmierieši iepazīna, bija Runcis Puncis (R.Skotona grāmatu sērija) un kāds no H.Vdovičenko kaķiem no grāmatas "36 un 6 kaķi", lielu atsaucību ieguva arī mazais pūķis Kokosrieksts (autors I.Zīgners), pelēni Koko un Riko (autore E.Gulbe) un Dogmens (autors D.Pilkijs). Brāļi Grimmi un Margarita Stāraste visbiežāk ieveda lasītājus pasaku pasaulē, taču bija novērojama interese arī par latviešu tautas pasakām.

Pārskata periodā šajā lasīšanas izaicinājumā piedalījās arī **filiālbibliotēkas**: Mazsalacas pilsētas bibliotēka, Kauguru pagasta bibliotēka, Burtnieku pagasta bibliotēka, Rencēnu pagasta 2. bibliotēka, Kocēnu pagasta bibliotēka, Matīšu pagasta bibliotēka, Rūjienas pilsētas bibliotēka, Strenču pilsētas bibliotēka, Plāņu pagasta bibliotēka, Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka, Naukšēnu

pagasta bibliotēka, Dikļu pagasta bibliotēka, Sedas pilsētas bibliotēka un Brenguļu pagasta bibliotēka.

Piemēram, Matīšu pagasta bibliotēka bingo dalībniekiem papildus organizēja noslēguma pasākumu, kurā tika noskaidroti lasīšanas finālisti, kuri balvā saņēma "Straumes" krāsojamo grāmatu un iespēju apmeklēt vietējo ražotni "Cietais Rieksts", kas nodarbojas ar bioloģisko produktu apstrādi.

Īpašs paldies par interesi iesaistīties arī Salas vidusskolas skolotājiem (Jēkabpils novads) un Naujenes bibliotēkai (Augšdaugavas novads).

• Pasākumi, aktivitātes un izstādes bērniem un jauniešiem

Pārskata periodā ikdienas darbs bibliotēkās tika papildināts ar dažāda rakstura pasākumiem, realizējot izvirzītās prioritātes. Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāri pārskata periodā organizējuši vairākus desmitus dažādu izglītojošu pasākumu bērniem un jauniešiem.

Tabula "2025. gada Bibliotēkas pasākumi un aktivitātes bērniem un jauniešiem"

N.p.k.	Datums	Pasākuma vai aktivitātes nosaukums	Dalībnieku skaits
Skolēnu brīvlaiku nodarbības/meistarklases/darbnīcas:			
1.	04.01.	Tehniskās jaunrades rīts Lego robotika	28
2.	14.03.	Ziepju gatavošanas darbnīca	40
3.	23.10.	Keramikas meistarklase "Gaismas spēles svečturī"	30
Ģimeņu rīts:			
4.	15.02.	Ģimeņu rīts "Kāda ir tava drošības saliņa"	25
5.	22.03.	"Kur es dzīvoju? Valmierā!"	40
6.	12.04.	Ģimeņu rīts "Lieldienu radošā darbnīca"	30
7.	24.05.	Ģimeņu rīts "Vietas pietiks visiem"	60
8.	25.10.	Ģimeņu rīts – Valmieras pirmsskolas izglītības iestādes "Sprīdītis" grupas "Mākonīši" uzvedums "Runcis Puncis bibliotēkā"	40
9.	22.11.	Jaunsardzes kustība Valmierā	27
10.	13.12.	Ģimeņu rīts "Gatavosimies Ziemassvētkiem"	25
Citi pasākumi:			
11.	20.01.	Plakātu izstādes "Līdzdalības dainu skapis" atklāšana un Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas (VPVĢ) Improvizācijas teātra "MoDrIs" improvizācijas pēcpusdiena "Aklais randiņš ar Raini"	45
12.	20.02.	Lasītprīka godināšana (Čaklāko lasītāju un BJVŽ 2024 dalībnieku sveikšana)	45

13.	29.03.	BJVŽ 2024 noslēguma pasākums (Lielie Lasīšanas svētki) (izbraukums Rīga)	16
14.	08.04.	"Man IR bilžu rāmītī" (VPVĢ skolēnu (teātris un mūsdienu dejas) uzvedums pēc I. Ziedoņa epifāniju motīviem)	20
15.	07.05.	Valmieras novada SkaLa fināls	40
16.	09.05.	Konkursa "Mana grāmatu karaliene 2024" noslēguma pasākums (Apbalvošanas ceremonija, V5V teātra pulciņa "Greizais priekšsargs" pirmizrāde "Sprīdītis", muzikāls priekšnesums Kārlis Tkačs "Spridzini".)	200
17.	25.06.	VIBJO kopizlaidums	5
18.	18.07.	Aktivitāte pirms Valmieras pilsētas svētkiem "Zvirbulis pilsētā"	33
19.	21.07.	Pasākums "Ēna virs šķīvja"	6
20.	18.09	Dzejas dienas "Dzejas restorāns"	49
21.	04.10.	Aktivitātes bērniem kopā ar Eviju Dzvinco un Ritu Liepiņu, pasākuma "Lasu, tātad esmu" ietvaros.	40
22.	10.10.	"Karjeras nedēļas ietvaros" (Tematiskā nodarbība – profesija bibliotekārs)	25
23.	06.12.	Līgas Sudares grāmatas atvēršanas svētki "Miķelis un īsts draugs" sadarbībā ar Zvaigzne ABC	50
24.	04.11.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" atklāšana un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās ar rakstnieku Lauri Gundaru	25
25.	25.11.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās ar dzejnieku Kārli Vērdiņu	67
26.	01.12.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās/nodarbība ar rakstnieci Luīzi Pastori	43
27.	05.12.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās/nodarbība ar dzejnieci un ilustratori Lote Vilma Vītiņa	20
28.	05.12.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās/nodarbība ar rakstnieci un ilustratori Annu Vaivari	26
29.	15.12.	Izstādes "Baltā vilka zemeņu lauks" un laureātu ekspreša ietvaros tikšanās/nodarbība ar dzejnieci un rakstnieci Inesi Zanderi un ilustratori Gundegu Muzikanti	20
Kopā:			1120

Var izdalīt vairākus nozīmīgus pasākumu veidus. Īpaši izceļamas ir skolēnu brīvlaika nedēļās organizētās radošās un izglītojošās darbnīcas, nodrošinot bērniem un jauniešiem iespēju lietderīgi un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Pārskata periodā notika robotikas darbnīca, kurā dalībnieki iepazinās ar robotu konstruēšanas un programmēšanas pamatiem, kā arī praktiski izveidoja un ieprogrammēja kustīgu robotu. Tāpat tika organizēta ziepju gatavošanas darbnīca "Būs ziepes", kurā bērni un jaunieši no dabīgiem materiāliem izgatavoja sava dizaina ziepes, attīstot radošumu un praktiskās prasmes. Savukārt keramikas darbnīcā "Gaismas spēles svečturī" dalībnieki iepazinās ar akmens masas īpašībām un veidoja dekoratīvus svečturus. Darbnīcas veicināja radošumu, pacietību, tehniskās iemaņas un interesi par praktisku darbošanos.

Kā otra nozīmīgā kategorija pārskata periodā bija ģimenēm veltītās aktivitātes, kas stiprināja ģimeņu kopā būšanu, veicināja izziņu un radošumu, kā arī sekmēja sadarbību ar vietējām organizācijām, iestādēm. Norisinājās šādi pasākumi – tikšanās ar zemessardzes un jaunsardzes pārstāvjiem pavasarī un rudenī. Tikšanās laikā ģimenēm bija iespēja iepazīt karavīra, jaunsarga ikdienu, individuālo ekipējumu, kā arī uzdot jautājumus par dienesta pienākumiem un personīgo pieredzi, tādējādi paplašinot izpratni par valsts aizsardzības jomu.

Tāpat par tradīciju kļuvušas Lieldienu un Ziemassvētku kopīgās ģimeniskās darbnīcas, kuru laikā ģimenes kopīgi gatavoja svētku dekorus un iesaistījās tematiskās aktivitātēs.

Ģimeņu rītus lieliski papildina sadarbība ar vietējām organizācijām – sadarbībā ar Valmieras pilsētas pirmsskolas izglītības iestādi "Sprīdītis" 25. oktobrī tika organizēta Ģimenes diena, kuras laikā pirmsskolas grupas "Mākonīši" bērni spēlēja izrādi "Runcis Puncis bibliotēkā", radot sirsnīgu un radošu atmosfēru.

Ģimenēm veltītie pasākumi sekmēja paaudžu sadarbību, veicināja izziņu par vietējo kultūru un sabiedrību, kā arī nostiprināja bibliotēkas lomu kā kopienas satikšanās un radošas līdzdalības vietu.

Jauniešu organizācijas "Sudraba ZIRG's" pasākumi

Pārskata periodā liels uzsvars tika likts arī uz jauniešu iesaisti un līdzdalības veicināšanu Bibliotēkas aktivitātēs. Nozīmīgu lomu šajā jomā ieņēma Valmieras Integrētās bibliotēkas Jauniešu organizācija (VIBJO) "Sudraba ZIRG's", kas darbojās pēc principa "jaunietis jaunietim" un kopš 2015. gada īstenoja daudzveidīgus pasākumus un iniciatīvas. Pārskata periods iezīmēja organizācijas darbības noslēguma gadu, jo tās aktīvākie dalībnieki, pabeidzot vidusskolu, uzsāka studijas un darba gaitas, līdz ar to turpmākai iesaistei vairs nepietika laika. Jauniešu pēctecība netika nodrošināta. Jūnijā notika noslēguma tikšanās, kurā aktīvie dalībnieki atskatījās uz paveikto un atzīmēja jauna dzīves posma sākumu. Gadu gaitā jaunieši būtiski papildinājuši bibliotēkas pasākumu piedāvājumu ar radošām un inovatīvām idejām, tostarp organizējot tematiskus pasākumus netradicionālās bibliotēkas telpās un piedāvājot laikmetīgās dejas priekšnesumus. Iedvesmai tika aktualizēta Kārļa Skalbes literārā pasaka "Kā es braucu Ziemeļmeitas lūkoties", akcentējot drosmi un ticību savām iespējām. Noslēgumā jaunieši piedalījās radošā meistarklasē koprades darbnīcā "DARE", izgatavojot personalizētas piemiņas krūzītes.

Pārskata periodā tika realizēta "Sudraba ZIRG's" organizēta izmeklēšanas lomu spēle "Ēna virs šķīvja" jauniešiem, kurā dalībnieki iejutās dažādos tēlos un risināja noslēpumu. Pasākums ne tikai veicināja loģisko domāšanu un sadarbības prasmes, bet arī iepazīstināja jauniešus ar iespējām iesaistīties bibliotēkas jauniešu domubiedru aktivitātēs. Jauniešu organizācijas darbība apliecināja bibliotēkas nozīmi kā atvērtu platformu jauniešu iniciatīvai, radošumam un personības izaugsmei.

VIBJO Sudraba ZIRG's jaunietes Līva, Grēta un Alta izmantoja Valmieras novada pašvaldības organizēto vasaras nodarbinātības programmu un katra aizvadīja mēnesi darba attiecībās ar Bibliotēku. Šāda sadarbība ar jauniešiem būtiski palīdz izprast viņu intereses, skatījumu uz Bibliotēkas pakalpojumiem un iespējām sadarboties.

"Zvirbulis pilsētā"

Pārskata periodā tika īstenots arī tematisks izziņošs pasākums "Zvirbulis pilsētā" ārpus bibliotēkas telpām, veicinot sabiedrības iesaisti pilsētvidē un stiprinot bibliotēkas atpazīstamību. 18.

jūlijā, Valmieras pilsētas svētku noskaņās, Valmieras Jaunatnes centra "Vinda" dārzā notika piedzīvojumu aktivitāte bērniem un ģimenēm – Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas talismana Sarežģītā Zvirbulēna meklēšana. Pasākuma dalībnieki, iepazīstot talismana tēlu un iesaistoties radošā stāstu veidošanā par meža tematiku, devās izzinošā maršrutā pa pilsētvidi. Aktivitātes turpinājās Vecpuišu parkā, kur dalībnieki diskutēja par Valmierai raksturīgiem vietvārdiem un tika aicināti iesaistīties pilsētas svētku programmā. Noslēgumā izklaides vietā "Zemzeme" dalībnieki, pildot komandas uzdevumus un pārbaudot veiklību un loģisko domāšanu, veiksmīgi "atbrīvoja" Sarežģīto Zvirbulēnu. Pasākums noslēdzās Valmieras Integrētajā bibliotēkā, kur dalībnieki iepazīna Bērnu apkalpošanas nodaļas telpas un jauno plauktu izvietojumu, kā arī saņēma simboliskas pateicības balvas. Aktivitāte tika īstenota sadarbībā ar Valmieras Jaunatnes centru "Vinda" un izklaides vietu "Zemzeme", veicinot kopienas sadarbību un ģimeņu līdzdalību.

"Dzejas restorāns"

Pārskata periodā Bibliotēkā tika turpināta tradicionālo pasākumu īstenošana, tostarp organizēta "Dzejas diena". 18. septembrī Bērnu apkalpošanas nodaļā norisinājās tematisks pasākums "Dzejas restorāns", kurā dzeja tika pasniegta radošā un izzinošā formā, sasaistot literatūru ar ēdiena tematiku. Skolēni no Valmieras izglītības iestādēm piedalījās dzejas lasījumos, savukārt literārie darbi ar kulināru noskaņu rosināja bērnu interesi un līdzdalību. Pasākumā izskanēja arī Leona Brieža, Maijas Laukmanes un Pētera Brūvera darbi. Pasākuma izzinošo daļu nodrošināja Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Dabas centra speciālistes, iepazīstinot bērnus ar savvaļas dzīvnieku barošanās paradumiem un kļiedējot populārus priekšstatus par dzīvnieku ēdienkarti. Noslēgumā dalībnieki paši iejutās dzejnieku lomā, veidojot četrrindes par dabas tematiku, tādējādi veicinot radošo izpausmi un interesi par literatūru.

Eiropas Zinātnieku nakts

26. septembrī norisinājās Eiropas Zinātnieku nakts, kuras ietvaros Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Valmieras Integrēto bibliotēku un Koprades darbnīcu DARE organizēja izzinošas darbnīcas "ZINĀT. PRAST. RADĪT", kuru realizēšanā iesaistījās arī Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa.

Godinot LG500, Bibliotēkā dažādu vecumu apmeklētāji iepazīna grāmatniecības vēsturi un latviešu rakstītā vārda attīstību. Jaunākie dalībnieki izzināja pirmo drukāto grāmatu likteni un iejutās bibliotekāra lomā, pamatskolas vecuma jaunieši iepazīna "Latviešu konversācijas vārdnīca" uzbūvi, savukārt vecāko klašu skolēni un pieaugušie izmēģināja lasīt seno druku, izmantojot Gotharda Frīdriha Stendera "Augstas gudrības grāmata" fragmentus.

Pasākums pulcēja vairāk apmēram 300 apmeklētājus, apliecinot sabiedrības interesi par zinātni, grāmatniecības vēsturi un izzīņas aktivitātēm.

Izstādes "Baltā Vilka zemeņu lauks" pasākumi

Nozīmīgi ir izstāžu atklāšanas pasākumi un tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem un ilustratoriem. Pārskata periodā, pateicoties LNB Bērnu literatūras centram, Valmieras Integrētajā bibliotēkā norisinājās LNB ceļojošās izstādes "Baltā Vilka zemeņu lauks" atklāšana. Šīs izstādes ietvaros norisinājās arī laureātu ekspreša organizētas 7 tematiskās nodarbības dažāda vecuma klašu grupām, kurās piedalījās kopumā 224 dalībnieki. Nodarbību laikā apmeklētāji tikās ar dzejnieku Kārli Vērdiņu, rakstnieku Gundaru Āboliņu, rakstnieci Luīzi Pastori, ilustratori un dzejnieci Loti Vilmu Vītiņu, ilustratori un rakstnieci Annu Vaivari, rakstnieci un dzejnieci Inesi Zanderi un ilustratori Gundegu Muzikanti, sniedzot iespēju iepazīt literāro darbu radīšanas procesu un radošo profesiju daudzveidību.

• Izstādes

Pārskata perioda ietvaros Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā tika izvietotas 22 dažādas izstādes. Kā ierasts telpā tika izvietotas dažādas grāmatu izstādes, kas popularizē un ierosina lasīšanai izvēlēties kaut ko citu nekā lasītājs iespējams ieradis.

Pārskata periodā turpināta arī veiksmīgā sadarbība ar Valmieras Dizaina mākslas vidusskolu (VDMV). Šīs sadarbības ietvaros izvietotas trīs šīs skolas audzēkņu darbu izstādes.

Tabula "2025. gada izstādes Bibliotēkas bērnu apkalpošanas nodaļā"

N.p.k.	Datums	Nosaukums
1.	Janvāris	Valmieras dizaina un mākslas vidusskolas (VDMV) audzēkņu darbu izstāde "Rūķi"
2.	Janvāris	Grāmatu izstāde "Rūķi"
3.	Februāris	Valmieras Gaujas Krasta vidusskolas–attīstības centra audzēkņu zīmējumu izstāde "Straume"
4.	Janvāris – februāris	Plakātu izstāde "Līdzdalības dainu skapis"
5.	Marts	Grāmatu izstāde "Zvēri literatūrā"
6.	Marts – aprīlis	Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas (VDMV) audzēkņu darbu izstāde "FLORA"
7.	Marts	Valmieras pirmsskolas izglītības iestādes "Sprīdītis" grupas "Bitītes" audzēkņu Valmieras ēku maketu izstāde "Kur es dzīvoju" sadarbībā ar Valmieras muzeju
8.	10.-11.08	Grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele" nominēto grāmatu izstāde
9.	Aprīlis – maijs	Bērnu un jauniešu darbu izstāde "Mana Grāmatu karaliene 2024"
10.	Maijs – decembris	Grāmatu izstāde "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija"
11.	Jūlijs - augusts	Grāmatu izstāde "Lasīšanas stafeti" ("Zvaigzne ABC" ieteiktās grāmatas)
12.	Jūlijs - augusts	Grāmatu izstāde "Es lasu šovasar" (izdevniecības "Baltais valis" ieteiktās grāmatas)
13.	Jūlijs - augusts	Grāmatu izstāde "Grāmatons" (izdevniecības "Latvijas mediji" ieteiktās grāmatas)
14.	Oktobris	Grāmatu izstāde "Bailēm lielas acis"
15.	Oktobris – decembris	Grāmatu izstāde "Mumini"
16.	Novembris	Grāmatu izstāde "Mana Latvija"
17.	Novembris – decembris	Izstāde "Baltā vilka zemeņu lauks" un Jāņa Baltvilka balvu laureātu grāmatu izstāde
18.	Decembris	Ceļojošo grāmatu izstāde – Džeimsa M. Berija grāmatas "Pīters Pens" izdevumi, kas tulkoti un publicēti angļu, franču, vācu, spāņu, itāļu, poļu un citās Eiropas valodās.
19.	Decembris	Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolas (VDMV) izstāde "Svētki"
20.	Decembris	Ceļojošā izstāde "Pīters Pens" – izdevumi dažādās Eiropas valstu valodās

21.	Decembris	Ceļojošā izstāde "Asteriks" – izdevumi dažādās Eiropas valstu valodās

"Līdzdalības dainu skapis"

Bibliotēkā pārskata perioda laikā tika izvietotas arī tādas izstādes, kas rosina apmeklētājus aizdomāties par sabiedrībai nozīmīgiem jautājumiem. Kā piemēru var minēt gada sākumā atklāto plakātu izstādi "Līdzdalības dainu skapis", kas stāstīja par jauniešu iniciatīvām Latvijā un Ziemeļvalstīs. Izstādes atklāšanā jaunieši kopā ar Eiropas Kustības Latvijā pārstāvjiem diskutēja par līdzdalības spēku un iespējām ietekmēt savu vidi. Atklāšanas pasākumu apmeklēja vairāk nekā 40 interesentu.

"Kur es dzīvoju"

Kā novērots, apmeklētājus ļoti piesaista telpiskās izstādes. Tā šāda veida izstāde "Kur es dzīvoju" pārskata perioda pavasarī tika izvietota Bērnu apkalpošanas nodaļā. Šīs izstādes ietvaros Valmieras vēsturisko ēku maketus bija radījuši Valmieras pirmsskolas izglītības iestādes "Sprīdītis" grupas "Bitītes" bērni kopā ar vecākiem, savukārt plašāku informāciju par katru ēku, kā makets bija skatāms izstādē, sagatavoja Valmieras muzeja vēsturnieces Liene Rokpelne un Ingrīda Zīriņa.

"Baltā Vilka zemeņu lauks"

Pateicoties LNB Bērnu literatūras centram, Bibliotēkā gada noslēgumā tika izstādīta ceļojošā izstāde "Baltā Vilka zemeņu lauks", kas tika veltīta Jāņa Baltvilka balvas laureātiem bērnu literatūrā un grāmatu mākslā. Izstāde iepazīstināja ar Jāņa Baltvilka balvas laureātu veikumu un ļāva bērniem un pedagogiem ieraudzīt mūsdienu bērnu literatūras kanonu. Izstādes laikā bibliotēku apmeklēja rakstnieki, dzejnieki un ilustratori – Lauris Gundars, Inese Zandere, Kārlis Vērdiņš, Luīze Pastore u.c., notika tikšanās, lasījumi un radošas darbnīcas.

Šīs izstāde autore ir Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome (LBJLP), ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) pasākumu cikla "Latviešu grāmatai 500" reģionālās programmas pasākums, ko atbalsta Valsts Kultūrkapitāla fonds.

Ceļojošo izstādi "Baltā Vilka zemeņu lauks" Bibliotēkā kopumā aplūkoja 3 587 apmeklētāji – no tiem 224 bērni un jaunieši piedalījās Laureātu ekspreša nodarbībās, 404 apmeklētāji apskatīja izstādi citās Bērnu apkalpošanas nodaļas nodarbībās un pasākumos, savukārt 2 959 bibliotēkas apmeklētāji to redzēja, ierodoties pēc grāmatām.

• Filiālbibliotēku pasākumi, aktivitātes un izstādes bērniem un jauniešiem

Arī filiālbibliotēkās pārskata periodā norisinājušies ļoti daudz izglītojošu pasākumu, kas sekmējuši bibliotēku atpazīstamību vietējā sabiedrībā, kā arī pateicoties daudzveidīgajiem pasākumiem tieši un netieši veicināta lasīšanas prasmju attīstība bērniem un jauniešiem.

Bērzaines pagasta bibliotēka

Bērzaines pagasta bibliotēkā pārskata periodā tika noorganizēti seši pasākumi bērniem, piedāvājot daudzveidīgas, radošas un izglītojošas aktivitātes. Bērniem piedāvātās aktivitātes galvenokārt tika organizētas skolēnu brīvlaikos, kā arī mācību gada laikā sadarbībā ar pirmsskolas grupiņu. Šāda pieeja ļāva nodrošināt regulāru, vecumam atbilstošu un mērķtiecīgu piedāvājumu, ņemot vērā bērnu pieejamību un skolas noslodzi.

Vasaras periodā tika rīkota Galda spēļu diena, kurā bērni kopā ar bibliotekāru spēlēja gan bibliotēkā pieejamās, gan no mājām līdzī paņemtās galda spēles. Šī aktivitāte veicināja sadarbības prasmes, loģisko domāšanu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu bibliotēkā.

Skolēnu brīvlaika nedēļā tika organizētas daudzveidīgas aktivitātes: galda spēles, "Lasīšanas 5 minūte", mozaīku veidošana no žurnālu atgriezumiem, sniegpārslu gatavošana, kā arī tematiskas

sarunas. Rudens brīvlaikā bērniem tika piedāvāta radošā darbnīca sadarbībā ar Koprades darbnīcu DARE, kuras laikā dalībnieki apguva auduma maišņu apdrukas tehniku.

Aktivitāšu īstenošanu sekmēja bibliotekāra pedagoģiskā izglītība un profesionālā pieredze darbā ar bērniem, kas nodrošināja piemērotu metodisko pieeju, veiksmīgu sadarbību un pozitīvu atmosfēru.

Brenguļu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Brenguļu pagasta bibliotēkā par spīti tam, ka skolas tuvākajā teritorijā nav, tika noorganizēti 9 pasākumi bērniem un jauniešiem. Tika īstenotas daudzveidīgas aktivitātes – izstādes, radošās darbnīcas un tematiskie pasākumi, kas veicināja iesaisti kultūras norisēs, radošuma attīstību un interesi par lasīšanu.

Pasākumu saturs tika plānots atbilstoši dažādu vecumposmu interesēm un vajadzībām, piedāvājot gan izzinošas, gan praktiskas nodarbības. Radošajās darbnīcās dalībnieki attīstīja iztēli, roku veiklību un sadarbības prasmes, savukārt tematiskie pasākumi un izstādes paplašināja redzesloku un stiprināja saikni ar literatūru, kultūru un vietējo kopien.

Organizētās aktivitātes sekmēja bibliotēkas kā drošas, atvērtas un radošas vides nozīmi, kur bērni un jaunieši var jēgpilni pavadīt brīvo laiku un pilnveidot savas prasmes.

Burtnieku pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Burtnieku pagasta bibliotēkā budžeta ietvaros tika organizēti 2 pasākumi un 1 izglītojoša nodarbība. Notika radošā darbnīca bērniem "Ziedi no šenila stieplēm", kuras laikā dalībnieki attīstīja radošās prasmes un smalko motoriku, kā arī Cēsu teātra izrāde "Panti un lietas", kas bagātināja bērnu kultūras pieredzi un veicināja interesi par literāriem darbiem teātra mākslas veidā.

Pateicoties Burtnieku pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" pedagogu ieinteresētībai un aktīvai savstarpējai sadarbībai, bibliotēku regulāri apmeklēja pirmsskolas izglītības iestādes gan vecākās, gan jaunākās grupas bērni. Audzēkņi iesaistījās lasīšanas izaicinājumā Grāmatu Bingo "Piedzīvojumu straumē", tādējādi veicinot interesi par grāmatām un lasītprasmes attīstību jau agrīnā vecumā.

Interesanta un izzinoša izvērtās arī novadpētniecības stunda bibliotēkā Burtnieku Ausekļa pamatskolas 7. klases skolēniem sociālo zinību stundas ietvaros. Skolēni pētīja bibliotēkas novadpētniecības materiālus par Burtnieku vietvārdiem un mājvietām, padziļinot zināšanas par sava novada vēsturi un kultūrvidi. Pateicība par sadarbību skolotājai Ingai Kļaviņai.

Organizētie pasākumi un nodarbība stiprināja bibliotēkas sadarbību ar izglītības iestādēm, veicināja bērnu un jauniešu radošumu, lasītprasmi un interesi par novadpētniecību.

Dikļu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Dikļu pagasta bibliotēkā turpināta cieša un mērķtiecīga sadarbība ar Dikļu pamatskolas pirmsskolas izglītības iestādi "Cielaviņa". Sadarbībā ar iestādes metodiķi tika pārrunāts, kādas zināšanas bērniem iespējams sniegt no bibliotēkas perspektīvas, vienojoties par saturu, kas papildina pirmsskolas izglītības programmu un sniedz abpusēju ieguvumu. Kā viens no piemēriem minama izglītojošā aktivitāte "Makulatūras ķēdīte", kuras laikā bērni iepazīnās ar bibliotēkā norakstītajiem izdevumiem un uzzināja par to atkārtotas izmantošanas iespējām – žurnālu un avīžu pielietojumu radošajos darbos, kā arī grāmatu nodošanu makulatūrā.

Bibliotēkā tika organizētas tikšanās ar rakstnieci Agnesi Vanagu par tēmu "Pagalma enciklopēdija", kā arī tikšanās ar rakstnieci, dzejnieci Eviju Gulbi. PII "Cielaviņa" grupām notika arī lasītveicināšanas pasākumi.

Īpaši daudzveidīga bija sadarbība ar rakstnieci Luīzi Pastori. Dikļu pamatskolas 1.–3. klases skolēniem tika piedāvāta Latvijas Kultūras kanona puzzle "Stāstu stāsts", 4.–6. klases bērniem – literārā tikšanās "Mākslas detektīvi", bet 7.–9. klasei – "Izdzīvošanas stāstu darbnīca", nodrošinot vecumposmam atbilstošu un saturiski daudzveidīgu literāro programmu.

Kopumā pārskata periodā Dikļu pagasta bibliotēkā tika noorganizētas 9 izstādes un 14 nodarbības un pasākumi, stiprinot bibliotēkas lomu kā nozīmīgam izglītojošam un kultūras partnerim.

Ēveles pagasta bibliotēka

Ēveles pagasta bibliotēkā pārskata periodā tika īstenots 1 pasākums, kura norise balstījās uz bērnu un jauniešu līdzdalību un iniciatīvu.

2025. gadā Valmieras novadā vēlēšanu laikā tika realizēts projekts, kura ietvaros bērniem un jauniešiem bija iespēja piedalīties simboliskā balsojumā un izvēlēties sev vēlamo aktivitāti rudens brīvlaikā bibliotēkā. Skolas vecuma bērni balsojumā izvēlējās radošu nodarbību. Balstoties uz šo izvēli, bibliotēkā tika organizēta nodarbība "Krāsainās smilšu aplikācijas". Nodarbības laikā caur stāstiem, sarunām un praktisku darbošanos ar krāsainām smiltīm bērni iepazīna latviešu literatūras un kultūras tēlus – Sprīdīti un Lāčplēsi, kā arī nostiprināja zināšanas par Latviju. Pasākums bija plaši apmeklēts, bibliotēkā valdīja rosīga un pozitīva atmosfēra. Bērni ieguva gan izglītojošu, gan izklaidējošu pieredzi, kas veicināja interesi par latviešu literatūru, kultūru, vēsturi un bibliotēku kā jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas vietu.

Pārskata periodā bibliotēkā tika īstenota arī Ēnu diena, sniedzot jauniešiem iespēju iepazīt bibliotekāra profesiju, darba pienākumus un bibliotēkas ikdienas procesu norisi.

Ipiķu pagasta bibliotēka

Par spīti izglītības iestāžu neesamībai Ipiķu bibliotēkas teritorijā, pārskata periodā bibliotēkā tika organizēti 3 pasākumi, kas veicināja bērnu un jauniešu radošumu un aktīvu līdzdalību. Bērni un jaunieši regulāri izmantoja arī jau senāk izveidotās "Āra lasītavas" iespējas, nodrošinot brīvā laika pavadīšanu svaigā gaisā un veicinot lasītprasmes attīstību ārpus bibliotēkas telpām. Divās radošajās darbnīcās, sadarbojoties ar Lieni Apsīti un Iritu Poli, bērni un jaunieši demonstrēja savu radošumu, veidojot mākslas darbus gan uz papīra, gan uz akmeņiem. Šīs aktivitātes veicināja iztēles attīstību, smalko motoriku un pozitīvu pieredzi mākslas procesā.

Jeru pagasta bibliotēka

Jeru pagasta bibliotēkā aizvadītais periods pagājis gana izaicinoši, piesaistot bērnus pasākumiem, jo nav tuvējo skolu – bērni dienas laikā mācās citu pagasta un tuvējo pilsētu skolās. Bet ir izdevies izplānot un noorganizēt 5 pasākumus bērniem un jauniešiem, kā arī ģimenēm kopumā.

Notika meistarklase bērniem mākslīgo ziedu izgatavošanā, kuras laikā dalībnieki attīstīja radošās prasmes un smalko motoriku. Tika organizēta galda spēļu diena. Izglītojošā nolūkā tika apmeklēts dendroloģiskais parks, kā arī sagatavots herbārijs, paplašinot bērnu zināšanas par dabas daudzveidību un augu pasauli.

Lielienu pasākumā ģimenēm ar bērniem tika radīta iespēja būt kopā, pilnveidojot šo svētku svinēšanas tradīcijas.

Savukārt sadarbībā ar Rūjienas jauniešu centru notika apmācības par brīvprātīgo darbu Rūjienas apkārtnes jauniešiem, lai sagatavotu jauniešu komandu patstāvīgai aktivitāšu organizēšanai Vilpulkā.

Jērcēnu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Jērcēnu pagasta bibliotēkā tika organizēti 4 pasākumi, kas veicināja bērnu un ģimeņu iesaisti, radošumu un sadarbību.

Pasākumos bērni piedalījās gan kopā ar ģimeni, gan individuāli. Vasaras periodā notika "Vasaras saulgrieži Jērcēnmuižā – vainagu pīšanas radošā darbnīca", kur bērni un vecāki praktiski iepazīna latviešu tradīcijas un radošā veidā veidoja svētku vainagus.

Tradicionālajā pasākumā "Bērnu karnevāls" Strenčos, kuru organizē NVO "Glābiet bērnus" Strenču nodaļa, sniedza iespēju bērniem piedalīties masku darināšanā, izvēlēties labākās maskas un saņemt dāvanas par radošo darbu, veicinot prieku un piederības sajūtu kopienai.

Rudens brīvlaikā notika radošā darbnīca "Spēlējam te-ātri", kuru vadīja režisore Līga Gacka. Skolēni apguva improvizācijas, sadarbības prasmes, un nodarbība izraisīja lielu interesi – daļa bērnu izteica vēlmi dibināt teātra improvizācijas pulciņu.

Šie pasākumi veicināja bērnu radošo izpausmi, sociālās prasmes un interesi par kultūras aktivitātēm bibliotēkā un vietējā kopienā.

Kauguru pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Kauguru pagasta bibliotēkā tika organizēti 7 pasākumi un aktivitātes bērniem un jauniešiem. Paralēli pasākumiem tika veikts arī individuāls uzzīņu darbs un sniegti pakalpojumi atbilstoši katra apmeklētāja vajadzībām.

Prasmju un iemaņu attīstīšanai bērniem tika organizēta nodarbība apsveikuma gatavošanā draugam, kurā dalībnieki varēja izpausties zīmēšanā un krāsošanā. Radošajā darbnīcā tika veidotas spēles no akmentiņiem un gatavotas maskas, attīstot iztēli. Runas kultūras un uzstāšanās prasmju pilnveidei bērni piedalījās "Skaļās lasīšanas sacensībās".

Viena no veiksmīgākajām sadarbībām, kas aizsākta jau 2023. gadā, turpinājās arī pārskata periodā – kopā ar Mūrmuižas bibliotēku tika sagatavota viktorīna par novadnieku Jāni Endzelīnu J.Endzelīna Kauguru pamatskolas 1.–4. un 5.–9. klašu skolēnu grupām. Pasākumā piedalās visa klase, kopīgi meklējot atbildes uz jautājumiem par valodnieka dzīvi un devumu. Skolēni un pedagogi ir atsaucīgi un aktīvi iesaistās, un šī sadarbības forma ir kļuvusi par pozitīvu un gaidītu tradīciju.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka

Pārskata periodā Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkā īstenotas 9 aktivitātes sadarbībā ar pagasta izglītības iestādēm – Mūrmuižas pirmsskolas izglītības iestādi "Pasaciņa" un J.Endzelīna Kauguru pamatskolu.

Ar PII "Pasaciņa" izveidojusies regulāra sadarbība – audzinātāji izmanto bibliotēkas materiālus mācību darbam un ved bērnus uz bibliotēku, kur notiek bibliotēkas stundas, pasaku lasījumi un grāmatu iepazīšana. Bērniem tiek piedāvāts arī "Papīra teātris Kamishibai", kas īstenots sadarbībā ar Valmieras bibliotēku un Valmieras Dizaina un mākslas vidusskolu, veicinot runas, domāšanas un klausīšanās prasmes.

Sadarbībā ar J.Endzelīna Kauguru pamatskolu turpināta tradīcija rīkot literāri vēsturiskas viktorīnas – valodnieka Jāņa Endzelīna piemiņai, kā arī par valodas un novadpētniecības jautājumiem. Šīs aktivitātes kļuvušas par nozīmīgu tradīciju un sekmē skolēnu zināšanas valodas, literatūras un vēstures jomā, stiprinot saikni starp bibliotēku un skolu.

Kocēnu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Kocēnu pagasta bibliotēkas bibliotekāre īstenojusi 10 aktivitātes sadarbībā ar tuvējām izglītības iestādēm, īstenojot mērķtiecīgu lasītveicināšanas un izglītojošo darbu dažādām vecuma grupām.

Kocēnu pamatskola skolēniem tika piedāvātas tematiskās literatūras stundas, kurās skolēni iepazīna bibliotēkas pakalpojumus, mācījās orientēties krājumā un patstāvīgi atrast nepieciešamos izdevumus. Nodarbības notika interaktīvā formā, veicinot diskusijas par lasīšanu un attīstot kritisko domāšanu.

Septembrī bibliotēka organizēja interaktīvu izstādi – spēli bērniem, jauniešiem un ģimenēm par Kocēnu pagasta vēsturi. Dalībnieki pildīja dažādus uzdevumus, piemēram, atpazīna Kokmuižas parkā augošos kokus pēc koka ripām un veidoja ielu nosaukumus no zīlēm. Aktivitāte veicināja interesi par vietējo vēsturi, sadarbību un izzīņas prasmes.

Regulāras nodarbības notika arī ar Kocēnu pirmsskolas izglītības iestādes "Auseklītis" vecākās grupas bērniem, iepazīstinot ar bibliotēkas vidi, krājumu un lasīšanas nozīmi. Savukārt Kocēnu Sporta skolas audzēkņiem tika nodrošināta tematiski atlasīta literatūra par sportu un veselīgu dzīvesveidu, sadarbojoties ar treneriem krājuma pilnveidē.

Aktivitātes stiprināja bibliotēkas sadarbību ar izglītības iestādēm un veicināja bērnu un jauniešu izzīņas interesi, lasītprasmi un saikni ar vietējo kopienā.

Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka

Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkā pārskata periodā tika organizēti 18 pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes bērniem un jauniešiem.

Par vienu no veiksmīgākajām aktivitātēm uzskatāmas ikgadējās Dzejas dienas. Bērni izvēlējās dzejoļus no bibliotēkā pieejamajiem krājumiem un skaļi deklamēja tos klasesbiedriem. Vairākiem skolēniem šī pieredze radīja īpašu interesi, un viņi ar prieku uzstājās atkārtoti arī citās dienās. Pasākuma ietvaros tika pārrunāta arī dzejas nozīme un dzejnieka Raiņa 160. jubileja, kā arī Dzejas dienu tradīcijas vēsture.

Gatavojoties radošajai darbnīcai "Grāmatu otrā dzīve", bibliotekāre demonstrēja, kā norakstītās grāmatas iespējams radoši pārveidot, izmantojot Orimoto tehniku. Šī aktivitāte veicināja bērnu izpratni par ilgtspējīgu resursu izmantošanu un radošu pieeju grāmatām.

Lodes pagasta bibliotēka

Pārskata periodā īstenotas 9 aktivitātes bērniem un jauniešiem Lodes pagasta bibliotēkā, nodrošinot uzziņu darbu, bibliotekāros pakalpojumus un individuālu atbalstu informācijas meklēšanā, digitālo rīku izmantošanā un radošo prasmju attīstīšanā.

Darbs tika organizēts, ņemot vērā dažādu vecumposmu vajadzības – no pirmsskolas vecuma bērniem līdz jauniešiem.

Pārskata periodā bibliotēkā notika radošās darbnīcas, tematiskie pasākumi, spēļu dienas un kultūrizglītojošas nodarbības. Apmeklētība bija mainīga, to ietekmēja sezonalitāte, laikapstākļi un tas, ka bērni mācās ārpus pagasta teritorijas. Lielākā dalībnieku iesaiste bija pasākumā "Ielīgojam Jāņu dienu" kopā ar Ķoņu pagasta folkloras kopu "Dzīne" un muzikālo apvienību "Lodes četriši" (21 dalībnieks), kā arī pasākumā "Sveces gaisma, siltums tevī un dziesmā" (17 dalībnieki). Individuālajās radošajās nodarbībās gada nogalē dalībnieku skaits bija neliels, ko ietekmēja demogrāfiskie un organizatoriskie faktori.

Lasīšanas veicināšana bija viena no bibliotēkas prioritātēm. Notika tematiski pasākumi, tostarp "Ķepu rīts" ar Valmieras bibliotēkas bibliotekāri Līgu Bujani un sunīti Cunami "Vietas pietiks visiem!", kurā bērni iepazīna dabas tematiku, klausījās stāstījumā un piedalījās radošā nodarbībā.

Regulāri tika veidotas tematiskās grāmatu izstādes, rosinot patstāvīgu lasīšanu.

Neraugoties uz to, ka bibliotēkas teritorijā nav izglītības iestāžu, sadarbībā ar ģimenēm un vietējo kopienu tika nodrošināta nepārtraukta lasīšanas veicināšana, stiprinot bibliotēkas lomu kā nozīmīgam izglītības un kultūras atbalsta punktam.

Matīšu pagasta bibliotēka

Matīšu pagasta bibliotēkā pārskata periodā tika noorganizētas 12 aktivitātes bērnu un jauniešu mērķauditorijai.

Skolēnu brīvlaikā tika organizēta radošā darbnīca "Papīra puķes", kuras laikā dalībnieki apguva dāvanu noformēšanas prasmes – veidoja papīra ziedus un mācījās estētiski iesaiņot šokolādi dāvināšanai draugiem.

Bibliotēkā bija arī liela atsaucība Valmieras bibliotēkas rīkotajam Grāmatu Bingo.

Bibliotēkai ir regulāra sadarbība ar Matīšu pirmsskolas izglītības iestādi "Namiņš", un ik gadu tiek plānota Ziemeļvalstu literatūras nedēļa. Pasākumā piedalījās bērnudārza grupas "Rūķi" un "Pūces", katrai grupai organizējot atsevišķu nodarbību. Tika lasīta un aplūkota "Straumes" grāmata, pēc tam bērni krāsoja fotogrāfa Kārļa Lakšes zīmēto kaķi, apvienojot literatūras iepazīšanu ar radošu darbošanos.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka

Pārskata periodā Mazsalacas pilsētas bibliotēkas Bērnu nodaļā notika 22 daudzveidīgas aktivitātes. Ikdienā bērniem tika sniegta palīdzība grāmatu izvēlē, tostarp skolēniem, kuri meklē noteikta apjoma grāmatas mācību uzdevumu veikšanai. Liela interese bija par datorlasītavu – pēc skolas veidojās rindas, un, gaidot savu kārtu, bērni spēlēja galda spēles vai iesaistījās rotaļās.

Bibliotekāre palīdzēja apgūt spēļu noteikumus, iesaistījās sarunās par lasīto un bērniem aktuālām tēmām, kā arī rosināja bērnu līdzdalību nelielos bibliotekāros darbos.

Turpinājās sadarbība ar Mazsalacas pirmsskolas izglītības iestādi "Dārziņš" – notika tematiskas nodarbības un pasaku stāstīšana. Tika lasīti un radoši interpretēti darbi, piemēram, "Ēdelīgais kāpuriņš" un "Par kurmi, kas gribēja zināt, kurš viņam uztaisījis uz galvas", papildinot tos ar radošiem uzdevumiem. Tēmas "Mana pilsēta" ietvaros, bērni skatījās animācijas filmu par Mazsalacu un krāsoja grāmatu "Izkrāso savu Mazsalacu!".

Bibliotēkā regulāri tika organizētas bērnu darbu un tematiskās izstādes, tostarp "Viss raibais gads", kā arī ceļojošā izstāde "Spēle ar vietvārdiem". Notika arī literārās un tematiskās grāmatu izstādes krājuma popularizēšanai.

Sestdienās tika rīkotas labi apmeklētas radošās darbnīcas ģimenēm, kā arī izbraukuma nodarbības citās pagastu bibliotēkās. Sadarbībā ar animatori Daci Liepu īstenots projekts "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībā", kura rezultātā tapa bērnu animācijas filma ar pirmizrādi bibliotēkā.

Dzejas dienas un citas lasītveicināšanas aktivitātes veicināja bērnu radošumu, uzstāšanās prasmes un interesi par literatūru, stiprinot bibliotēkas lomu kā nozīmīgu kultūras un izglītības centru.

Naukšēnu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā īstenotas 49 aktivitātes bērniem un jauniešiem. Pirmsskolas vecuma bērni (izņemot pašus mazākos līdz 2,5 gadu vecumam) bibliotēku rudens, ziemas un pavasara sezonā apmeklēja vismaz reizi mēnesī. Katrai grupai tika izstrādātas tematiskas nodarbības ar kopīgu lasīšanu, pārrunām, motorikas vingrinājumiem un radošiem uzdevumiem.

Turpinājās mērķtiecīga sadarbība ar Naukšēnu pamatskolu – notika tematiskās nodarbības (piemēram, Droša interneta diena, Ziemeļvalstu lasījumi, vizuālās mākslas darbu analīze), kā arī kopīgi organizēta "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025" noslēguma pasākums un Skatuves runas konkursa 1. kārtā. Sadarbība īpaši veiksmīga ar skolas bibliotekāri un pedagogiem.

Skolas brīvlaikos katru darba dienu notika cikla "Radošs brīvlaiks bibliotēkā" nodarbības, kuras vadīja gan bibliotekāri, gan pieaicināti speciālisti. Tās apmeklēja arī bērni un jaunieši, kuri mācās citviet, bet brīvlaiku pavada Naukšēnos. Vasarā radošās nodarbības tika organizētas vismaz reizi mēnesī.

Lasīšanas veicināšanā nozīmīga loma bija "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" grāmatām, "Lasīšanas stafetei" un "Grāmatonam". Papildu motivāciju bērniem sniedza pedagoga iesaiste, uzdodot šīs grāmatas kā obligāto literatūru, kā arī radošo nodarbību dalībnieku ieinteresēšanai lasīšanā.

No 2024. gada īpaša uzmanība pievērsta pirmsskolas vecuma auditorijai, īstenojot "Grāmatu startu" un "Mazo Pūču skolu". Pārskata gadā bibliotēku regulāri apmeklēja trīs pirmsskolas grupas, nodarbībās iesaistījās arī vecāki. Aktivitātes ietvēra lasīšanu, rotaļas un radošos darbus, vecākajām grupām – arī koplasišanu no žūrijas grāmatām.

1.–9. klašu skolēni aktīvi iesaistījās tematiskajās nodarbībās un brīvlaiku darbnīcās. Sadarbība ar skolas bibliotekāri veicināja skolēnu līdzdalību pagasta bibliotēkas pasākumos un kopīgu aktivitāšu īstenošanu.

Plāņu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Plāņu pagasta bibliotēkā norisinājās 2 aktivitātes bērniem un jauniešiem – radošā darbnīca "Rudens ražas mandalas" un dalība Grāmatu Bingo "Piedzīvojumu straumē".

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka

Pārskata periodā Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēkā norisinājās 6 aktivitātes. Regulāri tika organizētas radošās aktivitātes, katram bērnam piemeklējot interesēm atbilstošu nodarbi – krāsošanu, zīmēšanu, griešanu, līmēšanu, darbošanos smilšu galdiņā un zīmēšanu uz tāfeles.

Bērni iestudēja improvizētas leļļu teātra izrādes, attīstot radošumu un sadarbības prasmes. Radošajā darbnīcā "Rudens ražas mandalas" dalībnieki iepazīna augu sēklas, trenēja pacietību un

uzmanību. Vecāki aktīvi iesaistījās bērnu aktivitātēs – spēlēja dambreti un bingo, piedalījās mandalu veidošanā.

Pateicoties privātpersonas dāvinājumam, bērnu stūrītis papildināts ar rotaļlāčiem.

Sadarbībā ar Strenču Mūzikas skolu bibliotēkā notika audzēkņu un pedagogu koncerti, kas kļuva par nozīmīgiem kopienas saliedēšanas pasākumiem. Lasīšanas veicināšanai tika organizēts Grāmatu Bingo "Piedzīvojumu straumē!", kas rosināja bērnu interesi un draudzīgu sacensību lasīšanā.

Ramatas pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Ramatas pagasta bibliotēka organizēja dažādas radošās un izglītojošās aktivitātes bērniem un jauniešiem. Filcēšanas nodarbībā Ramatas pagasta bibliotēkā bērni attīstīja prasmes un izpausmi, veidojot dažādus dekoratīvus priekšmetus.

Bibliotēkā turpinājās stāstnieku un bērnu sadarbība, piedaloties animācijas filmas "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna" tapšanā. Bērni iesaistījās gan stāsta ilustrāciju veidošanā, gan animācijas procesa sagatavošanā, iegūstot praktisku pieredzi radošā darbā.

Papildus tika organizētas tematiskās nodarbības un radošās darbnīcas, kurās bērni lasīja, zīmēja, veidoja kolāžas un darbojās ar dažādiem materiāliem, attīstot gan radošumu, gan koncentrēšanās un sadarbības prasmes.

Bibliotēka turpināja veidot izstādes ar bērnu darbiem un par literārām tēmām, kā arī regulāri piedāvāja pasākumus, kas veicina lasītprasmi un interesi par grāmatām, tostarp tematiski pasākumi pirmsskolas grupām un skolu vecuma bērniem.

Dalībnieku aktivitātes ietvēra arī interaktīvas spēles, leļļu teātra iestudējumus un Grāmatu Bingo, kas veicināja bērnu iesaisti un savstarpējo sadarbību.

Kopumā šīs 10 aktivitātes stiprināja bērnu radošās, komunikācijas un lasītprasmes, vienlaikus veicinot ciešāku sadarbību ar vietējo kopienu un izglītības iestādēm.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka

Pārskata periodā Rencēnu pagasta 2. bibliotēkā tika īstenotas 7 aktivitātes bērniem un jauniešiem, dažādojot piedāvājumu un veicinot mērķauditorijas līdzdalību.

Ikdienā, īpaši datorspēļu izmantošanas pārtraukumos, bibliotekāre rosina bērnus iesaistīties alternatīvās nodarbēs – galda spēlēs, radošajos uzdevumos un kopīgās aktivitātēs, tādējādi veicinot saturīgu brīvā laika pavadīšanu un savstarpējo sadarbību.

Tika organizētas gan iepriekš plānotas, gan bērnu ierosinātas spēļu dienas, dodot iespēju jaunajiem apmeklētājiem pašiem piedalīties satura veidošanā. Izvērtējot bērnu žurnālos publicētās idejas, bērni rosināja radošo pasākumu "Ziepju darbnīca", kas tika īstenots kā praktiska un izzinoša nodarbība.

Vasaras brīvlaikā notika improvizācijas iestudējums pēc Annas Brigaderes lugas "Sprīdītis" motīviem. Bērni aktīvi iesaistījās tēlu atveidošanā, dialogu veidošanā un izrādes sagatavošanā.

Pozitīvi vērtējama bērnu atsaucība ierosinājumam pašiem izstrādāt savu pasākumu scenārijus un afišas. Šāda pieeja veicina iniciatīvu, atbildības sajūtu un piederību bibliotēkai kā kopienas telpai.

Kopumā aktivitātes sekmēja bērnu radošo pašizpausmi, sociālo prasmju attīstību un stiprināja bibliotēku kā drošu un atvērtu vidi saturīgai brīvā laika pavadīšanai.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka

Pārskata periodā Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā tika īstenotas 20 aktivitātes, īpašu uzmanību pievēršot sadarbībai ar izglītības iestādēm un pirmsskolas vecuma bērniem.

Tradicionāli bibliotēka skolai piedāvā Dzejas dienu pasākumu. Šajā gadā 1.–3. klašu skolēniem tika organizēta tikšanās ar rakstnieci un mākslinieci Zani Zusti "Ucipuci meklē draugus". Pasākuma laikā skolēni iepazinās ar autores daiļradi, klausījās lasījumus un iesaistījās sarunās par draudzību, lasīšanu un radošumu.

Bibliotēkā viesojās arī pirmsskolas izglītības iestādes visas trīs grupiņas – "Pumpuriņi", "Čiekuriņi" un "Zīļuki", katrai organizējot atsevišķu, vecumposmam atbilstošu nodarbību.

Pirmsskolēni nodarbības laikā iepazīnās ar dažāda formāta un apjoma grāmatām – lielākajām, mazākajām, biezākajām un plānākajām. Aplūkojot lielo pasaules atlantu un globusu, bērni guva priekšstatu par planētas lielumu un formu, nostiprinot izpratni par to, ka Zeme ir apaļa.

Citas nodarbības – ekskursijas laikā bērni iepazīnās ar bibliotēkas telpām un pakalpojumiem, kā arī klausījās fragmentu no grāmatas "Ko mums iesaka mazais pūculēns?", pārrunājot grāmatās ietvertās atziņas un uzvedības piemērus.

Vēl cita nodarbība "Draudzēsimies ar interneta puisēnu Vaifiju" pirmsskolēniem tika veidota par digitālo prātību un medijprātību. Nodarbības laikā bērni vienkāršā un saprotamā veidā tika iepazīstināti ar drošas interneta lietošanas pamatprincipiem, uzsverot atbildīgu un pārdomātu rīcību digitālajā vidē.

Kopumā organizētās aktivitātes stiprināja bibliotēkas sadarbību ar izglītības iestādēm, veicināja bērnu interesi par grāmatām, paplašināja redzesloku un sekmēja pirmo priekšstatu veidošanos par drošu un atbildīgu informācijas izmantošanu.

Rūjienas pilsētas bibliotēka

Pārskata periodā Bērnu apkalpošanas nodaļā Rūjienas pilsētas bibliotēkā notika 22 aktivitātes bērniem un jauniešiem, kuras tika īstenotas četros prioritārajos virzienos: intereses veicināšana par bibliotēku, lasītveicināšana, zināšanu un prasmju attīstīšana, kā arī individuālais uzziņu un e-pakalpojumu atbalsts.

Sadarbībā ar Rūjienas pirmsskolas izglītības iestādi "Vārpiņa" un Rūjienas vidusskolas sākumskolas klasēm notika nodarbības "Iepazīšanās ar bibliotēku" (95 dalībnieki). Ņemot vērā to, ka pirmsskolai ir Ekoskolas programmas statuss, tika organizēta stunda "Klimata pārmaiņas, globālā sasilšana" (90 audzēkņi). Sadarbībā ar Naukšēnu pagasta bibliotēku Rūjienas bibliotēkā bija skatāma Latvijas Nacionālās bibliotēkas interaktīvā izstāde "Vai grāmatai ir knābis?", kuras nodarbībās piedalījās 88 bērni. Vecāko grupu audzēkņiem notika cikls "Teātris un bibliotēka" (118 dalībnieki), kā arī pēc pieprasījuma – stunda "Profesija – bibliotekārs".

Populāra ir "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" – 2025. gadā programmu pilnībā izpildīja 35 dalībnieki. Noslēguma pasākumā notika izzinošas aktivitātes sadarbībā ar Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Dabas centru un radoša ziepju darbnīca. Grāmatu lasīšanas izaicinājumu "Grāmatu Bingo" pabeidza 27 dalībnieki. Pasākums "Ķepu diena" ar īpaši apmācīto suni Cunami pulcēja 24 dalībniekus, veicinot interesi par lasīšanu.

Bibliotēkā notika vairākas radošās darbnīcas: "Izgatavo savu atslēgu piekariņu" (18 dalībnieki), "Stikla mozaīkas svečturi" (13), "Mācīsimies zīmēt mandalas" (21), "Darinām Lieldienu oliņas" (25), "Radošo darbnīcu kokteilis" pilsētas svētkos (32) un "Pastkarte no Rūjienas" (19).

Ciešā sadarbība ar izglītības iestādēm nodrošina augstu pasākumu apmeklētību un sekmē jaunu lasītāju piesaisti – pēc organizētajām nodarbībām vērojams pastāvīgs bērnu pieplūdums bibliotēkā.

Sedas pilsētas bibliotēka

Pārskata periodā Sedas pilsētas bibliotēkā tika īstenotas 7 aktivitātes, darba akcentu mērķtiecīgi pārliekot uz pirmsskolas vecuma bērniem, jo bibliotēkas tuvumā vairs nav skolas, lai jau agrīnā vecumā veicinātu interesi par bibliotēku un tās piedāvātajām iespējām.

Viens no veiksmīgākajiem pasākumiem bija sadarbībā ar Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāri Līgu Bujani, kad pasākuma laikā bērni atraktīvā un rotaļīgā veidā iepazīna grāmatu pasauli. Sarunā tika pārrunāti grāmatu lietošanas noteikumi – tīras rokas, saudzīga lapu šķiršana, aizliegums plēst vai bojāt grāmatas, uzsverot saudzīgas attieksmes nozīmi. Īpašu interesi bērnos radīja no "brīnumu kofera" izņemtās skanošās, muzikālās un interaktīvās grāmatas, kas rosināja vēlmi biežāk apmeklēt bibliotēku un iepazīt lasīšanas prieku.

Pārskata periodā izveidojusies veiksmīga un regulāra sadarbība ar Sedas pirmsskolas izglītības iestādes personālu, kopīgi plānojot un organizējot nodarbības pirmsskolēniem. Tas nodrošina sistemātisku un mērķtiecīgu darbu ar jaunāko auditoriju un stiprina bibliotēkas lomu bērnu lasītprasmes veicināšanā.

Sēļu pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Sēļu pagasta bibliotēka ir realizējusi 7 aktivitātes. Samazinoties iedzīvotāju skaitam pagastā, pēdējo gadu laikā jauniešu un bērnu skaits arī ir samazinājies. Līdz ar to gana liels izaicinājums ir pasākumos piesaistīt šo mērķauditoriju. Visvairāk jauniešu un bērnu bibliotēku apmeklē brīvlaikos, ciemojoties pie vecvecākiem.

Bibliotēkas galvenais uzdevums darbā ar bērniem un jauniešiem ir sniegt bērniem izpratni par jēdzienu – bibliotēka, iepazīstināt ar bibliotēkas sniegtajām iespējām, mudināt bērnus lasīt. Mudināt jaunos vecākus ar mazuļiem apmeklēt bibliotēku, rast interesi par pirmo bērna grāmatiņu.

Strenču pilsētas bibliotēka

Pārskata periodā Strenču pilsētas bibliotēkā kopumā notikusi 41 aktivitāte bērniem un jauniešiem, stiprinot sadarbību ar izglītības iestādēm un vietējo kopienu. Dzejas dienu ietvaros tika organizēts pasākums "Dzeja svin" – tikšanās ar Gaismas pamatskolas dziedātājiem un vokālās grupas vadītāju, komponisti Elgu Poli-Polīti. Pasākumā dzeja savijās ar mūziku, radot emocionāli piesātinātu un iedvesmojošu gaisotni, kas rosināja bērnu interesi par literatūru un muzikālo jaunradi.

Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar Strenču pirmsskolas izglītības iestādi "Minkāns", īpaši ar "Skudriņu" grupu. Nodarbībās bērni klausās un lasa grāmatas, attīstot klausīšanās prasmes, iztēli un pirmās iemaņas darbā ar tekstu.

Organizētās aktivitātes veicina bērnu interesi par grāmatām, stiprina sadarbību ar izglītības iestādēm un nostiprina bibliotēku kā nozīmīgu kultūrizglīdojošu centru vietējā kopienā.

Trikātas pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Trikātas pagasta bibliotēkā īstenotas 6 aktivitātes, īpašu uzmanību pievēršot darbam ar pašiem mazākajiem bērniem.

Uzsākts jauns pasākumu cikls "Pirmoreiz bibliotēkā", kura mērķis ir veidot pirmo pozitīvo pieredzi bibliotēkā un rosināt interesi par grāmatām jau agrīnā vecumā. Pārskata periodā bibliotēku apmeklēja tuvējās pirmsskolas grupiņas "Lācēni" un "Pūcēni". Nodarbību laikā bērni iepazīnās ar bibliotēkas vidi, grāmatu daudzveidību un vienkāršiem to lietošanas noteikumiem. Pasākumu cikls veicina sadarbību ar pirmsskolas izglītības iestādi un nodrošina sistemātisku darbu ar jaunāko auditoriju.

Vaidavas pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Vaidavas pagasta bibliotēkā notika 6 aktivitātes, no kurām par veiksmīgāko vērtējams pasākumu cikls "Pasaku pasaule", kas bija veltīts Margaritas Stārstes grāmatu popularizēšanai un lasīšanas veicināšanai. Cikla pirmajā nodarbībā bērni klausījās pasaku, pēc kuras veidoja tās ilustrācijas, attīstot iztēli un radošās prasmes. Otrajā nodarbībā dalībnieki paši rakstīja savus stāstus un zīmēja tiem ilustrācijas, tādējādi apvienojot lasītprasmi ar radošo rakstīšanu. Noslēgumā tika izveidota bērnu darbu – stāstu un ilustrāciju – izstāde, kas bija apskatāma bibliotēkas apmeklētājiem. Pasākumu cikls piesaistīja arī bērnus no citiem pagastiem, apliecinot tā pievilcību un bibliotēkas nozīmi plašākā kopienā.

Valmieras pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Valmieras pagasta bibliotēkā notika 5 aktivitātes, kas bija vērstas uz jaunu lasītāju piesaisti un sadarbības stiprināšanu ar izglītības iestādēm.

2025. gada otrajā pusē tika organizēti vairāki iepazīšanās pasākumi Viesturlaukuma bērniem, Valmieras Viestura vidusskolas skolēniem un Pirmsskolas izglītības iestādes "Burtiņš" audzēkņiem. Nodarbību laikā bērni iepazīnās ar bibliotēkas vidi, pakalpojumiem un grāmatu klāstu, kā rezultātā aktīvi iesaistījās lasītveicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025".

Tāpat Valmieras pagasta bibliotēka atbalsta Valmieras Viestura vidusskolas lasītveicināšanas iniciatīvu "Lasīšanas detektīvi", nodrošinot dalībniekiem nepieciešamās grāmatas no bibliotēkas krājuma. Sadarbība veicina skolēnu interesi par lasīšanu un stiprina saikni starp bibliotēku un izglītības iestādi.

Vecates pagasta bibliotēka

Pārskata periodā Vecates pagasta bibliotēkā notika 4 aktivitātes bērniem un jauniešiem. Visi organizētie pasākumi vērtējami kā veiksmīgi, jo tika novērota laba interese un atsaucība. Īpaši izceļama "Radošā darbnīca sēpošanai ar vilnu" un pasākums "Svinēsim Ziemassvētkus kopā!", kas pulcēja aktīvu dalībnieku skaitu un radīja pozitīvu, saliedējošu gaisotni. Par gada nozīmīgāko lasīšanas notikumu uzskatāms Baltā vaļa lasīšanas konkurss "Es lasu šovasar", kas motivēja bērnus aktīvi iesaistīties lasīšanā arī vasaras periodā.

Pārskata periodā darbs ar bērniem un jauniešiem kopumā vērtējams kā veiksmīgs. To veicināja mērķtiecīgi organizēti pasākumi un bērnu interese apmeklēt bibliotēku – gan lasīšanai, gan saturīgai brīvā laika pavadīšanai, tostarp darbojoties pie publiskajiem datoriem un tiekoties ar draugiem. Bibliotēkas vadītāja regulāri uzrunāja bērnus un iedrošināja izvēlēties grāmatas, veicinot lasītprasmi un interesi par literatūru. Izveidojusies pozitīva un saskanīga sadarbība ar bērniem un viņu vecākiem, kuri labprāt iesaistās bibliotēkas piedāvātajās aktivitātēs.

- **Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām**

Bibliotēkas Bērnu apkalpošanās nodaļā apmeklētāji tiek informēti par jaunākajiem pakalpojumiem, e-kataloga, 3td e-GRĀMATU bibliotēkas, datubāzu lietošanas pamatprincipiem un funkcionalitāti. Lasītāju iepazīstināšanai un individuālai resursu atrašanai e-katalogā nodaļā ir pieejams brīvpieejas dators.

Atbilstoši lasītāju vēlmēm un vajadzībām Bērnu apkalpošanas darbinieki sniedz konsultācijas dažādu nozaru literatūras meklēšanā, pēc līdzīga principa tiek sniegti literārie ieteikumi atkarībā no vecuma grupām, lasītprasmes līmeņiem un interesējošiem literatūras žanriem.

Sadarbībā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļu turpinājās darbs ar Valmieras novada Izglītības pārvaldi, izglītības iestādēm un skolotājiem, uzzinot jaunākās izglītības tendences un aktualizējot mācību un tematisko programmu piedāvājumu atbilstoši kompetencēs balstītai pieejai mācību procesā un izglītības iestāžu mācību gada ciklam. Pārskata periodā Bērnu apkalpošanas nodaļas un Pieaugušo apkalpošanas nodaļas darbinieki piedalījās Valmieras novada pedagogu konferencē 28. augustā ar Bibliotēkas informatīvo standu, lai informētu pedagogus par Bibliotēkas piedāvātajām mācību programmām un lasīšanas veicināšanas aktivitātēm. Tikpat būtisks ir vairāku gadu garumā izveidojies un pārskata periodā noturētais ciešais sadarbības tīkls ar izglītības iestādēm un skolu bibliotekāriem, kas sniedz atbalstu skolēnu un skolotāju informēšanā par Bibliotēkā organizētajiem pasākumiem, nodarbībām un citiem pakalpojumiem.

Mācību nodarbības bērniem un jauniešiem Valmieras bibliotēkā

Ikgadēji tiek aktualizēts mācību programmu piedāvājums, dažādām vecuma grupām piedāvātas arī tematiskās mācību nodarbības. Mācību nodarbības ir sadalītas atbilstoši vecuma grupām: pirmsskola, 1.–3. klase, 4.–6. klase, 7.–9. klase un 10.–12. klase. Vecāko posmu skolēniem mācību nodarbības tiek veidotas sadarbībā ar Pieaugušo apkalpošanas nodaļu un citām iesaistītajām pusēm. Ar aktuālo Bibliotēkas mācību nodarbību piedāvājumu iespējams iepazīties šeit: <https://biblioteka.valmiera.lv/berniem-un-jauniesiem/pie-mums-notiek/macibu-nodarbibas/>.

Pārskata periodā izstrādātas 15 dažādas nodarbības, kas realizētas 80 reizes. Nodarbībās piedalījušies 2081 bērns/jaunietis.

Tabula "2025. gada mācību nodarbības bērniem un jauniešiem Valmieras bibliotēkā"

N.p.k.	Nodarbības nosaukums	Klašu grupa	Nodarbību skaits	Dalībnieku skaits
1.	Medijpratības nodarbība "Kas lācītim/ grāmatai vēderā? Izzini grāmatas sastāvdaļas."	Pirmsskolas vecums	1	21

2.	Iepazīšanās nodarbība "Ceļojošais Zvirbulēna koferis"	Pirmsskolas vecums	Nav izmērāms	441
3.	Grāmatu tematiskais rīts "Vēl vienam vietas pietiks"	Pirmsskolas vecums	6	117
4.	Grāmatu tematiskais rīts "Bebrs"	Pirmsskolas vecums	8	129
5.	Grāmatu tematiskais rīts "Superspēja – pārvērst dienu"	Pirmsskolas vecuma sagatvošanas grupas, 1.-3.klase	16	335
6.	Grāmatu tematiskais rīts "Pēc pirmās būs otrais"	Pirmsskolas vecuma sagatvošanas grupas, 1.-3.klase	9	180
7.	Tematiskā mācību nodarbība – medijpratību nodarbība "E ziņu prātnieks/ zinātnieks"	Pirmsskolas vecuma, 1.-3.klase, 4.-6.klase	7	130
8.	Tematiskā nodarbība "Lasītprieka stunda"	1.-3.klase, 4.-6.klase	4	76
9.	Iepazīšanās nodarbība "Ceļojums starp plauktiem", Ekskursija pa bibliotēku	1.-3.klasei, 4.-6.klasei, 7.-9.klasei	11	173
10.	Tematiskā nodarbība "Skaļās lasīšanas nodarbība"	5.klase	2	44
11.	Tu vari, ja proti	4.-6. klasei, 7.-9. klasei	4	74
12.	Meklē pēdas	7.-9.klase	2	42
13.	Viktorīna – tiešsaistes enciklopēdijas	9.-12. klase	3	63
14.	Kā drošs kļūst nedrošs	7.-12. klase	1	26
15.	3 Valmierieši	10. klase	6	230
Kopā			80	2081

Salīdzinājumā ar 2024. gadu, 2025. gadā nodarbību skaits samazinājies par 31%, savukārt dalībnieku skaits – par 16,3%. Tas skaidrojams ar to, ka realizēti daudz dažādu cita veida pasākumu. Tāpat gandrīz pusgadu Bērnu apkalpošanas nodaļā bija par vienu darbinieku mazāk kā ierasts, kā arī Pieaugušo apkalpošanas nodaļā mainījusies darbiniece, kas atbildīga par vidusskolēnu nodarbību vadīšanu.

Līdzīgi kā pagājušā gadā – nodarbību lielākais pieprasījums ir no pirmsskolām. Vispopulārākā izvēle ir grāmatu tematisko rītu nodarbības. Šajā interesantajā un raibajā pasaulē pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērnus ieved tematiskā rīta nodarbības, kas tiek mainītas biežāk kā reizi pusgadā, lai satiktu arvien jaunus tēlus un grāmatas.

Populārākā nodarbība – grāmatu tematiskais rīts "Superspēja – pārvērst dienu", kas notikusi 16 reizes un ko apmeklējuši 335 pirmsskolēni un sākumsskolas bērni no kopējā nodarbību apmeklētāju skaita.

- **Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi**

Bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem pārskata periodā galvenās problēmas saistītas ar demogrāfiskajiem un teritoriālajiem apstākļiem, ierobežotu finansējumu, digitālās vides konkurenci un atsevišķiem uzvedības izaicinājumiem.

Vienlaikus konstatētās grūtības nav saistītas ar pakalpojumu kvalitāti, bet galvenokārt ar ārējiem faktoriem. Problēmu risināšanai būtiska ir elastīga darba organizācija, sadarbības stiprināšana ar kopienu, mērķtiecīga resursu piesaiste un mūsdienīgu, bērnu un jauniešu interesēm atbilstošu aktivitāšu piedāvājuma attīstīšana.

Var izdalīt pārskata periodā identificētās problēmas vairākās grupās. Viena no tādām ir lasītprasmes un motivācijas trūkums. Mūdienu bērniem ir salīdzinoši vāja lasītprasme. Bērni izvēlas labāk lietot digitālo izklaidi un apmeklēt sociālos medijus. Jāmin arī grūtības piesaistīt jaunus lasīšanas veicināšanas programmu dalībniekus (piemēram, "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" ekspertus). Jauniešu interese par lasāmvielu angļu valodā pieaug, bet to nevar līdz galam visās bibliotēkās atbalstīt, jo ir ierobežots finansējums grāmatu iegādei. Šajā situācijā lieti noder SBA pakalpojums.

Otra problēma ir demogrāfiskie un teritoriālie ierobežojumi. Īpaši pagastos esošo publisko bibliotēku apmeklētāju skaita samazinājums vai nemainīgums skaidrojams ar bērnu un jauniešu skaita samazinājumu kopumā pagastos. Daudzos pagastos ir nepietiekams darba vietu skaits, kas bērnu un jauniešu vecākiem liek strādāt citos pagastos vai pilsētās, kas pakārtoti rada situāciju, ka bērni mācās citās apdzīvotās vietās un mājās atgriežas vēlu. Laiks un vēlme ienākt bibliotēkā – daudziem pietrūkst. Tāpat jāmin, ka lielu filiālbibliotēku apmeklētāju skaita zudumu rada izglītības iestādes neesamība bibliotēku teritorijās.

Nevienas izglītības iestādes nav *Ēveles, Jērcēnu, Ipiķu, Lodes, Plāņu, Jaunklidža, Sēļu, Vecates, Vilpulkas pagasta bibliotēku* un *Rencēnu pagasta 2. bibliotēkas* tuvumā.

Savukārt šo filiālbibliotēku teritorijās ir vismaz pirmsskolas izglītības iestāde vai pirmsskolas grupa un/vai skola:

- *Brenguļu pagasta bibliotēka* – Brenguļos ir divas pirmsskolas izglītības grupas.
- *Bērzaines pagasta bibliotēka* – PII "Auseklītis" pirmsskolas grupa "Pīlādītis".
- *Burtnieku pagasta bibliotēka* – PII "Sienāzītis", Burtnieku Ausekļa pamatskola un Burtnieku Jauniešu centrs.
- *Dikļu pagasta bibliotēka* – PII "Cielaviņa", J. Neikena Dikļu pamatskola.
- *Jeru pagasta bibliotēka* – "Kripatiņas", privātā PII.
- *Kauguru pagasta bibliotēka* – J.Endzelīna Kauguru pamatskola.
- *Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka* – PII "Pasaciņa".
- *Kocēnu pagasta bibliotēka* – Kocēnu pamatskola, PII "Auseklītis", Kocēnu Sporta skola.
- *Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka* – Rubenes pamatskola un pavisam netālu atrodas arī Rubenes PII.
- *Matīšu pagasta bibliotēka* – atrodas skolas telpās un bibliotēkas ir apvienotas, tad sadarbība ar skolu ir pašsaprotama. Tuvumā ir arī PII "Namiņš".
- *Mazsalacas pilsētas bibliotēka* – Mazsalacas pamatskola (no 2025. gada 1. septembra reorganizēta no vidusskolas), PII "Dārziņš".
- *Naukšēnu pagasta bibliotēka* atrodas Naukšēnu pamatskolā, kurā ir deviņas nelielas klases un četras pirmsskolas grupiņas.
- *Ramatas pagasta bibliotēka* – PII Mazsalacas "Dārziņš" filiāle ar divām grupiņām.
- *Rencēnu pagasta 1. bibliotēka* – Rencēnu pamatskola, kurai pievienotas 3 pirmsskolas izglītības iestādes grupas.

- *Rūjienas pilsētas bibliotēka* – darbojas trīs izglītības iestādes: PII "Vārpiņa", Rūjienas vidusskola un Rūjienas Mūzikas un mākslas skola.
- *Sedas pilsētas bibliotēka* – pirms gada darbu pārtrauca Strenču pamatskolas Sedas filiāle, un, līdz ar to, ka pilsētā nav skolas, arī bibliotēkā nav notikuši iepriekš ierastie klašu pasākumi. Sedā no gada sākuma darbojas tikai PII pusotra līdz četrus gadus veciem bērniem. Tomēr pārskata gada septembrī Sedā tika atvērta arī 5-6gadīgo bērnu grupiņa.
- *Strenču pilsētas bibliotēka* – Strenču pamatskola un PII "Minkāns".
- *Trikātas pagasta bibliotēka* – Trikātas pamatskola (102 audzēkņi) ar PII grupu (36 audzēkņi).
- *Vaidavas pagasta bibliotēka* – Vaidavā ir Gaujas krasta vidusskolas–attīstības centra izglītības programmu īstenošanas vieta, kurā skolēni ir bērni ar īpašām vajadzībām, kas nozīmē, ka izglītojamajiem tiek veidots īpaši pielāgots skolas bibliotēkas krājums, bet tiek izmantots arī Vaidavas pagasta bibliotēkas krājums. Izšķirošais faktors, kāpēc pirmsskolas un skolas vecuma bērnu apmeklējums ir zems, ir fakts, ka Vaidavas pagastā nav pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādes.
- *Valmieras pagasta bibliotēka* – Valmieras Viestura vidusskola un PII "Burtiņš".
- *Zilākalna pagasta bibliotēka* – darbojas Pirmsskolas izglītības iestāde – Jura Neikena Dikļu pamatskolas pirmsskolas izglītības Zilākalna grupas (trīs grupas ar audzēkņiem vecumā no 1,6 līdz 7 gadiem).

Kā trešā problēma pārskata periodā tiek izvirzīta resursu un materiāltehniskā nodrošinājuma trūkums. Kopējais budžets katru gadu tiek samazināts, līdz ar to pietrūkst finansējuma, piemēram, angļu valodas grāmatu iegādei, materiālu iegādei radošo aktivitāšu īstenošanai trūkst materiālu. Tā pat atbilstošas vides iekārtošanai arī nav papildu finansējuma.

Ceturtkārt, problēma, kas novērojama ne tikai pārskata periodā, bet arī iepriekšējos gadus, ir uzvedības un kārtības jautājumu neievērošana. Bērni un jaunieši mēdz neievērot bibliotēkas iekšējās kārtības noteikumus (trokšņošana, konflikti, necenzēta leksika). Tāpat pārtikas lietošana bibliotēkas telpās, īpaši pie datoriem. Kā arī daļa bērnu un jauniešu neizjūt atbildības izjūtu par kopējo bibliotēkas vidi.

Šo problēmu risināšanai iespējamie risinājumi, kas jau arī lielāko tiesu filiālbibliotēkās notiek, ir saistīti ar pielāgošanos esošajai situācijai un mērķauditorijas vajadzībām, iespējām. Tā, piemēram, pasākumu organizēšana skolēnu brīvlaikos, brīvdienās, kad ir iespēja uzrunāt tos bērnus un jauniešus, kas ikdienā neuzturas pagastu bibliotēku teritorijā. Turpināt radošu un tematisku aktivitāšu dažādošanu, apvienojot lasīšanu ar praktisku darbošanos, spēlēm un izziņas elementiem. Tāpat jāturpina darbs pie individuālas bērnu un jauniešu uzrunāšanas un iesaistes lasītveicināšanas programmās.

Tāpat jāturpina strādāt pie sadarbības stiprināšanas. Sadarbība ar ģimenēm, vietējām organizācijām un citu pagastu izglītības iestādēm. Piemēram, *Vilpulkas pagasta bibliotēkā*, *Mazsalacas pilsētas bibliotēkā* ir izveidotas WhatsApp grupas, kurā aicina pievienoties vecākus, lai tie varētu ērtāk saņemt jaunumus par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem bērniem un jauniešiem. Tāpat jāturpina organizēt bērnu un jauniešu iesaisti kopīgos starppagastu pasākumos.

Bibliotekāriem jāstiprina savas zināšanas un prasmes digitālajā jomā, lai spētu vairāk un kvalitatīvāk atbalstīt bērnus un jauniešus šīs jomas jautājumos, kā arī veidot vēl plašāku piedāvājumu klāstu pasākumiem. Lai uzlabotu kārtības un drošas vides esamību, jāturpina skaidrot iekšējās kārtības noteikumus gan bērniem un jauniešiem, gan viņu vecākiem.

Pie problēmām Valmieras bibliotēkas kontekstā īpaši jāpiemin tas, ka pārskata periodā atkārtoti tika novērotas situācijas, kurās Bibliotēkas apmeklētāji atnes paņemtās grāmatas, žurnālus vai galda spēles sliktākā stāvoklī. Lai arī daži apmeklētāji godprātīgi uzreiz atnes atvietojamu izdevumu, citi atklāti iebilst, ka grāmata ir bijusi bojāta iepriekš. Ikdienas darbā nodaļā novērojamas situācijas, kur ne tikai bērni nezina, kā rūpēties par grāmatu, bet arī vecāki nerāda piemēru un izturas nevīžīgi. Situācijas uzlabošanai visos vecumposmos mācību nodarbībās tiek integrēti lasīšanas ētikas

principi, īpašs uzsvars tiek likts uz pirmsskolas audzēkņiem un jaunākā skolas vecuma bērniem, izskaidrojot, ka no bibliotēkas paņemta grāmata ir kopīpašums un par to ir jā rūpējas.

Nodaļas specifika un rīkoto pasākumu mērķauditorijas dēļ vērojams mazāks jauniešu apmeklējums gan ikdienā, gan viņiem veltītos pasākumos. Lai arī situācijas labošanai tika pastiprināti pielietoti t.s. "jaunietis-jaunietim" pieeja, rīkojot pasākumus, kurā uzstājas jauniešu vienaudži, apmeklētības rādītāji saglabājas teju nemainīgi. Nelielas izmaiņas vērojamas svešvalodā iepirktās literatūras dēļ, kas ieinteresē 7.-9. klašu un vidusskolas jauniešus. Pārskata periodā samazinājusies arī bibliotēkas aktīvo jauniešu līdzdalība un iesaiste. Situācijas risināšanai nepieciešams vairāk domāt par jauniešu koordinators/mentors/starptautiskā brīvprātīgā piesaisti, kura darba specifika būtu veltīta darbam ar jauniešiem un viņiem saistoša satura izveidi komunikācijas kanālos, ko viņi izmanto; bez tam sadarbības izmēģinājumi ar jauniem partneriem, kā Valmieras Jauniešu māju, ir potenciāls risinājums. Joprojām aktuāls ir jautājums par jauniešu vajadzībām un interesēm pielāgotas lasītavas iekārtošanu.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā**

Galvenās prioritātes pārskata periodā

- LG500 veltītās norises Valmierā un novadā.
- Novadpētniecības satura popularizēšana sociālajos medijos, veidojot ierakstus bibliotēkas Facebook kontā ar tēmturi "Novadpētniecības trešdienas".
- Jaunu šķirklju sagatavošana un publicēšana Bibliotēkas Novadpētniecības lapā.
- Valmieras novada kultūrvides materiālu krājuma veidošana Digitālajā bibliotēkā <https://digitalabiblioteka.lv/?col=1350573&of=1>.
- Turpināta Valmieras novada pagastu izdevumu (70.–90. gadi) un to aprakstu pievienošana <https://biblioteka.valmiera.lv/lv/novadpetnieciba/valmieras-novada-laikraksti/>.
- Darbs ar kopienu, iedzīvotāju iesaisti novada vēstures pētniecībā, bibliotēkas atbalsta kopienas veidošana.
- Dalīšanās pieredzē par novadpētniecības darba virzieniem, kopienas iesaisti, praktisko pieredzi un ieguvumiem projektu gaitā.
- Stāstniecības un Stāstu bibliotēku darbības popularizēšana, stāstīšanas prasmju attīstības veicināšana dažādās kopienās.
- Turpinājās darbs vietvārdu apkopošanā, reģistrēšanā projekta "Eiropas amatierzinātne" ietvaros.

Pārskata periodā tika paplašināta novadpētniecības satura popularizēšana sociālajā medijā Facebook ar tēmturi "Novadpētniecības trešdienas". Tika sagatavoti 23 ieraksti, kuri aplūkoja dažādas tēmas un aicināja pievērst uzmanību vērtīgiem resursiem VB Novadpētniecības sadaļā. Sekotāji tika iepazīstināti ar jauniem tematiem, kuru satura veidošanā piesaistījām filiālbibliotēkas, kopienas, vēstures entuziastus un citus novadniekus.

13 ieraksti sociālajā medijā Facebook deva norādes par plašāku iespēju iepazīties ar tematu. No tiem 6 tika sagatavoti sadarbībā ar Jeru un Mūrmuižas bibliotēkām un vietējās kopienas pārstāvjiem un entuziastiem. Pie ierakstiem saņemam atgriezenisko saiti komentāru veidā, iegūstam

jaunu informāciju, dibinām kontaktus sadarbībai. Īpaši gribētos izcelt vēsturnieka Reiņa Ratnieka sagatavoto ierakstu par mežabrāļa Bernharda Zariņa grupas pēdējo kauju Čigānkalnā. Par ierosmi rakstam kalpoja Novadpētniecības trešdienas ieraksts (19.03) par ēvelieti Edgaru Spalviņu, kas bija Zariņa grupas ziņnesis.

10 ieraksti iepazīstināja ar citiem novadpētniecības resursiem, piemēram, autobiogrāfiju krājumu, Valmieras novada kultūrvides materiālu krājumu Digitālajā bibliotēkā, vietvārdu talkas tīmekļa vietni.

Viens no populārākajiem Novadpētniecības trešdienas ierakstiem bija par Valmieras novada kultūrvides materiālu krājuma atvēršanu 2025. gada novembrī – sasniedzis 3920 lietotājus, 7017 skatījumus, dalījušies 26 dalībnieki.

10% no VB mājaslapas apmeklējuma saistīti ar novadpētniecības saturu. Plašāk par to sadaļā *Publicitāte*.

Sadarbībā ar Mazsalacas muzeju, uzsākta Mazsalacas puses dzimtu koku kolekcijas digitalizācija. Uzsākta sadarbība ar Reini Ratnieku Ziemeļvidzemes mežabrāļu kustības izpētē Rencēnu un Ramatas pagastos. Apkopoti senie mājvārdi Igaunijas pierobežas pagastos, ar mērķi apzināt to izcelsmi un saistību ar lībiešu valodu. Pētniecību veiks Tartu Universitātes profesors valodnieks Kārlim Pajusala.

Ramatas pagasta bibliotēka kopā ar Ramatas stāstnieku kopienu Līču skolā organizēja dzejas un prozas lasījumus Salacas baseina lībisko dialektu izloksnēs "KAD LĪBIET'S CAUR MANI RUNĀ". Šis ir pirmais šāda veida literārais sarīkojums novadā, kas pievēršas lībiskajām izloksnēm un to neredzamajai klātbūtnei ikdienā.

Sedas pilsētas bibliotēka meklējusi risinājumu Sedas fotogrāfiju uzskaites sistēmai: izveidota tabula, kurā ierakstīti krājumā esošo fizisko fotogrāfiju apraksti ar tiem pievienoto interaktīvo saiti, kas aizved uz konkrēto fotogrāfiju vietnē Google foto.

• **Novadpētniecības krājums**

Valmieras bibliotēkas novadpētniecības krājuma saturs aptver ziņas un izdevumus, kas attiecināmi uz Valmieras pilsētas teritoriju, bijušajiem Beverīnas, Burtnieku, Kocēnu, Mazsalacas, Naukšēnu, Rūjienas, Strenču novadiem. Uzlīme "Valmieras novads" lietota krājuma apzīmēšanai, vairāk gan norādot uz kultūrvēsturisko saikni ar Valmieras rajona (vēl agrāk – Valmieras apriņķa) teritoriju, tagad – arī Strenču apvienības pagastiem. Krājuma lielāko daļu veido iespiestie izdevumi, pakāpeniski pieaug digitālās novadpētniecības krājuma daļas īpatsvars.

Novadpētniecības krājuma komplektēšana, ietvertu materiālu veidi

Novadpētniecības krājumā komplektēti iespiestie izdevumi – nozaru, daiļliteratūra, kartogrāfiskie materiāli, attēlizdevumi, kuri attiecināmi uz/saistīti ar Valmieras novada vēsturi, kultūrvēsturi, novada personībām, mākslu, uzņēmējdarbību, tradicionālo kultūru un nemateriālo kultūras mantojumu. Tāpat tiek apzināti rokraksti, foto liecības un atmiņas par minētajām tēmām.

Katrs šāds materiāls tiek izvērtēts pēc vairākiem kritērijiem – tā satura, tapšanas laika, saistības ar teritoriju, autora saistības ar novadu. Lielāko krājuma pieauguma daļu veido jaunie izdevumi, bet ik gadu rodas iespēja iegūt arī vecākus izdevumus, reizēm nomainīt bojātos un nolietotos eksemplārus.

Filiālbibliotēku novadpētniecības krājumu veido dažādu laika periodu teksta un attēlizdevumi, fotogrāfiju albumi, foto un teksta dokumentu digitālās kolekcijas, rokraksti, vietējo periodisko izdevumu kolekcijas, bukleti, tūrisma ceļveži, kartogrāfiskie izdevumi, publikāciju apkopojumu mapes, novadnieku atmiņu pieraksti, video un audio ieraksti, kuros fiksēti notikumi kopienās, veikto interviju ieraksti un citi nozīmīgi materiāli.

Sēļu pagasta bibliotēkā atrodas materiāli par Sēļu un Pantenes muižām, par Sēļu skolu, par padomju laika personībām, par tūrisma objektiem un cilvēku atmiņām. Materiāli savākti no bijušajām bibliotekārēm. Bilde ir nesuši arī vietējās kopienas iedzīvotāji.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Bibliotēkas novadpētniecības krājuma kvalitāti un apjomu laika gaitā veidojusi pastāvīga un rūpīga dokumentu atlase, to satura izpēte un atklāšana pasākumos, izstādēs, sociālajos medijos un virtuālajā vidē. Tas ir nozīmīgs resurss pētniecības un izziņas procesā plašai interesentu auditorijai.

Bibliotēka turpina apzināt un piekomplektēt izdevumus gan jaunus, gan izdotus agrākā laika periodā. Par lielu veiksmi uzskatām, ja izdevumi par dzimtu vēsturi, kuri iznāk mazos metienos, nonāk arī bibliotēkas rīcībā. Kā vērtīgi tiek uzskatītas atmiņas un dzīvesstāsti, kas apraksta novada sabiedriskās, kultūras un saimnieciskās dzīves dažādos periodus, personību likteņus, laikmeta atspoguļojumu laikabiedru redzējumā.

Pārskata periodā vidēji novadpētniecības krājumu papildina no 6–10 jauni izdevumi, aptuveni tikpat tiek pievienoti vecāki izdevumi, par kuriem neesam zinājuši un kas tagad nokļūst mūsu redzeslokā. Pārskata periodā Novadpētniecības krājums papildinājies ar 24 izdevumiem, no kuriem 14 jaunieguvumi, 10 – no daiļliteratūras, nozaru un bērnu literatūras fondiem pārceltie izdevumi. Norakstīti 2 izdevumi.

Sadarbībā ar filiālbibliotēkām un kolēģiem Bibliotēkā, tiek regulāri paplašinātas zināšanas par novada personībām, vēsturi, kultūras mantojumu. Īpaši aktuāli tas ir darbiniekiem, kuri strādā ar krājuma komplektēšanu, grāmatu un analītikas aprakstu veidošanu. Vienlaikus notiek iepazīšanās ar nepublicētajiem resursiem filiālbibliotēku krājumos un novadpētniecības ekspozīcijās novadā. Novadpētniecības krājuma papildināšana bibliotēkās notiek, aktīvi sadarbojoties ar vietējo kopienу, kas sniedz informāciju, dalās ar personīgajiem materiāliem.

Burtnieku pagasta bibliotēka: Pārskata periodā tika saņemts sūtījums no Silvas Zeltkalnes – Burtnieku slimnīcas dibinātāja un vadītāja daktera Ludviga Zeltkalna ādas portfelis ar dokumentiem un dzimtas "Ciltisrakstiem". Šis sūtījums papildināja novadpētniecības krājumu un sadarbībā ar Valmieras bibliotēkas novadpētniecības eksperti tiks veikta izpēte un izvērtēšana.

Sedas pilsētas bibliotēka: Pārskata periodā saņemts Sedas pilsētas tapšanas materiālu apkopojums, ko bibliotēkai dāvinājis Jānis Cunsks, kurš kādreiz strādājis Valmieras 43. celtniecības pārvaldē. Tās ir septiņas mapes ar celtniecības dokumentiem, kā arī paša Cunska kunga piezīmes par piecdesmito gadu otro pusi, kad īpaši aktīvi būvējās Sedas ciemats.

Interesants atklājums bibliotēkai bija uzzināt, ka Sedā dzīvojis un strādājis prozaiķis rakstnieks Voldemārs Bāls (17.07.1936.–24.01.2011.). Par šo pastāstīja un Bāla sarakstītās grāmatas bibliotēkas novadpētniecībai dāvināja sedēnietis Vladimirs Antoņenko. Šobrīd bibliotēkā ir sešas Voldemāra Bāla sarakstītās grāmatas krievu valodā – *Прекрасная Марианна, Колдун, Бахровский круг, Голоса, Золотая и День и ночь*. Savos darbos rakstnieks ir izmantojis savus novērojumus un dzīves pieredzi, ko guvis strādājot Sedā par depo meistaru un konstruktoru biroja priekšnieku Valkas rajona Sedas kūdras rūpnīcā (1960-1964). Avots: Literatura.lv/personas/.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: Novadpētniecības krājums pēdējos gados papildināts gan ar fotogrāfijām, gan ar iespieddarbiem vai īpašām materiālām lietām saistībā ar personībām vai vēsturiskiem notikumiem pilsētā. Šīs lietas izvietotas novadpētniecības vitrīnā, kas atrodas bibliotēkas vestibilā, tāpēc, ienākot bibliotēkā pirmo reizi vai arī apmeklējot to regulāri, apmeklētāju uzmanība tiek pievērsta šai vitrīnai un eksponātiem. Novadpētniecības krājuma lielākā daļa atrodas lasītavā, tāpēc brīvi pieejama visiem interesentiem. Pēdējos piecos gados novadpētniecības krājumu papildinājuši 37 iespieddarbi, t.sk. arī dāvinājumi no grāmatu autoriem, kuru ģimenēm bijusi saistība ar Mazsalacu vai Mazsalacas novadu. Novadpētniecības krājumu papildina arī iespieddarbi, kuros pieminēta Mazsalacas pilsēta vai novadnieki.

Strenču pilsētas bibliotēka: Krājums ir veidots kā tematiskā un hronoloģiskā ziņā pārskatāma vienība, kas aptver gan vēsturiskos, gan mūsdienu materiālus par novada attīstību. Apjoms pakāpeniski tiek palielināts, regulāri papildinot to ar jauniem izdevumiem un aktuāliem vietējās informācijas avotiem. Krājumā pieejamas 39 tematiskās mapes un 31 albums.

Vilpulkas pagasta bibliotēka: Pārskata periodā kā nozīmīgs novadpētniecības papildinājums iegūts materiāls "Valmieras rajona, Vilpulkas ciema, kolhoza "Gaisma" īsi izziņas materiāli par kolhoza vēsturi" (sākts 1988. gada 1. oktobrī, pabeigts 1989. gada 30. janvārī; kolhoza kadru inspektore – Mudīte Tauniņa). Viņa bibliotēkai nodevusi arī savu personīgi vāktu materiālu mapi.

Ieguvums ir īpaši vērtīgs, jo īsi un konkrēti atspoguļo kolhoza "Gaisma" veidošanās un attīstības vēsturi laika posmā no 1948. līdz 1987. gadam. Materiālā iekļauta arī detalizēta shēma. Visi dokumenti ir ieskenēti – kopā 39 lappuses un 30 attēli.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Sadarbojoties ar ornitologu Ruslanu Matrozi, izzināta un pētīta Jērcēnmuižas vācbaltu ornitologa – barona Adalberta fon Krīdenera biogrāfija un ieguldījums Latvijas ornitoloģijā. Tiek pievienoti jauni materiāli, veidojas materiālu un informācijas apkopojumi ar jaunu pievienotās vērtības kvalitāti.

Krājuma organizācija un glabāšana

Valmieras bibliotēkas Novadpētniecības krājums atrodas līdzās nozaru literatūras krājumam, izdalīts atsevišķā sektorā. Novadpētniecības dokumenti tiek marķēti ar uzlīmi, kas darbiniekiem krājuma kārtšanas laikā ļauj nošķirt šo krājuma daļu no pārējā fonda. Lietotājam tā norāda, ka dokuments saturiski attiecināms uz novada tēmām. Krājums atrodas brīvpieejā. Vidzemes Augstskolas krājumā esošie novadpētniecības resursi netiek atsevišķi izdalīti, tādēļ vairāki būtiski avoti par novadu izvietoti kopējā krājumā. Arī novada periodiskie izdevumi, to arhīvs pieejams pēc pieprasījuma, glabājas krātuvē. Daļu krājuma veido raksti no periodikas un interneta resursiem, to šobrīd nepapildina, bet izmantošana turpinās.

Filiālbibliotēkās novadpētniecības krājumi glabājas brīvpieejā, vairumā gadījumu tam atvēlēts atsevišķs plaukts vai sektors lielākā telpā, retāk atsevišķa telpa. Sevišķi vērtīgi materiāli var glabāties slēgtos plauktos un tiek izsniegti lietotājam pēc pieprasījuma. Vairākās bibliotēkās izmanto īpašu novadpētniecības uzlīmi, kas ļauj identificēt Novadpētniecības krājuma materiālus. *Jērcēnu pagasta bibliotēkā* novada vēsturei veltīta informācija izvietota arī verandā, kas ved uz bibliotēku. *Jeru, Matīšu, Jērcēnu un Burtnieku pagastu bibliotēkās* iekārtotas pastāvīgas novadpētniecības ekspozīcijas, kas atrodas atsevišķā telpā un pilda arī vietējā muzeja/novadpētniecības istabas funkcijas. *Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkas* pārziņā ir Zentas Mauriņas memoriālā istaba, bet *Ipiķu pagasta bibliotēka* izveidojusi aktiera novadnieka Harija Liepiņa piemiņas istabu un "Seno lietu poruzi". *Vaidavas pagasta kultūrvēsturiskā ekspozīcija* atrodas līdzās bibliotēkai, un līdz šim nebija bibliotēkas pārziņā, bet nepieciešamības gadījumā sadarbojas.

Publikācijas un dokumenti tiek kārtoti mapēs, grupēti gan tematiski, gan hronoloģiski.

Digitālā krājuma daļa tiek glabāta darbinieka datorā, mākonī, citos datu nesējos. Īpaši sagatavotie raksti, fotogrāfijas un dokumenti veido kolekcijas Bibliotēkas Novadpētniecības digitālajā platformā.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka Lizdēnos: Novadpētniecības materiāliem atvēlēts plaukts bibliotēkas telpās, kurā izvietotas novadpētniecības materiālu mapes, grāmatas, un seriālizdevumi.

Bibliotēkā glabājas arī priekšmetu kolekcija, kas raksturo kolhoza "Draudzība" kultūras dzīves norises. Digitalizētais novadpētniecības materiāls glabājas gan bibliotēkāra datorā, gan ir pieejams koplietošanas datorā ikvienam interesentam.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Novadpētniecības materiāliem bibliotēkā ir atvēlēts viens plaukts, kurā izvietotas novadpētniecības materiālu mapes, grāmatas, fotogrāfiju albūmi, pašvaldības izdevumi. Šis plaukts arī kalpo kā pastāvīga novadpētniecības materiālu ekspozīcija – izstāde bibliotēkā.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Novadpētniecības materiāli izvietoti pastāvīgi noformētā izstādē un ir brīvi pieejami lietotājiem. Izdrukātie un kopētie materiāli tiek sagrupēti pa tematiem, sadalīti pa gadiem un apkopoti mapēs, kuras marķētas ar sarkanu uzlīmi "N". Darbinieks nodrošina kārtību un uzglabāšanu, lai materiāli būtu viegli pieejami pētniecībai un interesentiem. Bibliotēkā kopumā ir 11 nosaukumu tematiskās mapes.

• Krājuma digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

Unikāla krājuma daļa filiālbibliotēkās ir digitalizēto fotogrāfiju, attēlizdevumu, dokumentu krājums, videomateriāli, rokraksti un atmiņas, kuri tiek iegūti komunikācijā un sadarbībā ar kopienas. Rīkotas intervijas, sarunas ar iedzīvotājiem un novadniekiem, iegūtās fotogrāfijas un dokumenti digitalizēti, saglabāti, un pamazām pievienoti Bibliotēkas Novadpētniecības platformai.

Sadarbībā ar Vidzemes Augstskolas bibliotēkas darbinieku Bibliotēkas tīmekļa vietnē tiek uzturēta un papildināta Novadpētniecības sadaļa. Pārskata periodā izveidoti 5 jauni šķirklī, kas satur 78 fotogrāfijas un 6 apjomīgus teksta dokumentu failus. Tās ir Artūra Lapsiņa (*Sēļu un Rencēnu pag.*), Alfreda Razumeja atmiņas (*Jeru pag.*), Jura Millera rakstītās "Avotu" māju hronika un Renču māju vēsture (*Braslavas pag.*). Īpaši vērtīgs šķirklis par nacionālā partizāna Bernharda Zariņa grupu tapa sadarbībā ar vēsturnieku Reini Ratnieku. Turpinās darbs pie novada informatīvo izdevumu šķirklju veidošana – 15 nosaukumiem pievienoti 985 izdevumu faili, kā arī 33 fotogrāfijas un to apraksti.

Tabula "Digitalizācija Valmieras bibliotēkā" (Kultūras kartes dati)

	Līdz gada sākumam	Atskaides gada laikā	Gada beigās
Teksta dok.	7426	12	7438
Teksta dok. lpp.	24058	789	24847
Attēlizdevumi	3209	411	3620

Kolekciju skaits: 115, pārskata periodā pievienotas 2 kolekcijas: Ķoņu dziedāšanas biedrība un Mazsalacas novada dzimtu koki.

- Papildinājums kolekcijai "Medicīna Valmierā" – 28 fotogrāfijas no Margaritas Hanis personīgā arhīva.
- Mazsalacas kolekcijai – 3 unikāli novadpētnieka N.Lustes materiāli: Mazsalacas vidusskolas vēsture, skolas hronika un skolotāju un audzēkņu atmiņas (3 dok. – 285 lpp.).
- Iegūta reta 19.gs. beigu izdevuma "Mazsalacas Sv. Annas baznīca un draudze" digitālā kopija (1 dok. – 17.lpp.).
- Apjomīgs papildinājums Ramatas pagasta kolekcijai no Birutas Lūsītes (180), Andra Ludviga (45 foto, 5 dok. – 398 lpp.), Antona Zalties (44) ģimeņu albumiem, Aigas Kūlas (22).
- Burtnieku pagasta kolekcijai pievienotas Ingas Sirmās un Antona Grīnberga ģimeņu fotogrāfijas un dokumenti.
- Sadarbībā ar Mazsalacas muzeju un LNB, tika digitalizēti 20 Mazsalacas novada dzimtu koki. 2026. gadā sadarbību turpināsim un kolekciju papildināsim vēl ar 25 dzimtu kokiem.
- No LNA Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīva saņemtas 54 kinoamatieru studijas KRISTINS digitalizētās filmas – kopējā hronometraža 4h 34min 47sek.

Valmieras kopkataloga Novadpētniecības datu bāze (analītika) papildināta ar 218 Valmieras novada pašvaldības informatīvā izdevuma ierakstiem un 1309 laikraksta "Liesma" bibliogrāfiskajiem ierakstiem. 100 "Liesmas" pielikuma "Valmierietis" ieraksti papildināti ar publikāciju pilniem tekstiem.

Digitalizācija filiālbibliotēkās

Digitālo kolekciju skaits – 96: šogad klāt nākušas 35 jaunas kolekcijas. Digitalizācija filiālbibliotēkās saistīta ar kopienas dzīves aktivitātēm, bibliotekāra sadarbību ar kopienu, prasmi uzrunāt vietējos iedzīvotājus. 26 filiālbibliotēkās digitalizācija notikusi, lai arī paveiktā rezultāti ir atšķirīgi. 6 filiālbibliotēkas novadpētniecības materiālus nav digitalizējušas.

Lielāko veikumu uzrādījušas:

- Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka – 2 teksta dok. 210 lpp., 380 foto, 5 kolekcijas;
- Jeru pag. bibliotēka – 113 dok., 113 lpp., 317 fotogrāfijas, 9 kolekcijas;
- Sedas pilsētas bibliotēka digitalizējusi 180 fotogrāfijas, kopā 8 tematiskās kolekcijas;
- Mazsalacas pilsētas bibliotēka – 36 teksta dok., 36 lpp., 16 foto, kopā uzrādītas 16 digitālās kolekcijas;
- Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka ieskenējusi 1 teksta dok. (20 lpp.), 37 fotogrāfijas;
- Ramatas pagasta bibliotēkā iegūtas 40 fotogrāfijas,

- *Vilpulkas pagasta bibliotēkā* – 30 jaunas digitālas foto kopijas;
- *Burtnieku, Rencēnu 1. un Brenguļu pagastu bibliotēku* novadpētniecības krājumā iegūti 20 fotogrāfiju digitālie faili.

Filiālbibliotēkas nozīmīgu novadpētniecības materiālu saglabāšanas nolūkos digitalizējušas kopskaitā 131 teksta dokumentu (523 lpp.) un 1135 fotogrāfijas (10%), kas kopumā ir ievērojams pieaugums. Pārskata periodā notis un kartogrāfiskie materiāli nav pievienoti. Lielākais digitālo kolekciju skaits ir *Mazsalacas* (16), *Sedas* (8), *Jeru pagasta* (9), *Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā* (9), *Vecates pagasta* (8), *Burtnieku pagasta* (6) bibliotēkās. *Strenču un Rūjienas pilsētu bibliotēkās* digitalizācijas darbs pārskata periodā, saskaņā ar Kultūrkartes datiem, netika veikts.

Kopā filiālbibliotēkas pārskata perioda beigās uzrādīja 96 digitālās kolekcijas, tajās ietverot 3004 teksta dokumentus, 7700 lpp. apjomā, 11397 attēlizdevumus un fotogrāfijas, 2 nošu izdevumus, 14 lpp. apjomā, kā arī 21 kartogrāfisko materiālu, 22 lpp. apjomā.

Digitālā bibliotēka un Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums

2024. gadā Bibliotēka kļuva par LNDB (www.digitalabiblioteka.lv) vietnes satura partneri. LNB apvieno digitālo saturu Digitālajā bibliotēkā un pārvalda Digitālā kultūras mantojuma platformu. Digitālā bibliotēka ir pieeja Latvijas arhīvu, muzeju, bibliotēku, organizāciju, kopienu un privātpersonu uzkrātajiem attēliem, dokumentiem, periodiskajiem izdevumiem, grāmatām, kartēm, muzeju priekšmetiem, gleznām, notīm, kinofilmām, skaņas un video ierakstiem. Sākot ar 2024. gadu Bibliotēka līdzdarbojas Digitālās bibliotēkas satura papildināšanā, veidojot savu kolekciju "Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums", kurai pakāpeniski tiek pievienoti arvien jauni digitālie objekti.

30. oktobrī Valmieras Integrētajā bibliotēkā norisinājās Digitālā mantojuma diena, pulcējot kultūras mantojuma glabātājus, digitālo pakalpojumu speciālistus un pētniekus. Pasākuma centrā – digitalizācijas process un datu kvalitāte, autortiesību aktualitātes un mākslīgā intelekta (MI) iespējas kultūras mantojuma jomā. Semināru atklāja Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, uzsverot reģionālo komandu nozīmi digitālo resursu pārvaldībā. IFLA pārstāve Kristīne Pabērza atgādināja, ka digitālā pratība ir daļa no kultūras kompetences, bet dati – jāapsaimnieko ētiski. Karīna Bandere (LNB) iepazīstināja ar Digitālo bibliotēku kā koprades un zināšanu apmaiņas telpu, kur vienuviet pieejams plašs Latvijas kultūras mantojuma saturs no teju 400 institūcijām. Aija Uzula (LNB) uzsvēra, ka "dati ir nacionālās atmiņas daļa". Ilona Pētersone (KM) iepazīstināja ar aktuālajiem autortiesību jautājumiem digitālajā vidē. Artūrs Žogla, Mairita Lukianska un Renārs Lipenītis demonstrēja MI izmantošanu metadatu veidošanā, rokrakstu atpazīšanā un kultūras mantojuma interpretācijā paplašinātajā un virtuālajā realitātē. Semināra laikā atklāja digitālo kolekciju "Valmieras novada kultūrvides materiālu krājums". Elīna Reinholde (Studija Lokomotīve) pievērsās video materiālu saglabāšanas jautājumiem, daloties pieredzē par Reģionālo televīziju ierakstu digitalizēšanu, savukārt Sanita Jurkāne (Gulbenes novada bibliotēka) dalījās ar praktisku pieredzi novadpētniecības materiālu aprakstīšanā un integrācijā Digitālajā bibliotēkā. Noslēgumā Alberts Rokpelnis (Valmieras muzejs) aicināja "digitalizāciju" skatīt kā vienotu procesu – no skenēšanas līdz ilgtermiņa saglabāšanai. (*Apraksts par pasākumu no Digitālās bibliotēkas Facebook konta*)

Digitālā kolekcija piedāvā materiālus par Valmieras, Rūjienas, Mazsalacas, Strenču un Sedas pilsētu un apkārtējo pagastu teritoriju kultūrvēsturi, uzņēmējdarbību un saimniekošanas kultūru, lauku un pilsētu kopienu dzīvi, ikdienu un cilvēkiem. Šobrīd kolekcijas pamatu veido fotogrāfu Mihaila Ignata un Māra Zariņa uzņēmumi, kuros dokumentēta Valmieras, Rūjienas un Mazsalacas apbūve, iedzīvotāji un sabiedrības aktivitātes 20. gadsimta 80. un 90. gados. Dzintras Vandes personīgais arhīvs sniedz unikālu ieskatu Latvijas Republikas goda konsula Šanhajā (Ķīnā) Roberta Valdmaņa ģimenes fotogrāfijās, bet Kauguru pagasta skolotāja Dāvida Zaķa albums ilustrē ģimenes un sabiedrisko dzīvi laika periodā no 1909. līdz 1941. gadam.

<https://digitalabiblioteka.lv/?col=1350573&of=1>

Digitālās bibliotēkas darba grupa:

- Agita Lapsa – darba grupas vadītāja, VB Novadpētniecības speciāliste, eksperte;

- Zane Jeske – d/b redaktore, Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītāja, izglītība un kompetence atbilst veicamā darba specifikai;
- Gundega Lapiņa – Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkas vadītāja, ilgtermiņā uzkrāts ievērojams novadpētniecības krājums;
- Dzintra Vende – Jeru pagasta bibliotēkas vadītāja, ilgtermiņā uzkrāts ievērojams novadpētniecības krājums;
- Malva Šķēle – Valmieras bibliotēkas darbiniece, kas strādā ar VB Novadpētniecības resursiem;
- Ieva Bāliņa – Mazsalacas pilsētas bibliotēkas ceturtais darbinieks, veido laikraksta "Liesma" publikāciju analītikas aprakstus;
- Līga Vološina – Ēveles pagasta bibliotēkas vadītāja;
- Egita Kalniņa – Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkas vadītāja.

Tabula "Digitālās bibliotēkas objektu skatījumu statistika 01.01.2025-31.12.2025"

N.p.k.	Oriģināla glabātājs	DO skaits	Skatījumu skaits	Indekss
1.	Valmieras bibliotēka	203	8 678	42,75
2.	Mazsalacas pilsētas bibliotēka (Valmieras novads)	107	3 025	28,27
3.	Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka (Valmieras novads)	139	2 084	14,99
4.	Jeru pagasta bibliotēka (Valmieras novads)	34	418	12,29
5.	Sedas pilsētas bibliotēka (Valmieras novads)	9	222	24,67
6.	Bez oriģināla glabātāja	0	1	0,00
	Kopā	492	14 428	29,33

Ēveles pagasta bibliotēka: Būtiski atzīmēt, ka Ēveles pagasta bibliotēka sadarbojas ar citām novada bibliotēkām un digitalizēja citu bibliotēku materiālus, līdz ar to no statistikas viedokļa padarītais darba rezultāts statistiski tiek uzrādīts bibliotēkai, kas izsniedz materiālus. Nākamajā pārskata periodā plānots fokusēties uz vietējā pagasta novadpētniecības materiālu vākšanu un digitalizāciju, lai veidotu pilnīgāku un tieši pagasta vēsturi atspoguļojošu digitālo kolekciju.

Jeru pagasta bibliotēka: Materiālā izmantoju iedzīvotāju atnestās fotogrāfijas un dokumentus. 113 dokumenti no Endzeles spirta brūža inventarizācijas. Sēļu bibliotēkai ieskenētas un dotas 31 fotogrāfija no Zentas Mežmales mantinieku krājuma – Sēļu skolas – 150gades izstādei. LNB Digitālajā bibliotēkā pievienotas fotogrāfijas no Latvijas goda konsula Ķīnā – Roberta Valdmaņa un Annas Valdmanes albuma (34 fotogrāfijas). Ieskenētas fotogrāfijas no albuma – 253 fotogrāfijas. Lai sagatavotu aprakstus šīm fotogrāfijām, tika pētīti un izziņāti notikumi, kas saistīti ar tām – Latvijas aizsargu vēsture, Imantas pulka vēsture, sieviešu organizāciju un Gaidu vēsture. Sagatavots materiāls gan drukātā veidā, gan digitālā veidā – Endzeles spirta brūža drupu stāsti. Publicēts gan Jeru pagasta bibliotēkas Facebook kontā <https://www.facebook.com/jerubiblioteka>, gan Valmieras Integrētās bibliotēkas mājas lapā novadpētniecības sadaļā.

<https://biblioteka.valmiera.lv/lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/rujienas-novads/endzeles-spirta-dedzinatava/>.

Sedas pilsētas bibliotēka: Pārskata periodā izveidota krājumā esošo Sedas fotogrāfiju uzskaites sistēma – izveidota tabula, kurā ierakstīti krājumā esošo fizisko fotogrāfiju apraksti ar tiem pievienoto interaktīvo saiti, kas aizved uz konkrēto fotogrāfiju vietnē Google foto. Tāpat tiek turpināta iepriekšējos gados uzsāktā iedzīvotāju atnesto fotogrāfiju skenēšana, kuras pēc ieskenēšanas bija jāatgriež to īpašniekiem. Sadarbībā ar *Ēveles pagasta bibliotēku* vietnē digitalbiblioteka.lv ievietotas 9 vēsturiskas fotogrāfijas par Sedu (220 skatījumi).

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Veikta *Ķonu* dziedāšanas biedrības hronikas digitalizācija – 86 lpp. vienā pdf failā, sadarbībā ar Bibliotēku un LNB. Oriģināls glabājas *Naukšēnu pagasta bibliotēkā*.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Bibliotēka speciālu novadpētniecības datu bāzi par Rencēnu pagastu neveido, taču pakāpeniski notiek materiālu digitalizācija. Šobrīd bibliotēkā darbs uzsākts pie 9 kolekcijām, kas ietver foto materiālus un tekstus, un šādi saglabāts materiāls saglabās savu kvalitāti un aktualitāti daudzu gadu griezumā. Darbs ar novadpētniecības materiāliem kļūva aktuālāks tieši Covid-19 pandēmijas laikā, kad bibliotēkas tika slēgtas klientiem un bibliotekāre atrada laiku šo materiālu caurskatei un sakārtošanai. Tagad darbs pie iesāktā turpinās.

Par *Trikātas pagasta* vēsturi ir mājaslapa, kas pieejama visiem interesentiem – <http://www.trikatasvesture.beverina.lv/>, ko savulaik izveidoja un joprojām aktīvi turpina to papildināt pagasta vēsturniece, skolotāja, gide Inga Boškina. Kāds mājaslapas apmeklētājs savulaik teicis "Iepazīnos ar jauno Trikātas vēstures mājaslapu. Ne katrs novads var lepoties ar tik labi apkopotu vēsturi, turklāt vēl publicētu internetā. Savas vēstures zināšana vairo lepnumu par savu novadu."

Krājuma izmantojums

Krājuma izmantojums, arī to lietotāju skaits, kuri labprāt lasa par novadniekiem un ar novadu saistīto literatūru, samērā stabils. Pārskata periodā Bibliotēkas novadpētniecības krājumā lasītājiem uz māju tika izsniegti 212 izdevumi, uz vietas lasītavā izmantoti 80. Lielākā daļa izdevumu viņiem jau zināma, tādēļ katra jauna grāmata tiek pamanīta, ieteikta interesentu lokā. Šo interesi uztur un veicina personīga saruna ar cilvēku, ieteikumi un piedāvājumi, kā arī novadpētniecības izstādes, pasākumi par novadpētniecības tēmām. Valmieras muzeja pētnieki regulāri izmanto Bibliotēkas novadpētniecības krājuma resursus – gan digitālo, gan analogo krājumu. Pētniecībai pieejami arī novadnieku atmiņu un dzimtu stāsti rokrakstos (kopijas) u.c. materiāli. Jūtami samazinājies novadpētniecības resursu pieprasījums Vidzemes Augstskolas Tūrisma virziena studentu vidū. Skolēnu aktivitāte sakrīt ar projektu nedēļu laiku un atsevišķu pedagogu uzdevumiem, kas integrēti mācību procesā. Tieši pedagogi lielā mērā ietekmē skolas vecuma bērnu un jauniešu pievēršanos novada vēstures izpētei. Tādēļ Bibliotēka novērtē katru šādu skolotāju iniciatīvu par interesējošām tēmām. Tiek aktīvi popularizēti un ieteikti Bibliotēkas veidotie digitālie resursi – pilnu tekstu publikācijas Novadpētniecības datubāzē, kā arī Bibliotēkas Novadpētniecības digitālās platformas saturs.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: Jāatzīst, ka novadpētniecības krājumu uz vietas izmanto vien pāris interesentu, visbiežāk cilvēki raksta uz bibliotēkas e-pastu vai zvana bibliotēkai, lūdzot ziņas par viņus interesējošiem ar novadpētniecības tematiku saistītiem jautājumiem.

Sēļu pagasta bibliotēka: Materiāli, kas atrodas bibliotēkā, tiek izmantoti pēc pieprasījuma par mājvietām, tūrisma objektiem, cilvēkiem. Tiek izmantotas fotogrāfijas, kas ir bibliotēkā. Veidojot 3 pasākumus saistībā ar novadpētniecību, tika izmantoti bibliotēkā esošie materiāli.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Novadpētniecības materiāli tiek izmantoti dažādās situācijās. Vietējās kopienas iedzīvotāji tos izmanto mācību un pētniecības nolūkos, gūstot ieskatu pagasta vēsturē. Daļa materiālu ir izvietota ciemata teritorijā uz informatīvajiem stendiem, ļaujot iedzīvotājiem un viesiem tuvāk iepazīt pagastu.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Ir patīams gandarījums, ka novadpētniecības fondā apkopotie materiāli noder, lai precizētu faktus vai sakārtotu juridiskus dokumentus. Gadījums, kad pagasta iedzīvotājam bija konkrēts jautājums: "Kad Jērcēnu pagasta padome pieņēma lēmumu kādas mājas nosaukuma maiņai atbilstoši likumam?". Atcerējos, ka bija tāds lēmums Jērcēnu pagasta sēdē. Ņēmu Jērcēnu pagasta avīzīšu mapi un lēmums neilgā laikā tika atrasts, tas atviegloja cilvēkam rakstīt

iesniegumu arhīvam, pieprasot oficiālu izziņu par šo lēmumu, norādot konkrētu datumu un sēdi. Tas ir tikai viens no piemēriem. Apmēram reizi mēnesī ir šādi jautājumi, kur atbildes rodas novadpētniecības materiālos.

- **Novadpētniecības darba veicināšana**

Tabula "Novadpētniecības darba, krājuma un datubāzu popularizēšanas pasākumi, izstādes"

Gads		2023	2024	2025
Izstādes (skaits)	VB	6	6	6
	filiālbibliotēkās		83	74
Pasākumi (skaits)	VB	16	24 (17 no tiem saistīti ar dalību Stāstu bibliotēku tīklā)	18 (11 no tiem saistīti ar dalību Stāstu bibliotēku tīklā)
	filiālbibliotēkās		137	50

(Pasākumus Stāstu bibliotēkas ietvaros skatīt pie attiecīgās sadaļas)

Mazsalacas pilsētas bibliotēkai ar novadpētniecību saistītu informāciju apkopot lūdz arī iestādes, piemēram, šogad A.Kārkliņa ir atlasījusi informāciju Kultūras centra veidotajām izstādēm par Mazsalacas tirgus laukumiem un par Mazsalacas slimnīcas vēsturi, pēc Valmieras novada Tūrisma pārvaldes lūguma par velomaršrutu "Pa Ādama pēdām", bet pēc apmeklētāju lūguma par t.s. Āža kroga un viesnīcas vēsturi, par novadnieku Kārli Bušmani, Lapas Mārtiņa dzejoļa tekstu "Draugs nāc man līdz uz Valberģi" u.c. informāciju. Palīdzēts arī Mazsalacas novada muzejam atlasīt materiālus no bibliotēkas digitālā novadpētniecības krājuma un sagatavoti teksti baneriem vides izstādei "Valtenberģu muižas stāsts".

Sedas pilsētas bibliotēka: Pārskata periodā skolēnu vasaras nodarbinātības programmas ietvaros, tika pieņemts skolēns, kurš deva ievērojamu pienesumu krājuma uzskaites sistēmas ieviešanas procesā. Ja būs iespēja, šādu palīdzību iecerēts izmantot arī turpmāk. Interesentiem novadītas 2 ekskursijas Sedas pilsētā, stāstot par pilsētas vēsturi, izmantojot arī informāciju no Jāņa Cunska dāvinātajiem materiāliem.

Kauguru pagasta un Mūrmuižas bibliotēkas jau tradicionāli rīko valodniekam un novadniekam Jānim Endzelīnam veltītu viktorīnu, iesaistot Kauguru pamatskolas audzēkņus. Šogad izglītojošos nolūkos viktorīna sarīkota arī novada bibliotekāriem, metodiskās dienas aktivitāšu ietvaros valodnieka dzimtajās mājās Mičkēnos. Gundega Lapiņa sagatavoja arī stāstījumu par J. Endzelīnu.

Mazsalacas pilsētas bibliotēkā notikušas 5 izstādes un 9 pasākumi, t.sk. tikšanās ar mazsalacieti un grāmatas "Piens un asinis" autori Ievu Veidi, izstādes "DIVAS MĀSAS" autorēm – tekstilmāksliniecei Gunu Miķelsoni un mākslas pedagoģi Dainu Rudzīti, 3 animācijas darbnīcas un bērnu un jauniešu veidotās filmas "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna" pirmizrāde, aktivitāte "Stāsti attēlos un vārdos", kura ietvēra fotogrāfa M. Zariņa lekciju "Pieredzes stāsts", foto akciju "Viena diena Mazsalacā" un atvērto stāstu vakaru "Brīvais mikrofons". Ievas Veides autorvakari arī citās novada bibliotēkās bijuši plaši apmeklēti.

Ēvels pagasta bibliotēka sadarbībā ar tautas namu un *Rūjienas pilsētas bibliotēka* rīkojušas Jeļenas Makoveičukas vēsturiskā romāna "Vienas dzimtas vēsture" prezentāciju. Dažus gadus atpakaļ šo grāmatu izdeva krievu valodā. Nu tā piedzīvojusi tulkojumu.

Burtnieku pagasta bibliotēka rīkojusi kino pēcpusdienu "Laiks.Notikumi.Cilvēki". 2024. gadā projekta rezultātā tika digitalizēta daļa no Burtnieku muzeja videofilmu kolekcijas, kuru savulaik tika veidojis skolotājs Anatolijs Kindzulis. Lai veidotos atmiņu dialogs, filmas tiek skatītas kopā ar pagasta iedzīvotājiem, un atmiņas tiek pierakstītas.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Attālināti piedalījies novadpētniecības skolas 4 nodarbībās, kuras organizēja LBB, gūtas idejas un ierosmes no citiem Latvijas kolēģiem. Atsaucos aicinājumam un piedalījies ar savu pētījuma stāstu par bibliotēku Jaunjērcēnu-Jērcēnmuižā, ko rīkoja LNB Letonikas un Baltijas centrs sadarbībā ar Bibliotēku attīstības centru norišu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros. Iegūta piektā vieta žūrijas un lasītāju vērtējumā starp 10 labākajiem darbiem.

Ramatas pagasta bibliotēka: Veidojam arī novadpētniecības izstādes, ko atrādām pasākumos. Šogad apkopota izstāde par Ramatas pagasta Vērša ciema agrākajām mājvietām. Tāpat izveidota izstāde par Ramatas pagasta Lāčplēša ordeņa kavalieriem un Latviešu strēlniekiem, kas cīnījās Pirmajā Pasaules karā.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka Līdzēnos rīkoja pasākumu "Orientēšanās dabā pēc 1907. gadā zīmētā Līdzēnu muižas parka plāna".

Sēļu pagasta bibliotēka sadarbībā ar Valmieras novada Tūrisma pārvaldi organizēja Simjūda pārgājienu Sēļu muižas apkaimē (14 km), kurā piedalījās 42 interesenti. Kā stāstnieki tika iesaistīti vietējie iedzīvotāji.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Lai paplašinātu izstāžu veidošanas iespējas, bibliotēka logos varētu izvietot fotogrāfiju un citu materiālu ekspozīcijas, kuras būtu redzamas arī no ārpusē, 2025. gada novembrī bibliotēkas logu ailēs tika uzstādītas divas iekarināmās sistēmas. Tās vēl nav tikušas izmantotas, jo nepieciešams atrast materiālu, pie kura fotogrāfijas varētu stiprināt vairākkārt.

• Vietvārdu talka un projekts "Eiropas amatierzinātne"

2024. gadā Bibliotēkā projekta "Eiropas amatierzinātne" (vairāk sadaļā *Projekti*) ietvaros norisinājās "Vietvārdu talka", kuras rezultātā vietnē vietvardi.lu.lv tika ievadīti vairāk kā 3000 vietu nosaukumi, to stāsti un arī fotogrāfijas. Pārskata periodā tika nolemts iespēju robežās darbu turpināt, rīkojot dažādas izglītojošas aktivitātes. Bibliotēka dalījās savā pieredzē Latvijas bibliotekārājā vidē. Projekta laikā veidotā izstāde viesojās filiālbibliotēkās.

Tika apkopoti Mazsalacas, Skaņkalnes, Ramatas, Ipiķu, Vilpulkas, Naukšēnu, Ķoņu pagastu senākie mājvārdi. Apkopojums kalpos kā izpētes avots Tartu Universitātes profesora un valodnieka Kārļa Pajusalas pētījumā par somugru, t.sk., lībiskās, cilmes vietvārdu klātbūtni Latvijas – Igaunijas pierobežā. Izpētes rezultāti tiks prezentēti Vidzemes lībiešu kultūrtelpas rīkotajā konferencē 2026. gada rudenī. Šādi tiek dokumentēts vēl viens Valmieras novada kultūrvides mantojuma aspekts, balstoties valodā un etnosos, kuru pēdas saglabājušās līdz mūsdienām.

Vietvārdu tēmai veltīts bibliotekāru tālākizglītības seminārs norisinājās valodnieka J. Endzelīna dzimtajās mājās Kauguru pagasta "Mičkēnā". Ar priekšlasījumu "Valodas karte: novadu balsis dialektos, vietvārdos un apvidvārdos" viesojās lektore – LU Latviešu valodas institūta vadošās pētnieces Dr. philol. Sanda Rapa, Dr. philol. Anna Stafecka. Prezentāciju "Mičkēns – dižvīru ligzda" sniedza Gundega Lapiņa, Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēkas vadītāja. Dzirdējām Annas Urbānes stāstu un nelielu ekskursiju – "Mičkēns" jauno saimnieku acīm. Vietvārdu projekta rezultātus prezentējām arī LBB organizētajā Ideju tirgū LNB un Cēsu novada kolēģiem (prezentācija "Vietvārdi – lokālā, nacionālā un Eiropas līmeņa dimensija").

Jeru pagasta bibliotēka: ir papildināti vietvārdu ieraksti līdz 821 ierakstam.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Pārskata periodā ir nozīmīgi papildināta vietvārdu sadaļa ar 212 vietvārdiem, par pamatu ņemot 2006. gadā Strenču vidusskolas 7.b klases skolnieces Sandas Ķimses izstrādāto radoši pētniecisko darbu "Māju vietvārdi Jērcēnu pagastā". Tika veiktas arī konsultācijas ar vietējiem iedzīvotājiem, kuri pārzina apkaimi.

Sedas pilsētas bibliotēka: Pārskata periodā tika pabeigts darbs pie Sedas vietvārdu ievietošanas datubāzē. Visi Sedas vietvārdi bija noskaidroti jau iepriekšējā gadā. Ņemot vērā, ka Seda ir salīdzinoši jauna apdzīvota vieta – vēl pirms aptuveni 70 gadiem šeit valdīja meži – vietvārdu skaits nav liels: 15. Pārskata periodā visi zināmie vietvārdi tika apkopoti un ievietoti datubāzē. Sedas un tās apkārtnes vietvārdu piemēri: *Kamenka, Armija Spaseņija, Grjaznaja daroga, Pionerskij kameņ, Trubas, Sarkanās mājas, Sorokpervij (41.), Prudka, Pesočņije gorki, Peski, Bistrjak, Porovozik,*

Valovka, Ostrovok. Tā kā šeit dzīvoja cilvēki no dažādām bijušās Padomju Savienības republikām, saziņas valoda pamatā bija krievu, ko var saklausīt arī vietvārdos.

Kocēnu pagasta bibliotēka organizēja pārgājienu kopā ar Inetu Amoliņu, lai iepazīstinātu dalībniekus ar apkāmes vietvārdiem.

Mazsalacas pilsētas bibliotēkā darbs pie vietvārdu datu bāzes pārskata periodā nav turpināts, bet Z.Jeske pēc vecākās bibliotekāres, ekspertes A.Lapsas lūguma no Dvēseļu revīziju protokoliem un senajām kartēm apkopojusi ap 400 senos mājvārdus Mazsalacas, Skaņkalnes, Idus, Ramatas, Sēļu un Ipiķu pagastos.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Nedaudz papildināti ieraksti vietvārdu datubāzē, dziļāks novadpētniecības darbs ilgstošu darbinieku slimošanas dēļ šogad nav veikts.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Pārskata periodā jauni vietvārdi netika vākti, taču rencēnieši piekrita doties pārgājienā "Vietvārdu meklēšana un izmeklēšana Rencēnu pagastā". Pārgājiens notika sadarbībā ar Rencēnu pamatskolas novadpētniecības muzeju un tā vadītāju Inesi Birzkopi, kā arī potenciālo jauno vadītāju Gitu Dikensoni. Pārgājiena maršruts: Rencēnu pagasta 1. bibliotēka–Vecā Zirgupasta stacija–Kaķīši–Lejasrunči–Minči.

Rūjienas pilsētas bibliotēkas rīkotais vietvārdu pārgājiens "Izmet lok pa Rūven kopā ar Siliņu Līg" bija kupli apmeklēts, izraisīja lielu interesi. Gada laikā vietvārdu datu bāze papildināta ar aptuveni 35 vietvārdiem, kas pierakstīti vai nu pēc apmeklētāju stāstītā, vai arī veicot kādas novadpētniecības tēmas izpēti.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Neskatoties uz ciemata nelielo teritoriju un salīdzinoši jauno vēsturi, atrasti objekti, par kuriem informāciju var pievienot datubāzē Vietvardi.lu.lv. Pārskata periodā ievietoti 9 ieraksti (kopā ar paralēlnosaukumiem).

• Bibliotēkas darbs LNB Stāstu bibliotēku tīklā un citas stāstnieku aktivitātes

Bibliotēka Stāstu bibliotēku tīklā darbojas kopš 2010./2011. gada. Šajā laika periodā esam kļuvuši par stāstnieku kustības nozīmīgu dalībnieku, iniciējot un organizējot stāstīšanas notikumus, pulcinot stāstnieku kopienas, veicinot to attīstību un sadarbību, kā arī daloties pieredzē. Mazsalacas, Ramatas stāstnieku kopas darbojas vietējās kopienās, sniedz pamanāmu ieguldījumu to kultūrvides norisēs. Ik gadu Bibliotēkā notiek jauno stāstnieku konkursa "Teci, teci, valodiņa" Valmieras pusfināls, reizi divos gados Bibliotēka ir viens no Vidzemes stāstnieku festivāla "Stāsti krēslā" rīkotājiem.

Tabula "Bibliotēkas pasākumi un aktivitātes Stāstu bibliotēkas darbības ietvaros 2025. gadā"

N.p.k.	Pasākums	Datums
1.	Barikāžu stāsti Valmieras Gaujas krasta vidusskolā – attīstības centrā	20. janv.
2.	Pasaku diena Ramatas PII. Tikšanās ar 2 grupiņu audzēkņiem	26.febr.
3.	Dalība Pasaku festivālā TORI LORI Pērnavā, Pārstāvēts Vidzemes stāstnieku festivāls "Stāsti krēslā"	14.–15. marts
4.	"Teci, teci, valodiņa" Valmieras pusfināla dalībnieku izbraukums uz Siguldu	24. apr.
5.	Stāsti uz pļosta sadarbībā ar radošo apvienību ORBĪTA (3 stāstu sesijas)	17. maijs
6.	Dalība folkloras festivāla BALTICA stāstnieku pasākumā	27. jūn.
7.	Dalība Latgales stāstnieku festivālā "Omotu stuosti"	1.–2. aug.
8.	2 prezentācijas par stāstiem novadpētniecības darbā	5. oktobris 27. janvāris
9.	"Teci, teci, valodiņa" konkursa pusfināla Valmierā organizēšana un vērtēšana	20. nov.

10.	"Sēļu skolas stāsti" – vadīts stāstu pasākums Sēļu muižā, org. Sēļu pag. bibliotēka	5. dec.
11.	X Latvijas stāstnieku konference "Stāsti par mieru kara laikā: Latvijas stāstnieki starp padarīto un darāmo", prezentēts Vidzemes stāstnieku veikums, Ramatas un Mazsalacas kopienu darbs.	17. dec.

Pārskata periodā gūta pieredze starptautiskajā stāstnieku festivālā TORI LORI Igaunijā, kur pārstāvēta Latvija un Vidzemes stāstnieku festivāls "Stāsti krēslā". Festivāls norisinājās Pērnavas apkaimē, un tā koordinators ir Jaak Kenda – Igaunijā pazīstams stāstnieks un dzejnieks. Sadarbībā ar apvienību ORBĪTA sagatavota stāstu performance uz Gaujas plosa. Pārskata periodā ar pieredzi par darbu kopienā un stāstniecības lomu novadpētniecībā dalījās vairākās auditorijās – gan bibliotekāru (Cēsis), gan novadpētniecības interesentu pasākumos (Sēli, Igaunija). Stāstu bibliotēka pārstāvēta Latgales stāstnieku festivālā "Omotu stuosti", bibliotekāru ideju tirgū LNB, gan Stāstnieku konferencē Rīgā gada nogalē.

Novadā aktīvi darbojas divas stāstnieku kopienas – Mazsalacā un Ramatā, kuras savstarpēji atbalsta viena otru pasākumos, regulāri tiekas stāstu darbnīcās, apgūst stāstu veidošanas iemaņas, performances mākslu darbnīcās dažādu projektu ietvaros.

Stāstu bibliotēku tīklā Valmieras novadā darbojas Valmieras, Mazsalacas, Burtņieku un Jērcēnu bibliotēkas, Ramatas bibliotēka nav tīkla dalībniece.

Mazsalacas pilsētas bibliotēkas stāstnieki pērn nosvinēja savu 10. gadadienu, bet Ramatas stāstnieki pirmo reizi pieteica savu varēšanu divos publiskos pasākumos. Ražas svētkos Sēļu muižā izskanēja kulinārā mantojuma un kāzu stāsti no ramatiešu atmiņām, bet 18. novembra svinīgajā pasākumā tika sagatavoti karoga stāsti. Ramatas stāstnieku kopa sadarbojas ar PII "Dārziņš", vada rotaļas, svin kopīgus latviešu gadskārtu svētkus. *Ramatas pagasta bibliotēka* projektā "Ramatas spēku meklējot. Otrais cēliens" rīkojusi 4 ekspedīcijas ar mājvietu stāstiem un vietējo iedzīvotāju piedalīšanos. Ik reizi pulciņam pievienojas jauni klausītāji.

Mazsalacas un Ramatas stāstnieku kopas stāsti tika iekļauti animācijas filmā "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna", kuru veidoja Mazsalacas bērni. Tāpat stāstnieki tika aicināti pašiem ierunāt šos stāstus Mazsalacas "mēlē".

Jau 10 gadus darbojamies "Stāstu bibliotēku" tīklā. Gada laikā notikušas vairākas Mazsalacas stāstnieku kopas tikšanās. Piemēram, februārī notika pasaku pēcpusdiens par tematu "Stāsti no sirds", kurā tika stāstītas pasakas, bet martā stāstnieki devās uz Mazsalacas PII "Dārziņš", lai stāstītu brīnumpasakas bērniem. Aprīlī pie svētku galda tika stāstīti Lieldienu stāsti, bet ar raganu stāstiem stāstnieces piedalījās un uzstājās *Vecates pagasta bibliotēkas* organizētajā pasākumā "Valpurģu nakts noslēpumi: raganām ir ko teikt!". Savukārt augustā – skolēnu animācijas darbnīcas "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna..." ietvaros – stāstnieku darbnīcā tika stāstīti stāsti par jocīgiem atgadījumiem ar mājdzīvniekiem, bet oktobrī stāstnieki atcerējās skolas laiku un dalījās atmiņu stāstos par tematu "Skolotāji – personības mūsu dzīvē".

Oktobrī Mazsalacas stāstnieku kopa arī devās kultūrizpētes braucienā uz Staiceles Lībiešu muzeju, lai iepazītos ar tā ekspozīciju, un Braslavas pagasta "Kalniņiem" – bijušo Benjamiņa māju, tagad LAUKKU rezidenci – ar tās īpašajiem sienu un griestu gleznojumiem un uzzinātu Antona Eso Benjamiņa personības un dzimtas stāstu.

Burtņieku pagasta bibliotēka ir "Stāstu bibliotēku" tīkla dalībniece. Pārskata periodā aktīva darbība nav notikusi. Sadarbībā ar biedrību "Burtņieku seniori" notikuši četri pasākumi "Ceļojumu stāsti".

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Bibliotēka ir stāstu bibliotēkas dalībniece, tomēr nav iespējas piedalīties rīkotajās aktivitātēs, viena darbinieka pagasta bibliotēkas darbinieka grafiks un noslodze ir ļoti blīva, dažkārt ļoti žēl, ka tiešie ar bibliotekāro darbu saistītie jautājumi nevar būt prioritāte. Tomēr ar stāstiem saistītie pasākumi Jērcēnu bibliotēkā notiek, šogad bijušas 30 ekskursantu grupas – 202 dalībnieki, kuri klausījušies Jērcēnmuižas un Kaņepju ozola stāstus. Izdevies bija arī Ziemas

saulgriežu vakarēšana, kurā bija atmiņu stāsti par notikumiem senos un ne tik senos laikos, kā tika svinēti svētki mūsu bērībā vai mūsu vecvecāku bērības stāstu atmiņas.

Stāstu pasākumi notiek arī citviet – piemēram, *Sēļu pagasta bibliotēkā* notika "Sēļu skolas stāsti", veltīti vecās skoliņas jubilejai. Pasākuma gaitā tika dokumentētas atmiņas, iegūtas fotogrāfijas. *Rencēnu pagasta 1. bibliotēka* organizēja pārgājieni ar stāstiem par mājvietām un vietvārdiem, kuru dalībnieki novērtēja, kā patiesi izdevušos.

Naukšēnu pagasta bibliotēka nav "Stāstu bibliotēku" tīkla bibliotēka. Pieaugušie nav bijuši atsaucīgi tikties kopīgā stāstu reizē, tomēr darbā ar bērniem un jauniešiem strādājam, lai bērni mācītos stāstīt, piemēram, "Spoku vakars bibliotēkā" noslēguma uzdevumā dalībniekiem pa grupām bija jāpastāsta citiem savs izdomātais spoku stāsts; citu nodarbību ietvaros bērniem rosinām izdomāt un stāstīt pasakas, iesaistot pirkstiņlles; uzaicinot meža darbinieku ar meža un dzīvnieku stāstiem, pēc tikšanās bērniem uzdevums izdomāt, uzzīmēt un izstāstīt savu stāstu. Tā ceram, ka ar laiku stāstniecības iemaņas un drosme stāstīt uzlabosies.

Sēļu pagasta bibliotēka nav "Stāstu bibliotēku" tīklā, bet pārskata periodā aktīvi sadarbojās ar vietējo kopienu. Intervēja lasītājus un ierakstīja audio ierakstus ar atmiņām. Trīs tēmas Pantenes muižas apkārtnē, Idus muižas apkārtnē, Vecā Sēļu skola. Visi stāsti tika izmantoti ar novadpētniecību saistītos pasākumos.

• Novadpētniecības istabas

Vērtējot filiālbibliotēku darbību novada kultūrvides izpētē un popularizēšanā, īpaši atzīmējamās tās bibliotēkas, kuras līdztekus ikdienas darbam veido un uztur novadpētniecības ekspozīcijas. Tās ir gan pašu bibliotekāru veidotas, gan nonākušas bibliotēku atbildībā novada administratīvās reformas seku rezultātā. 2024. gadā Valmieras novadā tika izstrādāta novada kultūras attīstības stratēģija, kurā šādas ekspozīcijas atzīmētas kā nozīmīgs lokālās kultūrvēstures mantojuma saglabāšanas formāts un kopienu identitāti stiprinošs faktors, kas saglabājams.

Jērcēnu un Jeru pagastu bibliotēku vadītājas ir savu pagastu vēstures ekspertes, un šādas ekspozīcijas veidotas pēc personīgas iniciatīvas. Ekspozīcijās eksponēti dokumenti, sadzīves un interjera priekšmeti. Tie ilustrē skolu vēsturi un kultūras dzīvi pagastā, stāsta par novadnieku likteņiem. *Matīšu pagasta bibliotēka* pārņēmusi apjomīgo pagasta muzeja dokumentu un priekšmetu kolekciju. *Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka* vadītāja gan koordinē Mūrmuižas Tautas universitātes darbību, gan iejūtas gida lomā Zentas Mauriņas piemiņas istabā. *Ipiķu pagasta bibliotēkai* ir "Seno lietu poruzis" un piemiņas istaba novadniekam aktierim Harijam Liepiņam. Muzeju ekspozīciju un krājumu materiāli nav katalogizēti, un oficiāla muzeja statusa tiem nav. Mūrmuižas Tautas universitātes piemiņas istabas krājumam savulaik tikusi veikta uzskaitē. Lai arī *Mūrmuižas, Matīšu un Jeru pagastu bibliotēkās* fotogrāfijas un dokumenti izlases veidā tiek digitalizēti, darbs joprojām balstās uz bibliotekāra personīgo iniciatīvu, kā arī apziņu par tās nepieciešamību.

Novada ietvaros stratēģija par šādām ekspozīcijām un to uzturēšanu vēl nav izstrādāta.

Burtnieku pagasta bibliotēka: Bibliotēkas pārraudzībā šobrīd atrodas divas novadpētniecības materiālu krātuves – "Burtnieku ezera muzejs" un "Burtnieku pagasta vēstures muzejs". Oficiālu dokumentu, kas nosaka bibliotēkas atbildību, nav. Precīza vienību uzskaitē nav veikta, bet ir inventārs, kas ir bibliotēkas bilancē. Par Ezera muzeju interese ir vasarā, tūrisma sezonas laikā. Interese par vēstures materiālu krātuvi ir dzimtu pētniekiem, skolu absolventiem, bijušajiem burtniekiem. 2025. gada septembrī uz bibliotēkas telpām tika pārvests Skolu muzeja krājums, jo ēka, kur tas atradās, vairs netiek izmantota un apkurināta. Pagaidām viss krājums ir salikts kastēs un atrodas bibliotēkas gaitenī. Notiek šo materiālu revīzija un sakārtošana. Šobrīd nav īstas skaidrības par šo novadpētniecības istabu turpmāko statusu, izmantošanas iespējām, pārraudzību.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Bibliotēka jau daudzus gadus ir veidojusi Kultūras mantojuma istabu – tajā glabājas foto albumi, Jērcēnu pagasta bijušo pašdarbības kolektīvu vēstures albumi, pagasta iedzīvotāju dāvinātie senlietu priekšmeti. Šo materiālu klāstu iespējams izmantot bibliotēkas rīkotos novadpētniecības un kultūras pasākumos kā ilustratīvo materiālu.

Lodes pagasta bibliotēka: Bibliotēka sniedz ziņas, ka novadpētniecības atmiņu istaba "Lodes pagasts" iekārtota arī Lodes kultūras namā.

Matīšu pagasta bibliotēka: Bibliotēkā ir atsevišķa novadpētniecības istaba, kas no 2008. gada ir bibliotēkas pārziņā. Materiālu kopu sākotnēji vākusi un veidojusi skolotāja Aina Kalniņa, kura bija skolas muzeja izveidotāja. Kad apvienoja skolas un pagasta bibliotēkas 2005. gadā, novadpētniecības materiāli atrodas bibliotēkas telpās, kur ir bagātīgs materiāls par vietējo kopienu, mapes par objektiem, māju vēsturi, kartotēka ar uzvārdiem. Ir inventāra grāmata ar pirmo ierakstu 1986. gada 14. martā.

- **Vietējās kopienas iesaiste un līdzdalība bibliotēkas novadpētniecības resursu un aktivitāšu veidošanā**

Pārskata periodā notikušas vairākas publiskās aktivitātes ar kopienas locekļu iesaisti. Brāļu draudzēm veltītajā pasākumā aicinājām Ilzi Dauvarti no Vecdaudziem Brenguļu pagastā dalīties ar savas dzimtas mantojumu – stāstiem, par Daudžu saiešanu, kas atrodas viņas īpašumā, senču dzīvesstāstiem. Sagatavojām ekspresizstādi ar dzimtas relikvijām, tika komentētas fotogrāfijas un pētīts dzimtas koks, kas veidots jau 20. gs. 30. gados.

Turpinās sadarbība ar Edīti Šīravu, kura pārraksta atmiņas un rokrakstu tekstus, lai tos varētu izmantot novadpētniecības šķirklju saturā. Šogad teksta rediģēšanā mums palīdzēja arī Kristiāna Caune.

Ar Renāti Zīderi tuvāk iepazīnāties vietvārdu talkas laikā, kad viņa izrādīja vēlmi apkopot Dikļu pagasta vietvārdus un iesaistīt savas kopienas cilvēkus. Šogad atvērām viņas atmiņu grāmату, iekļaujot šo notikumu kā "Latviešu grāmatai 500" noslēguma dienas Novadpētniecības launaga aktivitāti.

Ar Dzidras Grīnbergas, Ausmas Spalviņas, Sandras Laubertes, Baibas Rotbergas, Līgas Lapsiņas, Andra Etmaņa, Māra Zariņa, Mihaila Ignata, Reiņa Ratnieka iesaistīšanos un atbalstu pārskata periodā veidoti šķirklji Novadpētniecības lapā un ieraksti Valmieras Integrētās bibliotēkas Facebook profilā.

Burtnieku pagasta bibliotēka: Valmierietis Mihails Ignats, saistībā ar Burtnieku skolas 95 gadu jubileju, apkopoja publikācijas par Burtnieku internātskolu un šos materiālus nodeva bibliotēkas novadpētniecības krājumam.

Ēveles pagasta bibliotēka: Lai arī iedzīvotāji regulāri tiek uzrunāti dalīties ar atmiņu stāstiem un fotogrāfijām par vietējo pagastu, atsaucība ir neliela. Sarunu līmenī iedzīvotāji bieži izsaka vēlmi nodot materiālus bibliotēkai, tomēr tie vēl nav nonākuši novadpētniecības krājumā. Secināms, ka šajā jomā nepieciešams mērķtiecīgāks darbs. Nākamajā pārskata periodā būtu nepieciešams rīkot konkrētu aktivitāti (piemēram, atmiņu stāstu vākšanu, fotoakciju vai tematisku tikšanos), lai veicinātu materiālu nodošanu un aktivizētu vietējās kopienas līdzdalību novadpētniecības darbā.

Jērcēnu pagasta bibliotēka: Iedzīvotāji, redzot bibliotēkāres darbošanos ar novadpētniecības materiāliem, periodikas publikācijām un fotogrāfijām, piedāvā arī savus saglabātos materiālus bibliotēkas krājumam. Arī pārrunāts par izdotajiem izdevumiem, kuros var atrast materiālus par Jērcēnu pagastu. Tā 2025. gada nogalē izvērtās interesanta saruna un apraksts par fotogrāfiju uz grāmatas "Stikla Strenči" vāka. Fotogrāfijā redzams Jērcēnu pagasta "Leimaņu" mājas saimnieks Pēteris Leimanis ar medījumu jeb dubultmedījumu, uz grāmatas vāka, tas nav pilnībā parādīts. Bibliotēka ieguvusi oriģinālo foto un stāstu.

Matīšu pagasta bibliotēka: Vietējie iedzīvotāji dažkārt atnes uz bibliotēku vērtīgas fotogrāfijas. Pārskata periodā novadpētniecības krājums tika papildināts ar divām bilžu kolekcijām: par skolu Matīšos 20. gs. sākumā, šis ieguvums bija ļoti vērtīgs, jo bija fiksēts, kādas personas redzamas fotogrāfijās, un otra kolekcija par ugunsdzēsēju aktivitātēm 20. gs. 80. gados.

Naukšēnu pagasta bibliotēka: Saņemts fotogrāfiju dāvinājums, kas attiecas uz Naukšēnu muižā bijušām izglītības iestādēm, audzēkņiem, skolotājiem. Nepieciešama sīkāka izpēte un komentāri no iedzīvotājiem, bijušajiem kolēģiem par attēlu saturu.

Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka: Ierosme par sadarbību nāca no bibliotēkas puses, bet kopienas atsaucība un līdzdalība vērtējama pozitīvi. Iedzīvotāji labprāt dalījās ar savām fotogrāfijām un stāstiem. Dalībnieki, kuri iesaistījās fotoakcijā "Pavasara – vasaras ainavas Jaunklidzī", ar interesi gaidīja rezultātā tapušo digitālo izstādi un izteica vēlmi, ka varētu piedalīties vēl kādā līdzīgā akcijā. Materiālus apkopoja un sakārtoja bibliotēkas vadītāja.

Pilnīga iedzīvotāju iniciatīva bija video no bezpilota lidaparāta (drona). Bibliotēkai tika piedāvāts video materiāls, kuru atlika tikai skaisti noformēt un papildināt. Kopības, piederības sajūtu savai dzīvesvietai raisīja akcija "Iedez sveci gaismas ceļā!" – aicinājums iedzīvotājiem pie bibliotēkas-saieta nama Lāčplēša dienā iedegt savu svecīti brīvības cīnītāju piemiņai.

Izstādi "Fotomedības" piedāvāja vietējā medību kolektīva biedrs ar stāstu, ka fotogrāfijas tapušas vairāk vai mazāk Jaunklidža apkārtnē.

Ramatas pagasta bibliotēka: Ramatas pagasta bibliotēka kopā ar pagasta iedzīvotājiem turpina aktīvu pagasta vēstures izpēti: dodas ekspedīcijās pa zudušām mājvietām un apkopo ziņas par tām, apzinot vēl kādus iedzīvotājus, kas varētu dalīties atmiņās. Informācija par Ramatas stāstnieku ekspedīcijām tiek regulāri publicēta Facebook lapā "Ramatas spēku meklējot", kurai seko 463 interesenti. Grupa tika izveidota 2024. gada novembrī, un kopš izveidošanas, tajā sagatavoti 148 ieraksti par pagasta vēsturi, mūsu novadniekiem, kopienas aktivitātēm. Grupa kalpo kā izglītojošs, kopienu vienojošs resurss, un te mēs gūstam arī atgriezenisko saiti. Dažkārt te iegūstam stāstus un fotogrāfijas ar ko papildinām savu novadpētniecības kolekciju.

Sedas pilsētas bibliotēka: Kopienas iesaiste notiek caur vaļasprieku izstāžu organizēšanu, kurās aktīvi piesakās nākamie dalībnieki.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka Līdzēnos: Iedzīvotāji bija gan satura sniedzēji (digitalizēšanai piedāvāja fotogrāfijas par Sauļu skolu), gan iniciatori izstādei (piemēram, iepazīstināja ar Līdzēnu mednieku biedrības darbību un veidoja trofeju izstādi). Sadarbība ar vietējo kopienu pamatā ir gadījuma rakstura, izņemot sarunas tematisko pasākumu laikā.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Sarunas, konsultācijas par vēsturiskiem faktiem ar pagasta iedzīvotājiem. Iedzīvotāju iesaiste un piedalīšanās bibliotēkas organizētā pārgājienā pa Rencēnu pagasta mājvietām, kas saistītas ar dzīvnika – kaķa nosaukumiem (Kaķīši, Lejasrunči, Minči).

Rūjienas pilsētas bibliotēka: Kopumā var secināt, ka iedzīvotāju loma novadpētniecības resursu papildināšanā Rūjienas pilsētas bibliotēkā līdz šim galvenokārt aprobežojas ar pasākumu apmeklējumu, diskusijām un jautājumu uzdošanu pasākumu laikā. Tiešas iniciatīvas materiālu veidošanā, fotogrāfiju vai dokumentu nodošanā bibliotēkai, digitalizācijā vai konsultācijās par vēsturiskiem faktiem pagaidām nav novērotas. Tas noteikti skaidrojams ar ilggadēju Rūjienas izstāžu zāles darbību, kur apkopoti gan ļoti daudz novadpētniecības materiālu, gan tiek organizēti pasākumi tam īpaši piemērotās un iekārtotās telpās.

Sēļu pagasta bibliotēka: Iedzīvotāji vairāk atsaucas uz bibliotēkas vadītājas aicinājumu. Reti kad nāk ar savu iniciatīvu. Parasti tās ir fotogrāfijas, konsultācijas par vēsturiskiem faktiem, atmiņu stāstu stāstīšana. Reizēm pārņem sajūta, ka cilvēki nevēlas uzplēst brūces un ienirt atmiņās.

Strenču pilsētas bibliotēkā ir izveidojusies regulāra un projektu līmeņa sadarbība ar vietējo kopienu, tostarp iedzīvotājiem, biedrībām un izglītības iestādēm. Sadarbība galvenokārt norit novadpētniecības resursu papildināšanas un vietējās vēstures popularizēšanas jomā, iesaistot kopienas pārstāvjus materiālu nodošanā, konsultācijās un tematisko aktivitāšu īstenošanā. Veiksmīga sadarbība ar Dr. art., tradicionālās kultūras un nemateriālā kultūras mantojuma dokumentētāju un pētnieci Ievu Vītolu, ar kuru kopā tapa ceļojošā izstāde "Gaujas plostnieki – no Strenčiem līdz UNESCO", kas ļauj iepazīt Gaujas plostnieku kopienu un tradīcijas gan senāk, gan mūsdienās. Sadarbībā ar Strenču pamatskolas vēstures skolotāju Sarmīti Krūzi, kad Hanzas namiņā, blakus bibliotēkas vasaras lasītavai, tika izvietota izstāde "Viņš un Viņa ielūdz 20.gs. Strenčos".

Iedzīvotāji ir iesaistījušies gan kā satura sniedzēji, gan kā iniciatori atsevišķu aktivitāšu īstenošanā. Kā nozīmīgu piemēru var minēt dāvinājumu no J.Ziemeļnieka Strenču tautas teātra – 9 albumi ar izrāžu fotogrāfijām, no kuriem pirmais albums datēts ar 1926. gadu. Šie materiāli būtiski papildinājuši bibliotēkas novadpētniecības krājumu un snieguši vērtīgu ieskatu vietējās kultūras vēsturē. Papildus tam iedzīvotāji ir piedalījušies vietvārdu talkā.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Zilākalna pagastā izveidota iedzīvotāju iniciatīvas grupa "Zilkalnieši". Tajā aktīvi darbojās bijusī Zilākalna kultūras nama vadītāja Inese Stepāne. Pēc sarunām ar Inesi par to, ka bibliotēkas logos izvietotās seno fotogrāfiju izstādes neredz pietiekoši liels interesentu loks, Inese uzrakstīja Valmieras novada fondam projektu "ZILĀKALNA PAGASTS VAKAR-ŠODIEN-RĪT" un guva atbalstu. Projekta ietvaros tika izgatavoti divi informācijas stendi un uzstādīti ciematā vietā, kur ir vislielākā cilvēku plūsma. Esmu divas reizes devusi materiālus izstādēm, bet vēl nav pieņemts lēmums par to, cik bieži izstādītie materiāli tiks mainīti.

Sadarbība ar iedzīvotājiem notikusi saistībā ar informācijas meklēšanu, aprakstīšanu un datu ievadi datubāzē vietvardi.lv. Uzrunātie vietējie iedzīvotāji konsultējuši par ciemata vēsturiskajiem faktiem.

- **Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi**

Pārskata periodā īpaši aktīvi esam dalījušies savā pieredzē ar kolēģiem, kopienām, interesentiem. Projekti ar dažādu kopienu iesaisti ir nozīmīgs ieguldījums sadarbības veicināšanā un uzturēšanā pašā kopienā. Jūtams, kā tie vairo iedzīvotāju pašapziņu, iedrošina, uztur vēlmi darboties. Sadarbība ir abpusējs ieguvums: tiek stiprinātas kopienas savstarpējās saites, tiek definētas un iepazītas kopienas vērtības un popularizēts mantojums, veidojas aktīvas grupas, kas gatavas padziļināti pētīt un dalīties ar atklāto. Bibliotēka kļūst par šo kopienu draugu un partneri, vietu, kura saglabā un nodod nākamajām paaudzēm kopienas mantojumu.

Sedas pilsētas bibliotēka: Nākotnē pieaugs digitālās novadpētniecības un mutvārdu vēstures nozīme, paplašināsies kopienas iesaiste un bibliotēkas sadarbība ar dažādiem partneriem, nostiprinot bibliotēku kā būtisku kultūras un izglītojošu centru novadā.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka: Šobrīd veicam apjomīgu darbu pie novadpētniecības mapju pārvietošanas no ārējā cietā diska uz Google disku, lai mazinātu riskus, ka informācija ar laiku ārējā diskā varētu nebūt pieejama. Kā jau iepriekš esmu norādījusi, darbs novadpētniecībā ir ļoti laikietilpīgs, prasa lielu koncentrēšanos un pamatzināšanas vēsturē un vēstures pētniecībā no bibliotekāru puses, un, ja tas vienlaicīgi notiek vairākos virzienos, tad visu izdarīt nav iespējams, jo šis ir tikai viens no darba pienākumiem, kurš, lai gan tiek veikts sistemātiski, nenotiek katru dienu vai katru nedēļu. Mūsdienās ir mainījušies arī lietotāju paradumi un daudz vērtīgākas ir attālināti pieejamās datu bāzes ar digitalizētiem dokumentiem, novadpētniecības krājums uz vietas bibliotēkā savu nozīmi pamazām zaudē, taču, ņemot vērā, ka šogad bija traucējumi Periodika.lv darbībā, vairāki apmeklētāji ar saviem jautājumiem vērsās bibliotēkā, taču diemžēl arī no bibliotēkas datoriem un IP adreses pieprasītā informācija tobrīd nebija pieejama.

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka Līdzēnos: Novadpētniecības materiālu apzināšana un vākšana ir interesanta nodarbe, tomēr tai neatliek daudz laika bibliotekāra ikdienā.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Novadpētniecības darba norises Rencēnu pagastā liecina, ka iedzīvotāji novadpētniecības resursu un aktivitāšu veidošanā ir īpaši un vairākkārtīgi jāuzrunā, jāaicina līdzdarboties. Ir atsevišķi cilvēki, kas parāda savu interesi un atsaucību, uz kuriem arī balstās bibliotēkas iniciatīvu realizēšana.

Rūjienas pilsētas bibliotēka: Novadpētniecības darba popularizēšanai un aktivizēšanai veiksmīgākā forma ir sadarbībā veidoti pasākumi un aktivitātes. Sadarbībā ar novadpētniecības darba entuziastiem, kuri ar to zināmi kaut daļā vietējās sabiedrības. Jo tikai tā var rasties piedāvājums, kas saistošs un oriģināls, nevis konkurējošs ar Rūjienas izstāžu zāles un Rūjienas tautskolas aktivitātēm.

Sēļu pagasta bibliotēka: Cilvēki ir atsaucīgi un dalās tik, cik viņiem ir komfortabli, pārāk daudz neveltot tam laiku. Šī gada pasākumos atbalsts no lasītājiem bija pietiekošs. Izdodas pa reizei arī atvērt cilvēku atmiņu pūra lādi.

Strenču pagasta bibliotēka: Pārskata periodā novadpētniecībā turpināts darbs pie vietējā kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanas un dokumentēšanas. Konstatēta nepieciešamība sistemātiski apkopot un saglabāt vietējo iedzīvotāju zināšanas. Nākotnē novadpētniecības nozīme tikai pieaugs, īpaši digitalizācijas un datu pieejamības kontekstā. Attīstībai nepieciešami papildu resursi, tehniskais

nodrošinājums (un fotofiksācijas ierīces) un sadarbība ar vietējām kopienām. Galvenās problēmas ir ierobežoti resursi un informācijas zuduma risks. To risinājumi saistāmi ar mērķtiecīgu darba plānošanu, datu digitalizāciju un sabiedrības iesaisti.

Zilākalna pagasta bibliotēka: Novadpētniecības materiālu izstādes ciemata teritorijā nodrošinās plašāku pieejamību sabiedrībai, nekā izstādes, kas izvietotas tikai telpās. Pieaugot interesei par vietējo vēsturi, var palielināties gan bibliotēkā uzglabāto materiālu izmantošana, gan pieprasījums pēc publiskā telpā izvietoto izstāžu dažādošanas. Lielākā daļa materiālu joprojām pieejama tikai drukātā formā. Jāturpina digitalizācijas darbs, lai krājums tiek papildināts ar digitāliem materiāliem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Tabula "Valmieras bibliotēkas projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Lasu, tātad esmu. 25.08.2025– 30.11.2025	Vidzemes plānošanas reģiona īstenotās programmas "Vidzemes kultūras programma 2025" ietvaros, kas tiek realizēta Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma"	1500 EUR	Valmieras bibliotēka. Neformālās izglītības projekts pieaugušajiem. Divas aktivitātes (izbraukums 26. augustā un lasīšanas svētki 4. oktobrī), ar kurām sasniegti projekta galvenie mērķi – stiprināt pieaugušo lasītāju kopienu, popularizēt lasīšanu kā nozīmīgu personiskās un sabiedriskās attīstības instrumentu. Pieredzes apmaiņas brauciens deva praktiskas idejas un motivāciju, bet svētki – simbolisku un emocionālu platformu lasīšanas kultūras svinēšanai un izaugsmei.	Atbalstīts
"Gaisma bibliotēkā ukraiņiem un daudzvalodīgas sabiedrības sekmēšanai" (2025–2026) NPAD– 2025/10130 2025-2026	Nordplus Adult	7030 EUR	<i>LIGHT IN LIBRARY FOR UKRAINIANS & multilingual societal orientation</i> Valmieras bibliotēka- sadarbības partneris. Projekts stiprina bibliotēkas kā iekļaujošas, daudzvalodu un multikulturālas telpas, veicinot integrāciju, izmantojot kopienas saiknes un kultūras izpratni. Bibliotēku darbinieki saņems mākslīgā intelekta apmācību un radīs inovatīvas metodes iekļaujošai komunikācijai, valodu resursiem un kultūras ziņā jutīgiem pakalpojumiem. Ukrainas dalībnieki kopīgi izstrādās pakalpojumus.	Atbalstīts
Lasīšanas svētki kopā ar grāmatu klubu Valmierā. 01.07.2025– 31.08.2025	Valmieras novada pašvaldība. Iedzīvotāju iniciatīvu projektu konkurss.	600 EUR	Valmieras bibliotēka. Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce – viena no pieciem projekta iesniedzējiem. Projekta mērķis – iedvesmot aktīvus grāmatu lasītājus, popularizēt lasīšanu kā intelektuālās un mentālās attīstības rīku, rādīt piemēru jaunākajām paaudzēm, kopīgi svinot lasīšanu kā brīvā laika pavadīšanas veidu. Projektā rīkots centrālais pasākums "Lasīšanas svētki" Valmiermuižas parkā 10. augustā.	Atbalstīts

Viktora Kalniņa (VIKA) dzejoļu grāmatas ABI/DIVI izdošana. 2025	Vidzemes plānošanas reģiona īstenotās programmas "Vidzemes kultūras programma 2025" ietvaros, kas tiek realizēta Valsts kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma"	1600 EUR	Valmieras bibliotēka. Projekta ietvaros izdota Viktora Kalniņa (VIKA) dzejoļu grāmata ABI/DIVI. 31. oktobrī Valmieras Integrētajā bibliotēkā organizēti dzejoļu krājuma "ABI/DIVI" atvēršanas svētki. Grāmatu izdevusi izdevniecība "Pētergailis". Grāmatas izdošanu atbalstījusi Valmieras novada pašvaldība, Valmieras bibliotēka, Valmieras novada fonds. Projekta vadītājs: Valmieras Zonta trešdienas	Atbalstīts
"European Citizen Science" / "Eiropas amatierzinātne" 2023-2025	Public Libraries 2030	5000 EUR	Valmieras bibliotēka. Projekta mērķis ir paplašināt un spēcīt Eiropas amatierzinātnes sabiedrību, organizējot kapacitātes paaugstināšanas un izpratnes veicināšanas aktivitātes. Bibliotēkas darbojas kā savu kopienu centri un var izplatīt informāciju un rosināt sabiedrības locekļus piedalīties sabiedriskās zinātnes pētījumos. 2024. gadā īstenotas visas plānotās aktivitātes, 2025. gadā turpināta galvenā projekta tēma – vietvārdu talka. Īstenotas dažādas projekta publicitātes aktivitātes.	Atbalstīts

"Lasu, tā tad esmu": neformālās izglītības projekts pieaugušajiem (2025)

Projekta finansētājs: Vidzemes plānošanas reģiona īstenotās programmas "Vidzemes kultūras programma 2025" ietvaros, kas tiek realizēta Valsts Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā "Latviešu vēsturisko zemju attīstības programma".

Projekta mērķis: kvalitatīvas un daudzveidīgas kultūras pieejamība Vidzemes vēsturiskajā zemē, Valmieras novada un Cēsu novada kultūras darbinieku kapacitātes stiprināšana, pieredzes apmaiņa un lasošo pieaugušo iedvesmošana.

Projekta galvenā ideja bija palīdzēt iedvesmot pieaugušos, kuri uzskata sevi par kaislīgiem lasītājiem. Reaģējot uz pasaulē pieaugošajām problēmām lasītprasmes jomā, arvien vairāk tiek izdota literatūra, kurā skaidro lasīšanas priekšrocības. Projekta iedvesma gūta no slovēņu rakstnieka Miha Kovāča 2020. gadā izdotās grāmatas "Lasu, tā tad esmu", kur ikkatrs var atrast iemeslus, kāpēc lasīt drukātas grāmatas vēl joprojām ir aktuāli.

Projekta mērķauditorija – bibliotekāri, grāmatu un lasītāju klubu dalībnieki, un ikviens, kurš redz lasīšanas nozīmi savas mentālās veselības, intelektuālās attīstības uzlabošanā. Latvijā šobrīd lasīšanas veicināšanas pasākumi lielākoties ir vērsti uz bērnu un jauniešu auditoriju, taču tādi nepieciešami arī pieaugušo vidē, lai ne tikai rādītu piemēru jaunākām paaudzēm, bet arī atgādinātu un nostabilizētu lasīšanas un grāmatu nozīmi kā cilvēka pilnveidošanās stūrakmeni.

Projektā organizētas **2 aktivitātes**:

1. Pieredzes apmaiņas un tīklošanās izbraukums (26. augusts)

Tīklošanās un pieredzes apmaiņas brauciens uz Cēsīm un Ieriķiem, pulcējot gandrīz 50 dalībniekus – aktīvus lasītājus no grāmatu klubiem Valmierā, Strenčos, Rubenē, Mazsalacā, Cēsīs un Ieriķos, kā arī bibliotekārus no Valmieras un Cēsu novadiem. Brauciena programma iepazīstināja dalībniekus ar veiksmīgām lasīšanas veicināšanas iniciatīvām citviet Latvijā. Tika apmeklēta Cēsu Centrālā bibliotēka, kur grupas dalībnieki tika iepazīstināti ar bibliotēkas telpām un darbību, kā arī ekskursija uz Pasaules latviešu mākslas centru. Pasākuma otrajā daļā notika Drabešu pagasta Ieriķu bibliotēkas apciemojums, kas tagad atrodas jaunās telpās dzelzceļa stacijā. Šeit notika tikšanās ar grāmatu blogeri Loti Šteinu, kuras vadībā notika saruna par grāmatu klubu pieredzi – viņa dalījās savā pieredzē ar darbu grāmatu klubā "MUMS", kurā Lote aktīvi organizē dažādas lasīšanas veicināšanas aktivitātes, piemēram, klātienē un attālinātās tikšanās, lasīšanas nometnes, uzdevumus ar sacensību elementiem. Notika aktīva saruna ar dalībniekiem, kur katrs varēja dalīties ar savu lasīšanas pieredzi, parunāt par klubu darbību un iedvesmoties no citu bibliotēku pieredzes.

Sasniegtie rezultāti:

- Tīklošanās un sadarbība. Izbraukums veicināja ciešāku sadarbību starp Valmieras un Cēsu novadu bibliotekāriem un grāmatu klubu dalībniekiem, stiprinot lasītāju kopienu tīklu.
- Pieredzes apmaiņa. Dalībnieki guva vērtīgu ieskatu citu bibliotēku īstenotajās lasīšanas veicināšanas programmās pieaugušajiem (klubi, lasīšanas pasākumi, virtuālas tikšanās), kas var kalpot par paraugu vai iedvesmu viņu pašu kopienu attīstībai.
- Motivācija un idejas. Sarunās ar Loti Šteinu un citiem klubu dalībniekiem tika iegūtas konkrētas idejas, kā attīstīt savus grāmatu klubus: piemēram, izvirzīt personiskos lasīšanas mērķus, iekļaut ekskursijas, veidot gan klātienē, gan virtuāla rakstura tikšanās u.c.
- Kapacitātes stiprināšana. Bibliotekāriem bija iespēja redzēt labas prakses piemērus, kas var palīdzēt plānot un īstenot lasīšanas veicināšanas iniciatīvas savās bibliotēkās, tā stiprinot viņu profesionālo kapacitāti.
- Kopības sajūta. Dalībnieki jutās vienoti – izbraukums radīja kopības sajūtu un motivāciju turpināt veidot un attīstīt lasītāju kopienas savos novados.

2. Lasīšanas svētki "Lasu, tā tad esmu" (4. oktobris)

Valmieras Integrētajā bibliotēkā tika organizēti lasīšanas svētki "Lasu, tā tad esmu". Svētku centrā bija slovēņu rakstnieka Miha Kovāča grāmata ar tādu pašu nosaukumu. Pasākumā piedalījās plašs viesu loks, tostarp Miha Kovāčs (autors un profesors), kurš ieradās uz pasākumu, lai klātienē uzrunātu lasītājus un dalītos savās pārdomās par lasīšanas nozīmi digitālajā laikmetā.

Citi lektori:

- Alīna Pūce, Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja, pastāstīja par aktuālajiem veidiem, kā iesaistīties lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, pieminot arī Grāmatu klubu Valmierā un kustību #laikslasīt;
- Mārcis Auziņš, LU profesors, kurš savā prezentācijā "Mēs visi esam grāmatu cilvēki" skaidroja lasīšanas tradīcijas un to, kā lasīšana veicina empātiju, valodas bagātību un refleksiju;
- suņuks Cunami, kopā ar bibliotekāri Līgu Bujani, prezentēja lasīšanas veicināšanas praksi "Lasīšana ar suni";
- Rolanda Bula (rakstniece), Kristīne Lubāniņa (detektīvromānu autore) un Agnese Liberte (grāmatu blogere), kuras aizvadīja sarunu par detektīvu un kriminālromānu žanru, kā arī dalījās ar savu grāmatu priekšlasījumiem;
- Agneses Rutkēvičas prozas lasījums ("Melnais uzvalks");
- Muzikālais noslēgums: akordeona un ģitāras duets Māra Rozenfelda un Jāņa Rolmaņa izpildījumā.

Īpaši tika padomāts arī par bērniem, lai pasākumu varētu apmeklēt arī ģimenes – interaktīvas darbnīcas, izrāde, rotaļas, kuras vadīja Evija Dzvinke un Rita Liepiņa. Grāmatu klubs Valmierā parūpējās par interaktīvu uzdevumu, kur katrs dalībnieks varēja dalīties ar saviem lasīšanas paradumiem, kā arī iepazīties ar grāmatām un to aprakstiem, ko iesaka kluba dalībnieki. Pasākumu moderēja LTV personība Edgars Raginskis.

Sasniegtie rezultāti

- Lielāka redzamība un iedvesma. Piesaistot pazīstamus viesus – autoru Mihu Kovāču, profesoru Mārci Auziņu, populārus rakstniekus un blogeri – pasākums radīja spēcīgu iedvesmu pieaugušajiem lasītājiem un bibliotekāriem, uzsverot lasīšanas nozīmi gan personiskai, gan kopienas attīstībai.
- Dialoga veicināšana. Diskusijas par lasīšanu, literatūras žanriem, literatūras lomu mūsdienu cilvēka dzīvē, veicināja domāšanu un sarunas par lasīšanas ieviešanu ikdienā.
- Dažādu paaudžu iedvesmošana. Ar bērnu aktivitātēm pasākums iesaistīja ģimenes, radot vidi, kurā lasīšanas kultūra tiek stiprināta no bērnības līdz pieaugušo vecumam.
- Kopienas veidošana. Lasīšanas svētki pulcēja dalībniekus no dažādām grupām – bibliotēku darbiniekus, grāmatu klubu lasītājus, autorus, ģimenes, seniorus – tā stiprinot kopienas sajūtu ap lasīšanu kā kultūras vērtību.
- Ilgtspējība. Lasīšanas svētki rada pamatu turpmākām aktivitātēm – bibliotēka un grāmatu klubi var izmantot iegūto iedvesmu un kontaktus, lai veidotu regulāras tikšanās, lasīšanas iniciatīvas un lasītāju kopienu attīstību.

"Gaisma bibliotēkā ukraiņiem" NPAD–2025/10130 (2025–2026)

Projekta finansētājs: NORDPLUS

Projekts "Gaisma bibliotēkā ukraiņiem" ir vērsts uz bibliotēku kā iekļaujošu, daudzvalodu un mūžizglītību veicinošu centru attīstību, īpašu uzmanību pievēršot Ukrainas bēgļu un citu kultūru pārstāvju integrācijai vietējās kopienās.

Īstermiņā projekts uzlabo bibliotēku darbinieku profesionālās prasmes, īpaši mākslīgā intelekta un daudzvalodu pakalpojumu izmantošanā, kā arī veicina Ukrainas bēgļu aktīvāku iesaisti un piederības sajūtu kopienā.

Ilgtērmiņā bibliotēkas tiek nostiprinātas kā iekļaušanas un mūžizglītības centri, piedāvājot mērogojamus un pielāgojamus risinājumus dažādām valodu un kultūras grupām. Projekts vienlaikus stiprina Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbību sabiedrībai nozīmīgu izaicinājumu risināšanā. Lai nodrošinātu rezultātu ilgtspēju un plašu sasniedzamību, izstrādāts mērķtiecīgs izplatīšanas plāns, kas aptver iekšējos partnerus, bibliotēku nozari, izglītības iestādes, politikas veidotājus, plašsaziņas līdzekļus un sabiedrību kopumā. Projekta gaitā un pēc tā noslēguma tiek īstenotas darbnīcas, semināri, sociālo mediju aktivitātes, publikācijas, konferences un kopienas pasākumi.

Galvenie projekta rezultāti ietver bezmaksas daudzvalodu bibliotēkas rīku komplekta izstrādāšanu, apmācību video un materiālus, kā arī veiksmes stāstus un gadījumu pētījumus. Visi materiāli būs publiski pieejami projekta tīmekļa vietnē, Nordplus projektu datubāzē un EPALE, nodrošinot atbilstību Nordplus prasībām un ilgtermiņa ietekmi visā Ziemeļvalstu un Baltijas valstu reģionā.

Aktivitātes ieplānoto 4 starptautisko projekta sanāksmju laikā Tampērē, Valmierā, Kardiā, Turku: Tiek organizētas prezentācijas starptautisko projekta sanāksmju laikā, lai dalītos ar aktuālajiem rezultātiem ar partneriem un ārējiem viesiem.

Darbnīcas un semināri: projekta laikā tiek rīkoti reģionālie pasākumi Somijā, Igaunijā un Latvijā, demonstrējot starpposma atklājumus un inovācijas.

Secinājumus varēsīm izdarīt tikai 2026. gada beigās, jo līdz šim ir notikusi viena starptautiskā sanāksme Tampērē.

Lasīšanas svētki kopā ar grāmatu klubu Valmierā (01.07.2025-31.08.2025)

Projekta finansētājs – Valmieras novada pašvaldības iedzīvotāju iniciatīvu projektu konkurss.

Projekta mērķis: iedvesmot aktīvus grāmatu lasītājus, popularizēt lasīšanu kā intelektuālās un mentālās attīstības rīku, radīt piemēru jaunākajām paaudzēm, kopīgi svinot lasīšanu kā brīvā laika pavadīšanas veidu. Projektā realizēta viena aktivitāte – lasīšanas svētki 10. augustā.

Projektu īstenoja piecu cilvēku iniciatīvu grupa, kuras sastāvā ir grāmatu kluba Valmierā dibinātājas un aktīvie dalībnieki, tai skaitā Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce. Valmieras Integrētā bibliotēka, Valmiermuižas kultūras biedrība un SIA Valmiermuižas alus bija pasākuma sadarbības partneri. Tika piesaistīti arī sponsori – SIA Liepkalni, Latviešu valodas aģentūra, Mūsdienu virtulis, Atrācijas visi, Kristīne Lubāniņa, Zilākalna ūdenstornis, SIA Zvaigzne ABC. Pasākuma ciešas sadarbības partneres bija arī dalībnieces no kustības #laikslasīt. Arī pasākuma organizatoru krekliņi tika apdrukāti ar #laikslasīt simboliku.

Projektā īstenoja iecere organizēt lasīšanas svētkus brīvā dabā visai ģimenei. 10. augustā Valmiermuižas parkā pulcējās grāmatmīļi – lasītāji, autori, izdevēji. Bērnu izglītoja un izklaidēja dažādās radošajās darbnīcās, notika spēles ar alfabētu un burtiem un citas aktivitātes. Darbojās grāmatu apmaiņas punkts. Dzejnieces Ingas Pizānes vadībā ikviens varēja piedalīties diskusijā par grāmatu lasīšanu, tās popularizēšanu un lasītveicināšanu vietējā un valsts līmenī. Diskusijā piedalījās rakstnieces Zane Nuts, Inga Grenčberga, Kristīne Lubāniņa, grāmatu blogere Lote Šteina, vēsturnieks un Vidzemes Augstskolas vadošais pētnieks Gatis Krūmiņš, kā arī aktieris Ingus Kniploks. Pēc diskusijas pasākuma apmeklētāji piedalījās lasīšanas zibakcijā, grāmatu randiņos, daloties pieredzē par dažādiem žanriem, kā arī viktorīnā par literatūru un Valmieras Grāmatu klubu.

Sasniegtie rezultāti:

- Iedvesma Valmieras novada grāmatu klubiem un bibliotēkām turpināt aktīvu darbošanos, organizēt pasākumus, kas lasīšanas nozīmi varētu padarīt redzamāku pieaugušo vidū.
- Lielāka redzamība pieaugušo grupām, kas aktīvi lasa grāmatas un popularizē lasīšanu, kā arī vietējām bibliotēkām, autoriem.
- Iegūta papildus motivācija runāt par grāmatām un lasīšanu, par tās nozīmi cilvēka intelektuālajā un mentālajā attīstībā.
- Piemērs jaunākajām paaudzēm, stiprinātas lasīšanas vērtības ģimenēs un vietējās kopienās.

Viktora Kalniņa (VIKA) dzejoļu grāmatas ABI/DIVI izdošana (2025)

Projekta finansētājs: VKF mērķprogramma "Vidzemes kultūras programma 2025".

Projekta mērķis – izdot Viktora Kalniņa dzejoļu grāmatu ABI/DIVI.

Īstenotas divas aktivitātes:

1. Izdota dzejnieka VIKA dzejoļu grāmata ABI/DIVI. Valmieras bibliotēkas ierosināts Valmieras Zonta klubs uzņēmās iniciatīvu šī projekta īstenošanā. Tomēr izdevniecības izdevumu segšanai pietrūka 1000 EUR. Tika piesaistīts Valmieras Novada fonds, un grāmatas izdošanā iesaistījās visa sabiedrība. Vairākas sabiedrības grupas apvienojās kopīgā darbā un labdarībā, lai izdotu šo īpašo dzejas krājumu, kuru pats autors raksturo kā "koncertu domai, zilbei, intonācijai." Vika dzejas spēks slēpjas tās spējā uzrunāt universālus cilvēka pārdzīvojumus – mīlestību, cerību, zaudējumu un cīņu, piedāvājot lasītājiem līdzpārdzīvojumu un dziļāku skatījumu uz pasauli. Kāpēc VIKS mums ir tik nozīmīgs? VIKS jau 36 gadus dzīvo Dikļos, Valmieras novadā – viņa vārds iemūžināts Vika ielā un Vika pasaku parkā. Daudzi viņu pazīst kā viņa brāļa Imanta Kalniņa populāro dziesmu, piemēram, "Zilais putniņš", "Astonkājis", "Smilšu rausis", u.c. tekstu autoru. Viks zināms kā bērnu grāmatas "Zemūdens Bara lielā diena" autors, pēc kuras motīviem tapusi pirmā latviešu pilnmetrāžas animācijas filma "Ness un Nesija". Grāmatas ABI / DIVI izdošana ir ne vien mākslinieciski vērtīgs ieguldījums, bet arī nozīmīgs piensums latviešu literatūras mantojumam. Tā iemūžina VIKA domu pasauli viņa 86. dzīves gadā – laikā, kad katrs viņa vārds iegūst vēl dziļāku nozīmi.
2. Valmieras Integrētajā bibliotēkā 31. oktobrī tika organizēti grāmatas atvēršanas svētki. Pasākumā saruna ar dzejnieku un fragmenti no krājuma, preses un reģionālās preses pārstāvji. Grāmatu izdevusi izdevniecība "Pētergailis". Grāmatas izdošanu atbalstījusi Valmieras novada dome, Valmieras bibliotēka, Valmieras novada fonds, Valmieras Zonta klubs.

"European Citizen Science"/"Eiropas amatierzinātne" (2023-2025)

Projektu koordinē Eiropas amatierzinātnes asociācija un Public Libraries 2030.

Projekta mērķis ir paplašināt un spēcīt Eiropas amatierzinātnes sabiedrību, organizējot kapacitātes paaugstināšanas un izpratnes veicināšanas aktivitātes.

Projekta vīzija – globāli vienota, iekļaujoša un spēcīga amatierzinātnes kopiena, kas veido pārmaiņas Eiropas sabiedrībā.

Projektā iesaistīti 12 partneri, 9 saistītās struktūras un 15 dažādas valstis.

Eiropas pilsētu bibliotēkas, kuras piedalās Eiropas amatierzinātnes projektā: Orhūsa (Dānija); Sibiu (Rumānija); Lisabona (Portugāle); Valmiera (Latvija); Veria (Grieķija); Helsinki (Somija); Kranj (Slovēnija); Ļubļana (Slovēnija); Vīne-Noidštate (Austrija); Kudova-Zdrojs (Polija).

Valmieras bibliotēkas uzdevumi projektā:

1. Kopīgi ar projekta veidotājiem un citām bibliotēkām veidot apmācību moduli par amatierzinātne, kā arī piedalīties apmācībās.
2. Rīkot kopienas pasākumus mazāk pārstāvētām mērķa grupām (jauniešiem, senioriem, etniskām minoritātēm) par amatierzinātnes tematiem.

Lielākā daļa no projekta aktivitātēm tika organizētas 2024. gadā (par tām lasīt 2024. gada Bibliotēkas darba pārskatā), taču darbs turpinājās arī 2025. gadā. Projekta aktivitātes guvušas ievērību Eiropas līmenī un paveiktais darbs turpina būt kā piemērs dažādās auditorijās. Valmieras bibliotēka regulāri tiek lūgta iesaistīties kādos tiešsaistes pasākumos un dalīties pieredzē.

- 2025. gadā tika turpināta novadpētniecības akcija "Vietvārdu talka". Visās Valmieras novada publiskajās bibliotēkās noris vietvārdu vākšanas akcija. Apzinātos vietvārdus bibliotekāri ievada datubāzē vietvardi.lv. Vietvārdu apzināšana ir ikkatra iespēja palīdzēt nodrošināt datus pētniecībai valodniekiem, ģeogrāfiem, vēsturniekiem un citiem zinātniekiem. Īpašas aktivitātes un iesaiste notikusi arī sadarbībā ar Valmieras novada pilsētu jauniešiem.

- 2024. gada nogalē vietvārdu talkas ietvaros rīkotā sadarbība ar jauniešiem rezultējusies vietvārdu izstādē "Spēle ar vietvārdiem – Paralelā pilsēta". Tā tapusi gan fiziskā, gan virtuālā formā. Izstādes saturs apskatāms [šeit](#). 2025. gadā izstāde tika deponēta vairākās Valmieras novada bibliotēkās – Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēkā, Mazsalacas pilsētas bibliotēkā, Lodes pagasta bibliotēkā. Izstāde arī izvietota Valmieras pilsētas svētkos pie Bibliotēkas telts jūlijā.
- Aprīlī publicēta Valmieras bibliotēkas īstenotās Vietvārdu talkas gadījuma izpēte European Citizen Science Academy Moodle sistēmā. Publikācijas autores – Alīna Pūce un Juliette Chalant Devlesaver (Public Libraries 2030). Saite – <https://zenodo.org/records/15095941>. Uz 19. janvāri publikācija apskatīta 190 reizes, lejupielādēta 126 reizes.
- Alīnas Pūces dalība IMPETUS (<https://impetus4cs.eu/>) projekta vebinārā 2. aprīlī par sociālo iekļaušanu amatierzinātnē. Vebināra laikā Alīna piedalījās paneldiskusijā kā viena no dalībniecēm un dalījās pieredzē par Bibliotēkas īstenoto projektu.
- Alīna Pūces sniegtā intervija Vīnes tehnoloģiju universitātes doktorantei Anna Au, kas veic pētījumu par publisko veselību un publiskajām bibliotēkām. Annas pētījumā tiek iekļautas gadījuma izpētes par dažādiem projektiem un aktivitātēm bibliotēkās saistībā ar iesaisti zinātnes attīstībā, tai skaitā Valmieras bibliotēkas Vietvārdu talkas piemērs.
- Alīnas Pūces dalība projekta noslēguma vebinārā 30. septembrī, kur iesaistītās bibliotēkas pārrunāja īstenotās aktivitātes, izdarīja secinājumus un dalījās savā pieredzē.

Iesaiste DigLib projektā ar gadījuma izpēti (2025)

DigLib (<https://dig-lib.eu/>) ir Erasmus+ projekts ar misiju pārveidot publiskās bibliotēkas par dinamiskiem digitāliem centriem, iedvesmojot bibliotekārus kļūt par kopienas moderatoriem. Projektā tika izveidots digitāls apkopojums par 20 labās prakses piemēriem Eiropā saistībā ar digitālo prasmju apmācībām bibliotēkās. Viens no tiem ir arī Valmieras bibliotēkas digitālā atbalsta pakalpojums. Publikāciju var lasīt [šeit](#).

Tabula "Filiālbibliotēku projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms, EUR	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
No Strenčiem līdz UNESCO	Valmieras novada pašvaldība. iedzīvotāju iniciatīvas projektu finansējums	400	Strenču pilsētas bibliotēka. Populārzinātniski lasījumi par Gaujas plostnieku amata prasmēm;	Atbalstīts daļēji. Piešķirta puse no pieteiktās summas
Gaujas plostnieku stāsts. No Strenčiem līdz UNESCO	Vidzemes plānošanas reģions	2500	Strenču pilsētas bibliotēka. Ceļojošā izstāde, veltīta Gaujas plostnieku amata prasmēm un kultūrvēsturiskajai nozīmei.	Atbalstīts
ERASMUS+ LIBCHANGE Green libraries "Bibliotēkas maina pasauli" Slovēnija, Horvātija, Serbija, Latvija	Erasmus+	13 483	Strenču pilsētas bibliotēka, sadarbības partneris Jērcēnu pagasta bibliotēka. Pieredzes apmaiņas vizītes- Slovēnija, Horvātija, Serbija. Vides izglītības pasākumi pieaugušajiem; mobilitātes vizītes; vides izglītības e-rokasgrāmata bibliotēkām	Atbalstīts
ERASMUS+ LIBCHANGE Green libraries	Erasmus+	*292	Jērcēnu pagasta bibliotēka - sadarbības partneris. 2025.gada jūnijs informatīva plāksne Jērcēnmuižas parkā - Jaunjērcēnu parka dārgumi. (*finansējums Strenču bibliotēkas projekta ietvaros)	Atbalstīts
LNB notikuma cikla "Latviešu grāmatai 500"	LNB	-	Jērcēnu pagasta bibliotēka - sadarbības partneris. "Grāmatas gājputna ceļš. No Latvijas ornitoloģijas līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās". Ar priekšlasījumiem uzstāsies ornitologs, Latvijas ornitoloģijas vēstures pētnieks Ruslans Matrozis un izdevniecības ORBĪTA dibinātājs, literāts Artūrs Punte, Andris Klepers	Atbalstīts

Koši	Valmieras novada pašvaldība. Iedzīvotāju iniciatīvas projekts	300	Ipiķu pagasts bibliotēka. Iestādot hortenziju un klinšrozīšu krūmus, labiekārtot teritorijas zaļo zonu blakus bibliotēkas ēkai un netālu no ceļa, kas ved no Rūjienas uz Meizakilu (Igaunija) un kurš ved garām pierobežas pēdējai un lielākajai apdzīvotai vietai - Ipiķu ciemam.	Atbalstīts
NVO "Ķoņu kalna dzīves skola" projekts Kur dzīvo Brīnums? Naukšēnu bibliotēka - sadarbības partneris	Valmieras novada pašvaldības Kultūras projektu konkurss	800	Naukšēnu bibliotēka - sadarbības partneris. 2025.g.septembris-decembris Izveidota Lielā Grāmata, kas transformējas skatuvē: sākotnēji no grāmatas izkāpj neliela izrāde - pasaka (izmantojot lelles, dekorācijas, pirkstiņlelles, burtus u.c.), pēc tam grāmatā ir atveramas lapas, kurās atrodas tematiski nodarbību materiāli, pakārtojot izrādes tēmai, tad uzdevumus veikt iesaistās bērni. Materiāli izstrādāti pirmsskolas un sākumskolas bērniem, sadarbojoties bibliotēkarei un logopēdei, tēmām pielāgojamas arī radošas aktivitātes. Projekta laikā norises notikušas Naukšēnu bibliotēkā un skolā. Izveidotie materiāli izmantojami arī turpmāk citās iestādēs vai bērnu pasākumos, papildinot ar citu saturu.	Atbalstīts
Read Japan Project 2024	Tokyo Foundation, Nippon Foundation	Grāmatas saņemtas dāvinājuma formā, bez līdzfinansējuma	Rūjienas pilsētas bibliotēka. Bibliotēkas krājums papildināts ar 58 grāmatām angļu valodā par Japānu - kultūru, ģeogrāfiju, politiku, ekonomiku, vēsturi, daiļliteratūras grāmatas.	Atbalstīts, īstenots
J.Makoveičukas grāmatas "Viena dzimtas vēsture" izdošana	Valsts kultūrkapitāla fonds	3300	Rūjienas pilsētas bibliotēka. Projektā tika plānota grāmatas maketēšana, izdošana tipogrāfijā, pasākumu cikls grāmatas prezentācijai. Bibliotēka bija projekta izstrādātājs.	Neatbalstīts

“Burt Nieks. Viļņi: Manuskripta izstrāde” (sadarbībā ar biedrību “Burtnieku kultūrvidē”)	Valmieras novada pašvaldība	2590	Burtnieku pagasta bibliotēka - sadarbības partneris. Projekta mērķis- veicināt lasītprasmi un interesi par vēsturi, iepazīstot Latvijai nozīmīgu vietu – Burtniekus. Sadarbībā ar mākslinieci Anitu Jansoni-Zirnīti, apkopot vēsturiskos faktus, izveidot atbilstošas ilustrācijas, izstrādāt grāmatas "Burt nieks. Viļņi. Viegla ceļš kultūras vēsturē" manuskriptu. Grāmatas mērķauditorija- bērni, skolēni, jaunieši, vecāki. Projekta rezultātā izstrādāts manuskripts bagātīgi ilustrētai, uz vēsturiskiem faktiem un notikumiem balstītai grāmatai, kas ir saistoša gan bērniem, gan pieaugušajiem. Īstenošanas laiks- 10.01.2026.-10.12.2026.	Atbalstīts. Samazināta finansējuma summa. EUR 1840
"Teātris kustībā" (sadarbībā ar biedrību "Burtnieku seniori")	Valmieras novada fonds	1348	Burtnieku pagasta bibliotēka. Mērķis-saglabāt teātra spēlēšanas tradīcijas, aktivizēt pagasta seniorus. Iegādāties aprīkojumu jaunu izrāžu veidošanai Īstenošanas laiks- 12.01.2026.-31.10.2026.	Atbalstīts. Samazināta finansējuma summa. EUR 427
"Izzini pagātni, domā par nākotni" (sadarbībā ar biedrību "Burtnieku kultūrvidē")	Valmieras novada fonds	1190	Burtnieku pagasta bibliotēka. Novadpētnieka Anatolija Kindzuļa kino filmu digitalizācija. Īstenošanas laiks- 01.02.2025.-20.12.2025. (Netika realizēts. Filmas pēc izvērtēšanas un sistematizēšanas tiks nodotas Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvam)	Atbalstīts. Samazināta finansējuma summa. EUR 500.

IEDVESMAS BIBLIOTĒKA	LNB Atbalsta biedrība, Valmieras novada pašvaldība	10000 24691	Rencēnu pagasta 1.bibliotēka. Iedvesmas bibliotēka ir Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības ilgtermiņa projekts Latvijas publisko bibliotēku atbalstam. Biedrība vēlas iedrošināt bibliotēkas un pašvaldības pozitīvām pārmaiņām, atbalstīt skaistas idejas, palīdzēt bibliotēkām kļūt vēl mūsdienīgākām, pievilcīgākām un aicinošākām. Katra gadu Iedvesmas bibliotēkā piedalās 3–5 bibliotēkas, kas ar Biedrības ziedotāju finansiālu atbalstu un pašvaldību līdzdalību piedzīvo pozitīvas pārmaiņas un top par iedvesmojošām kultūrvietām. projekta īstenošanas laiks būs 2026. - 2027. gads	Atbalstīts
Nu visi 10 ir akurāt!	Valmieras novada pašvaldība. Iedzīvotāju iniciatīvas projekts	-	Ramatas pagasta bibliotēka - sadarbības partneris. Aktivitātes notiek Valmieras novada pašvaldības 2025. gada iedzīvotāju iniciatīvas projekta "Nu visi 10 ir akurāt!" ietvaros. Projekta organizators – iniciatīvas grupa "Vērsis var", projekta vadītāja Dace Liepa. Piedalās Ramatas pagasta bibliotēka un Ramatas stāstnieki	Atbalstīts
"Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna	Valmieras kultūras projekts	-	Ramatas pagasta bibliotēka - sadarbības partneris. Stāstnieku un skolēnu kopdarbs - bērnu veidota animācijas filma "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna" pēc projektu "1, 2, 3 – tie citi būs drīz..." un "4, 5, 6 – tie mums ar' nav sveši...", "7, 8, 9 – areče nu – te viņi!" savāktajiem stāstiem. Piedalās arī Ramatas pagasta bibliotēka un Ramatas stāstnieki ar saviem stāstiem.	Atbalstīts
"Ramatas spēku meklējot: otrais cēliens"	Valmieras novada pašvaldība	700	Ramatas pagasta bibliotēka. Veicināta izpratne par nemateriālā kultūras mantojuma nozīmību, tā integrēšana sabiedrībā. Zināšanas par vēstures un kultūras mantojuma izpēti metodoloģiju, tematisko aptvērumu, dokumentu digitalizēšanu, ierakstu sagatavošana publicēšanai, informācijas kārtošānu, izstāžu veidošanu un noformēšanu, kā arī performances prasmes, stāstot un aprakstot pieredzēto	Atbalstīts

Latvijas kultūras panorāma kino, grāmatās, uz skatuves	VKKF Vidzemes kultūras programma 2025	1800	Mazsalacas pilsētas bibliotēka. Aprīlis - novembris Projekta mērķis paaugstināt kultūras darbinieku, t.sk. arī vietējās kultūras kopienas kapacitāti, uzklusot kultūras profesionāļu - kritiķu vērtējumu un skatījumu uz daudzveidīgajām, godalgotajām Latvijas kultūras un mākslas norisēm 21.gadsimtā un tās izpausmēm.	Neatbalstīts
VIDEA III	Valmieras novada pašvaldība	400	Mazsalacas pilsētas bibliotēka. 02.08.2025. Projekta mērķis iepazīt dažādas mākslas terapijas un to radošās izpausmes, ar kuru palīdzību labāk iepazīt sevi un uzlabot savu emocionālo un garīgo veselību. Vietējai kopienai noorganizēta Sakrālās ģeometrijas (Dzīvības zieda mandalas zīmēšana) nodarbība meistarē E.Strāderes vadībā.	Atbalstīts
Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībina	Valmieras novada pašvaldība	—	Mazsalacas pilsētas bibliotēka -sadarbības partneris. Augusts - Oktobris Biedrība "Attīstības un inovāciju mācību centrs" sadarbībā ar Mazsalacas pilsētas bibliotēku, Mazsalacas un Ramatas stāstniekiem u.c. organizācijām aicināja skolēnus no 7 līdz 18 gadiem piedalīties radošajās - stāstnieku, scenāriju un mākslas darbnīcās, kuru mērķis bija izveidot animācijas filmu "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībina".	Atbalstīts
Nu visi 10 ir akurāt!	Valmieras novada pašvaldība	—	Mazsalacas pilsētas bibliotēka. Augusts - novembris Projektu cikla "1, 2, 3 – tie citi būs drīz...", "4, 5, 6 – tie mums ar' nav sveši..." turpinājums "7, 8, 9 – areče nu – te viņi!", kas norisinājās Ramatā, Vērsī un Ipiķos, noslēgums. Šajā projekta daļā dalībnieki, t.sk. Mazsalacas stāstnieku kopa, iepazīna un izpētīja vēsturi, dzimtas stāstus un novada teikas par savā apkaimē atrodamiem kultūrvēsturiskajiem objektiem, mājām, nozīmīgām personībām, dzimtām, kā arī ieguva praktiskas un teorētiskas zināšanas par skatuves runu, emocionālo inteliģenci, rokrakstiem u.tml.	Atbalstīts

Mākslas mini festivāls "Ražas svētki"	VKKF Vidzemes kultūras programma 2025	—	Mazsalacas pilsētas bibliotēka - sadarbības partneris. 18.09.2025. - 19.09.2025. 2023. gadā aizsāktā aizsāktā mini festivāla "Ražas svētki" turpinājums, kuru organizē biedrība "LAUKKU". Mini festivāls "Ražas svētki" piedāvāja kvalitatīvus un daudzveidīgus laikmetīgās mākslas notikumus, piemēram, "Pretpoli", "Sadejoties sevī", "Solo" u.c., iesaistot dažādu paaudžu iedzīvotājus laikmetīgās kultūras procesu iepazīšanā.	Atbalstīts

Projektu darbība un veiksmīgā sadarbība ar partneriem kopīgu iniciatīvu realizācijā pārskata periodā notikusi arī filiālbibliotēkās.

Strenču pilsētas bibliotēka aktīvi piedalās nacionālos un starptautiskos projektos, veicinot inovācijas, kultūras apmaiņu un profesionālo attīstību. Kā partnerbibliotēka tā ir iesaistīta projektā "Eiropas amatierzinātne", īstenojot savas aktivitātes. Strenču pilsētas bibliotēka ir iesaistījies Eiropas Kultūras fonda programmās "Next Library" un "CrAft", kā arī ERASMUS+ "LibChange" projektā, kura mērķis ir stiprināt bibliotēku lomu kopienās un veicināt starptautisku pieredzes apmaiņu. Ievērojamu Strenču bibliotēkas iniciatīvu atbalsta [Latvijas Valsts kapitāla fonds](#) — "No Strenčiem līdz UNESCO", kas izceļ vietējo kultūras mantojumu un stiprina saikni starp vietējo identitāti un starptautisko kultūras vidi. Strenču pilsēta nes gadsimtiem sena amata mantojumu, kas savulaik veidoja dzīves ritmu Latvijas laukos. Šī tradīcija – kokmateriālu plostošana – nesen ir saņēmusi vienu no augstākajiem kultūras apbalvojumiem: iekļaušanu UNESCO Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma reprezentatīvajā sarakstā.

Bibliotēkai ir būtiska loma Strenču mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Saglabājot vēsturiskas fotogrāfijas, dokumentus, kartes un personiskus stāstus, bibliotēka nodrošina, ka zināšanas par šo tradicionālo amatu paliek pieejamas nākamajām paaudzēm. Ar izstāžu, izglītojošu programmu, publisku lekciju un sadarbības ar skolām un kultūras iestādēm palīdzību bibliotēka pārveido arhivēto atmiņu dzīvā mantojumā. Strenču pilsētas bibliotēka veicina zaļo dzīvesveidu un videi draudzīgu praksi. Ilgtspējības tēmas ir integrētas radošajās darbnīcās un pasākumos, veicinot atbildīgu attieksmi pret dabu, vides apziņu un ilgtspējīgus ikdienas dzīves paradumus, atbalstot kopienas garīgo pilnveidošanos, izmantojot dabas resursus, un veicinot radošumu. "IMPROVISE GREEN! LIBRARIES AND ADULT LEARNING FOR SUSTAINABILITY" – jau trešā mobilitāte "LibChange" projektā, kura mērķis ir stiprināt bibliotēku lomu kopienās un veicināt starptautisku pieredzes apmaiņu. 2025. gada vasarā Strenču bibliotēka uzņēma projekta mobilitātes aktivitātes.

Mazsalacas pilsētas bibliotēka darbojas kā kopienas dzinējspēks, ne tikai patstāvīgi izstrādājot un realizējot inovatīvus projektus, bet arī sniedzot praktisko atbalstu vietējo iedzīvotāju iniciatīvu pieteikšanā un vadīšanā:

- Pārskata periodā iesniegti un sadarbībā ar citām iestādēm realizēti vairāki projekti, kuri nodrošinājuši arī bibliotēkas publicitāti un piesaistījuši jaunus apmeklētājus.
- Aprīlī sagatavots un iesniegts projekts "Latvijas kultūras panorāma kino, grāmatās, uz skatuves" Vidzemes kultūras programmā 2025, bet šis projekts diemžēl netika atbalstīts.
- Aprīlī praktiska palīdzība tika sniegta arī Mazsalacas stāstnieku kopai projekta "Stāsti attēlos un vārdos" un vietējai kopienai projekta "VIEDA III" sagatavošanā iesniegšanai Iedzīvotāju iniciatīvas projektu konkursam. Abi šie projekti tika atbalstīti un augustā realizēti, lai gan Mazsalacas stāstnieku kopa juridisku iemeslu dēļ vēlāk no piešķirtā finansējuma atteicās, projekts "Stāsti attēlos un vārdos" tika realizēts pateicoties pašu ieguldījumam un brīvprātīgajam darbam.
- Projekta "VIEDA III" ietvaros 2. augustā Sēļu muižā notika praktiskā nodarbība "Ieskats Sakrālajā ģeometrijā" meistarē E. Strāderes vadībā. Nodarbības sākumā dalībnieces ieguva teorētiskās zināšanas par sakrālo ģeometriju, bet nodarbības turpinājumā zīmēja Dzīvības zieda mandalu, pielietojot apgūtās teorētiskās zināšanas. Jānorāda, ka projekta "VIEDA" aktivitātes tika organizētas jau trešo gadu pateicoties bibliotēkas iniciatīvai, uzrunājot vietējo kopienu, palīdzot sagatavot projektu un pēc tam arī praktiski iesaistoties aktivitāšu organizēšanā.
- No augusta līdz oktobrim bijām sadarbības partneris projekta "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībina" aktivitātēs, kuras organizēja biedrība "Attīstības un inovācijas mācību centrs" un animatore Dace Liepa.
- Augustā bibliotēkā notika vairākas radošās darbnīcas, piemēram, *stāstnieku darbnīcā* tikās Mazsalacas stāstnieku kopas dalībnieki un bērni, kuri klausījās reālus un amizantus stāstus par mājdzīvniekiem, pēc kuriem *scenāriju darbnīcā* bērni veidoja animācijas

filmiņas sižetu, bet *mākslas darbnīcā* strādāja pie animācijas filmiņas tēliem un vizuālā fona.

- Oktobrī bibliotēkas telpās notika studijas "Uga Records" izbraukuma skaņu ieraksts bērnu un jauniešu veidotajai animācijas filmai "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna", kurā Mazsalacas stāstnieku kopas dalībnieces ierunāja animācijas filmas tekstu Mazsalacas "mēlē".
- Oktobra beigās bibliotēkā ļoti apmeklēta bija bērnu un jauniešu veidotās animācijas filmas "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna" pirmizrāde bibliotēkā, sižetu par to radīja arī 31. oktobra ReTV raidījumā "Tikšanās vieta. Valmieras novads" – stāsti par cilvēkiem, idejām un notikumiem, kas iedvesmo. Vairāk par šo skatīt sadaļā *Publicitāte*. Pēc pirmizrādes filma ievietota YouTube platformā, lai būtu pieejama ikvienam interesentam.
- No augusta līdz novembrim bibliotēka un Mazsalacas stāstnieku kopa iesaistījās Iedzīvotāju iniciatīvas projekta "Nu visi 10 ir akurāt!" aktivitātēs, kuras organizēja biedrība "Attīstības un inovāciju mācību centrs" un animatore Dace Liepa. Projektu cikls aizsākās 2023. gada janvārī Ramatas pagasta bibliotēkā, kad 1. tikšanās dalībniekus Mazsalacas stāstnieku kopa iedvesmoja iesaistīties stāstnieku kustībā. Šī projekta noslēguma cikla ietvaros septembrī bibliotēkā bija iespēja noklausīties sertificēto Genos emocionālās inteliģences praktiķes, transpersonālās psiholoģijas konsultantes *Laumas Celmas lekciju par emocionālo inteliģenci*. Klātesošie uzzināja, kā atrast zelta vidusceļu cilvēku savstarpējās attiecībās un par empātiju, kas ļauj novērtēt un saprast, kā otrs cilvēks jūtas noteiktās situācijās, kā arī ar lielu aizrautību piedalījās praktiskos uzdevumos, piemēram, izstāsti garu pasaku septiņos teikumos, kuri sastāv no septiņiem vārdiem un izstāsti par sevi vienā minūtē u.tml.
- Oktobrī bibliotēkā notika nodarbība "Rokrakstu mednieki", kas tapa sadarbībā ar Latvijas Nacionālo rakstniecības un mūzikas muzeju, un to vadīja lektore Vizma Virse. Apmeklētājiem tikšanās laikā tika dota iespēja iepazīt rakstnieku rokrakstus un, balstoties uz saviem novērojumiem un grafoloģijas speciālistu atziņām, izveidot rokrakstu autoru personības portretus. Projekta ietvaros divu gadu laikā iepazīta un izpētīta vēsture, dzimtas stāsti un novada teikas par savā apkaimē atrodamiem kultūrvēsturiskajiem objektiem, mājām, nozīmīgām personībām, dzimtām, un savāktas daudz senās fotogrāfijas un stāsti, kas apkopoti mājaslapā: <https://123tiecitibusdriz.mozellosite.com/> Projekta ietvaros stāstniekiem noorganizētas vairākas izglītojošas tikšanās ar iedvesmojošiem cilvēkiem, savas jomas profesionāļiem, piemēram, stāstnieci Māru Mellēnu, Valmieras bibliotēkas bibliotekāri, novadpētnieci un stāstnieci Agitu Lapsu, vēsturnieci Lieni Rokpelni, Vidzemes stāstnieku kopas dalībnieci Sandu Salmiņu, Latgales stāstnieci Vilhelmīni Jakimovu, dziesminieci Antru Piekalnīti, Latvijas Nacionālā rakstniecības un mūzikas muzeja speciālisti Vizmu Virsi u.c.
- Otro gadu bibliotēka bija sadarbības partneris projektā mākslas mini festivāls "Ražas svētki", kuru organizēja biedrība LAUKKU. Šī projekta ietvaros mazsalacieši varēja izbaudīt dažādus laikmetīgās mākslas notikumus bibliotēkā un tās ārtelpā. Šī gada festivāla māksliniekus pārstāvēja Latvijas iCoDaCo kolektīvs, kurš ir viens no nozīmīgākajiem kultūras sadarbības projektiem Eiropas Savienības programmā "Radošā Eiropa" 2021.–2027. gadam. Festivāla pirmajā dienā apmeklētāji noklausījās Agneses Krivades dzejas lasījumus un piedalījās dzejas rakstīšanas meistarklase "*Dzeja ir prāta deja*", kā arī noskatījās izrādes "*Pretpoli*" fragmentus un pēc priekšnesuma sarunājās ar māksliniekiem Sabīni Neilandi un Aigaru Larionovu. Festivāla otrajā dienā apmeklētāji piedalījās *Līgas Ūbeles kustību darbnīcā "Sadejoties sevī"*, kurā izkustināja ne tikai visu ķermeni, bet arī domas, sapņus un emocijas, kas dzīvo mūsos un ir daļa no mūsu veseluma, pēc kuras noskatījās *Agates Bankavas topošās darbizrādes "Solo"* fragmentus, iesaistījās izrādē un sniedza māksliniecei atgriezenisko saiti par to, ko katrs ir jutis un saredzējis viņas dejas priekšnesumā. Festivālu noslēdza Intas Balodes vadītā diskusija "*Laikmetīgā*

māksla un ikdienas rutīna", kurā aktīvi iesaistījās ne tikai mākslinieki, bet arī apmeklētāji meklējot atbildi uz to, kā "pareizi" uztvert laikmetīgo mākslu un "nolasīt" tās vēstījumu."

Vides ilgtspēju akcentēja *Jērcēnu pagasta bibliotēka*, kas projekta "ERASMUS+ LIBCHANGE Green libraries" ietvaros piesaistīja finansējumu informatīva stenda izveidei muižas parkā. Šāda bibliotēku iesaiste pierāda, ka tās ir kļuvušas par dinamiskiem kultūras un izglītības centriem, kas spēj piesaistīt papildu finansējumu novada attīstībai un veicināt iedzīvotāju piederības sajūtu savai dzīvesvietai.

Naukšēnu pagasta bibliotēka kā sadarbības partneris iesaistījās Valmieras novada pašvaldības Kultūras projektu konkursa ar NVO "Koņu kalna dzīves skola" projektu "Kur dzīvo Brīnums?", kura ietvaros tika izveidota inovatīva, skatuvē transformējama "Lielā Grāmata". Sadarbībā ar logopēdi izstrādātie interaktīvie materiāli un leļļu teātra elementi ļauj bērniem ne tikai vērot pasaku izrādes, bet arī aktīvi līdzdarboties tematiskās nodarbībās, stiprinot bibliotēkas lomu izglītojošu un radošu norišu nodrošināšanā.

Sedas pilsētas bibliotēkas 2024. gadā realizētais Latvijas Muzeju biedrības un British Council pārstāvniecības Latvijā finansētais projekts Sedas kopienai "Kaimiņš.Pagalms.Vēsture" pārskata gadā guvis valsts mēroga atzinību un pārskata periodā tika prezentēts kā labās prakses piemērs kopienu iesaistē un starp institūciju sadarbībā, uzsverot bibliotēkas lomu vietējās identitātes un piederības sajūtas stiprināšanā, sadarbības iespējas starp kopienām un izglītības iestādēm, lai veidotu saliedētu vidi jauniešiem un stiprinātu viņu piederības sajūtu sabiedrībai.

Pārskata periodā filiālbibliotēkas aktīvi iedrošināja un atbalstīja iedzīvotāju iniciatīvas dalībai iedzīvotāju iniciatīvu projektos vietējās dzīves telpas uzlabošanai, sniedzot būtisku atbalstu iedzīvotājiem pieteikumu sagatavošanā un ideju ģenerēšanā. *Ipiķu pagasta bibliotēkas* vadītāja pārskata periodā iniciēja neformālās grupas "Ipiķieši" izveidi, piesaistot pašvaldības projektu konkursa finansējumu ciema labiekārtošanai. Kopīgā talkā iedzīvotāji ne tikai apguva praktiskas iemaņas hortenziju kopšanā un ainavas plānošanā, bet arī stiprināja vietējās kopienas saites un piederības sajūtu. Projekta rezultātā ir uzlabota Ipiķu vide un radīta platforma turpmākām iedzīvotāju iniciatīvām. Bibliotēka rīkojās ka aktīvs kopienas centrs, kas iedvesmo cilvēkus pašiem uzlabot savu dzīves telpu, kā arī realizēja neformālas izglītības uzdevumus, jo iedzīvotāji ieguva specifiskās zināšanas botānikā un ainavu arhitektūrā.

Atsaucoties uz iedzīvotāju vajadzībām, *Vecates pagasta bibliotēka* atbalstīja projektu pieteikuma sagatavošanu bērnu rotaļu laukuma atjaunošanai, kura apspriešanā tika fiksēta augsta sabiedrības aktivitāte. Lai gan šajā kārtā projekts finansējumu neguva, gūtā pieredze un iedzīvotāju atbalsts ir pamats atkārtotai pieteikuma iesniegšanai nākamajā konkursā.

10. Publicitāte

- **Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem**

Valmieras Integrētā bibliotēka apvieno Valmieras bibliotēku un Vidzemes Augstskolas bibliotēku. Visu paaudžu valmieriešiem, studentiem un akadēmiskajam personālam tiek piedāvāts plašs pakalpojumu klāsts šodienas vajadzībām atbilstošās telpās ar labu informācijas tehnoloģiju nodrošinājumu. Bibliotēka ir zināšanu centrs un sabiedrības tikšanās vieta. Valmieras bibliotēkai ir 31 filiāle un liela daļa no ārējās komunikācijas ir vienota un centralizēta.

Nozīmīgu ieguldījumu Bibliotēkas popularizēšanā dod pozitīvā sadarbība ar Valmieras novada pašvaldības Zīmolvedības un sabiedrisko attiecību nodaļu, laikrakstu "Liesma" un Valmieras novada pašvaldības informatīvo izdevumu, Vidzemes televīziju "ReTV", biedrību "Valmieras Attīstības aģentūra", labdarības organizāciju "Valmieras novada fonds", Valmieras muzeju, Valmieras zonālo valsts arhīvu un citām organizācijām.

Pārskata periodā Bibliotēka turpināja publicitātes darbu, aktīvi darbojoties gan pie Valmieras bibliotēkas tēla veidošanas un norišu popularizēšanas, gan filiālbibliotēku aktuālās publicitātes nodrošināšanas.

Pārskata periodā atrisināta iepriekšējā periodā izvirzītā problēma – tehniskais nodrošinājums. Bibliotēkai iegādāta jauna fotokamera, kas palīdz veidot kvalitatīvu vizuālo saturu un nodrošina ērtu darbu Bibliotēkas darbiniecei, kura veic publicitātes pienākumus.

Bibliotēkas tīmekļa vietne

Tīmekļa vietne noteikts kā primārais informācijas avots gan Valmieras bibliotēkai, gan filiālbibliotēkām. Valmieras Integrētās bibliotēkas aktualitātes, pakalpojumi un informācija ir svarīgākā tīmekļa vietnes daļa, taču katrai filiālbibliotēkai un izglītības iestāžu bibliotēkai ir pieejama sava lapa, kuru tā var pielāgot atbilstoši savām vajadzībām. Tīmekļa vietnē pieejamais norišu kalendārs atspoguļo gan Valmieras bibliotēkas, gan filiālbibliotēku plānotos pasākumus. Bibliotēkas iegūst augstāku virtuālā apmeklējumu skaitu, ja savu lapu regulāri atjauno un papildina ar aktualitātēm. Informācijas ievietošanu veic Valmieras bibliotēkas darbinieks. Bibliotēkas tīmekļa vietnē filiālbibliotēku lapām pārskata periodā bijuši vidēji 506 skatījumi.

Nozīmīga tīmekļa vietnes sadaļa ir novadpētniecības lapa jeb platforma, kurā tiek publicēti digitalizētie novadpētniecības materiāli.

Bibliotēkas tīmekļa vietne 2025. gadā skatīta 189 319 reizes. Skatījumu skaits ir palielinājies par 0,4%. Svarīgākā informācija, kas tiek meklēta tīmekļa vietnē ir e-katalogs, novada publisko bibliotēku lapas, pakalpojumu sadaļa, norises, kontakti un darba laiki. Arī novadpētniecības lapa turpina būt viena no svarīgākajām sadaļām tīmekļa vietnē.

Pārskata periodā Pieaugušo apkalpošanas nodaļā darbu uzsāka Andris Kovaļevskis, kura iepriekšējā darba pieredze saistāma ar informācijas un tehnoloģiju nozari. Kopā ar Andri uzsākts darbs pie Bibliotēkas tīmekļa vietnes SEO analīzes. Iesākta tīmekļa vietnes rediģēšana, lai labāk pielāgotos izdarītajiem secinājumiem un informācija par Bibliotēku būtu vieglāk atrodamā tīmeklī.

Visbiežāk apmeklētās lapas Bibliotēkas vietnē:

1. /novada-bibliotekas/pasvaldibas-publiskas-bibliotekas/ (7017 skatījumi)
2. /pakalpojumi/e-resursi/e-katalogs/ (6794 skatījumi)
3. /novada-bibliotekas/ (4870 skatījumi)
4. /par-mums/darba-laiki/ (4760 skatījumi)
5. /par-mums/kontakti/ (4212 skatījumi)
6. /pakalpojumi/e-resursi/ (4190 skatījumi)
7. /pakalpojumi/ (4166 skatījumi)
8. /notikumi/ (3866 skatījumi)
9. /lv/novadpetnieciba/ (2795 skatījumi)
10. /pakalpojumi/jaunakas-gramatas/ (2299 skatījumi)

Visbiežāk apmeklētās lapas novadpētniecības sadaļā:

1. /lv/novadpetnieciba/valmieras-novada-laikraksti (1033 skatījumi)
2. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/burtnieku-novads/burtnieku-draudzes-vizitacijas-gramatu-noraksti/ (351 skatījumi)
3. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/burtnieku-novads/bernhards-zarins-un-vina-grupas-pedeja-kauja-1949-gada-30-aprili/ (349 skatījumi)
4. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/ (339 skatījumi)
5. /lv/novadpetnieciba/dzimtu-petnieciba/ (292 skatījumi)
6. /lv/novadpetnieciba/novadnieki/ (245 skatījumi)
7. /lv/novadpetnieciba/valmiera/ (219 skatījumi)
8. /lv/novadpetnieciba/novadnieki/literati/ (215 skatījumi)

9. /lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/rujienas-novads/pirmie-desmit-gadi-kolhoza-alfreda-razumeja-atminas-par-kolektivizācijas-pirmsakumiem-jeru-pagasta/ (215 skatījumi)

Tematiem un šķirklēm Bibliotēkas mājaslapas novadpētniecības platformā pavisam kopā 19 187 skatījumi. Skatījumu skaits ir palielinājies par 9%. Bibliotēkas novadpētniecības darba popularizēšanai pārskata periodā vietnē Facebook sāka novadpētniecības tematikai veltīta rubrika, vidēji reizi nedēļā publicējot interesantus stāstus par novada vēstures notikumiem vai personībām. Ierakstiem pievienota saite uz attiecīgo novadpētniecības sadaļu Bibliotēkas mājaslapā.

Joprojām lielākā daļa apmeklētāju tīmekļa vietni atrod, izmantojot interneta meklētājus (visvairāk Google.com) – 54 tūkstoši.

Visvairāk meklētā informācija tīmekļa vietnē ir par e-katalogu, e-grāmatām, e-resursiem, reģistrēšanos, informāciju par novadu, jaunākajām grāmatām. No aktualitātēm vispieprasītākās ziņas bijušas par izsludinātajām vakancēm Bibliotēkā, notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" pasākuma "CAURI TUMSAI AR GRĀMATU" norisēm Bibliotēkā, kā arī informācija par Bērnu apkalpošanas nodaļas lasīšanas veicināšanas aktivitātēm. Jāatzīmē, ka pieprasīta bijusi arī ziņa par pieaugušo lasīšanas veicināšanas pasākumu "Lasu, tā tad esmu", kuru ar savu klātbūtni pagodināja slovēņu rakstnieks, grāmatas "Lasu, tā tad esmu" autors Miha Kovāčs.

Google vizītkarte – Valmieras Integrētā bibliotēka

Google meklētājā, rezultātu sarakstā, ir iespēja redzēt nelielus iestāžu profilus. Šāds profils ir arī Valmieras Integrētajai bibliotēkai. Pārskata periodā aktīvi pievērsta uzmanība Google vizītkartes informācijas aktualizēšanai, pievienoti gaidāmie pasākumi. Regulāri tiek aktualizēta informācija par darba laikiem, pakalpojumiem. Ir pieejami dati par pārskata perioda pēdējiem četriem mēnešiem, šajā laika posmā mijiedarbību skaits no Bibliotēkas Google profila palielinājies par 26,2%.

Valmieras Integrētās bibliotēkas sociālo mediju populārākais saturs:

- aicinājums uz Ingas Sprinģes grāmatas "KARSTI" atvēršanas svētkiem (Bibliotēka kā līdzautors);
- atskats uz Grāmatu kluba Valmierā Lasīšanas svētkiem Valmiermuižā (dzejnieces Ingas Pizānes un kustības #Laikslasīt ieraksti, Bibliotēka kā līdzautors);
- atskats uz Valmieras Integrētās bibliotēkas 18 gadu jubilejas svinībām;
- atskats uz Stāstnieku konkursa "Teci, teci, valodiņa" Valmieras novada finālu;
- informācija par Valmieras novada kolekcijas atklāšanu Digitālajā bibliotēkā un foto atskats uz Digitālā kultūras mantojuma dienas norisi Bibliotēkā;
- notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros "CAURI TUMSAI AR GRĀMATU" pasākumiem Bibliotēkā;
- informācija par vakancēm Bibliotēkā;
- novadpētniecības rubrikas ieraksts par motosporta sacensībām Bērzinē.

Populārākais saturs ir ieraksti, storiņi vai rullīši ar fotogrāfijām un video materiāliem. Īpaši liels skatījumu skaits ir tiem storiņiem, kuros pieminēti (*tag*) saistītie sadarbības partneri, piemēram, Valmieras novada pašvaldība. Jānorāda, ka šajā ziņā ar pašvaldību ir veiksmīga sadarbība un Bibliotēka publicitātes ziņā saņem šobrīd svarīgāko atbalstu.

Krājuma popularizēšanai Bibliotēkas sociālajos medijos tiek regulāri publicēta dažāda veida informācija gan par jaunākajām grāmatām, gan par tādām grāmatām vai grāmatu sērijām, kas aktuālas sabiedrībā (piemēram, gadījumos, kad kādam romānam gaidāma ekranizācija vai ilgi gaidīts sērijas turpinājums).

Savukārt 3td e-GRĀMATU bibliotēkas krājuma popularizēšanai tiek publicēti vizuāli ar tām e-GRĀMATU bibliotēkā pieejamajām grāmatām, kuras Bibliotēkā ir populāras un pieprasītas, vai tādas, kurām ir gara rinda uz drukāto eksemplāru.

Tabula "Valmieras Integrētā bibliotēka – Sociālo mediju saturvienību skaits"

	Saturvienību skaits
	2025
Facebook	726*
Instagram	781
YouTube	27
X	0

*publicētie stāsti (*stories*) Instagram sociālajā medijā dublējas arī Facebook, tāpēc faktiski Facebook saturvienību skaits ir lielāks.

Facebook – Valmieras Integrētā bibliotēka

Valmieras Integrētās bibliotēkas Facebook lapa turpina attīstīties un kļūt par vienu no galvenajiem komunikācijas rīkiem gan ar bibliotēkas esošajiem klientiem, gan arī, lai uzrunātu tos, kas tādi vēl nav. Lapai ir 2329 sekotāju, kas ir par 247 vairāk nekā iepriekšējā pārskata periodā.

Informācija, kas iegūst visplašāko auditoriju:

1. ieraksti, kas veltīti Bibliotēkas darbiniekiem (Valmieras Integrētās bibliotēkas 18 gadu jubilejas svinību atskats),
2. darba vakances – aicinājumi pievienoties Valmieras Integrētās bibliotēkas kolektīvam (publicēts 25.jūn.),
3. novadpētniecībai veltītas saturvienības (piemēram, Valmieras novada kolekcijas atklāšana Digitālajā bibliotēkā)
4. pasākumu atspoguļojumi ar fotogalerijām, kurās dalībnieki var ieraudzīt sevi (piemēram, notikumu cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros "CAURI TUMSAI AR GRĀMATU" pasākumu atskats bibliotēkā, publicēts 10.nov., un stāstnieku konkurss "Teci, teci, valodiņa", publicēts 20.nov.),
5. bērnu lasītveicināšanas mācību programmas, (Valmieras Pārgaujas sākumskolas viesošānās bibliotēkā (publicēts 10.okt).

Savukārt ieraksti, kas sasniedz nedaudz mazāku auditoriju, ir par metodiskajām dienām, par darba laika izmaiņām, par jaunākajām grāmatām un video rullīši vai foto ar dažādām zibakcijām (piemēram Dažādo kurpju diena, Klaunu diena utt.).

Auditorija, kura visvairāk seko bibliotēkas informācijai Facebook, ir sievietes no 35 līdz 44 gadiem (30,5 % no visiem sekotājiem), tad sievietes no 45 līdz 54 gadiem (19,3 %) un no 25 līdz 34 gadiem (13 %). Tikai 12,2 % no visiem sekotājiem ir vīrieši un ļoti neliela ir jauniešu auditorija – 1,7 % sieviešu un 0,5 % vīriešu no 18 līdz 24 gadiem.

Instagram – Valmieras Integrētā bibliotēka

Bibliotēkas Instagram konts iepriekšējos gados bijis ļoti daudz izmantots tieši bērnu un jauniešu auditorijai, taču, secinot, ka šī konta sekotāju loks ir līdzīgs Facebook auditorijai, sociālā medija saturā aizvien vairāk tiek ievietota informācija un fotogalerijas arī pieaugušo auditorijai.

Pārskata periodā palielinājies to ierakstu skaits, kuriem Bibliotēka pievienota kā līdzautors (*collaborator*). Šādi ieraksti pārskata periodā nopelnījuši vislielāko skatījumu un parādījuši Bibliotēku lielākai auditorijai ārpus Bibliotēkas sekotāju loka (piemēram, aicinājums uz Ingas Sprinģes grāmatas "KARSTI" atvēršanas svētkiem vietnē Instagram sasniedzis 67 553 skatījumus). Plānots turpināt šādu praksi kā iespēju paplašināt auditoriju.

Visskatītākie ieraksti vietnē Instagram pārskata periodā bijuši par notikumiem, kuros minēti vai piedalījušies bērni (Stāstnieku festivāls, "Dzejas restorāns"), ieraksti, kuros priekšplānā Bibliotēkas darbinieki (VB vecākās bibliotekāres Kristas Abatnieces-Barbinas iegūtais maģistra grāds), tikšanās ar pasaules mēroga personībām (paraolimpietis Rihards Snikus un viņa dokumentālās filmas prezentācija, kā arī pieaugušo lasītveicināšanas pasākumi (Lasīšanas svētki Valmiermuižā,

"Lasu, tātad esmu". Savukārt mazāk populārs bijis saturs ar dažādiem informatīviem ierakstiem (metodisko dienu paziņojumi un darba laika izmaiņas).

Auditorija, kura visvairāk seko bibliotēkas informācijai Instagram, ir sievietes no 35 līdz 44 gadiem (34,4 %), tad sievietes no 25 līdz 34 gadiem (16,2 %) un no 45 līdz 54 gadiem (16,5 %). No visiem sekotājiem 14,4 % ir vīrieši, savukārt jauniešu auditorija – 4,8 % sieviešu un 0,7 % vīriešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem.

X (iepriekš – Twitter) – Valmieras Integrētā bibliotēka

Pārskata periodā Bibliotēka nav izmantojusi savu X kontu. Šo sociālo mediju Bibliotēka jau iepriekšējos gados arvien mazāk izmantojusi, šobrīd tajā netiek ievietota informācija.

Youtube – Valmieras Integrētā bibliotēka

Pārskata periodā publicēto saturvienību skaits galvenokārt dublēts no Facebook un Instagram video rullīšiem.

Pateicoties sadarbībai ar televīziju "ReTV", raidījumā "Tikšanās vieta. Valmieras novads" bieži veidoti sižeti par pasākumiem Valmieras Integrētajā bibliotēkā vai filiālbibliotēkās. Šie sižeti augšuplādēti arī Bibliotēkas Youtube kontā.

Paralēli sociālajiem medijiem aktīvi izmantota e-pasta komunikācija. Informējot par gaidāmajiem pasākumiem, aktīvi sūtīti e-pasti gan filiālbibliotēkām, skolu bibliotēkām, Vidzemes Augstskolas Komunikācijas nodaļai ar lūgumu pārsūtīt ziņu studentu un mācībspēku e-pasta sarakstos, gan arī tematiski iesaistītajām organizācijām (piemēram, par tikšanos ar paraolimpieti Rihardu Snikus tika izsūtīti e-pasti Vidzemes zirgaudzētavām, jāšanas sporta skolām un Valmieras Sporta skolai, kurā ir jāšanas sporta izglītības programma).

Pārskata periodā turpinās mērķtiecīgs plānošanas darbs Bibliotēkas norišu un pakalpojumu publicitātei. Izveidotais sociālo mediju grafiks palīdz regulāri plānot satura publicēšanu. Tas ļoti palīdz arī satura izvērtēšanai. Reizi pusgadā Bibliotēkas darbiniece veic sociālo mediju satura analīzi, pēc tās rezultātiem tiek izvirzīti komunikācijas mērķi nākamajam pusgamam.

Pētījums par Bibliotēkas komunikāciju

2025. gada sākumā Valmieras bibliotēkas vecākā bibliotekāre Krista Abatniece-Barbina Latvijas Universitātes Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultātes maģistra darba ietvaros veica [pētījumu "Valmieras Integrētās bibliotēkas ārējo komunikācijas rīku efektivitātes un satura analīze"](#). Pētījuma mērķis bija izpētīt Valmieras Integrētās bibliotēkas (VIB) ārējās komunikācijas efektivitāti un veikt satura analīzi, izmantojot kontentanalīzi, fokusgrupas diskusiju un aptauju.

Kontentanalīze veikta VIB sociālo mediju kontiem, tīmekļa vietnei, laikrakstam "Liesma" un Valmieras novada informatīvajam izdevumam. Ar kontentanalīzes palīdzību noskaidrotas galvenās tēmas, kas cirkulē bibliotēkas ārējās komunikācijas rīkos un noteikta sociālo mediju efektivitāte.

Fokusgrupas diskusijā piedalījās pieci VIB darbinieki, kuri ir saistīti ar ārējo komunikāciju un ir no dažādām bibliotēkas nodaļām un administrācijas. Diskusija palīdzēja uzzināt bibliotēkas darbinieku/ekspertu viedokli par bibliotēkas ārējo komunikāciju. Noskaidrots bibliotēkas viedoklis par Valmieras novada vizuālo identitāti un pārrunāta ārējās komunikācijas rīku lomu bibliotēkā. Eksperti dalījušies, ar kādām grūtībām saskaras, vadot komunikācijas procesus, un ko būtu nepieciešams uzlabot.

Savukārt aptaujā veikta VIB lietotāju un nelietotāju anketēšana ar mērķi noskaidrot, kādiem ārējās komunikācijas rīkiem VIB lietotāji dod priekšroku, kāda ir viņu apmierinātība ar ārējās komunikācijas rīku darbību un uz kādām darbībām ārējā komunikācija pamudinājusi lietotājus.

Maģistra darbā izpētīts ārējās komunikācijas rīku saturs, noteiktas galvenās satura tēmas, uzzināts ekspertu un lietotāju viedoklis par bibliotēkas ārējo komunikāciju. Noskaidrota lietotāju apmierinātība ar ārējās komunikācijas rīku pašreizējo darbību, bibliotēkas sociālo mediju komunikācija atzīta par efektīvu.

Pētījumā secināts, ka VIB ārējās komunikācijas rīki sakrīt ar lietotāju izvēlētajiem informācijas avotiem, iesakot Bibliotēkai aktīvi un mērķtiecīgi darboties jau esošajos komunikācijas kanālos, nemeklējot jaunus.

Ņemot vērā sociālo mediju iesaistes līmeni, secināts, ka VIB ārējā komunikācija ir efektīva, taču, lai pārliecinātos par komunikācijas efektivitāti, Bibliotēkai nepieciešams nospraust ārējo komunikācijas kanālu mērķus.

Tika secināts, ka lielāks ierakstu skaits sociālajos medijos nepadara tos sabiedrībai vairāk redzamus, efekts esot tieši pretējs. Jo vairāk tiek publicēts, jo vairāk lietotāju iesaistes līmenis krītas, aicinot Bibliotēku vairāk koncentrēties uz kvalitāti nevis kvantitāti, jo saturvienību kvantitāte negatīvi ietekmējot lietotāju iesaistes līmeni.

Populārākie un biežāk izmantotie Bibliotēkas ārējās komunikācijas rīki ir iepriekšminētā tīmekļa vietne un sociālie mediji. Visaktīvāk bibliotēka ar lietotājiem komunicē Facebook platformā. Taču aptaujā liels pārsvars respondentu norādīja, ka informāciju iegūst bibliotēkā uz vietas, piemēram, no afišām. Bibliotēka aicināta pārliecināties, ka afišas un paziņojumi satur visu nepieciešamo informāciju, kas var ieinteresēt apmeklētāju. Tāpat arī jāpārliecinās, ka bibliotekāri ir informēti par bibliotēkā notiekošo un jautājumu gadījumā spēj uz tiem atbildēt.

Filiālbibliotēkas

Filiālbibliotēkās darbs ar bibliotēkas tēla veidošanu paredz lokālas aktivitātes, kuras galvenokārt paredz individuālu darbu, vēlmju un vajadzību uzklaušanās un to apmierināšanu iespēju robežās.

Ārējā publicitāte filiālbibliotēkām tiek realizēta caur šādiem informācijas kanāliem:

- Valmieras Integrētās bibliotēkas tīmekļa vietne www.biblioteka.valmiera.lv
- Filiālbibliotēkas sociālo mediju konts (ja tāds ir)
- Novada apvienības Facebook konts
- Ikmēneša Valmieras novada pašvaldības drukātais izdevums
- Laikraksts "Liesma"
- www.kulturaskarte.lv
- Drukātā veidā pilsētas vai pagasta centra vidē (informatīvie stendi, ziņojumu dēļi u.c.)

Filiālbibliotēku virtuālā apmeklējuma statistiku joprojām ietekmē tas, ka vairākām bibliotēkām nav sava konta sociālajos medijos. Dažām bibliotēkām ir apvienoti Facebook konti (piemēram, Bērzaines pagasta bibliotēkai ar Bērzaines Tautas namu un Sēļu pagasta bibliotēkai ar Sēļu muižu), tomēr bibliotēkas, kam nav neviena konta sociālajos medijos un kas publicēja informāciju par pasākumiem novada apvienību kontos, bieži nevarēja izgūt skatījumu un ierakstu dalīšanās statistiku. Visas filiālbibliotēkas, kam joprojām nav neviena sociālo mediju konta īpaši uzsvēra šādu kontu izveides nepieciešamību.

Tās filiālbibliotēkas, kurām nav savu kontu sociālajos medijos, informāciju izplata vietējo kopienu un domubiedru grupās, piemēram, *Kocēnu pagasta Rubenes bibliotēka* aktualitātes publicē arī Facebook kontā "Rubenes ciema iedzīvotājiem".

Piedaloties rakstu konkursā "Bibliotēka muižā", 2025. gadā *Jērcēnu pagasta bibliotēka* veiksmīgi izmantojusi bibliotēkas atrašanās vietu – Jērcēnmuižas ēku – gan bibliotēkas, gan pagasta popularizēšanai. Tāpat jāatzīmē arī apjomīgais ornitoloģijas un literatūras pasākums "Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās", kas norisinājās šajā bibliotēkā.

Bibliotēkas atrašanās vietu publicitātes nodrošināšanā veiksmīgi izmanto arī *Sēļu pagasta bibliotēka*, informāciju par pasākumiem un aktualitātēm publicējot ne tikai bibliotēkas, bet arī Sēļu muižas Facebook profilā.

Lodes pagasta bibliotēkā aktīva darbība bibliotēkas Facebook kontā sekmējusi bibliotēkas apmeklētības pieaugumu, jo daļa apmeklētāju par pasākumiem uzzinājuši tieši tiešsaistē. Tāds pats novērojums arī *Naukšēnu pagasta bibliotēkai* – pārskata gads ir pirmais pilnais gads, kad regulāri ievietota informācija par bibliotēkas jaunumiem, izmaiņām, pasākumiem bibliotēkas kontā, no tā visbiežāk arī redzama atgriezeniskā saite – skatījumos, pasākumu apmeklējumos, komentāros

klātienē un krietni augušo skatījumu skaitu. Līdzīgs secinājums arī *Valmieras pagasta bibliotēkai*, norādot, ka sociālo mediju administrēšana sniedz iespēju sasniegt lielāku lasītāju auditoriju un stiprina iestādes atpazīstamību, lasītājam ir kļuvis vieglāk orientēties gan bibliotēkas darba laiku izmaiņās, gan bibliotēkas piedāvātajos pakalpojumos.

Liels devums filiālbibliotēku popularizēšanā ir līdzdarbošanās dažādos vietējos pasākumos un projektos. Bibliotēkas sadarbojas ar skolām, pašvaldību, biedrībām un vietējiem uzņēmējiem, popularizējot lasītprasmi, novadpētniecību un kultūras vērtības. Piemēram, *Brenguļu pagasta bibliotēka* aktīvi iesaistās apvienības un novada sabiedriskajā dzīvē, piedaloties pasākumos, izstādēs un kultūras iniciatīvās.

Par veiksmīgiem Bibliotēkas un filiālbibliotēku popularizējošiem aspektiem var norādīt mediju uzmanību bibliotēku darbiniekiem, piemēram, *Vecates pagasta bibliotēkas* vadītājas intervija laikrakstā "Liesma" vai *Ramatas pagasta bibliotēka* kā Igaunijas un Latvijas prezidentu tikšanās vieta, kas atspoguļota ReTV sižetā.

Citi mediji bijis veiksmīgs popularizējošs aspekts arī Bibliotēkai. Televīzijā atspoguļoti vairāki norišu un pasākumu atskati. Jānorāda arī uz citiem kanāliem – Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas vadītājs Ričards Edijs Štībe regulāri veidojis aizraujošus bērnu grāmatu apskatus LNB izdevumā "Literārais ceļvedis", savukārt Bērnu apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre Līga Bujane intervēta Latvijas Bibliotēku portāla sērijai "[Iepazīstam savējos](#)".

Bibliotēkas popularitātes veicināšanā piedalās arī Bibliotēkas vecākā bibliotekāre Kristīne Lubāniņa, detektīvromānu autore un apgāda "Zvaigzne ABC" novembra mēneša autore. Rakstniece aktīvi piedalījies dažādos Bibliotēkas rīkotajos lasītveicināšanas pasākumos, piemēram, Lasīšanas svētkos Valmiermuižā un pasākumā "Lasu, tātad esmu", kā arī žūrijas statusā 2025. gada Skaļās Lasīšanas Valmieras reģionālajā finālā. Kristīne Lubāniņa uzstājusies arī J.Endzelīnam veltīto radošo darbu konkursa apbalvošanas pasākumā J.Endzelīna Kauguru pamatskolā. Par darbu Bibliotēkā rakstniece stāsta arī tiekoties ar lasītājiem citu novadu bibliotēkās.

Filiālbibliotēku darbinieki norāda, ka lielākais izaicinājums ir uzrunāt dažādas sabiedrības grupas, kas izmanto atšķirīgus informācijas kanālus. Lai šo risinātu, bibliotēkas izmanto visas iespējas, kombinējot drukātos izdevumus, tīmekļa portālus un sociālos mediju, kā arī aktīvi iesaistoties vietējo pasākumu organizēšanā. Šāda pieeja nodrošina, ka bibliotēkas ir redzamas un pieejamas plašam iedzīvotāju lokam, no bērniem un jauniešiem līdz senioriem. Facebook bibliotēkas profils regulāri tiek atjaunināts ar jaunumiem par grāmatu izstādēm un Valmieras pašvaldības informatīvais izdevums tiek izmantots, lai informētu sabiedrību par bibliotēkas aktualitātēm; afišas un plakāti tiek izvietoti bibliotēkā un publiskās vietās, lai piesaistītu uzmanību konkrētiem pasākumiem; dažkārt tiek izmantoti arī telefoniski atgādinājumi, lai nodrošinātu, ka regulārie lietotāji nepalaiž garām gaidāmos notikumus. Informācijas apmaiņai tiek izmantotas arī WhatsApp grupas, piemēram, Mazsalacas pilsētas bibliotēkā izveidotas 3 WhatsApp grupas (lasītājiem un Grāmatu kluba dalībniekiem, Bērnu nodaļas lasītājiem – bērnu vecākiem un Mazsalacas stāstnieku kopai), Rencēnu pagasta 1. bibliotēkā – 2 WhatsApp grupas. Līdzīga prakse arī Ipiķu pagasta bibliotēkā un Ēveles pagasta bibliotēkā.

Bibliotēkas piedalās dažāda līmeņa projektos, popularizējot lasītprasmi, dažādas prasmes, aizraujot ar lokālpatriotismu. Organizē tematiskas izstādes, lasīšanas veicināšanas pasākumus, novadpētniecības aktivitātes un radošās darbnīcas. Veido pasākumus, kuros savienotas novadpētniecības vērtības un cilvēkstāsti, tādējādi nostiprinot bibliotēkas lomu kultūras un izglītības centrā.

Arvien aktīvāk novada bibliotēkas aktīvi izmanto MI rīkus (piemēram, ChatGPT, Canva u.c.) afišu dizainam, tekstu uzlabošanai un pasākumu ideju ģenerēšanai

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Strādājot bibliotēkā, nu jau 16 gadus, ir saprotami, ka pasākumi bibliotēkas publicitātes vairošanai, jāsaista ar darbu pagasta iedzīvotāju, kaimiņu un ciemiņu ieinteresētības veicināšanā dažādu tēmu norisēs.

- **Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi**

Problēma – Pieaugot digitālās vides un sociālo mediju nozīmībai sabiedrībā, pieaug arī darba apjoms, kas jāveic bibliotekāriem. Informācijas apjoms, ar kuru jāstrādā, ir ļoti liels un komplicēts, savukārt zināšanu līmenis bibliotekāriem par sabiedrisko attiecību, digitālās komunikācijas un mārketinga jomu ir ļoti dažāds.

Risinājums – Lai labāk izsekotu informācijas plūsmai, Bibliotēkas digitālajam mārketingam un veiksmīgāk to plānotu, pārskata periodā uzsāktas pusgada sanāksmes par publicitātes darbu un konkrētu mērķu noteikšana nākamajiem sešiem mēnešiem.

Problēma – Kristas Abatnieces-Barbinas maģistra darbā tika secināts, ka lielāks ierakstu skaits sociālajos medijos nepadara tos sabiedrībai vairāk redzamus, efekts ir tieši pretējs. Jo vairāk tiek publicēts, jo vairāk lietotāju iesaistes līmenis krītas, aicinot Bibliotēku vairāk koncentrēties uz kvalitāti nevis kvantitāti. Tomēr realitātē ievērot šo ieteikumu ir teju neiespējami, jo Bibliotēkas publicējamās informācijas apjoms ir milzīgs, un nereti vidēji dienā un nedēļā tiek publicēts vairāk saturvienību nekā teorētiski būtu pieļaujams.

Risinājums – Meklējot kompromisu, pēc pirmās sociālo mediju satura analīzes tika uzstādīts mērķis izvērtēt katras saturvienības vērtību un potenciālu. Līdz ar to ieviesta prakse mazsvarīgākās, bet tik un tā publicējamās saturvienības veidot, piemēram, nevis kā ierakstu (*post*), bet gan tikai stāstu (*story*).

Problēma – Vairākas filiālbibliotēkas norādījušas, ka regulāra publicitātes aktivitāšu plānošana un īstenošana prasa papildu laiku vai pat darbinieku, kas specializētos šajā jomā. Tāpat publicitātes materiālu noformēšanai un sociālo mediju izmantošanai nepieciešamas papildu zināšanas un digitālās prasmes.

Risinājums – Tiek izmantoti pašvaldības un galvenās bibliotēkas piedāvātie publicitātes kanāli – mājaslapas, informatīvais izdevums un pagastu apvienību sociālo mediju konti – un cilvēkresursi.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Tabula "Valmieras bibliotēkas sadarbības tīkla raksturojums"

Partneri	Sadarbības veids, realizētas aktivitātes
Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	
Valmieras novada pašvaldība	Sadarbība ar apvienību pārvaldēm, attīstības pārvaldi, audita un kvalitātes vadības nodaļu, dokumentu pārvaldības un klientu apkalpošanas centru, finanšu un ekonomikas nodaļu, grāmatvedības, nodaļu, iepirkumu nodaļu, IT centru, izglītības pārvaldi, juridisko nodaļu, kultūras pārvaldi, tūrisma pārvaldi, personāla nodaļu administratīvo jautājumu risināšanā un nodrošinot bibliotēku norises.
Valmieras Attīstības aģentūra	Kopīga ārvalstu un vietējo viesu uzņemšana, bibliotēkas pakalpojumu prezentēšanu, interešu pārstāvēniecība reģionālās attīstības projektos.
Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas Latvijas birojs Valmierā	Organizētas tiešsaistes apmācības bibliotēku darbiniekiem no Ukrainas "Bibliotēku pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana".
Valmieras novada apvienību pārvaldes	Sadarbība filiālbibliotēku darba nodrošinājumā.
Izglītības pārvalde	Semināri metodiķiem un izglītības iestāžu vadītājiem, mācību priekšmetu un jomu koordinatoriem
Valmieras Tūrisma informācijas centrs	Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Sadarbība ar bibliotēkām	
Latvijas Nacionālā bibliotēka	Regulāra sadarbība ar LNB profesionālās pilnveides 86 jomā. Valmieras bibliotēka kļūst par LNB Digitālās bibliotēkas (www.digitalabiblioteka.lv) vietnes satura partneri. Valmieras bibliotēka, novada bibliotēkas iesaistījušās LNB ierosmē "Latviešu grāmatai 500": atzīmējot pasākumu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācijas notikumu "Cauri tumsai ar grāmatu" novembrī; izstāde "Baltā Vilka zemeņu lauks" Valmieras bibliotēkā decembrī; septembra beigās pasākums mazajiem un lielākiem lasītājiem Eiropas Zinātnieku naktī Valmierā, Vidzemes Augstskola kopā ar Valmieras Integrēto bibliotēku un Koprades darbnīcu DARE aicināja lielus un mazus piedalīties dažādās aizraujošās darbnīcās jeb "ZINĀT. PRAST. RADĪT".
LNERB	Regulārs grāmatu piedāvājums no LNERB – grāmatas palielinātā drukā, vieglajā valodā, kā arī audiogrāmatas zibatmiņās. Notikusi tiešsaistes tikšanās ar Valmieras novada bibliotekāriem.
Sadarbība ar izglītības iestādēm	
Valmieras pirmsskolas izglītības iestādes – "Ezītis", "Ābelīte", "Sprīdītis", "Vālodzīte", "Krācītes", "Kārliena", "Pienenīte", "Buratino", "Varavīksne"	Sadarbība Ģimeņu rītos, īstenotas mācību nodarbības bibliotēkā, bērni iesaistījušies dažādās bibliotēkas organizētās aktivitātēs.

Valmieras novada izglītības iestādes – Valmieras Pārgaujas sākumskola, Valmieras sākumskola, Valmieras 2. vidusskola, Valmieras 5. vidusskola, Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzija, Valmieras Valsts ģimnāzija, Valmieras Mūzikas skola, Valmieras tehnikums, Valmieras Viestura vidusskola, Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola, Valmieras Gaujas krasta vidusskola–attīstības centrs, Valmieras Zaļā skola, Universum mūzikas un mākslas vidusskola, Naukšēnu vidusskola, Mazsalacas vidusskola, Rūjienas vidusskola, Strenču pamatskola, Burtnieku Ausekļa pamatskola, Kocēnu pamatskola, Rencēnu pamatskola, Rubenes pamatskola, Trikātas pamatskola, Matīšu pamatskola, J. Endzelīna Kauguru pamatskola	Realizētas skolēnu mācību nodarbības bibliotēkā, bērni iesaistījušies nacionāla un lokāla mēroga lasīšanas veicināšanas programmās un bibliotēkas aktivitātēs (konkrēti piemēri sadaļā <i>Darbs ar bērniem un jauniešiem – Sadarbība ar izglītības iestādēm</i>). Koncerti Valmieras bibliotēkā: starptautiskā ziemas mūzikas festivāla atklāšanas koncerts “Zvaigznes diena” janvārī un “Novembra noskaņās”, novembrī uzstājās jaunie mākslinieki un pedagogi no Valmieras mūzikas skolas.
Vidzemes Augstskola	Ilggadēja sadarbība apvienotu bibliotēku modelī veidojot Valmieras Integrēto bibliotēku. Sadarbība laikrakstu digitalizācijas procesā, videoierakstu apstrādē, filmēšanas tehnikas nodrošināšanā. Bibliotēkā notikusi tikšanās ar Ivetu Auniņu (ViA) un viņas dokumentālās filmas skatīšanās “Jātnieka balss”.
Kultūras centri, jauniešu centri	
Valmieras Jaunatnes centrs “Vīda”	Sadarbībā organizētas piedzīvojumu aktivitātes bērniem un ģimenēm.
Muzeji, arhīvi	
Valmieras muzejs	Sadarbībā ar Valmieras zonālo valsts arhīvu un Valmieras muzeju Bibliotēka piedāvā mācību nodarbību “3valmierieši”. Programma ir izstrādāta 10. klasēm, tā mudina skolēnus palūkoties plašāk un skolas darbu veikšanā izmantot drošticamu informāciju.
LNA Valmieras zonālais valsts arhīvs	Mācību nodarbības jauniešiem
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centrs, Dabas un tehnoloģiju centrs "URDA"	Informācijas apmaiņa
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centrs	Bibliotekāru seminārs uz Salacgrīvu, dabas centra apmeklējums. Nodarbības vairākās Valmieras novada bibliotēkās.
Staiceles Lībiešu muzejs	Pieredzes apmaiņas vizīte novadpētniecības darba pilnveidošanai.

Mediji, NVO, sociālās aprūpes iestādes	
Latvijas Bibliotekāru biedrība	Proaktīva sadarbība ar LBB valdi. Iesaiste nacionāla un reģionāla mēroga pasākumu organizācijā (Bibliotēku festivāls, Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongress, LBB Vidzemes nodaļas 25. vasaras konference un citi). Finanšu atbalsts pieredzes apmaiņas braucienam.
Biedrība "Valmieras Zonta klubs"	Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku ik gadu martā tiek rīkota "Rozes diena" – tradicionālais pasākums Starptautiskajā sieviešu dienā. Valmieras Integrētajā bibliotēkā norisinājās Vika (Viktora Kalniņa) dzejoļu krājuma "ABI/DIVI" atvēršanas svētki.
Vidzemes televīzija un ReTV	Televīzija ir svarīgs informatīvais medijs, kurā valmierieši, apkārtnes iedzīvotāji un būtībā visi, kuri seko līdzī Vidzemes televīzijas un ReTV sagatavotajiem sižetiem, uzzina par Bibliotēkas aktivitātēm un pasākumiem.
Laikraksts "Liesma"	Laikraksts ir stabils informatīvais partneris Bibliotēkas aktivitāšu un pakalpojumu popularizēšanā. Publicēšanai paredzēto informāciju sagatavo Bibliotēkas darbinieki vai arī raksts top sadarbībā ar laikraksta žurnālistu. Nodrošina laikraksta digitālo versiju bibliotēkas krājumam.
Latvijas stāstnieku asociācija	Dalība norisēs
Pansionāts "Valmiera"	Sadarbība grāmatu izsniegšanā, tiek dots piedāvājums gan ar grāmatām no Valmieras bibliotēkas krājuma, gan LNerB krājuma.
"Valmiermuižas kultūras biedrība" Valmieras novada muižu tīkls	Kopīgas koncepcijas izstrādes sadarbībai starp muižām, kultūras namiem, uzņēmējiem, muzejiem un bibliotēkām. Dalība pasākumos. Sadarbība pasākumā ar Grāmatu klubu Valmierā, rīkojot lasīšanas svētkus.
Latvijas interneta asociācijas koordinētais Latvijas drošāka interneta centrs	Sadarbība materiālu saņemšanā, bibliotēkā strādā Latvijas drošāka interneta centra vēstnese.
Uzņēmumi, uzņēmēji, brīvprātīgie	
SIA TietoEvry Latvia	Sadarbība, uzturot un attīstot BIS ALISE, darbinieku profesionālā pilnveide
"Apgāds Zvaigzne ABC"	Laba sadarbība ar Valmieras grāmatnīcu "Zvaigzne ABC". Regulāra grāmatu iegāde. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām
"Jāņa Rozes apgāds"	Regulāra grāmatu iegāde notiek arī Valmieras grāmatnīcā "Jānis Roze". Grāmatnīcā tiek iegādātas grāmatas svešvalodās, "Jāņa Rozes apgādā" izdotās grāmatas, kā arī dažādas nozaru literatūras grāmatas. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
SIA "Globuss A"	Regulāra grāmatu iegāde. Piedāvā jaunākās grāmatas angļu valodā.
SIA "VIRJA LK"	Visbiežāk novada bibliotēkas izvēlas grāmatas iegādāties pie izplatītāja SIA "VIRJA LK". Šim izplatītājam ir draudzīgas cenas un ļoti atsaucīgi, kompetenti darbinieki. Atbalsts lasīšanas veicināšanas aktivitāšu īstenošanā ar balvām.
Valmieras Olimpiskais centrs, Jātnieku skola, Trikātas R Chocolate, Gardu Muti (Valmiermuiža), Cranberry, SIA "VIRJA LK".	Ar balvām atbalstīja pasākumu Nacionālā mēroga lasītveicināšanas programma "Skaļās lasīšanas sacensības".

Valmieras teātris, "3D Cinema", Valmieras koprades darbnīca DARE.	Ar balvām atbalstīja pasākumu Nacionālā mēroga lasītveicināšanas programmu "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024".
AS "Smiltenes piens", SIA Dabaspērles, Valmieras Tūrisma informācijas centrs, ģimeņu izklaides centrs "Brīnumu mežs", sporta un kultūras vieta "KVARC", "Ziepju pērles", ZS "Jauneglaines", "Zemes mālmīca", "Harmony Candles", "Beverīnas dzērieni", SIA "Gredzenmuiža".	Ar balvām atbalstīja pasākumu Radošo darbu konkursu "Mana grāmatu karaliene 2024".
DigitalMore, digitālā mārketinga aģentūra Valmierā	Kopīgi pasākumi, bibliotēku izvēlas kā vietu, kur satikties dažādu jomu speciālistēm, lai dalītos pieredzē, veidotu sadarbības, iedvesmotos un atbalstītu cita citas izaugsmi.
Koprades darbnīca DARE	Sadarbība, atbalsts pasākumu veidošanā
Mākslas "Galerija Laipa"	Sadarbībā ar Valmieras Mākslas "Galeriju Laipa" VIB telpās apskatei ik gadus tiek izvietotas profesionālās mākslas izstādes.
SIA "Brain Games"	Pasākums kopā ar Brain Games. Atbalsts dāvanu nodrošinājumā.
Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	
Sadarbības projekti ar Somija sun Igaunijas bibliotēkām	1 projekts darbībā "Gaisma Bibliotēkā ukraiņiem", NPAD-2025/10130
Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas Latvijas birojs	Sadarbība, rīkojot pasākumus Valmieras bibliotēkā ukraiņu kopienai.
Public Libraries 2030	Projekts European Citizen Science. Publikācija DigLib projektā "Digital libraries for inclusive learning: a collection of 15 good practices".
Centre for Collective Intelligence Design	Dalība IMPETUS projekta vebinārā par sociālo iekļaušanu (saistībā ar projektu "Eiropas amatierzinātne")
Citi	
Kultūras informācijas sistēmu centrs	Izplatīts un popularizēts 3td.lv konkurss jauniešiem. Dalība sanāsmēs par vienoto kopkatalogu.
Jauniešu organizācijas VIBJO "Sudraba ZIRG's" dalībnieki – Madara Papova, Madara Senkāne, Madara Ozoliņa, Marta Kazaka, Līva Evelīna Videmane...	Iesaiste bibliotēkas organizēto pasākumu īstenošanā, līdzdalība pasākumu klāsta papildināšanā ar sevis organizētiem pasākumiem bērniem un jauniešiem.

Jaunrades veicināšanai Valmierā, Cēsu ielā 4 izveidots Inovāciju kvartāls, kurā sadarbojas Vidzemes Augstskola, Valmieras Integrētā bibliotēka, Valmieras Attīstības aģentūra (VAA), LIAA Valmieras biznesa inkubators, Valmieras novada pašvaldība un Vidzemes Plānošanas reģions. 2025. gada 30. janvārī Valmieras Integrētajā bibliotēkā tika rīkota neformāla satikšanās visiem ēkas "iemītniekiem". Tajā tika prezentēta Bibliotēka un pārrunātas sadarbības iespējas. Ar VAA un koprades darbnīcu DARE notiek regulāra sadarbība telpu un tehnikas izmantojumā. VAA novembrī uzņēma viesus Erasmus+ projekta EFT – Empowering Future Together – ietvaros. Vizītes laikā Valmieras bibliotēkas direktorei Daigai Rokpelnei un direktores vietniecei Olgai Kronbergai bija iespēja piedalīties seminārā, kā arī prezentēt Bibliotēku viesiem no Itālijas un Kipras, kuras laikā viņiem bija iespēja uzzināt, kā bibliotēka kļūst par mūsdienīgu mācīšanās vietu, apvienojot digitālo prasmju attīstīšanu, vides apziņu un kopienas iesaisti.

• Valmieras bibliotēkas atbalsts Ukrainas civiliedzīvotājiem Valmieras novadā

Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu rezultātā kopš 2022. gada 24. februāra miljoniem Ukrainas iedzīvotāju bija spiesti pamest savas mājas. Daļa no viņiem raduši patvērumu arī Latvijā, tostarp Valmieras novadā. Valmieras bibliotēka aktīvi iesaistās Ukrainas civiliedzīvotāju sociālās iekļaušanas, emocionālā atbalsta un kopienas stiprināšanas procesos. Valmierā atrodas Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas Latvijas birojs, ar kuru izveidojusies laba sadarbība.

Saskaņā ar Eiropas Savienības un Latvijas institūciju datiem Ukrainas civiliedzīvotāju skaits

Latvijā pakāpeniski samazinās, vienlaikus samazinoties arī valsts finansiālajam atbalstam. Tomēr Ukrainas kopienai joprojām ir būtiska nepieciešamība pēc atbalsta, īpaši psiholoģiskā, sociālā un integrācijas jomā. Pašvaldību un nevalstisko organizāciju loma šajā procesā kļūst arvien nozīmīgāka.

Valmieras bibliotēka, sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām un Ukrainas kopienas pārstāvjiem, ir kļuvusi par nozīmīgu atbalsta, satikšanās un integrācijas vietu Ukrainas civiliedzīvotājiem Valmieras novadā. Šīs aktivitātes veicina sociālo saliedētību, sniedz emocionālu atbalstu un stiprina bibliotēkas lomu kā atvērtai un iekļaujošai kopienas telpai.

Arī Valmieras novada bibliotēkas palīdz ukraiņu pārstāvjiem ar tulkošanas pakalpojumiem un informācijas pieejamību, īpaši aktīvi šogad to darījušas Sedas pilsētas bibliotēkas darbinieces.

27. augustā Valmieras Integrētā bibliotēka uzņēma viesus – Ukrainas sieviešu uzņēmēju delegāciju no Ukrainas. 25 uzņēmējas iepazinās ar Valmieras pašvaldības darbu, kā arī ar pilsētas un novada uzņēmēju pieredzi, ar mērķi iegūt jaunas zināšanas par Eiropas Savienības tirgus specifiku, ilgtspējīgu uzņēmējdarbību un citām jomām, kas palīdzēs Ukrainas atjaunotnei pēc kara beigām. Šīs vizītes laikā notika ekskursija Valmieras Integrētajā bibliotēkā, tika pastāstīts par dažādajiem pakalpojumiem un sadarbību ar vietējām ukraiņu kopienām. Vizīte notika projekta "Treneru kapacitātes celšanas programma sieviešu ekonomiskajai iespējošanai caur uzņēmējdarbību un ES labo praksi apmaiņa "Viņa pārveido pasauli" ("She Rebuilds the World", 4. sezona)" ietvaros.

Sadarbība ar biedrību "Nadija" (Cerība)

2025. gada rudenī Bibliotēka uzsāka sadarbību ar sabiedrisko organizāciju "Nadija" (Cerība), kuru vada Ukrainas civiliedzīvotāju diasporas koordinatore Vidzemē Natālija Juščenko. Organizācijas mērķis ir sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem Valmieras, Smiltenes, Apes, Alūksnes un citos Vidzemes reģiona novados. Valmieras Integrētās bibliotēkas telpās notika astoņas bezmaksas nodarbības Ukrainas kopienas pārstāvjiem. Nodarbības tika organizētas ar Latvijas Sarkanā Krusta projekta "EU4Health – kvalitatīvas un savlaicīgas pirmās psiholoģiskās palīdzības sniegšana Ukrainas krīzes skartajiem Ukrainā un citās skartajās teritorijās" atbalstu. Nodarbību mērķis bija stiprināt psiholoģisko noturību, veicināt savstarpējo atbalstu un sniegt drošu vidi pieredzes apmaiņai.

Ukraiņu sarunu klubs Valmieras bibliotēkā

Valmieras bibliotēkā savu mājvietu ir radis arī "Ukraiņu sarunu klubs", kurš 2025. gada nogalē nodibinājis biedrību "Brīvības tilts", tā koordinatore ir Ksenija Bannikova. 2025. gadā kluba dalībnieki Valmieras Integrētajā bibliotēkā pulcējās septiņās nodarbībās, kuru laikā tika:

- svinēti gadskārtu svētki (Ziemassvētki, Lieldienas);
- atzīmētas kopienai nozīmīgas dienas (piemēram, 24. februāris);
- ar citu institūciju atbalstu organizēti filmu vakari, skatoties animācijas filmu "Straume" un dokumentālo filmu "20 dienas Mariupolē";
- veicināta savstarpēja komunikācija, latviešu un ukraiņu kultūras izpratne un piederības sajūta.

Ukrainas kopienas aktivitātes Bibliotēkā atbalsta arī Oksana Kiriļuka, Ukrainas Mazo pilsētu asociācijas izpilddirektore un pārstāvniecības vadītāja. Pasākumus regulāri apmeklē arī žurnāliste Ilze Kalniņa, satiek ukraiņus un veido viedokļu rakstus laikrakstā "Liesma", iedziļinoties atbraukušo ukraiņu problēmās, veiksmes stāstos, savās pārdomās.

Tabula "Filiālbibliotēku sadarbības tīkla raksturojums"

Partneri	Sadarbības veids, realizētas aktivitātes
Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām	
Valmieras novada pašvaldība	Konsultācijas, atbalsts, palīdzība finanšu, grāmatvedības, publicitātes, pašvaldības pakalpojumu, sociālu jautājumu, vides un interjera jautājumu, IT problēmu risināšanā. Sadarbība ar Tūrisma, Sporta un Kultūras pārvaldi pasākumu un norišu organizēšanā un īstenošanā.
Apvienību pārvaldes	Saimnieciskais atbalsts, tehniskais atbalsts, konsultatīvais un informatīvais atbalsts, ceļojošo izstāžu loģistika, Burtnieku apvienībā - kurjers.
Novada VPVKAC tīkls	Konsultācijas ar VPVKAC darbu saistītos jautājumos.
Sadarbība ar bibliotēkām	
LNB	LG500 aktivitātes. LNDB darba grupa: Valmieras bibliotēka, Mazsalacas pilsētas bibliotēka, Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka, Jeru pagasta bibliotēka, Kocēnu pagasts Rubenes bibliotēka, Ēveles pagasts bibliotēka
Latvijas Neredzīgo bibliotēka	LNERB dokumentu nodrošināšana novada iedzīvotājiem. Mazsalacas pilsētas bibliotēka, Rūjienas pilsētas bibliotēka, Sedas pilsētas bibliotēka, Rencēnu pagasta 2. bibliotēka, Lodes pagasta bibliotēka .
Valmieras novada bibliotēkas	Sadarbība pasākumu organizēšanā, izstāžu veidošanā un izvietošanā, bibliotekāro un pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanā. SBA un tiešā grāmatu apmaiņa.
Sadarbība ar izglītības iestādēm	
Valmieras novada pirmsskolas iestādes	Pasākumi, lasījumi, nodarbības bibliotēkā, izstādes, konkursi, radošās darbnīcas. Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienība. Brenguļu bērnudārzs, J.E. Kauguru pamatskola, Mūrmuižas PII "Pasaciņa", Trikātas pamatskola. Aktivitātes: BJVŽ, "Skaļā lasīšana". Burtnieku apvienība. PII "Burtnieš", Burtnieku Ausekļa pamatskola, Strenču PII "Minkāns", Matīšu PII, Rencēnu pamatskolas PII . Aktivitātes: bibliotēku iepazīšanas stundas, novadpētniecības stunda "Burtnieku vietvārdi"; lasītveicināšana, piem., BJVŽ, konkurss "Lasīšanas detektīvi", Ziemeļvalstu literatūras nedēļa; digitālās prasmes nodarbības, e-kopkataloga apmācības skolotājiem; izstādes, radošās darbnīcas , makulatūras nodošanas akcija.

	Kocēnu apvienība. PII "Auseklītis" (Kocēni, Bērzaine, Zilaiskalns), Rubenes pamatskola un PII, J. Neikena Dikļu pamatskolas PII grupas. Aktivitātes: bibliotēkārās stundas, tematiskās nodarbības. Mazsalacas apvienība. Mazsalacas PII "Dārziņš" (t.sk. Ramatas filiāle)..Aktivitātes: stāstnieku kopas priekšnesumi, izstāžu darbība, lasītveicināšana, piem., Rīta stundas lasījumi, Dzejas dienu pasākumi. Rūjienas apvienība. PII "Vārpiņa". Aktivitātes: Izglītojoši cikli (klimata pārmaiņas, teātris un bibliotēka, bibliotēkāra profesija). Strenču apvienība. Sedas PII "Minkāns", Strenču PII "Minkāns". Regulāras tikšanas bērnudārzā ar meiteni no "Grāmatu mājas".
Valmieras novada un citu novadu skolas	Pasākumi, lasījumi, nodarbības bibliotēkā, tematisku grāmatu kopu sagatavošana, izstādes, tikšanās ar autoriem, konkursi, radošās darbnīcas. Dalība izglītības iestāžu mācību procesa norisēs - skatuves runas konkursi, lasītveicināšanas aktivitātes, tematiskas norises, vietvārdu vākšana, projekti. Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienība. J. Endzelīna Kauguru pamatskola, Trikātas pamatskola. Aktivitātes: viktorīna "J. Endzelīnam 152", BJVŽ, Skaļā lasīšana, "Grāmatu Bingo", dalība valodas konkursa žūrijā, krājuma saskaņota komplektēšana. Burtnieku apvienība. Valmieras Dizaina un mākslas vidusskola - sadarbība Rencēnu 1. bibliotēkas interjera projekta izstrādē. Matīšu pamatskola, Rencēnu pamatskola. Aktivitātes: bibliotēkārās stundas , "Skaļā lasīšana", dzejoļu konkursi, "Grāmatu BINGO", teātra izrāde "Burti un lietas", SBA, L. Pastores tikšanās pasākums "Spēlēsim Kultūras kanonu", radošās nodarbības (piem., Dzejas dienas ar Z. Zustu) Kocēnu apvienība. Kocēnu pamatskola, Jura Neikena Dikļu pamatskola, Rubenes pamatskola. Aktivitātes: lasīšanas veicināšana, darbnīcas, tematiskās un izglītojošās stundas sadarbībā ar klašu audzinātājiem. Mazsalacas apvienība. Mazsalacas mūzikas un mākslas pamatskola. Iepazīšanās nodarbības, lasītveicināšanas noslēgums "Piedzīvojumu straumē", fondu papildināšanas koordinēšana. Alojās Mūzikas un mākslas skola: izstāde Mazsalacas pilsētas bibliotēkā. Naukšēnu un Rūjienas apvienība. Naukšēnu pamatskola, Rūjienas vidusskola. Aktivitātes: bibliotēkārās stundas, skatuves runas konkursi, izstādes un to analīze mācību procesā, atbalsts skolēnu pašpārvaldei (Žetona vakars, Skolotāju diena), CV un motivācijas vēstulju darbnīcas. Sēļu pagasta bibliotēkas Latviskie vakari ārvalstu Rūjienas skolas apmaiņas projektu dalībniekiem (Japāna, Turcija u.c.). Rūjienas Mākslas skola: radošās darbnīcas. Rūjienas Tautskola: izstādes Strenču apvienība. Strenču pamatskola: iepazīšanās nodarbības, Skaļā lasīšana, izstādes. Strenču Mūzikas skola: Jaunklidzā bibliotēkas sadarbība-koncerti pasākumos (2)

Kultūras centri, jauniešu centri	
Valmieras novada kultūras centri, tautas nami, kultūrvietas	Visas novada bibliotēkas sadarbojas ar vietējiem kultūras centriem un tautas namiem Izstāžu, pasākumu, koncertu, norišu organizēšanā un īstenošanā, telpu un tehniskā nodrošinājuma izmantošanā. Kopīga lokāla mēroga aktivitāšu īstenošanā. Informācijas izplatīšana. Kauguru, Trikātas un Burtnieku apvienība. Kauguru kultūras nams un Trikātas kultūras centrs: tehniskais atbalsts viktorīnās un Dzejas dienās. Piemiņas un gadskārtu pasākumi (Baltijas ceļš, Barikāžu uguns kuri, pasākumi Pekas kalnā). Valsts svētku programmu satura izstrāde un telpu dekorēšana. Burtnieku apvienība. Burtnieku kultūras centrs: scenāriju izstrāde un novadpētniecības izstādes (piem., "Barikāžu laiks"). Kopīgs pasākums - A. Jansones-Zirnītes grāmatas "Burt Nieks. Viļņi" atvēršana (burtnieku pagasta bibliotēka). Ēveles tautas nams: Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena un Dzejas dienas "Vārdi, kas paliek" (Ēveles bibliotēka) Vecates kultūrtelpa: Dzejas dienu rīkošana Kocēnu apvienība. Valmieras kultūras centrs un Kocēnu kultūras centrs, pasākumos Muižas svētku ietvaros (rekvizīti, reklāma)(Kocēnu pagasta bibliotēka). Bērzaines kultūras nams: izstāžu noformēšana, kopīga ar Bērzaines pagasta bibliotēku Facebook konta uzturēšana. Vaidavas kultūras un amatniecības centrs: telpu un inventāra pieejamība, organizatoriskais atbalsts pasākumos. Mazsalacas un Rūjienas apvienības. Mazsalacas kultūras centrs, Rūjienas kultūras centrs, Lodes kultūras centrs, Sēļu muiža, Ramatas kultūrtelpa. Organizatorisks un saimnieciskais atbalsts, pasākumi, piem., valsts svētki, Rūjienas pilsētas svētki, Jāņu ielīgošana, Ražas svētki, Virtuālās realitātes aktivitātes (Ipiķu pagasta bibliotēka).
Jauniešu centri: Mazsalacas Jauniešu centrs, Rūjienas Jauniešu centrs, Naukšēnu jauniešu centrs. Trikātas jauniešu centrs.	Aktivitātes: bērnu un jauniešu vēlēšanas "Demokrātija sākas ģimenē", "Skaļā lasīšana", radošās darbnīcas, spēļu pēcpusdienas un citi, piem., Cēsu teātra izrāde, foto akcija "Viena diena Mazsalacā", virtuālās realitātes aktivitāte (sadarbībā ar Ipiķu pagasta bibliotēku, novadpētniecības ekskursijas jauniešiem pa Endzeles muižu un dendroloģisko parku (Jeru bibliotēka), brīvlaika pasākumi bērniem Sēļu pagastā.
Muzeji	
Valmieras muzejs	Rūjienas pilsētas bibliotēkas, Kocēnu, Bērzaines, Rubenes, Vecates, Jeru, Lodes pagastu bibliotēkas -ekspone celjojošās izstādes bibliotēkās. Sadarbība Mūrmuižas Tautas universitātes ekspozīcijas uzturēšanā. Ingridas Zīriņas lekcija "Ieskats Idus muižas un pagasta vesture" – Leģendu nakts pasākumā Sēļu pagasta bibliotēkā
Mazsalacas muzejs	Vides izstādes "Valtenberģu muižas stāsts" baneru sagatavošana no Mazsalacas pilsētas bibliotēkas digitālās novadpētniecības kolekcijas materiāliem. Tematiskais pasākums "Stāsti par Mazsalacas vēsturi un mazsalaciešiem".
Rūjienas izstāžu zāle	Fotoizstāžu veidošana, novadpētniecības informācijas meklēšana, norišu īstenošana.

	Vietvārdu pārgājiens pa Rūjienu "Izmet lok pa Rūven kopā ar Siliņ Līg"
Vaidavas pagasta vēsturisko liecību ekspozīcijas muzejs	Konsultatīvs atbalsts, ekspozīcijas pieejamība atbilstoši Vaidavas pagasta bibliotēkas tematiskiem pasākumiem.
Rencēnu pamatskolas muzejs	Izstāžu ekspozīcijas apmaiņa ar Rencēna pagasta 2.bibliotēku
Naukšēnu Cilvēkmuzejs	Novadpētniecības materiālu un informācijas apmaiņa ar Naukšēnu pagasta bibliotēku, Muzeju nakts aktivitātes
Amatierteātri, ansambļi, deju kopas	
Amatierteātri un dramatiskie kolektīvi	Kauguru amatierteātris "Vīzija", Burtnieku senioru amatierteātris "Ramata", Matīšu kultūras nama amatierteātris, Improvizācijas teātris "IMPRŪVEN".
Ansambļi, folkloras un mūzikas kopas	Ansamblis "Sudaruška", Dziedošo dāmu trio "Kas ar mani", Dziesmu draugu grupa "DIDAM", Dziesmu draugu kopa "Dedziedas", Folkloras kopa "Mežābele", Folkloras kopa "Pūrs" (Matīši), Folkloras kopa "Sēlene", Folkloras kopa "Stutes" (Kauguri), Kopienas muzikālā apvienība "Lodes četrīši", Ķoņu pagasta folkloras kopa "Dzīne", Matīšu kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "KVARTA", Plāņu tautas nama vokālais ansamblis "Vijums", Rūjienas senioru sieviešu vokālais ansamblis "Ievas", Tautas muzikantu kopa "Sēļu muižas muzikanti", Valmieras pensionāru biedrības dziesmu draugu kopa, Vecates pagasta ansamblis "Dziedātprieks", Valkas folkloras ansamblis "Nāburgi"
Mediji, NVO	
Reģionālās televīzijas - Vidzemes TV, Zemgales TV	TV sižeti par norisēm bibliotēkās. Piem., ReTV raidījuma "Mājā un sētā" sižets par lekciju "Par sēklām un maiņu" Ēveles pagasts bibliotēkā
Laikraksts "Liesma"	Raksti par norisēm bibliotēkās (sk. bibliogrāfiju pielikumā)
NVO	Valmieras novada fonds, Biedrība Gaujas plostnieki : "Gaujas plostnieki - no Strenčiem līdz UNESCO", Strenču pilsētas bibliotēka. NVO "Cerības pakāpiens": Bērnu svētki Sedā, biedrības dokumentu kārtošana, līdzdalība projektu sagatavošanā un realizācijā. Ramatas brīvprātīgo ugunsdzēsēju komanda: telpas, sapulcēm, filmu vakari u.c. Piļu un muižu asociācija: publicitātes nodrošināšana Leģendu nakts pasākumiem, Jērcēnu muižas piedāvājumam
Sociālās aprūpes iestādes	SAC "Lode", Dienes centrs "Laiva", Camphill ciemata "Rožkalni" darbinieki un iemītnieki, SAC "Rūja", Rūjienas senioru māja, Senioru nams "Zilaiskalns". Aktivitātes: grāmatu un periodikas apmaiņa, pielāgotā literatūra, individuālas apmācība digitālo resursu lietošanā, tematiski pasākumi un nodarbības.

	Mazsalacas slimnīca. Tikšanās un sarunas ar sociālās aprūpes un rehabilitācijas centra klientiem (Mazsalacas pilsētas bibliotēka)
Uzņēmumi, uzņēmēji, brīvprātīgie	
Novada uzņēmumi:	SIA "Naukšēni" , Valmiermuižas Alus, SIA "Jaunie rakursi", "Skaistie skati", SIA R CHOCOLATE Trikāta, LatHol, RM Seda, ZS "Atmatas", SIA "Zaltes" un citi, ka arī Brenguļu pagasta uzņēmēji un daudzi citi individuālie uzņēmēji: atbalsts pasākumu un izstāžu organizēšanā, balvas konkursiem, cienasts pasākumiem. SIA "Valmieras Namsaimnieks" un SIA "Valmieras Ūdens": Sedas bibliotēka sadarbībā ar abiem uzņēmumiem palīdz iedzīvotājiem ar SIA Individuālo saimniecības rēķinu saņemšana, izmantojot bibliotēkas e-pastu, tiem vecāka gadagājuma iedzīvotājiem, kuriem nav e-pasti. Klientu atbalsts skaitītāju rādīju nodošanā ar mobilajām ierīcēm, rēķinu saņemšanas iespējas lietotnē, palīdzība iesniegumu sagatavošanā un iesniegšanā.
Brīvprātīgie	Atbalsts pasākumu un aktivitāšu organizēšanā un īstenošanā, novadpētniecības materiālu vākšana un izpēte, izstāžu sagatavošana, konsultācijas, kopienas iesaistes aktivitātes, palīdzība projektu darbos, palīdzība saimnieciskos darbos, grāmatu piegāde, telpu dekorēšana, apkārtnes labiekārtošana Brīvprātīgā no Vācijas- Lieldienu pasākumā rotaļu vadīšana Jeru pagasta bibliotēkā.
Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība	
Tartu Universitāte	Ilggadīgā sadarbība ar Sedas pilsētas bibliotēku, pilsētas arhitektūras izpēte
Latvijas un Igaunijas pierobežas iedzīvotāji	21. jūnija vakarā Ipiķu pagastā pie robežzīmes "Baltās nakts" jau 7. gadu pēc kārtas tika iedegts vasaras saulgriežu ugunsurs
Citi	
AS "Swedbank"	lekcijas vidusskolas vecuma jauniešiem un pieaugušajiem par finanšu prātību, drošību digitālajā vidē. Rūjienas pilsētas bibliotēkā
Kinopunkts	filmas "Tīklā. TTT. Leģendas dzimšana" seanss Strenču pilsētas bibliotēkā

Filiālbibliotēku darbībā izveidotais plašais sadarbības tīkls ir kļuvis par pamatu jebkurai aktivitātei, jo, ņemot vērā ierobežoto finansējumu un reģionālo specifiku, bez partneru atbalsta projektu īstenošana attālākos pagastos praktiski nebūtu iespējama. Vietējās kopienas un sadarbības partneru iesaiste sniedz neatsveramu ieguldījumu ne tikai pasākumu realizācijā, bet arī veido dziļāku sabiedrības izpratni par bibliotēku kā kopienas centru.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs ir kļuvis par svarīgu stratēģisko prioritāti, lai pamatotu bibliotēku sociālo un ekonomisko vērtību sabiedrībā un nodrošinātu ilgtspējīgu resursu piesaisti.

Atzīmējot latviešu un igauņu grāmatniecības 500. gadadienu, 22. augustā *Ramatas pagasta bibliotēkā* tikās Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs un Igaunijas prezidents Alars Kariss. Pasākuma laikā Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne uzsvēra bibliotēku īpašo lomu vietējās vēstures apzināšanā, norādot, ka bibliotēka vieno cilvēkus ar zināšanām un mazas vietas ar pasaules skatījumu, ļaujot ikvienam justies nozīmīgam visas pasaules mērogā.

2025. gada oktobrī sniegts Valmieras bibliotēkas stratēģiskais redzējums LNB iniciētajā izpētē par valsts budžeta līdzfinansējuma nozīmi IKT infrastruktūras uzturēšanā. Sniegtajā redzējumā uzsvērtā valsts atbalsta pēctecības nozīme e-resursu un bezmaksas interneta pakalpojumu nodrošināšanai pašvaldību bibliotēku tīklā.

Ieguldījumu nozares interešu aizstāvībā sniedza arī Valmieras bibliotēkas metodiķe un Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) Vidzemes nodaļas vadītāja Olga Kronberga. Viņas aktīvais darbs sadarbībā ar biedrības valdi, līdzdarbība dokumentu sagatavošanā un pasākumu organizēšanā ir sekmējusi vienotu bibliotēku interešu pārstāvniecību. Pārskata periodā organizētas padziļinātas apmācības novada bibliotekāriem par pakalpojumu ietekmes mērīšanu un to vērtības demonstrēšanu, kā arī vadīts starptautisks treniņseminārs Igaunijas kolēģiem, kas bija iespējams pateicoties O.Kronbergas iegūtajam Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) trenera statusam.

Bibliotēkas aktīvu lomu nozares politikas veidošanā apliecina arī bibliotēkas pārstāvju dalība Latvijas pagastu bibliotekāru 7. kongresa "Pagasta bibliotēka – kopiena: demokrātijai, ilgtspējai un saliedētībai" darba grupā, kongresa satura veidošanā un Strenču pilsētas bibliotēkas vadītājas Ingūnas Dukures prezentācija kongresā, tādējādi stiprinot bibliotēku tīkla balsi un profesionālo autoritāti gan vietējā, gan valsts mērogā. Valmieras novada bibliotekāru aktīva līdzdalība nacionālos un starptautiskos nozares procesos palīdz mums pašiem augt un stiprina citus.

Filiālbibliotēkās, lai izceltu bibliotēkas lomu kultūras dzīves saglabāšanā, tika organizētas dažādas norises, kas vērstas uz vietējās kopienas iesaisti. Bibliotēkas organizē pasākumus, kas ļauj vietējiem iedzīvotājiem ne tikai izpaust savas radošās idejas, bet arī aktīvi piedalīties, mācīties jaunas prasmes un attīstīt savus talantus.

Rūjienas pilsētas bibliotēkā aktuāla visa pārskata gada garumā bija sadarbība ar Rūjienas apvienības pārvaldi, risinot jautājumus par ēkas uzturēšanas un labiekārtošanas darbiem.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Visspilgtākais piemērs bibliotēkas interešu aizstāvībai pārskata periodā ir vienotā sadarbība ar Valmieras bibliotēku kā RGB, kā visu īstermiņa un ilgtermiņa Rencēnu pagasta 1. bibliotēkas uzsākto uzdevumu, darbu un plānu atbalstu un realizāciju. IEDVESMAS BIBLIOTĒKAS pieteikumu nebūtu izdevies sagatavot (jau sākot ar interjera projekta izstrādi, par ko sarunas ar Valmieras pilsētas arhitekti Zandu Lapsu aizsākās jau 2024. gadā), ja ar savu ieinteresētību un atbalstu neiesaistītos Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, kas Rencēnu pagasta 1. bibliotēkas interešu aizstāvības reālos darbus paveica Valmieras novada pašvaldībā.

- **Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā (vairāk sadaļā *Novadpētniecība*).**

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Valmieras bibliotēka kā RGB nodrošina metodisko vadību 31 filiālbibliotēkai un 23 novada izglītības iestāžu bibliotēkām, koncentrējoties uz darba kvalitātes uzturēšanu, speciālistu konsultēšanu un profesionālo pilnveidi. Metodiskā darba prioritāte ir vienota bibliotēku tīkla attīstība, nodrošinot līdzvērtīgu un kvalitatīvu pakalpojumu pieejamību visā novada teritorijā.

Notiek reģiona un valsts mēroga pasākumu norišu koordinēšana bibliotēku jomā, projektu koordinācija, citu atbalsta pasākumu nodrošināšana bibliotēkās.

Bibliotēkas administrācija un vadošie speciālisti veic regulāras vizitācijas, lai sniegtu praktisku atbalstu vienota pakalpojumu tīkla nodrošināšanā visā novada teritorijā un novērtētu bibliotēku darbu atbilstoši standartiem.

Būtiska darba daļa veltīta statistisko datu apkopošanai. Regulāri tiek pārraudzīta krājumu attīstība, veicot uzskaites dokumentu salīdzināšanu un inventarizācijas, kā arī sniedzot metodisko atbalstu komplektēšanas procesos.

Tradicionālās tiešsaistes "Apaļā galda" diskusijas novada bibliotekāriem kalpo kā platforma darba rezultātu analīzei un labās prakses pārņemšanai, veicinot visu novada bibliotekāru savstarpējo sadarbību un kopīgu mērķu plānošanu.

Personāla attīstība tiek veicināta ikmēneša metodiskajās dienās un tādās aktivitātēs, kā dalība Valmieras novada Kultūras forumā un kultūrizpētes braucienos un praktiskos treniņsemināros. Īpaša uzmanība tiek veltīta jauno speciālistu apmācībai.

Pildām saistības kā AKKA/LAA licences ņēmējs, iesniedzot atskaiti par visiem Valmieras bibliotēkas un filiālbibliotēku rīkotajiem pasākumiem, kuru programmās ietverti autoru darbi.

Pārskata periodā reģiona galvenās bibliotēkas (RGB) metodiskā darba lielo intensitāti noteica būtiskas personāla izmaiņas RGB un novada bibliotēku tīklā, tādēļ pastiprināta uzmanība tika veltīta nepārtrauktam metodiskajam atbalstam, sniedzot klātienē konsultācijas vizītēs filiālbibliotēkās, kā arī nodrošinot operatīvu palīdzību attālināti.

• RGB metodiskā un konsultatīvā darba vērtējums filiālbibliotēku vadītāju skatījumā

Filiālbibliotēku darbinieki sniegtajā vērtējumā uzsver, ka Valmieras bibliotēkas metodiskais darbs ir nodrošināts augstā profesionālā līmenī, kalpojot par fundamentālu atbalsta punktu gan ikdienas procesos, gan ilgtermiņa attīstībā. Īpaši svarīga nozīme šim atbalstam bija situācijā, kad lielākajai daļai novada bibliotēku nebija pieejams vai bija krasi ierobežots finansējums personāla profesionālajai pilnveidei. Šādos apstākļos reģionālās bibliotēkas piedāvājums kļuva par kritiski svarīgo resursu kvalifikācijas uzturēšanai. Bibliotēku speciālisti augstu vērtē to, ka RGB piedāvātās mācības un metodiskās dienas ir ne vien pieejamas, bet arī saturiski kvalitatīvas, daudzveidīgas un aktuālas, spējot operatīvi reaģēt uz nozares tendencēm. Individuālā metodiskā palīdzība krājuma veidošanā un uzskaitē, novadpētniecībā kopā ar iedvesmojošo vidi pieredzes apmaiņai ir nodrošinājusi novada speciālistiem nepieciešamo stabilitātes un piederības sajūtu, ļaujot saglabāt augstu pakalpojumu kvalitāti visā novada bibliotēku tīklā, neskatoties uz ekonomiskajiem izaicinājumiem.

Kauguru pagasta Mūrmuižas bibliotēka: Laikā, kad bibliotēkas transformējas un parādās jauni darbības virzieni, pateicoties Valmieras bibliotēkas ilgstošajai metodiskajai vadībai, visas Valmieras novada bibliotēkas ir radošas un varošas mūsdienu mainīgajā pasaulē. Par Valmieras bibliotēkas metodiskā darba veikumu varam runāt ne tikai tagad, kad pēc administratīvi teritoriālās reformas esam Valmieras bibliotēkas struktūrvienības, bet jau sen, kad Valmieras bibliotēka uzņēmās metodisko vadību pār apkārtnes novadu bibliotēkām. Šajā gadā priekšplānā izvirzījušies izaicinājumi, ko nes VPVKAC izveide, bet līdzšinējie bibliotēku attīstības jautājumi nav nekur pazuduši. Paralēli izglītības, savstarpējās pieredzes apmaiņas un tiešu profesionālu jautājumu risinājumam Valmieras bibliotēka veicina bibliotekāru savstarpējo komunikāciju un kopības izjūtu.

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka: Valmieras bibliotēka šajā gadā ir organizējusi klātienē un tiešsaistes seminārus un informatīvās stundas, izcilus METODISKO DIENU pasākumus, kas ļāva

metodiski dziļāk ieskatīties Valmieras bibliotēkas tīmekļa vietnē, jaunajā e-katalogā, mācīja novērtēt bibliotēkas ietekmi, piedalīties LG500 pasākumā Jērcēnmuižā, novadpētniecības pasākumā Kauguru pagasta Mičkēnā, viesoties Staiceles bibliotēkā un Salacgrīvā iepazīt Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta izglītojošo darbu u.c.

- **Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem**

Kā līdz šim arī šajā pārskata periodā Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa ir bijusi atbalsts nacionālo lasīšanas veicināšanas programmu koordinēšanā un procesa uzraudzībā Valmieras novadā. Tiek koordinēta "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" – motivēti iesaistīties, apzināti dalībnieki, organizēts kopīgs brauciens no Valmieras novada uz LNB organizēto pasākumu "Lielie lasīšanas svētki" Rīgā. Tiek koordinētas Skaļās lasīšanas sacensības reģiona līmenī – mudinātas bibliotēkas un skolas iesaistīties šajās sacensībās, apzināti dalībnieki, organizēts Valmieras reģionālais fināls. Rosinām skolu un novada publiskās bibliotēkas sadarboties – iesaistīties kopīgās lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, ko ierosina Valmieras bibliotēka. Kā piemērs – Grāmatu Bingo, "Mana grāmatu karaliene 2024" (vairāk par to sadaļā *Darbs ar bērniem un jauniešiem*).

- **Metodiskais un konsultatīvais atbalsts izglītības iestāžu bibliotēkām**

Pārskata periodā īstenota cieša un mērķtiecīga sadarbība ar Valmieras novada Izglītības pārvaldi, nodrošinot sistēmisku atbalstu izglītības iestāžu bibliotekāriem. 26. augustā konferencē izglītības iestāžu vadītājiem "Spēka deva iedvesmai" prezentējām Valmieras bibliotēkas mācību programmas. Sniegta aktuālā informācija izglītības iestāžu vadītājiem, mācību priekšmetu un jomu koordinatoriem, metodiķiem. Katru mēnesi informācija par novada publisko bibliotēku norisēm skolēniem, pedagogiem un skolu bibliotekāriem tiek iekļauta izglītības iestāžu ciklogrammā.

Novada izglītības iestāžu bibliotekāriem organizēti semināri un tiešsaistes informatīvās stundas, kurās skolu bibliotekāri tika iepazīstināti ar nozares aktualitātēm, lasītveicināšanas metodēm. Koordinētas VKKF mērķprogrammas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija", "Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības". Tiek koordinēta iesaiste Bibliotēku nedēļas aktivitātēs, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas norisēs, iesaiste Valmieras bibliotēkas piedāvātajās lasīšanas veicināšanas programmās, dažādos projektos, sniegti citi atbalsta pasākumi. Aicinām skolu bibliotekārus aktīvi izmantot Latvijas Nacionālās bibliotēkas piedāvātās profesionālās pilnveides iespējas, īpaši apgūstot informācijas un digitālās prasmes.

RGB speciālisti veikuši skolu bibliotēku inventarizācijas (pārskata periodā trīs inventarizācijas izglītības iestāžu bibliotēkās – divas plānveida (Rūjienas vidusskola, Naukšēnu pamatskola), viena sakarā ar darbinieka maiņu (Valmieras 2. vidusskola).

Sniegtas konsultācijas krājuma uzskaites, inventarizācijas un norakstīšanas procesos, palīdzot nodrošināt precīzu dokumentāciju atbilstoši normatīvo aktu prasībām, atbalstu krājuma izvietojuma optimizācijā. Sniegts atbalsts skolu bibliotēku integrācijai kopējā informācijas sistēmā. 2025. gadā ar BIS ALISE strādā 22 no 23 Valmieras un novada izglītības iestāžu bibliotēkas. 2025. gadā darbu ar BIS ALISE uzsāka Strenču pamatskola.

- **Valmieras novada bibliotekāru kultūrizpētes un pieredzes apmaiņas brauciens uz Vīmsi (Viimsi) un Oodi 2025. gada 27. un 28. maijā**

Valmieras bibliotēkas organizētajā kultūrizpētes un pieredzes apmaiņas braucienā uz Vīmsi bibliotēku Tallinā (Igaunija) un Oodi bibliotēku Helsinkos (Somija) piedalījās 19 Valmieras novada bibliotekāri. Profesionālās pilnveides brauciens tika īstenots, pateicoties Valmieras pašvaldības un Latvijas Bibliotekāru biedrības sniegtajam līdzfinansējumam transporta izdevumu segšanai, savukārt pārējās izmaksas dalībnieki sedza no personīgajiem līdzekļiem. Šāds apmeklējums ļāva iegūt jaunas zināšanas un iedvesmu, kas būtiska bibliotēku nākotnes izaugsmei.

Vīmsi bibliotēka (Tallina, Igaunija)

27. maijā apmeklēja Vīmsi bibliotēka, kas atrodas netālu no Tallinas, Vīmsi pilsētā. Bibliotēka 2020. gadā saņēmusi Arhitektu gada balvu. Tā attīstīta, balstoties uz jauno skandināvu konceptu – izvietot bibliotēkas pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem. Vīmsi bibliotēka atrodas zem viena jumta ar iepirkšanās centru, kuru regulāri apmeklē apkaimes iedzīvotāji. Šī izvēle ir attaisnojusies, jo pieaudzis lasītāju, apmeklējuma un izsnieguma skaits.

Pēcpusdienā tika apmeklēts Tallinas Laikmetīgās mākslas muzejs KUMU – viens no lielākajiem muzejiem Igaunijā un Ziemeļeiropā. Muzejs atklāts 2006. gadā; tā arhitekts ir Pekka Vapaavuori (Somija). Vakarā tika organizēta kopīga ekskursija pa Tallinas ostas teritoriju, iepazīstoties ar agrāk degradēto teritoriju attīstības risinājumiem.

Oodi bibliotēka (Helsinki, Somija)

28. maijā ar prāmi grupa tālāk devās uz Helsinkiem, lai iepazītos ar Somijas bibliotēku sistēmu un Helsinku centrālo bibliotēku Oodi kā daudzfunkcionālu kopienas centru.

Oodi bibliotēka tika atklāta 2018. gadā, atzīmējot Somijas valsts simtgadi. Projekta izstrāde ilga aptuveni 30 gadus, savukārt būvniecība – trīs gadus. Ēkas kopējā platība ir 10 000 m², un gadā to apmeklē aptuveni 2,5 miljoni cilvēku. Bibliotēka atrodas pilsētas centrā – netālu no Helsinku Centrālās dzelzceļa stacijas, iepretim parlamenta ēkai un līdzās nozīmīgiem kultūras objektiem un ir ļoti iecienīta vieta brīvā laika pavadīšanai. Oodi koncepcija balstās uz atvērtas un visiem pieejamas telpas principu. Apmeklētājiem ir iespēja bez maksas rīkot pasākumus, kā arī nomāt telpas privātiem pasākumiem.

Lai paplašinātu izpratni par laikmetīgās mākslas tendencēm Somijā, pēcpusdienā apmeklāti laikmetīgās mākslas centri Kiasma un Amos Rex.

Secinājumi

Brauciens sniedza vērtīgu profesionālo pieredzi un iespēju iepazīties ar mūsdienīgiem bibliotēku darbības modeļiem, kas balstīti uz kopienas vajadzībām, daudzfunkcionalitāti un augstu arhitektūras kvalitāti. Gūtā pieredze ir iedvesmojoša un izmantojama turpmākajā profesionālajā darbā. Apmeklēt jaunas un inovatīvas bibliotēkas, uzzināt detaļas par to darbību ļāva Valmieras novada bibliotekāriem paplašināt skatījumu uz publiskas bibliotēkas tradicionālo lomu un meklēt jaunas idejas sadarbības modeļos un pakalpojumu nodrošinājumā.

Tabula "RGB sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi"

N.p. k.	Norises laiks	Norises vieta	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits (no tiem skolu bibliotekāri)	Stundu skaits
1.	6.–10.01.	tiešsaistē un klātienē/ pēc grafika	Krājumu uzskaites dokumentu ikgadēja salīdzināšana 31 filiālbibliotēkai	31	1
2.	20.–24.01	tiešsaistē un klātienē/ pēc grafika	Krājumu uzskaites dokumentu ikgadēja salīdzināšana 23 izglītības iestāžu bibliotēkām	21 skolu bibliotekārs	5
3.	janvārī pēc grafika	tiešsaistē	Individuālas pārrunas ar novada bibliotēku darbiniekiem, izvērtējot 2024. gada darbu	63	2
4.	15.01.	tiešsaistē	Tiešsaistes seminārs filiālbibliotēku darbiniekiem. Tēma: statistikas datu ievade. Latvijas digitālajā kultūras kartē, pārskatu sagatavošana.	30	2
5.	23.01.	tiešsaistē	Tiešsaistes seminārs filiālbibliotēku darbiniekiem. Tēma: statistikas datu ievade. Latvijas digitālajā kultūras kartē	18	2
6.	30.01.	VIB	VIB metodiskā diena. Apmācības: e-kataloga jaunā versija, EBSCO jaunais interfeiss.	25	4
7.	19.02	tiešsaistē	Valmieras bibliotēkas filiālbibliotēku metodiskās dienas tiešsaistes seminārs	40	2,5
8.	27.02	VIB	VIB metodiskā diena. Atskatāmies uz paveikto 2024.gadā.	30	6
9.	13.03	tiešsaistē	Tiešsaistes apmācības novada bibliotekāriem par e-kataloga jauno versiju	23	1,5

10.	18.03	VIB	VIB darbinieku praktiskais rīts – BIS ALISE jautājumi, BALSS platforma, 3td.lv izmantošana, personas datu apstrādes jautājumi.	17	1
11.	18.03	VIB	Neformālās izglītības kurss "Ievads patstāvīgu kanisterapijas nodarbību sagatavošanā" skolu logopēdiem, pedagogiem, bibliotekāriem, citiem interesentiem	31	8
12.	19.03	VIB	Valmieras bibliotēkas seminārs filiālbibliotēku un novada izglītības iestāžu bibliotēku bibliotekāriem “Darbs ar bērniem un jauniešiem”	49 (18)	5
13.	15.04	VIB	VIB darbinieku praktiskais rīts – Bibliotēku nedēļas aktualitātes, jaunā e-kataloga versija, konsultāciju sniegšana lasītājiem.	14	1
14.	16.04.	Jērcēnu pagasta bibliotēka (Jērcēnu muiža)	Valmieras bibliotēkas seminārs bibliotekāriem un citiem interesentiem “Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās” LG500 cikla ietvaros	65 (2)	5
15.	21.05	tiešsaistē	Metodiskā diena novada bibliotekāriem.	32	2
16.	27.–28.05	Latvija-Igaunija-Somija	Valmieras novada bibliotekāru kultūrizpētes un pieredzes apmaiņas brauciens uz Vīmsi Igaunijā (Viimsi) un Oodi Somijā	19 (3)	10
17.	11.06	VIB	VIB darbinieku apmācības – Mākslīgā intelekta pratība.	11	2
18.	17.06	VIB	VIB darbinieku apmācības – Mākslīgā intelekta pratība.	10	2
19.	18.06	Limbažu novads (Staicele, Salacgrīva)	Metodiskā diena. Izbraukuma seminārs novada bibliotekāriem.	58	6

20.	16.07	VIB	Metodiskais seminārs novada bibliotekāriem Mākslīgā intelekta pratība. Bibliotēkas pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana.	20	6
21.	20.08	VIB	Metodiskais seminārs novada bibliotekāriem Mākslīgā intelekta pratība. Bibliotēkas pakalpojumu ietekmes mērīšana, novērtēšana un demonstrēšana.	18	6
22.	17.09	Valmieras novads, Mičķēni	Metodiskā diena. Izbraukuma novadpētniecības seminārs valodnieka Jāņa Endzelīna dzimtajās mājās Mičķēnā.	47	5,5
23.	25.09	VIB	VIB metodiskā diena. Apkalpošanas darbinieku treniņš.	12	3
24.	2.10	VIB	Novada jauno darbinieku diena Valmieras Integrētajā bibliotēkā. Praktikums.	8	5
25.	2.10	tiešsaiste	MS Teams praktiskais treniņš novadu bibliotekāriem.	14	1
26.	30.10	VIB	Pasākums "Digitālā mantojuma diena" (sadarbībā ar LNB)	110, <i>t.sk 38 novada bibliotekāri</i>	4
27.	19.11	Valmieras Viestura vidusskola	Valmieras novada izglītības iestāžu direktoru un metodiķu seminārs. Prezentācija par Valmieras bibliotēkas piedāvājumu.	50	1
28.	20.11	VIB	VIB apkalpošanas darbinieku treniņš. BIS ALISE, konsultēšana par pakalpojumiem.	15	1
29.	24.11	Valmieras tehnikums	Gada noslēguma seminārs izglītības iestāžu bibliotekāriem.	28 (19)	4

30.	27.11	VIB	VIB un novada bibliotekāru metodiskās dienas seminārs un pasākums "Gaujas plostnieku stāsts", populārzinātniskie lasījumi.	65 bibliotekāri	6
31.	02.12.	VIB	Jauno darbinieku stunda VIB darbiniekiem. UDK sistēma un grāmatu apstrāde.	8	2
32.	9.12.	tiešsaistē	Tiešsaistes konsultatīvā stunda novada bibliotekāriem. Gada noslēguma darbi BIS ALISE.	52 (21)	2
33.	decembrī pēc grafika	tiešsaistē	Individuālas pārrunas ar novada bibliotēku darbiniekiem, izvērtējot 2025. gada darbu.	62	32
34.	2025.g.	Filiālbibliotēkās, izglītības iestāžu bibliotēkās	Vizitācijas Valmieras filiālbibliotēkās un izglītības iestāžu bibliotēkās.	102 izbraukumi	
35.	2025.g.	VIB, filiālbibliotēkas, tiešsaistē	Jauno darbinieku apmācība, uzsākot darbu.	7 VIB, 5 filiālbibl., 1 skolu bibl.	

Pielikumi

Pielikums Nr.1. "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Valmieras bibliotēkas iekārtas un aprīkojums. "

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Kopā	Vērtējums (kurā gadā iegādāta)
Stacionārie datori	24	29	53	2012. - 1 2013. - 6 2014. - 1 2015. - 1 2016. - 18 2017. - 1 2018. - 3 2019. - 3 2023. - 10 2024. - 5 2025. - 4
Portatīvie datori	26	28	54	2013. - 2 2014. - 2 2015. - 26 2017. - 4 2018. - 3 2019. - 1 2020. - 7 2021. - 3 2023. - 1 2024. - 5 2025. - 5
Planšetes	1	14	15	2015. - 9 2016. - 5 2019. - 1
iPad planšetdatori	6		6	2019. - 3 2021. - 2 2024. - 1
Multifunkcionālās iekārtas	2	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2009. - 2
Skeneris novadpētniecības materiāliem	1			2024. - 1
Printeri	2	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2013. - 1 2014. - 1
Kopētājs	3	Klienti izmanto Valmieras Integrētās bibliotēkas kopētavu (inventārs atrodas ViA uzskaitē)		2005. - 1 2018. - 1 2023. - 1
Palielināšanas iekārta		1	1	2009.
Telelupa		1	1	2009.
Xbox		1	1	2015.
Digitālā fotokamera	2		2	2013. 2018.

Balss pastiprināšanas iekārta	1		1	2017.
Oculus Rift brilles		2	2	2015.
Viedtālrunis	5		5	2018. - 1 2020. - 1 2021. - 2 2023. - 1 2025. - 1
Projektors	4	4	4	2013. - 1 2014. - 1 2017. - 1 2018. - 1
Projektoru ekrāni	4	4	4	2014. - 1 2015. - 1 2017. - 1 2018. - 1
Dokumentu smalcinātājs	1		1	2019. - 1
Grāmatu nodošanas iekārta	1	1	1	2021. - 1
Grāmatu pakomāts	1	1	1	2022. - 1
Serveris	1	1	1	2020. - 1

Pielikums Nr.2. "Tehnoloģiskais nodrošinājums. Filiālbibliotēku iekārtas un aprīkojums."

Tabula Nr.3 Tehnoloģiskais nodrošinājums			VPVKAC Tehniskais nodrošinājums	
	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Darbiniekiem	Lietotājiem
Datori	1 (2014) 2 (2015) 5 (2016) 1 (2017) 1 (2018) 7 (2020) 2 (2021) 6 (2022) 4 (2023) 3 (2024) 1 (2025)	1 (2006) 1 (2012) 1 (2014) 21 (2015) 6 (2016) 8 (2017) 3 (2018) 7 (2019) 6 (2020) 4 (2021) 4 (2023) 11 (2024) 7 (2025)	2 (2023) 3 (2024) 7 (2025)	6 (2023) 7 (2024) 8 (2025)
Monitors				7 (2025)
Portatīvie datori	1 (2013) 1 (2018) 2 (2020) 7 (2021) 5 (2022) 5 (2023) 3 (2024) 5 (2025)	1 (2012) 1 (2021)	1 (2023) 3 (2025)	3 (2025)
Planšetdatori	1 (2015)	2 (2023)		
Viedtelevizors	1 (2024)			
	1 (2013) 1 (2025)		7 (2025)	
Multifunkcionālā iekārta	2 (2013) 1 (2014) 1 (2015) 3 (2017) 1 (2019) 2 (2020) 4 (2021) 3 (2022) 1 (2023)	1 (2015) 2 (2016) 2 (2018) 1 (2021) 1 (2024)		1 (2023) 4 (2024) 3 (2025)

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Darbiniekiem	Lietotājiem
	1 (2006) 2 (2014) 2 (2015) 2 (2017) 1 (2018) 1 (2025)		4 (2023) 3 (2024) 4 (2025)	
	1 (2018) 1 (2021) 1 (2024)			
Printeri	1 (2009) 1 (2011) 1 (2015) 1 (2016) 1 (2018) 2 (2021)	1 (2010) 1 (2013) 2 (2021) 1 (2023)		
	1 (2014)	1 (2013) 1 (2015)		
Kopēšanas iekārta	1 (2015)			
Projektors	1 (2007) 1 (2008) 1 (2016) 1 (2021) 1 (2025)	1 (2015) 1 (2023)		
				6 (2023) 6 (2024) 7 (2025)
Dokumentu kamera			1 (2023)	
Skeneris	1 (2012) 1 (2021) 1 (2024) 1 - nav norādīts gads	1 (2022)		
Fotoaparāts	1 (2011) 1 (2013) 1 (2020)			
Elektroniskas video lupas		2 (2022)		

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Darbiniekiem	Lietotājiem
Viedtālrunis	1 (2016) 1 (2019) 17 (2021) 8 (2022) 3 (2023) 1 (2024) 1 (2025)			
Austiņas ar mikrofonu		1 (2024)	7 (2025)	7 (2025)
Bezvadu skaļrunis	1 (2024)			
E - grāmatu lasītājs		1 (2023)		
Laminators	1 (2012) 1 (2016) 2 (2019) 4 (2021) 3 (2022) 2 (2023) 5 (2024) 2 (2025)	1 (2020) 1 (2021) 1 (2023)		
Iesiešanas iekārta	1 (2006) 1 (2016) 1 (2020)	1 (2023)		
IP Telefons			20 (2025)	

Publikācijas presē

1. Kalniņa, Ilze. Ticam gaismas uzvarai pār tumsu : [par ukraiņu tradicionālo Ziemassvētku svinēšanas sarīkojumu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ilze Kalniņa ; autores fotogrāfija ; tekstā stāsta svētku iniciatore, ukrainiete Ksenija Bannikova // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.2 (2025, 7.janvāris), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/07/ticam-gaismas-uzvarai-par-tumsu>
2. Fērmane, Ilona. Ar muzikāli bagātu koncertu atklāts ikgadējais Ziemas mūzikas festivāls : [par Valmieras Mūzikas skolas audzēkņu un pedagogu festivāla ieskaņas koncertu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta direktore Inese Sudraba // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.3 (2025, 8.janvāris), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/08/ar-muzikali-bagatu-koncertu-atklats-ikgadejais-ziemas-muzikas-festivala>
3. Štibe, Ričards Edijs. Un priekšskars veras...jo jauniesos IR spēks : [par plakātu izstādes "Līdzdalības dainu skapis" atklāšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ričards Edijs Štibe ; tekstā stāsta "Eiropas kustība Latvijā" ģenerālsēkretāre Liene Valdmāne un Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā padomniece Ieva Hermansone ; fotografēja Alīna Pūce // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.10 (2025, 24.janvāris), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/24/un-priekskars-veras-jo-jauniesos-ir-speks>
4. Goda valmierieti un dzejnieku Aivaru Kārli Ustupu atceroties : [Laikraksta "Liesma" žurnālists, dzejnieks] / paraksts: Valmieras integrētās bibliotēkas un Valmieras novada pašvaldības kolektīvi // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.11 (2025, 28.janvārī), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/28/goda-valmierieti-un-dzejnieku-aivaru-karli-ustupu-atceroties>
5. Kalniņa, Ilze. Ukraini jau iedeva "Oskaru" : [par ukraiņu kopienu Valmierā un iespējām iepazīties ar latviešu tradīcijām un kultūru] / Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta ukrainiete Ksenija Bannikova, Ukrainas Mazo pilsētu pārstāvniecības Latvijā vadītāja Oksana Kiriluka un Valmieras Integrētās bibliotēkas galvenā bibliotekāre Anita Apine ; Anitas Apines foto // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.16 (2025, 7.februāris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/02/07/ukraini-jau-iedeva-oskaru>
6. Kalniņa, Ilze. Rosība grāmatu krātuvē : [par izstādēm un pasākumiem Valmieras bibliotēkas pieaugušo un bērnu nodaļās] / Ilze Kalniņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.20 (2025, 18.februāris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/02/18/rosiba-gramatu-kratuve>
7. Kalniņa, Ilze. Pārdomu vakars ukraiņu kopienā : [par ukraiņu kopienas tikšanos Valmieras Integrētajā bibliotēkā] / Ilze Kalniņa ; autores foto ; tekstā stāsta Jūlija Kovalenko // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.24 (2025, 26.februāris), [1.] lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/02/26/pardomu-vakars-ukrainu-kopiena>
8. Rokpelne, Liene. Bērni rada Valmieras ēku maketus un aicina izzināt vēsturi : [par Valmieras Integrētās bibliotēkas Bērnu nodaļā plānoto izstādi "Kur es dzīvoju"] / Liene Rokpelne, Linda Eglīte // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.2 (44), (2025, februāris), 27.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/02/17/berni-rada-valmieras-eku-maketus-un-aicina-izzinat-vesturi>
9. Grigule, Elva. Francijas vēstnieka vizīte Valmierā : [par vizītes gaitu un izstādes "Rakstīt franču valodā" atklāšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Elva Jēkabsone ; tekstā stāsta vēstnieks Manuels Lafons Rapnuija ; fotografēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.28

- (2025, 7.marts), [1.]lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese <https://news.lv/Liesma/2025/03/07/francijas-vestnieka-vizite-valmiera>
10. Kalniņa, Ilze. Sievietes iespēj ļoti daudz : [par Valmieras Zonta kluba ikgadējo pasākumu un balvas pasniegšanu Valmieras Drāmas teātra aktrisei Inesei Ramutei] / Ilze Kalniņa ; fotografēja Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne, Rīgas Zonta kluba prezidente Signe Rotberga un balvas saņēmēja I. Ramute // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.30 (2025, 12.marts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/03/12/sievietes-iespej-loti-daudz>
  11. Štāle, Ieva. Ķepu dienās palīdz bērniem lasīt grāmatas : [par Valmieras Integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāres Līgas Bujanes suni, Norvičas terjeru Cunami un viņa dalību lasīšanas veicināšanas programmā "Lasi kopā ar suni"] / Ieva Štāle // Diena. - ISSN 1407-1290. - Nr. 42 (2025, 14. marts), 12.-13. lpp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese; <https://news.lv/Diena/2025/03/14/kepu-dienas-palidz-berniem-lasit-gramatas>
  12. Fērmane, Ilona. No lasītprasmes līdz Latvijas valstij : [par pasākumu "No lasītprasmes līdz Latvijas valstij" Valmieras integrētajā bibliotēkā par Brāļu draudžu vēsturi Latvijā un Valmieras novadā] / Ilona Fērmane ; autores fotogrāfija ; tekstā stāsta Brāļu draudzes mācītājs Dr.hist. Gundars Ceipe un Brāļu draudzes dzimtas pēctece Ilze Dauvarte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.31 (2025, 14.marts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/03/14/no-lasitprasmes-lidz-latvijas-valstij>
  13. Bērni rada Valmieras ēku maketus : [par bērnu sagatavotās maketu izstādes "Kur es dzīvoju" atklāšanu Valmieras integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā] / tekstā stāsta Valmieras muzeja vēsturnieces Ingrīda Zīriņa un Liene Rokpelne un pirmsskolas izglītības iestādes "Sprīdītis" skolotāja Linda Eglīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.31 (2025, 14.marts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/03/14/berni-rada-valmieras-eku-maketus>
  14. Ramute, Inese. Vējš kaut ko labu atnesīs : [par Valmieras Zonta kluba apbalvojuma pasniegšanu Valmieras Drāmas teātra aktrisei Inesei Ramutei un tikšanos ar aktrisēm Valmieras integrētajā bibliotēkā : saruna ar balvas saņēmēju un teātra kolēģi] / I. Ramute, Regīna Devīte ; pierakstīja Ilze Kalniņa ; fotografēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.31 (2025, 14.marts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/03/14/vejs-kaut-ko-labu-atnesis>
  15. Geka, Dzintra, 1950-. Sapnis latviešu valodā : [par vēsturi, genocīdu pret latviešu tautu un šodienas pasaules notikumiem : saruna ar kinorežisori, grāmatu autori Valmieras bibliotēkā] / Dzintra Geka ; pierakstīja Ilze Kalniņa ; fotografēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.34 (2025, 21.marts), 3.lpp. : fotogr. - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/03/21/sapnis-latviesu-valoda>
  16. Jance, Diāna. Balansē starp mieru un radošumu : [Tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne] // Latvijas Avīze : Kultūra. - ISSN 1691-1229. - Nr.46 (2025, 21. marts), 11.lpp. : fotogr. - [skatīts 08. 01.2026] - Piekļuves adrese: https://news.lv/Latvijas_Avize/2025/03/21/balansa-starp-mieru-un-radosumu
  17. Jance, Diāna. Grāmatas: Jebkurā vietā pasaulē : [Par 3td e-grāmatu bibliotēku un Valmieras bibliotēkas iesaisti tās izveidē] // Latvijas Avīze : Kultūra. - ISSN 1691-1229. - Nr.46 (2025, 21. marts), 11.lpp. - [skatīts 08. 01.2026] - Piekļuves adrese: https://news.lv/Latvijas_Avize/2025/03/21/gramatas-jebkura-vieta-pasaule
  18. Jance, Diāna. Izstādes: Augstvērtīga māksla bibliotēkā : [Tekstā par Valmieras bibliotēkā apskatāmo Karinē Paronjancas gleznu izstādi "Urbānā filozofija"] // Latvijas Avīze : Kultūra. - ISSN 1691-1229. - Nr.46 (2025, 21. marts), 11.lpp. : fotogr. - [skatīts 08. 01.2026] - Piekļuves adrese: https://news.lv/Latvijas_Avize/2025/03/21/izstades-augstvertiga-maksla-biblioteka

19. Bulmeistare, Zane. Rozes dienas apbalvojums - Inesei Ramutei : [par Valmieras Zonta kluba Atzinības raksta pasniegšanu Valmieras Drāmas teātra aktrisei] / Zane Bulmeistare ; tekstā stāsta balvas saņēmēja I. Ramute // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.3(45), (2025, 24.marts), 25.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/03/24/rozes-dienas-apbalvojums-inesei-ramutei>
20. Svinot bibliotēku nedēļu : [par bibliotēku nedēļai veltītajiem pasākumiem Valmieras novada bibliotēkās] / materiāla sagatavotāja Elva Jēkabsons ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītāja Zane Jeske // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.47 (2025, 25.aprīlis), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/04/25/svinot-biblioteku-nedelu>
21. Pūce, Alīna. Svinam Bibliotēku nedēļu ar jaunu elektronisko katalogu : [par bibliotēku attīstības nozīmi un jauno Valmieras novada bibliotēku e-katalogu] / Alīna Pūce // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.4(46), (2025, aprīlis), 23.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/04/22/svinam-biblioteku-nedelu-ar-jaunu-elektronisko-katalogu>
22. Gaitniece, Lāsma. Būt e-grāmatu bibliotēkas lasītājam ir ērti : [par "3td E-grāmatu bibliotēku" platformā www.3td.lv. Tekstā stāsta Kultūras informācijas sistēmu centra projekta koordinatore Agrita Sagalajeva, Valmieras bibliotēkas direktora vietniece Olga Kronberga] / Lāsma Gaitnece // Zemgales Ziņas. - ISSN 1407-3889. - Nr. 18 (2025, 8. maijs), 24. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Zemgales Ziņas" Nr. 18 (2025, 8. maijs), 24. lp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese https://news.lv/Zemgales_Zinas/2025/05/08/e-gramatu-bibliotekas-lasitajam-ir-erti
23. Tas pats: <https://news.lv/BauskasDzive/2025/05/16/e-gramatu-bibliotekas-lasitajam-ir-erti>
24. Dreimane, Lolita. Lasi, un tu būsi! : [par Valsts nozīmes lasīšanas veicināšanas programmu un Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību Valmieras reģionālo finālu un uzvarētājiem Valmieras bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā] / Lolita Dreimane ; fotogrāfēja Ričards Edijs Štibe // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.55 (2025, 20.maijs), 4.lpp. : fotogr. - Pilns teksts nav pieejams.
25. Gredzena, Sandra. Valmieras novada bibliotēkāres apmeklē Igaunijas un Somijas modernākās bibliotēkas : [par Valmieras un novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienu] / Sandra Gredzena // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.62 (2025, 4.jūnijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/06/04/valmieras-novada-bibliotekares-apekle-igaunijas-un-somijas-modernakas-bibliotekas>
26. Plašs piedāvājums literatūrai audioformātā : [par Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (LNerB) pakalpojumiem un to piedāvājumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā] / materiāla sagatavotājs [aut. nez.] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.64 (2025, 10.jūnijs), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/06/10/plass-piedavajums-literaturai-audioformata>
27. Fērmāne, Ilona. Kā mūsu dziesmas un valoda pieskandināja Rīgu : [par Valmieras novada pašdarbības kolektīvu un stāstnieku piedalīšanos starptautiskajā folkloras festivālā "Baltica" Rīgā, Siguldā un Daugavpilī. Tekstā arī par Valmieras bibliotēkas novadpētnieci Agitu Lapsu] / Ilona Fērmāne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.73 (2025, 4.jūlijs), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/04/ka-musu-dziesmas-un-valoda-pieskandinaja-rigu>
28. Bērziņš, Ansis. Dullais Dauka ar Valmieras pieredzi : [par sevi, studiju laiku Vidzemes Augstskolā, Valmieras Novada fonda vadīšanu un jauno amatu Talsos : saruna ar Talsu novada pašvaldības domes priekšsēdētāju, sablīnieku. Tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne] / Ansis Bērziņš ; pierakstīja Ilze Kalniņa ; fotogrāfēja Ārija Romanovska //

- Liesma. - (Piel. "Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.84 (2025, 30.jūlijs), 7.-8.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/30/ko-par-vinu-saka>
29. Bitiniece, Daiga. Latviski rakstītie pirmie vārdi : [Par Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkeviča un Igaunijas prezidenta Alara Karisa kopīgo velobraucienu, tikšanos Ramatas pagasta bibliotēkā un VB direktores Daigas Rokpeldes uzrunu šajā reizē] // Kurzemnieks : Redzējums. (2025, 2.augusts). - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Kurzemnieks/2025/09/02/latviski-rakstitie-pirmie-vardi>
  30. Grigule, Elva. Grāmatu klubs lasīšanas mīļotājiem : [par Valmieras grāmatu kluba izveidošanas, dalībniekiem, lasīšanas pieredzi, tikšanās reizēm Valmieras integrētajā bibliotēkā un brīvdabā un Lasīšanas svētkiem Valmiermuižas parkā] / Elva Jēkabsone ; tekstā stāsta viena no grāmatu kluba izveidotājām Ieva Jansone // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.88 (2025, 8.augusts), 10.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/08/gramatu-klubs-lasisanas-milotajiem>
  31. Fērmane, Ilona. MIERS : [par Japānas grafisko dizaineru radītās plakātu izstādes atklāšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; autores fotogrāfija ; tekstā stāsta Valmieras novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Guntis Gladkins, Japānas vēstnieks V. E. Kensuke Jošida, izstādes kurators Māris Fēslaitners un Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.89 (2025, 12.augusts), [1.];3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/12/miers>
  32. Upīte, Elīna. Valmierā viesojās Japānas vēstnieks Latvijā V. E. Kensuke Jošida : [par vizītes gaitu Rūjienā un Valmierā] / Elīna Upīte ; tekstā stāsta vēstnieks Kensuke Jošida un Valmieras novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Guntis Gladkins // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.89 (2025, 12.augusts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/12/valmiera-viesojas-japanas-vestnieks-latvija-v-e-kensuke-josida>
  33. Grigule, Elva. Stāstu pēcpusdiena Vērsī : [par iedzīvotāju iniciatīvas projekta pasākumu "Nu visi 10 akurāt!" Valmieras novada Ramatas pagasta Vērsī] / Elva Jēkabsone ; tekstā stāsta stāstniece, folkloras kopas "Visi. Vēji" dalībniece Gundega Drava un projekta koordinatore Dace Liepa ; fotografēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.90 (2025, 13.augusts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/13/stastu-pecpusdiena-versi>
  34. Lasīšanas svētki - sākums jaunai tradīcijai Valmierā : [par Valmieras Grāmatu kluba rīkoto svētku Valmiermuižas parkā programmu un dalībniekiem (Valmieras novads)] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.94 (2025, 22.augusts), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/22/lasisanas-svetki-sakums-jaunai-tradicijai-valmiera>
  35. Bulmeistare, Zane. Ipiķi, Ramata, Meizakila. Latvijas un Igaunijas prezidentu kopīgais velobrauciens : [par Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča un Igaunijas prezidenta Alara Karissa tikšanos Valmieras novada Ramatas pagasta bibliotēkā] / Zane Bulmeistare ; tekstā stāsta Valsts prezidents E. Rinkēvičs un Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne ; fotografēja Ilmārs Znotiņš // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.95 (2025, 26.augusts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/26/ipiki-ramata-meizakila-latvijas-un-igaunijas-prezidentu-kopigais-velobrauciens>
  36. Daira Munce (dz. Liepiņa, 16.09.1938. - 19.08.2025.) : [Rencēnu pagasta bibliotēkā : nekrologs] / paraksts: Valmieras bibliotēka, Rencēnu pagasta 1. bibliotēka // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.95 (2025, 26.augusts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/26/zieds-muzibas-zvaigznu-darza>
  37. Sapulcē tiekas Vidzemes lībiskās kultūrtelpas dalībnieki : [par Vidzemes lībiskās kultūrtelpas aktivitātēm Limbažu novadā. Tekstā arī Valmieras bibliotēkas novadpētniece Agita Lapsa] /

Sagatavoja Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 96 (2025, 27. augusts), 4. lpp. - Tas pats tiešsaistes laikrakstā "Auseklis" Nr. 96 (2025, 27. augusts), 4. lp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Auseklis/2025/08/27/sapulce-tiekas-vidzemes-libiskas-kulturtelpas-dalibnieki>

38. Melece, Kristīne. Dzejas dienas Valmieras novadā : [par plānotajiem Dzejas dienu pasākumiem Valmieras novada bibliotēkās un kultūras iestādēs] / Kristīne Melece // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.8(50), (2025, 18.augusts), 24.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/08/18/dzejas-dienas-valmieras-novada>
39. Apine, Anita. Aicina atbalstīt Vika dzejas grāmatas izdošanu // Valmieras novada pašvaldības informatīvais izdevums : Kultūra. - Nr.8 (50) (2025, 18. augusts), 26. lpp. : fotogr. - [skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/08/18/aicina-atbalst-it-vika-dzejas-gramatas-izdosanu>
40. Lapsa, Agita. Kad lībiet's caur mani runā : [par dzejas un prozas lasījumiem Ramatas pagasta Līču skolā (Valmieras novads)] / Agita Lapsa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.106 (2025, 19.septembris), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese <https://news.lv/Liesma/2025/09/19/kad-libiets-caur-mani-run-a>
41. Fērmane, Ilona. Vārdi, kas skan, jeb kas ir dzeja? : [par Dzejas dienām veltīto pasākumu Valmieras bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; fotogrāfe Kristīne Lubāniņa ; tekstā stāsta dzejnieki Jānis Rokpelnis, Inga Ērika Pētersone, Daina Sirmā, Tamāra Skrīna un Agnese Rutkēviča // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.108 (2025, 24.septembris), [1.] lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/24/vardi-kas-skan-jeb-kas-ir-dzeja>
42. Fērmane, Ilona. Vārdi, kas skan, jeb kas ir dzeja : [par Dzejas dienām veltīto autorvakaru Valmieras bibliotēkā - dzejnieku atbildes uz jautājumiem] / Ilona Fērmane - Turpinājums rakstam laikrakstā "Liesma" Nr.108 (2025, 24.septembris), [1.] lpp. // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.109 (2025, 26.septembris), 10.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/26/vardi-kas-skan-jeb-kas-ir-dzeja>
43. Abatniece-Barbina, Krista. Mācību nodarbības skolēniem : [par piedāvātajām nodarbībām izglītības iestāžu grupām un klasēm Valmieras bibliotēkā] / Krista Abatniece-Barbina // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.9(51), (2025, septembris), 17.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/09/22/macibu-nodarbibas-skoleniem>
44. Lāce, Antra. Bērnus vienmēr mīlēja : [par Vidzemes latviešu dzimtas astoņu paaudžu dzīves atainojumu Jeļenas Makoveičukas grāmatā un autores saistību ar Valmieras novadu. Valmieras Integrētā bibliotēka sola grāmatas tapšanas stāstu Rūjienas bibliotēkā] / Antra Lāce // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr. 108 (2025, 26. septembris), 7. lpp. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/26/bernus-vienmer-mileja>
45. Grigule, Elva. Eiropas Zinātnieku nakts : [par Vidzemes augstskolas, Valmieras Integrētās bibliotēkas un koprades darbnīcas "DARE" sagatavotu aizraujošu programmu dažāda vecuma apmeklētājiem] / Elva Jēkabsone ; autores fotogrāfija ; tekstā stāsta Vidzemes Augstskolas multimediju laboratorijas vadītāja Iveta Auniņa un Jaunās būvniecības skolas vadītāja Gunita Ķiesnere, Valmieras koprades darbnīcas "DARE" vadītāja Unda Blaumane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.114 (2025, 8.oktobris), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/08/eiropas-zinatnieku-nakts>
46. Romeiko, Fanija. Ainažos aizvadītas Somugru dienas : [par pasākumiem Ainažos (Limbažu novads) un Rīgā. Tekstā arī Valmieras bibliotēkas novadpētniece Agita Lapsa] / Fanija Romeiko // Auseklis. - ISSN 1691-0141. - Nr. 115 (2025, 10. oktobris), [1.], 3. lpp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Auseklis/2025/10/10/ainazos-aizvaditas-somugru-dienas>

47. Pūce, Alīna. "Lasu, tātad esmu" : [par Valmieras integrētās bibliotēkas rīkotajiem lasīšanas svētkiem un to dalībniekiem] / Alīna Pūce // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.188 (2025, 17.oktobris), 10.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/17/lasu-tatad-esmu>
48. Kalniņa, Ilze. Cildināja latviešu valodu : [par Valsts valodas dienas atzīmēšanu un valodas konkursa "Apvidvārdi un vietvārdi" uzvarētāju sveikšanu J. Endzelīna Kauguru pamatskolā (Valmieras novads). Tekstā arī Valmieras bibliotēkas bibliotekāre Kristīne Lubāniņa] / Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta direktore Iveta Rambola un skolotāja Aija Dubova // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.119 (2025, 21.oktobris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/21/cildinaja-latviesu-valodu>
49. Liepa, Dace. Kājas pār pasaules malu šūpojot : [par mākslu, animāciju un dzīvi Ramatas pagasta Vērsī (Valmieras novads) : saruna ar mākslinieci, animatori, režisori, grāmatu ilustratoru un kultūras vēstnieci. Tekstā arī Daiga Rokpelne, Agita Lapsa, Zane Jeske] / Dace Liepa ; pierakstīja Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.127 (2025, 7.novembris), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/07/kajas-par-pasaules-malu-supojot>
50. Gredzena, Sandra. Vika grāmatas atvēršanas svētkos : [par dzejnieka Viktora Kalniņa jauno grāmatu un tās atvēršanas svētkiem Valmieras bibliotēkā] / Sandra Gredzena ; autores foto // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.125 (2025, 4.novembris), [1.] lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/04/vika-gramatas-atversanas-svetkos>
51. Īpaša izstāde lielajā bibliotēkā : [par izstādi "Baltā Vilka zemeņu lauks" un tās atklāšanu Valmieras bibliotēkā] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.125 (2025, 4.novembris), 4.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/04/ipasa-izstade-lielaja-biblioteka>
52. Cauri tumsai ar grāmatu : [Par pasākumu cikla "Latviešu grāmatai 500" kulminācijas notikumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.128 (2025, 11.novembris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/11/cauri-tumsai-ar-gramatu>
53. Fērmane, Ilona. Muzikāla vakarēšana nopietnā noskaņā : [par Valmieras Mūzikas skolas audzēkņu un pedagogu koncertu Valmieras bibliotēkā svētku nedēļā] / Ilona Fērmane ; fotogrāfe Sandra Gredzena // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.131 (2025, 21.novembris). - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/21/muzikala-vakaresana-nopietna-noskana>
54. Lapsa, Agita. Valmierā Skolu stāstnieku konkursā "Teci, teci, valodiņa" stāsti plūda kā upe : [par ikgadējā Skolu stāstnieku konkursa Valmieras novada pusfināla norisi Valmieras Integrētajā bibliotēkā] / Agita Lapsa, Agrita Gruzdiņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.134 (2025, 28.novembris), 5.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/28/valmiera-skolu-stastnieku-konkursa-teci-teci-valodina-stasti-pluda-ka-upe>
55. Fērmane, Ilona. No Strenčiem līdz UNESCO : [par Strenču plostnieku vēsturi, tradīcijām un to iekļaušanai Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā veltīto pasākumu un izstādi Valmieras bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure, pētniece, biedrības "Gaujas plostnieki" pārstāve Ieva Vītola un vēstures maģistrs Andris Gailis // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr. 137 (2025, 3. decembris), 5. lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/12/05/no-strenciem-lidz-unesco>
56. Valmieras Integrētā bibliotēka nosvinējusi 18. jubileju : [par bibliotēkas jubilejai, ilggadējo darbinieku godināšanai un citiem nozīmīgiem sasniegumiem veltīto pasākumu] // Liesma. - ISSN

1691-0397. - Nr. 139 (2025, 10. decembris), 2. lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/12/10/valmieras-integreta-biblioteka-nosvinejusi-18-jubileju>

57. Pūce, Alīna. Atbalsts e-pakalpojumu un digitālo rīku izmantošanā : [par Valmieras Integrētajā bibliotēkā piedāvātajām bezmaksas konsultācijām iedzīvotājiem] // Valmieras novada pašvaldības informatīvais izdevums. - Nr. 12 (54) (2025, 15. decembris), 4. lpp. - [skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/12/15/atbalsts-e-pakalpojumu-un-digitalo-riku-izmantosana>

Tiešsaistes resursi

58. Mans grāmatplaukts : latviešu grāmatas piecsimtgade laikmeta liecība - sabiedrības iesaistes akcija "Mans grāmatplaukts" - lasītāju mājas bibliotēkas un grāmatplaukti. 1. sējums : [saturā attēls no Valmieras bibliotēkas] / darba grupa: LNB Komunikācijas departaments. Rīga : Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2025. 639 lpp. : tiešsaistes resurss. - [skatīts 22.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://dom.lndb.lv/data/obj/1628558.html>
59. Latvijas Nacionālā bibliotēka. Literatūras ceļvedis. Ilgtspējas lasītava 2025 : [Saturā: Valmieras bibliotēkas ieteiktie izdevumi par ilgtspējas tēmām] / Latvijas Nacionālā bibliotēka. - Rīga : Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2025. - 1 tiešsaistes resurss : ilustrācijas. - oktobris, 2025 izdots kā speciālnumurs. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.literaturascelvedis.lv/post/ilgtsp%C4%93jas-gr%C4%81matu-ieteikumi-iesaka-latvijas-bibliot%C4%93kas?utm_campaign=f25a5b33-4906-4cc7-9089-562b873a602b&utm_source=so&utm_medium=lp
60. Valmierā skanēs Starptautiskais ziemas mūzikas festivāls "Zvaigznes ceļš" : [informatīvs materiāls par 2025. gada janvārī ieplānoto pasākumu. Atklāšanas koncerts norisināsies Valmieras bibliotēkā]. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste], 2024, 27. dec. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmiera-skanes-starptautiskais-ziemas-muzikas-festivals-zvaigznes-cels/>
61. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā bibliotēkā satiekas latviešu un ukraiņu Ziemassvētku tradīcijas. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 5. janvāris : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-satiekas-latviesu-un-ukrainu-ziemassvetku-tradicijas/>
62. Tikšanās ar britu-latviešu rakstnieku Miku Koljeru. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 14. februāris : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/tikšanas-ar-britu-latviesu-rakstnieku-miku-koljeru/>
Fotogrāfijas: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/tikšanas-ar-britu-latviesu-rakstnieku-miku-koljeru/>
63. Aicinām Valmieras novada iedzīvotājus vienoties "Klusuma minūtē"! : [Tekstā par Valmieras bibliotēkas piedāvāto iespēju 24. februārī noskatīties vairākas dokumentālās filmas un tikties ar ukraiņu kopienai]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 21. febr. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/aicinam-valmieras-novada-iedzivotajus-vienoties-klusuma-minute/>
64. Filmas "20 dienas Mariupolē" kopīga skatīšanās : [par 24. februārī plānoto pasākumu Valmieras bibliotēkā]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, februāris : ilustrācijas. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/notikumi/filmas-20-dienas-mariupole-kopiga-skatisanas/>
65. Rakstīt franču valodā : [par izstādi Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Institut français de Lettoni* [tiešsaiste]. 2025, marts. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.institut-francais.lv/v_events/ecrire-en-francais-2/#/

66. Izstādes "Rakstīt franču valodā" atklāšana Valmieras Integrētajā bibliotēkā : [Frankofonijas mēnesim veltītie pasākumi Valmieras bibliotēkā]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 6. marts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/galerijas/izstades-rakstit-francu-valoda-atklasana-valmieras-integretaja-biblioteka/>
67. Valmierā viesojas Francijas vēstnieks Latvijā : [tekstā par vēstnieka vizīti Valmieras Integrētajā bibliotēkā un izstādes "Rakstīt franču valodā" atklāšanu]. *LV portāls* [tiešsaiste]. 2025, 6. marts : fotogr. - [skatīts 20.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/373591-valmiera-viesojies-francijas-vestnieks-latvija-2025>
68. Rozes dienā apbalvos aktrisi Inesi Ramuti : [Par Valmieras bibliotēkas un Valmieras Zonta kluba rīkoto Rozes dienas pasākumu]. *Valmieras novads* {tiešsaiste}. 2025, 6. marts : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/rozes-diena-apbalvos-aktrisi-inesi-ramuti/>
69. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā Bibliotēkā Rozes dienā tiek sveikta aktrise Inese Ramute. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 9. marts : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-rozes-diena-tiek-sveikta-aktrise-inese-ramute/>
70. Aicinām iesaistīties Digitālajā nedēļā 2025! : [Par Digitālās nedēļas norisēm Valmieras Integrētajā bibliotēkā un Valmieras novada bibliotēkās no 24.-28. martam]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 10. marts. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/aicinam-iesaistities-digitalaja-nedela-2025/>
71. Valmieras Zonta kluba Atzinība Rozes dienā – aktrisei Inesei Ramutei! : [par Rozes dienas pasākumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 11. marts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/valmierasintegretabiblioteka/posts/valmieras-zonta-kluba-atzin%C4%ABba-rozes-dien%C4%81-aktrisei-inesei-ramuteisestdien-8-mar/1081289690704169/>
72. Rozes dienas apbalvojums - Valmieras teātra aktrisei Inesei Ramutei [par Rozes dienas pasākumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *LV portāls* [tiešsaiste]. 2025, 14. marts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://lvportals.lv/dienaskartiba/373894-rozes-dienas-apbalvojums-valmieras-teatra-aktrisei-inesei-ramutei-2025>
73. Rozes dienas apbalvojums - Valmieras teātra aktrisei Inesei Ramutei : [Par Starptautiskajai sieviešu solidaritātes dienai veltīto pasākumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 14. marts : fotogr. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/rozes-dienas-apbalvojums-valmieras-teatra-aktrisei-inesei-ramutei/>
74. Tas pats: <https://www.valmieraszinas.lv/rozes-dienas-apbalvojums-valmieras-teatra-aktrisei-inesei-ramutei/>
75. Tori Lori. Pirmais Pērnavas stāstnieku festivāls : [par stāstnieces Agitas Lapsas iesaisti festivālā Igaunijā]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 17. marts : fotogr. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: https://www.facebook.com/agita.lapsa/posts/pfbid0UGKaXVPwuAF2HzFbdV2t34eCURnY8V823mBW4sY42TM4eFey9RFUTmt4Ds39jv3gl?locale=uk_UA
76. Gredzena, Sandra. Pārgaujieši ar dzejas un dejas uzvedumu viesojas Valmieras Integrētajā bibliotēkā : [par Valmieras Pārgaujas Valsts ģimnāzijas jauniešu sagatavoto uzvedumu, kas veltīts Imanta Ziedoņa daiļradei]. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 10. aprīlis : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/pargaujiesi-ar-dzejas-un-deju-uzvedumu-viesojas-valmieras-integretaja-biblioteka/>

77. Svinam Bibliotēku nedēļu ar jaunu e-kataloga versiju! : [Par bibliotēku nedēļas norisi Valmieras Integrētajā bibliotēkā un Valmieras novada bibliotēkās no 21.-27. aprīlim]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 22. apr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/svinam-biblioteku-nedelu-ar-jaunu-e-kataloga-versiju/>
78. Lapsa, Agita. Jērcēnmuizā pulcē literatūras mīļotājus, profesionāļus un ornitoloģijas entuziastus : [Par pasākuma "Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās" norisi]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 6.maijs : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/jercenmuiza-pulce-literaturas-milotajus-professionalus-un-ornitologijas-entuziastus/>
79. Būt uzticīgiem brīvai, neatkarīgai Latvijai : [Tikšanās ar Ivaru Briedi]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 10. maijs : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/but-uzticigiem-brivai-neatkarigai-latvijai-tiksanas-ar-ivaru-briedi/>
80. Gredzena, Sandra. Ieva Veide - atklātība nebija mans pašmērķis : [par tikšanos ar mazsalacieti, grāmtas "Piens un asinis" autori Ievu Veidi Valmieras bibliotēkā]. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 21. maijs : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/ieva-veide-atklatab-nebija-mans-pasmerkis/>
81. Atklātība un mīlestība kokles mūzikas pavadījumā : [Tikšanās ar Ievu Veidi Valmieras bibliotēkā]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 21. maijs : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/lmierasintegretabiblioteka/posts/ieva-veide-atkl%C4%81j-ka-vi%C5%86ai-rakst%C4%ABt-gribas-katru-dienu-bez-t%C4%81-vi%C5%86a-sevi-nevar-ied/1138051345028003/>
82. Gredzena, Sandra. Valmieras novada bibliotēkāres apmeklē modernākās Igaunijas un Somijas bibliotēkas. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 31. maijs : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-novada-bibliotekares-apmekle-modernakas-igaunijas-un-somijas-bibliotekas/>
83. Andrējeva-Empele, Ance. Valkā aizvadīts ikgadējais Vidzemes bibliotēkāju saiets : [Tekstā LBB Vidzemes nodaļas vadītāja Olga Kronberga]. *Valka.lv* [tiešsaiste]. 2025, 18. jūn. : fotogr. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valka.lv/lv/jaunums/valka-aizvadits-ikgadejais-vidzemes-bibliotekaru-saiets>
84. Štībe, Ričards Edijs. "Piedzīvojumu straumē" devušies vairāk nekā 300 dalībnieki : [par iniciatīvas grāmatu bingo norisi Valmieras novadā]. *Valmieras bibliotēka* [tiešsaiste], 2025, 26. jūnijs. - [skatīts 29.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/piedzivojumu-straume-devusies-vairak-neka-300-dalibnieki/>
85. Andrējeva-Empele, Ance. Valkā aizvadīts ikgadējais Vidzemes bibliotēkāju saiets : [Tekstā LBB Vidzemes nodaļas vadītāja Olga Kronberga]. *Latvijas bibliotēkāju biedrība* [tiešsaiste]. 2025, 27. jūn. : fotogr. - [skatīts 11.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://bibliotekari.lv/?p=12660>
86. Vidzemes bibliotēkāri pulcējas Valkā! : [par 25. LBB Vidzemes nodaļas saieta norisi Valkā]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 27. jūnijs : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/latvijas.bibliotekaru.biedriba/posts/vidzemes-bibliotek%C4%81ri-pulc%C4%93jas-alk%C4%81valk%C4%81-aizvad%C4%ABts-25-lbb-vidzemes-noda%C4%Bcas-saie/1137778135045116/>
87. LBB Vidzemes nodaļas saiets Valkā : [par 25. LBB Vidzemes nodaļas saietu Valkā]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, jūnijs : fotogr. - [skatīts 20.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/lbb-vidzemes-nodalas-saiets-valka/>
88. Lasīšanas svētki Valmiermuižas parkā : [Grāmatu kluba Valmierā un Valmieras Bibliotēkas organizētā pasākuma afiša un programma]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, jūlijs. - [skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/events/lasisanas-svetki-valmiermuizas-parka/>

89. Ausēja, Eva. Pārskats par digitalizāciju Latvijas reģionu bibliotēkās (2022.-2025. gada vidus) : [Tekstā arī par kultūras mantojuma digitalizācijas procesu Valmieras bibliotēkā]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 22. jūl. : diagrammas, tabulas - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/parskats-par-digitalizaciju-latvijas-regionu-bibliotekas-2022-2025-gada-vidus/>
90. Štibe, Ričards Edijs. Pieredzes stāsts: Lasīšanas bingo izaicinājumi Valmieras novada bibliotēkās : [Par par lasīšanas veicināšanas pasākuma "Grāmatu bingo" norisi valmieras novadā]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 23. jūl. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/pieredzes-stasts-lasisanas-bingo-izaicinajumi-valmieras-novada-bibliotekas/>
91. Plakātu izstādes "Miera gars" un 2025. gada plakāta atklāšanas pasākums : [izstāde Valmieras Integrētajā bibliotēkā pieminot Hirosimas un Nagasaki bombardēšanu]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, augusts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/plakatu-izstades-miera-gars-un-2025-gada-plakata-atklšanas-pasakums/>
92. Valmierā viesojās Japānas vēstnieks Latvijā V. E. Kensuko Jošida : [Tekstā par Japānas vēstnieka vizīti Valmieras Integrētajā bibliotēkā, par plakātu izstādi "Miera gars". Izstādi veido 28 Japānas grafisko dizaineru radītie plakāti]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 7. augusts : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/valmiera-viesojas-japanas-vestnieks-latvija-v-e-kensuke-josida/>
93. Gredzena, Sandra. Valmiermuižas parkā nosvinēti Lasīšanas svētki un Valmieras Grāmatu kluba pirmā jubileja : [Tekstā stāsta Valmieras bibliotēkas Pieaugušo apkalpošanas nodaļas vadītāja Alīna Pūce]. *Valmieras ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 12. aug. : fotogr. - [skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmiermuizas-parka-nosvineti-lasisanas-svetki-un-valmieras-gramatu-kluba-pirma-jubileja/>
94. Veckalne, Anita. Reportāža: Lasīšanas svētki Valmierā - ja ir cilvēki, būs arī notikumi : [Par Grāmatu kluba Valmierā un Valmieras Integrētās bibliotēkas organizēto pasākumu Valmiermuižas parkā]. *Literatūras ceļvedis* [tiešsaiste]. 2025, 14. aug. : fotogr. [skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.literaturascelvedis.lv/post/report%C4%81%C5%BEa-las%C4%AB%C5%A1anas-sv%C4%93tki-valmier%C4%81-ja-ir-cilv%C4%93ki-b%C5%ABs-ar%C4%AB-notikumi>
95. Lasīšanas svētki - sākums jaunai tradīcijai Valmierā : [Valmieras Grāmatu kluba darbībā iesaistījušās arī Valmieras bibliotēkas darbinieces un klubu atbalsta Valmieras Integrētā bibliotēka]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 21. aug. : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/lasisanas-svetki-sakums-jaunai-tradicijai-valmiera/>
96. Velberga, Ieva. Ideju banka #3: Grāmatu bingo : [Tekstā arī par Valmieras bibliotēkas aktivitātēm]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 21. aug. : ilustrācijas - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/ideju-banka-3-gramatu-bingo/>
97. Gredzena, Sandra. Valmieras novada bibliotekāri un grāmatu klubu dalībnieki dodas pieredzes apmaiņā uz Cēsīm un Ieriķiem : [par Valmieras bibliotēkas organizēto aktivitāti Valsts kultūrkapitāla fonda projekta "Lasu, tā tad esmu" ietvaros]. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 28. augusts : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-novada-bibliotekari-un-gramatu-klubinu-dalibnieki-dodas-pieredzes-apmaina-uz-cesim-un-ierikiem/>

98. Dzejas diena Valmieras bibliotēkā : [par Valmieras bibliotēkā plānoto pasākumu "Dzejas dienas 2025"]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 18. septembris : fotogr. - [skatīts 19.01.2025] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/events/dzejas-diena-valmieras-biblioteka/>
99. Izskanējis Dzejas dienas Autoru vakars. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 19. septembris : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/izskanejis-dzejas-dienas-autoru-vakars/>
100. Fotogrāfijas: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/dzejas-diena-2025-autoru-vakars-wardi-kas-skan/>
101. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā bibliotēkā izskanējušas 60. Dzejas dienas. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 19. sept. : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-izskanejusas-60-dzejas-dienas/>
102. Projekts "Lasu tātad esmu" : [pieredzes un ideju apmaiņas brauciens grāmatu klubu dalībniekiem]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 27. augusts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/pieredzes-un-ideju-apmainas-brauciens-gramatu-klubu-dalibniekiem/> Fotogrāfijas: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/projekts-lasu-tatad-esmu-pieredzes-un-ideju-apmainas-brauciens-gramatu-klubu-dalibniekiem/>
103. Projekts "Lasu tātad esmu" : [pieredzes un ideju apmaiņas brauciens grāmatu klubu dalībniekiem]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 28. augusts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/ValmierasZinasPortals/posts/valmieras-integr%C4%93t%C4%81-bibliot%C4%93ka-%C5%A1ogad-%C4%ABsteno-valsts-kult%C5%ABrkapit%C4%81la-fonda-vkkf-pro/122217101336274751/>
104. Lapsa, Agita. Kad lībiet's caur mani runā : [Dzejas un prozas lasījumi Salacas baseina lībiskajās izloksnēs]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 22. septembris : fotogr. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/groups/1238792654048718/posts/1461021191825862/>
105. Velberga, Ieva. Ideju banka #4: Kanisterapijas nodarbības bibliotēkā : [par Valmieras Integrētās bibliotēkas aktivitāti "Lasīšana kopā ar suni"]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 26. sept. : fotogr. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/ideju-banka-4-kanisterapijas-nodarbibas-biblioteka/>
106. Lasu, tātad esmu! : [informācija par plānoto pasākumu Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *vidzeme.lv* [tiešsaiste]. 2025, 30. septembris : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.vidzeme.lv/lasu-tatad-esmu/>
107. Lapsa, Agita. Vēl viens Pēkšēns. Arhitekts un Burtnieku Pilskalna skola : [par novadnieku, arhitektu Konstantīnu Pēkšēnu]. *facebook* [tiešsaiste]. 2025, 2. oktobris : fotogr. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/groups/1238792654048718/posts/1469019501026031/>
108. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā bibliotēkā aizvadīti lasīšanas svētki "Lasu, tātad esmu". *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 6. oktobris. : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-aizvaditi-lasinasas-svetki-lasu-tatad-esmu/>
109. Aizvadīta norise "Lasu, tātad esmu" : [Par lasītveicināšanas pasākumu Valmieras Inregrētajā bibliotēkā 4. oktobrī]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 9. okt. : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/aizvadita-norise-lasu-tatad-esmu/>

110. Tretjakova, Silvija. Atklās izstādi "Baltā Vilka zemeņu lauks" : [Par ceļojošo izstādi, kas veltīta Jāņa Baltvilka balvas bērnu literatūrā un grāmatu mākslā laureātiem, Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 31. okt. : ilustrācijas. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/atklas-izstadi-balta-vilka-zemenu-lauks/>
111. Gredzena, Sandra. Pie lasītājiem nāk Viks un "Abi/Divi". [par dzejnieka Viktora Kalniņa jauno grāmatu un tās atvēršanas svētkiem Valmieras bibliotēkā]. *Valmieras Ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 3. novembris. : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/pie-lasitajiem-nak-viks-un-abi-divi/>
112. Cauri tumsai ar grāmatu : [pasākums ciklā "Latviešu grāmatai 500"]. *Valmieras Integrētā bibliotēka* [tiešsaiste]. 2025, 8. novembris : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/cauri-tumsai-ar-gramatu/> Fotogrāfijas: <https://biblioteka.valmiera.lv/galerijas/latviesu-gramatai-500-cauri-tumsai-ar-gramatu/>
113. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā bibliotēkā izskanējis Valmieras Mūzikas skolas audzēkņu un pedagogu koncerts "Novembra noskaņās". *Valmieras ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 13. novembris : fotogr. - [skatīts 12.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-izskanejis-valmieras-muzikas-skolas-audzeknu-un-pedagogu-koncerts-novembra-noskanas/>
114. Zalcmane, Baiba. Norisināsies stāstnieku konkursa "Teci, teci, valodiņa" Valmieras novada pusfināls : [Pasākums tradicionāli norisinās Valmieras Integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļā]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 14. novembris : ilustrācijas. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/norisinaties-stastnieku-konkursa-teci-teci-valodina-valmieras-novada-pusfinals/>
115. Tikšanās ar izcilo paralimpieti Riardu Snikus : [Par pasākumu 2025. gada 5. decembrī Valmieras Integrētajā bibliotēkā]. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 25. nov. : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/tiksanas-ar-izcilo-paralimpieti-rihardu-snikus/>
116. Gredzena, Sandra. Valmieras Integrētajā bibliotēkā notikusi filma PAR un tikšanās AR paraolimpieti Riardu Snikus // *Valmieras ziņas* [tiešsaiste]. 2025, 9. dec. : fotogr. - [Skatīts 09.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmieraszinas.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-notikusi-filma-par-un-tiksanas-ar-paraolimpieti-rihardu-snikus/>
117. Valmieras integrētajā bibliotēkā apskatāma valmierieša Ojāra Sausiņa miniatūro cimdīņu izstāde. *Valmieras novads* [tiešsaiste]. 2025, 15. dec. : ilustrācijas. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/valmieras-integretaja-biblioteka-apskatama-valmieriesa-ojara-sausina-miniaturo-cimdinu-izstade/>
118. Iepazīstam savējos : Līga Bujane : [Saruna ar Valmieras Integrētās bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļas bibliotekāri Līgu Bujani]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 16. dec. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/interviju-serija-iepazista-savejos-mliga-bujane/>
119. Matisone, Gunta. Valmierietis ar miniatūru cimdu adīšanu cer iekļūt Ginesa rekordu grāmatā : [par Ojāra sausiņa miniatūro adījumu izstādi Valmieras Bibliotēkā]. *Latvijas sabiedriskais medijs* [tiešsaiste]. 2025, 23. dec. : fotogr. - [skatīts 07.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.lsm.lv/raksts/dzive-stils/valasprieiki/23.12.2025-valmierietis-ar-miniaturu-cimdu-adisanu-cer-ieklut-ginesa-rekordu-gramata.a627366/>
120. Punte, Artūrs. Gaujas plostnieku svētki - 2025 : [par Gaujas plostnieku svētkiem Strenču novadā un stāstnieces Agitas Lapsas iesaisti to norisē]. *facebook* [tiešsaiste]. 2026, 26. janvāris : fotogr. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/arturs.punte.5/posts/pfbid02RAT7aUSySbsxNUV3Cykf2YbwpSEeciAgGvgVb4wEHZLtzMJB8tg4q3zQEtP5fJdDI>

121. Pūce, Alīna. Valmiera Library Citizen Science Case Study. *European Citizen Science Academy* [tiešsaiste]. 2025, 1. aprīlis. : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://zenodo.org/records/15095941>
122. Digital libraries for inclusive learning : DigLib research report : [aprakstīts dokuments, kurā pieminēta VIB pieredze, izmantota fotogrāfija no bibliotēkas]. *DigLib* [tiešsaiste]. 2025, 28. augusts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://dig-lib.eu/news/new-dig-lib-research-report-digital-libraries-for-inclusive-learning>
123. Digital libraries for inclusive learning: a collection of 15 good practices : [aprakstīts dokuments, kurā pieminēta VIB pieredze, izmantota fotogrāfija no bibliotēkas]. *DigLib* [tiešsaiste]. 2025, 29. augusts : fotogr. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://dig-lib.eu/project-activities/reports/case-study-collection>
124. "LIBCHANGE" Еразмус пројекат у Летонији: [Novisadas pilsētas bibliotēka (Serbija) par Erasmus+ projekta norisi Valmieras novadā (30.06.2025-04.07.2025)]. *instagram.com* [tiešsaiste], 2025, 8. jūlijs. : fotogrāfijas. - [skatīts 29.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.instagram.com/p/DL2JQfcxKXp/?img_index=5

Video

125. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E136) : [par tradicionālo Ziemas mūzikas festivālu Valmierā, reportāža no atklāšanas koncerta Valmieras bibliotēkā]. *ReTV* [video]. 2025, 10. janvāris, 13:14-18:30 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=CzuwhsUHMC4&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=136
126. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E145) : [Rozes dienā Valmieras Zonta kluba Atzinības rakstu saņem aktrise Inese Ramute, reportāža no pasākuma norises vietas Valmieras bibliotēkā]. *ReTV* [video]. 2025, 14. marts, 5:42-9:04 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=2JJoGfHBZKs&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=145
127. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E146) : [Dažas ziņas īsumā: informācija par Digitālo nedēļu, tās piedāvātajām norisēm Valmieras novada publiskajās bibliotēkās]. *ReTV* [video], 2025, 21. marts, 8:10-8:55 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=upK3_uYZ0cg&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=146
128. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E146) : [Valmieras bibliotēkā izveidota neformālās izglītības programmu "Lasīšana kopā ar suni", reportāža no Valmieras bibliotēkas]. *ReTV* [video], 2025, 21. marts, 9:12-14:03 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=upK3_uYZ0cg&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=146
129. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E147) : [Valmieras integrētajā bibliotēkā tapusi interesanta izstāde – "Kur es dzīvoju". Tajā Valmieras ēku maketi, kurus veidojuši bērnodārza "Sprīdītis" audzēkņi un vecāki]. *ReTV* [video], 2025, 28. marts, 18:10-21:50 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=a2JdxnBmeag&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=147
130. Matrozis, Ruslans. Par četrū Vidzemes vācbaltu ornitologu literāro mantojumu : [lekcija novadpētniecības trešdienas pasākuma laikā Jērcēnmuižā]. *Valmieras integrētā bibliotēka* [tiešsaiste, video], 2025, 16. aprīlis, 58:59 min. - [skatīts 03.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=9kMTbcXLMyg>

131. Klepers, Andris. Latvijas ornitoloģija šodien: mantojums, sabiedrības iesaiste, izmantošana mūsdienās : [lekcija novadpētniecības trešdienas pasākuma laikā Jērcēnmuižā]. *Valmieras integrētā bibliotēka* [tiešsaiste, video], 2025, 16. aprīlis, 49:58 min. - [skatīts 03.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=sRg8sQftieg>
132. Omotu stuosti. Fotogrāfs - laikmeta liecinieks : X Latgales stāstnieku festivāls : [stāstu stāsta Vidzemes stāstnieku kustības koordinatore Agita Lapsa]. *Storytelling in Latvia* [tiešsaiste, video]. 2025, 9. augusts, 46:05-58:05 min. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=4iMUgAyUi58>
133. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E169) : [Ramatā viesojas Latvijas un Igaunijas prezidenti, atzīmējot 500. gadadienu pirmajai grāmatai latviešu un igauņu valodās, reportāža no Ramatas pagasta bibliotēkas]. *ReTV* [video], 2025, 29. augusts, 0:50-6:02 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=7MIzC8oH0sg&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=169
134. Somugru dienas 2025 Ainažos : [Stāsts par Salacas koka tiltiem. Stāsta Agita Lapsa]. *KriyaLv 3* [tiešsaiste, video]. 2025, 6. oktobris, 8:41 min. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=drkN1uMRQQ>
135. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E179) : [Valmieras bibliotēkā aizvadīti dzejnieka Vika dzejas grāmatas "Abi/Divi" atvēršanas svētki, reportāža no pasākuma]. *ReTV* [video], 2025, 7. novembris, 17:38-22:28 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=hZvic001O8o&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=179
136. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E184) : [Valmieras bibliotēkā aizvadīta tikšanās ar dokumentālās filmas "Rihards Snikus. Jātnieka balss" veidotājiem un galveno varoni, reportāža no pasākuma]. *ReTV* [video], 2025, 12. decembris, 9:40-15:50 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=M-h7lnDUPZc&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=184
137. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E185) : [Valmieras Integrētajā bibliotēkā skatāma neparasta izstāde – miniatūri adīti cimdīņi un zeķītes, to autors valmierietis Ojārs Sausiņš pretendē uz iekļūšanu Ginesa rekordu grāmatā]. *ReTV* [video], 2025, 20. decembris, 16:43-23:30 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=QL6oo2MdxJg&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SC&index=185
138. Stāstnieki par padarīto un darāmo. X Latvijas stāstnieku konference : [referē Vidzemes stāstnieku kustības koordinatore Agita Lapsa]. *Storytelling in Latvia* [tiešsaiste, video]. 2025, 20. decembris, 15:45-28:05 min. - [skatīts 25.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=YCsz2eihvOY>
139. Gauja River Rafter: strorytelling on "Raft Radio" : [Gaujas plostnieku svētki 2025. Stāstus stāsta Agita Lapsa]. *Arturs Punte* [tiešsaiste, video, audio]. 2026, 26. janvāris, 6:23 min. - [skatīts 25.02.2026] - piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=EdALARDlelY>

Brenguļu, Kauguru un Trikātas apvienība

Kauguru pagasta bibliotēka

1. Grigule, Elva. Izstāde "Vietējais" : [par novadniekam, dzejniekam un žurnālistam Aivaram Ustupam veltīto izstādi Kauguru pagasta bibliotēkā (Valmieras novads)] / Elva Jēkabsone ; fotogrāfe Ārija ; tekstā stāsta bibliotēkas vadītāja Daiga Miglava // Liesma. - (Piel. "Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.108 (2025, 24.septembris), 15. lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/24/izstade-vietejais>

Kauguru pagasta Mūrmuiža bibliotēka

2. Bīriņa, Guna. *Ansis Rūtentāls. Ceļojums* : [saturā par Mūrmuižas bibliotēkas vadītāju Gundegu Lapiņu] / Guna Bīriņa ; literārā redaktore Antra Bula ; dizainers Klāvs Priedītis ; foto: Guna Bīriņa, Jānis Deinats, Eiženija Anna Freimane [un vēl 12 fotogrāfi]. - Rīga : Neputns, 2025. - 5, 105, 107, 120, 127, 151, 159, 164, 170, 295, 296 lpp.

Burtnieku apvienība

Ēveles bibliotēka

3. Mājā un sētā (S5 E6) : [par sēklu un augu apmaiņas pasākumu Ēveles bibliotēkā]. *ReTV* [video], (2025, 16. aprīlis), 0:40-4:20 min. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=g8nTj3uoK6c>

Matīšu pagasta bibliotēka

4. Zalte, Agita. Otrajiem Dziesmu svētkiem Jēkabkalnā - 160 : [par Dziesmu svētku jubilejai veltīto izstādi Matīšu bibliotēkā (Valmieras novads)] / Agita Zalte // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.6(48), (2025, jūnijs), 28.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/06/16/otrajiem-dziesmu-svetkiem-jekabkalna-160>
5. Zalte, Agita. Otrajiem dziesmu svētkiem Jēkabkalnā -160 : [par izstādi Valmieras novada Matīšu bibliotēkā par Vidzemes latviešu dziesmu dienu Bauņu muižas romantiskajā Jēkabkalnā] / Agita Zalte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.74 (2025, 8.jūlijs), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/08/otrajiem-dziesmu-svetkiem-jekabkalna-160>
6. Kalniņa, Ilze. Bibliotēkas izvēlas čalas un radošumu : [par bibliotēkas lomu vietējā sabiedrībā, saviem lasītājiem un iegādātajām grāmatām] / Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta Valmieras novada Matīšu pagasta bibliotēkas vadītāja Agita Zalte ; fotogrāfēja Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.122 (2025, 28.oktobris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/28/bibliotekas-izvelas-calas-un-radosumu>

Rencēnu pagasta 1. bibliotēka

7. Auniņa, Andra. Rencēnu pagasta aktīvie lasītāji Burtniekos : [par lasītveicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024" dalībnieku izzinošo, kultūrizglītojošo ekskursiju pie kaimiņiem Burtniekos (Valmieras novads)] / Andra Auniņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.74

(2025, 8.jūlijs), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/08/rencenu-pagasta-aktivie-lasitaji-burniekos>

8. Daira Munce (dz. Liepiņa, 16.09.1938. - 19.08.2025.) : [Rencēnu pagasta bibliotēkare : nekrologs] / paraksts: Valmieras bibliotēka, Rencēnu pagasta 1. bibliotēka // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.95 (2025, 26.augusts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/26/zieds-muzibas-zvaigznu-darza>
9. Auniņa, Andra. Vietvārdu talkas pārgājiens Rencēnu pagastā : [par vietvārdu talku - bibliotēkas un Rencēnu pamatskolas Novadpētniecības muzeja organizēto pārgājieni "Vietvārdu meklēšana un izmeklēšana Rencēnu pagastā"] / Andra Auniņa ; autores foto // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.106 (2025, 19.septembris), 12.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/19/vietvardu-talkas-pargajiens-rencenu-pagasta>
10. Auniņa, Andra. Ineses LAIKS : [par Valmieras novada Rencēnu pamatskolas novadpētniecības muzeju un muzeja vadītāju, pedagogi Inesi Birzkopi] / Andra Auniņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.112 (2025, 3.oktobris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/03/ineses-laiks>

Rencēnu pagasta 2. bibliotēka

11. Birzkope, Inese. Sidraba jātniekam Ziemeļu dārzos - 110 : [par novadniekam, dzejniekam Vilim Cedriņam veltītu tikšanos Valmieras novada Līdzēnu bibliotēkā] / Inese Birzkope ; autores fotogrāfijas // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.1 (2025, 3.janvāris), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/03/sidraba-jatniekam-ziemelu-darzos-110>

Valmieras pagasta bibliotēka

12. Ruka, Ieva. Mūzika mākslā : [par mūzikas pedagogošes Ritmas Pētersones-Cepītes izstādi Valmieras pagasta bibliotēkā] / Ieva Ruka ; tekstā stāsta gleznošanas skolotāja Zane Bērziņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.19 (2025, 14.februāris), 12.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/02/14/muzika-maksla>

Vecates pagasta bibliotēka

13. Sprice, Daiga. Jāstrādā ar tiem, kas nāk uz bibliotēku : [par sevi, saviem pienākumiem, vecatiešu interesi par lasīšanu un rīkotajiem pasākumiem : saruna ar Valmieras novada Vecates pagasta bibliotekāri] / Daiga Sprice ; pierakstīja un fotografēja Guntis Vīksna // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.95 (2025, 26.augusts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/26/jastrada-ar-tiem-kas-nak-uz-biblioteku>

Kocēnu apvienība

Dikļu pagasta bibliotēka

14. Ģimnāzistes arī stellēs sēž : [par Valmieras Valsts ģimnāzijas Tautas lietišķās mākslas studijas "Riekums" darbu izstādi Dikļu pagasta bibliotēkā] / materiālu sagatavoja Ilze Kalniņa ; tekstā stāsta Tautas lietišķās mākslas studijas vadītāja Linda Sproģe // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.6 (2025, 15.janv.), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/15/gimnazistes-ari-stelles-sez>

Kocēnu pagasta bibliotēka

15. Brūniņa, Valentīna. Sadarbībā gūta labi padarīta darba sajūta : [par Kokmuižas svētkiem veltītās interaktīvas un izglītojošas izstādes visai ģimenei izveidošanu Kocēnu pagasta 1. bibliotēkā (Valmieras novads)] / Valentīna Brūniņa ; tekstā stāsta Kocēnu 1. bibliotēkas vadītāja Aiva Zirne un māksliniece Iveta Kreišmane ; fotogrāfe Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.117 (2025, 15.oktobris), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/15/sadarbiba-guta-labi-padarita-darba-sajuta>

Tiešsaistes resursi

16. Izstādes "Saules laiks" atklāšana un tikšanās ar saules pulksteņu speciālistu Dr.sc.copm. Mārtiņu Gillu : [par izstādi un tikšanos Kocēnu bibliotēkā (Valmieras novads)]. *Valmieras novads* [tiešsaiste], 2025, jūnijs. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/events/izstades-saules-laiks-atklasana-un-tiksanas-ar-saules-pulkstenu-specialistu-dr-sc-comp-martinu-gillu/>
17. Tas pats: <https://biblioteka.valmiera.lv/notikumi/izstades-saules-laiks-atklasana-un-tiksanas-ar-saules-pulkstenu-specialistu-martinu-gillu/>

Mazsalacas apvienība

Mazsalacas pilsētas bibliotēka

18. Grigule, Elva. Lai skicētu nav jābūt māksliniekam : [par radošumu, mākslu, skicēšanu un Latvijas Urban sketching grupu] / Elva Jēkabsons ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta mazsalaciete, bibliotekāre Liene Apsīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.46 (2025, 23.aprīlis), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/04/23/lai-skicetu-nav-jabut-maksliniekam>
19. Svinot bibliotēku nedēļu : [par bibliotēku nedēļai veltītajiem pasākumiem Valmieras novada bibliotēkās] / materiāla sagatavotāja Elva Jēkabsons ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta Mazsalacas pilsētas bibliotēkas vadītāja Zane Jeske // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.47 (2025, 25.aprīlis), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/04/25/svinot-biblioteku-nedelu>
20. Bāliņa, Ieva. Mazsalacas Grāmatu klubā : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkā nodibināto Grāmatu klubu un pirmajām tikšanās reizēm (Valmieras novads)] / Ieva Bāliņa, Aija Kārklīņa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.65 (2025, 11.jūnijs), 8.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/06/11/mazsalacas-gramatu-kluba>
21. Jeska, Zane. Mākslas mini festivāls "Ražas svētki" : [par biedrības "LAUKKU" un Mazsalacas pilsētas bibliotēkas rīkoto laikmetīgās mākslas festivālu] / Zane Jeske // VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS INFORMATĪVAIS IZDEVUMS. - Nr.8(50), (2025, 18.augusts), 25.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Valmiera-doma-un-rada/2025/08/18/makslas-mini-festivals-razas-svetki>
22. Berga, Zane. Ipiķieši labiekārto ciema centru ar krāšņiem hortenziju stādījumiem : [par Valmieras novada Ipiķu pagasta iedzīvotāju grupas īsenoto projektu "KOŠI"] / Zane Jeske // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.93 (2025, 20.augusts), 3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/20/ipikiesi-labiekarto-ciema-centru-ar-krasniem-hortenziju-stadijumiem>
23. Berga, Zane. Foto akcija "Viena diena Mazsalacā" : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkas organizēto pasākumu (Valmieras novads)] / Zane Jeske ; foto Liene Apsīte un Antra Brasliņa //

Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.100 (2025, 5.septembris), 4.lpp. ; fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/05/foto-akcija-viena-diena-mazsalaca>

24. Grigule, Elva. Mini festivāls "Ražas svētki" : [par biedrības "LAUKKU" un Mazsalacas pilsētas bibliotēkas kopīgi rīkoto pasākumu (Valmieras novads)] / Elva Jēkabsons ; fotogrāfe Ārija Romanovska ; tekstā stāsta laikmetīgās dejas māksliniece, pasākuma kuratore Agate Bankava // Liesma. - (Piel. "Valmierietis"). - ISSN 1691-0397. - Nr.108 (2025, 24.septembris), 15.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/24/mini-festivals-razas-svetki>
25. Vides izstādes - gan vietējiem cilvēkiem, gan tūristiem : [par Mazsalacas muzeja sagatavotajām vides izstādēm pilsētas centrā un pie Valtenberģu muižas un sadarbību ar Mazsalacas pilsētas bibliotēku] / tekstā stāsta Valmieras novada Mazsalacas muzeja direktore Vija Rozenberga ; materiālu sagatavoja Elva Jēkabsons ; fotogrāfe Ārija Romanovska // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.111 (2025, 1.oktobris), 5.lpp. : fotogr. [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/01/vides-izstades-gan-vietejiem-cilvekiem-gan-turistiem>
26. Dukure, Ilona. Tapusi animācijas filma "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna" : [par bērnu un jauniešu pašu veidotās animācijas filmas kopīgu skatīšanos un radošajām darbnīcām Mazsalacas pilsētas bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta animatore Dace Liepa // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.124 (2025, 31.oktobris), 4.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/31/tapusi-animacijas-filma-zirdzins-gove-aitina-un-cita-dieva-radibina>

Tiešsaistes resursi

27. Fotogrāfa M. Zariņa lekcija "Pieredzes stāsts" : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkas organizēto pasākumu "Stāsti attēlos un vārdos"]. *Valmieras bibliotēka* [tiešsaiste], 2025, augusts. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/notikumi/fotografa-m-zarina-lekcija-pieredzes-stasts/>
28. "Stāsti attēlos un vārdos" aktivitātes : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkas organizēto pasākumu "Stāsti attēlos un vārdos"]. *Visit Valmiera* [tiešsaiste], 2025, augusts. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://visit.valmiera.lv/pasakumi/stasti-attelos-un-vardos-aktivitates/>
29. Jeske, Zane. Foto akcija "Viena diena Mazsalacā" : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkas organizēto pasākumu "Stāsti attēlos un vārdos"]. *Valmieras novads* [tiešsaiste], 2025, 2. augusts : fotogr. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/foto-akcija-viena-diena-mazsalaca/>
30. Mazsalacas mini festivāla "Ražas svētki" ietvaros septembrī būs iespēja pieredzēt dažādus laikmetīgās mākslas notikumus : [par 18. un 19. septembrī plānotajiem pasākumiem Mazsalacā]. Kultūras ministrija [tiešsaiste], 2025, 9. septembris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.km.gov.lv/lv/jaunums/mazsalacas-mini-festivala-razas-svetki-ietvaros-septembri-bus-iespeja-pieredzet-dazadus-laikmetigas-makslas-notikumus>
31. Izkustināt ķermeni un spēlēt ar valodu: Mazsalacā gaidāms laikmetīgās mākslas mini festivāls "Ražas svētki" : [par pasākumu Mazsalacā 18. un 19. septembrī]. *Lente. Kultūra* [tiešsaiste], 2025, 10. septembris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://lente.lv/kultura/raksts/izkustinat-kermeni-un-speleties-ar-valodu-mazsalaca-gaidams-laikmetigas-makslas-mini-festivals-razas-svetki-46740.html>
32. "Dzeja ir prāta deja" - Agneses Krivades dzejas lasījums un dzejas rakstīšanas meistarklase : [par 18. un 19. septembrī plānotajiem pasākumiem Mazsalacā]. *Valmieras bibliotēka* [tiešsaiste], 2025, septembris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese:

<https://biblioteka.valmiera.lv/notikumi/dzeja-ir-prata-deja-agneses-krivades-dzejas-lasijums-un-dzejas-rakstisanas-meistarklase/>

33. Jeske, Zane. Foto akcija "Viena diena Mazsalacā", 28.08.2025 : [par Mazsalacas pilsētas bibliotēkas organizēto pasākumu]. *Valmieras bibliotēka* [tiešsaiste], 2025, 20. oktobris : fotogr. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://biblioteka.valmiera.lv/lv/novadpetnieciba/valmieras-apkaime-un-novadi/mazsalacas-novads/foto-akcija-viena-diena-mazsalaca-28-08-2025/>

Audio, video

34. Ražas svētki Mazsalacā : [par 18. un 19. septembrī plānotajiem pasākumiem Mazsalacā. Saruna ar festivāla radošās komandas pārstāvēm Agati Bankavu, Agnesi Krivadi un Līgu Ūbeli]. *Latvijas Sabiedriskais medijs, radio NABA* [tiešsaiste, audioieraksts]. 2025, 17. septembris, 24:15 min. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://naba.lsm.lv/lv/raksts/kul/razas-svetki-mazsalaca.a211905/>
35. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E178) : [Mazsalacas skolēni izveidojuši animācijas filmu "Zirdzīns, gove, aitīna un cita Dieva radībīna", reportāža no filmas pirmizrādes pasākuma Mazsalacas bibliotēkā]. *ReTV* [video], 2025, 31. oktobris, 9:04-13:47 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=aZ5iNhoe4Z0&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=178

Ramatas pagasta bibliotēka

36. Bulmeistare, Zane. Ipiķi, Ramata, Meizakila. Latvijas un Igaunijas prezidentu kopīgais velobrauciens : [par Latvijas Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča un Igaunijas prezidenta Alara Karissa tikšanos Valmieras novada Ramatas pagasta bibliotēkā] / Zane Bulmeistare ; tekstā stāsta Valsts prezidents E. Rinkēvičs un Valmieras bibliotēkas direktore Daiga Rokpelne ; fotogrāfija Ilmārs Znotiņš // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.95 (2025, 26.augusts), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/20/ipikiesi-labiekarto-ciema-centru-ar-krasniem-hortenziju-stadijumiem>

Video

37. Tikšanās vieta. Valmieras novads (S1 E169) : [Ramatā viesojas Latvijas un Igaunijas prezidenti, atzīmējot 500. gadadienu pirmajai grāmatai latviešu un igauņu valodās, reportāža no Ramatas pagasta bibliotēkas]. *ReTV* [video], 2025, 29. augusts, 0:50-6:02 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: https://www.youtube.com/watch?v=7MIzC8oH0sg&list=PLAs6jsC3xmZcR-67gyq2KCBeqo51P_SeC&index=169

Sēļu pagasta bibliotēka

Tiešsaistes resursi

38. Leģendu nakts dzīres Sēļu muižā : [par Sēļu pagasta bibliotēkas organizēto pasākumu 25.10.2025]. *Valmieras novads* [tiešsaiste], 2025, oktobris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.valmierasnovads.lv/events/legendu-nakts-dzires-selu-muiza/>
39. Leģendu nakts dzīres Valmieras novada muižās : [saturā informācija par pasākumu Sēļu muižā]. *Visit Valmiera* [tiešsaiste], 2025, 8. oktobris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://visit.valmiera.lv/legendu-nakts-dzires-valmieras-novada-muizas/>

40. Leģendu nakts aicina uz dzīrēm Latvijas pilīs un muižās : [saturā arī par pasākuma norisi Sēļu muižā]. tv3.lv/dzivesstils [tiešsaiste], (2025, 23. oktobris). - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://tv3.lv/dzivesstils/celotprieks/legendu-nakts-aicina-uz-dzirem-latvijas-pilis-un-muizas/>
41. 5. decembrī atmiņu stāstu pēcpusdiena “Sēļu skolai - 150” : [par pasākumu Sēļu muižas bibliotēkā]. [facebook.com](https://www.facebook.com/Selumuiza/posts/5decembr%C4%AB-atmi%C5%86u-st%C4%81stu-p%C4%93cpusdiena-s%C4%93%C4%BCu-skolai-150/1430958182367080/) [tiešsaiste], 2025, 10. decembris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/Selumuiza/posts/5decembr%C4%AB-atmi%C5%86u-st%C4%81stu-p%C4%93cpusdiena-s%C4%93%C4%BCu-skolai-150/1430958182367080/>
42. Sēļu skolai 150 : [Stāstu pēcpusdiena. Sarunas vadīja bibliotekāre, novadpētniece Agita Lapsa]. [facebook.com](https://www.facebook.com/Selumuiza/posts/5decembr%C4%AB-s%C4%93%C4%BCu-mui%C5%BE%C4%81-norisin%C4%81j%C4%81s-sirs%C4%ABga-atmi%C5%86u-st%C4%81stu-p%C4%93cpusdiena-s%C4%93%C4%BCu-skolai-1430952892367609/) [tiešsaiste], 2025, 10. decembris. - [skatīts 28.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/Selumuiza/posts/5decembr%C4%AB-s%C4%93%C4%BCu-mui%C5%BE%C4%81-norisin%C4%81j%C4%81s-sirs%C4%ABga-atmi%C5%86u-st%C4%81stu-p%C4%93cpusdiena-s%C4%93%C4%BCu-skolai-1430952892367609/>

Naukšēnu apvienība Naukšēnu pagasta bibliotēka

43. Mičule, Kadrija. Tiem, kuri lasa, bibliotēkas būs vienmēr : [par bibliotēkas bagātību, lasītājiem, aktivitātēm un pasākumiem : saruna ar Valmieras novada Naukšēnu bibliotēkas vadītāju] / Kadrija Mičule ; pierakstīja Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.2 (2025, 7.janvāris), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/01/07/tiem-kuri-lasa-bibliotekas-bus-vienmer>
44. Veide, Ieva. Mūzu mednieks : [par uzņēmuma "Vaidavas keramika" bijušo vadītāju Jāni Balodi. Tekstā arī par literāru pasākumu Naukšēnu bibliotēkā] / Ieva Veide // Rīgas Aprīnka Avīze. - ISSN 1407-5857. - Nr. 37 (2025, 23. maijs), 5.-6. lpp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: https://news.lv/Rigas_Aprincka_Avize/2025/05/23/muzu-mednieks
45. Fērmane, Ilona. Ar grāmatu pa dzīvi jeb sauciens bērnu vecākiem : [par lasītprasmi un teksta izpratni] / Ilona Fērmane // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.75 (2025, 9.jūlijs), 3.lpp. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/09/ar-gramatu-pa-dzivi-jeb-sauciens-bernu-vecakiem>
46. Mičule, Kadrija. Āzijas garša acīm, ausīm un uz mēles : [par naukšēnietes Ineses Bošas dalīšanos ar savu ceļojumu pieredzi Valmieras novada Naukšēnu pagasta bibliotēkā] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.91 (2025, 15.augusts), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/15/azijas-garsa-acim-ausim-un-uz-meles>
47. Gruzdiņa, Agita. Baltijas ceļam - 36! : [par Baltijas ceļa gadadienai veltīto atceres pasākumu Latvijas-Igaunijas robežpārejas punktā Unguriņos (Valmieras novads)] / Agita Gruzdiņa ; fotografēja Edgars Vaivads ; tekstā stāsta Valmieras novada pašvaldības vadītāja vietnieks Guntis Gladkins. [Tekstā pieminēta Kadrija Mičule] // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.96 (2025, 27.augusts), [1.];3.lpp. : fotogr. - [skatīts 05.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/08/27/baltijas-celam-36>
48. Mičule, Kadrija. Labākās dienas vasarā : [par biedrības "Ķoņu kalna dzīves skola" organizēto nometni "Muižniecīni Putras ciemā" Dīķeru muižā (Ķoņu pagasts, Valmieras novads)] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.99 (2025, 3.septembris), 6.lpp. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/03/labakas-dienas-vasara>
49. Mičule, Kadrija. Arī Ķoņos svētī rudenājus : [par pateicības svinēšanu izaugušajai ražai, iespēju tirgot un mainīt pašu audzētus un gatavotus labumus Naukšēnos un Ķoņos (Valmieras novads)] / Kadrija Mičule // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.109 (2025, 26.septembris), 10.lpp. : fotogr. -

[skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/26/ari-konos-sveti-rudenajus>

50. Fērmane, Ilona. Kopīgi radītie Brūža svētki Naukšēnos : [par Brūža svētku plašo programmu, Kadrijas Mičules atraktīvo vadīšanu, dalībniekiem un viesiem] / Ilona Fērmane ; autores un Ievas Lippes fotogrāfijas ; tekstā stāsta organizatore Gunta Bole un SIA "Naukšēni" valdes priekšsēdētājs Jurgis Krastiņš // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.113 (2025, 7.oktobris), 5.-6.lpp. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/10/07/kopigi-raditie-bruza-svetki-nauksenos>

Rūjienas apvienība Rūjienas pilsētas bibliotēka

51. Trīs ģitāras, trīs dzejnieki un vismaz divi fotogrāfi - Rūjienā notiks Dzejas dienu pasākums : [par Rūjienas bibliotēkas un biedrības "Kultūraugs" Dzejas dienām plānoto pasākumu Rūjienā Rīgas ielā 8 (Valmieras novads)] / Biedrība "Kultūraugs" ; foto Elizabete Atāls // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.107 (2025, 23.septembris), 5.lpp. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/23/tris-gitaras-tris-dzejnieki-un-vismaz-divi-fotografi-rujiena-notiks-dzejas-dienu-pasakums>
52. Lāce, Antra. Bērnus vienmēr mīlēja : [par Vidzemes latviešu dzimtas astoņu paaudžu dzīves atainojumu Jeļenas Makoveičukas grāmatā un autores saistību ar Valmieras novadu. Valmieras Integrētā bibliotēka sola grāmatas tapšanas stāstu Rūjienas bibliotēkā] / Antra Lāce // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr. 108 (2025, 26. septembris), 7. lpp. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/09/26/bernus-vienmer-mileja>

Vilpulkas pagasta bibliotēka

53. Gailīte, Ginta. Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrs Raimonds Čudars viesojas Valmieras novadā un atklāj VPVKAC kontaktpunktu Vilpulkā : [par ministra vizīti novadā, Rūjienas apvienības pārvaldē un Valsts un pašvaldības vienotā klientu apkalpošanas centra (VPVKAC) atklāšanu Vilpulkas bibliotēkā] / Ginta Gailīte // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr.129 (2025, 12.novembris), [1.], 3.lpp. : fotogr. [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/11/12/viedas-administracijas-un-regionalas-attistibas-ministrs-raimonds-cudars-viesojas-valmieras-novada-un-atklaj-vpvkac-kontaktpunktu-vilpulka>

Strenču apvienība Jērcēnu pagasta bibliotēka

54. Lapsa, Agita. Jērcēnmuižā pulcē literatūras mīļotājus, profesionāļus un ornitoloģijas entuziastus : [Par pasākuma "Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās" norisi]. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 6.maijs : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/jercenmuiza-pulce-literaturas-milotajus-profesionalus-un-ornitologijas-entuziastus/>
55. Grāmatas gājputnu ceļš. No Latvijas ornitoloģijas vēstures līdz literatūras un laikmetīgās mākslas lidojumam mūsdienās : [par novadpētniecības trešdienas norisi Jērcēnmuižā]. *facebook.com* [tiešsaiste], 2025, 24. aprīlis : fotogrāfijas. - [skatīts 29.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/Strencuapvieniba/posts/novadp%C4%93tniec%C4%ABbas-tre%C5%A1diena-j%C4%93rc%C4%93nmui%C5%BE%C4%81-gr%C4%81matas-g%C4%81jputnu-ce%C4%BC%C5%A1-no-latvijas-ornito/1254364796436561/>

56. Ruslans Matrozis. Par četrus Vidzemes vācbaltu ornitologu literāro mantojumu : [lekcija novadpētniecības trešdienas pasākuma laikā Jērcēnmuižā]. Valmieras integrētā bibliotēka [tiešsaiste, video], 2025, 16. aprīlis, 58:59 min. - [skatīts 03.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=9kMTbcXLMYg>
57. Klepers, Andris. Latvijas ornitoloģija šodien: mantojums, sabiedrības iesaiste, izmantošana mūsdienās : [lekcija novadpētniecības trešdienas pasākuma laikā Jērcēnmuižā]. Valmieras integrētā bibliotēka [tiešsaiste, video], 2025, 16. aprīlis, 49:58 min. - [skatīts 03.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.youtube.com/watch?v=sRg8sQftieg>
58. Ķimse, Ilvija. Rakstu konkurss "Bibliotēka muižā": Bibliotēka Jērcēnmuižā. *Latvijas bibliotēku portāls* [tiešsaiste]. 2025, 21. jūlijs.: fotogr. - [skatīts 08.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.biblioteka.lv/rakstu-konkurss-biblioteka-muiza-biblioteka-jercenmuiza/>
59. Bibliotēkas maina pasauli : [par Erasmus+ projekta norisi Strenču apvienības bibliotēkās (30.06.2025-04.07.2025)]. *facebook.com* [tiešsaiste, video], 2025, 7. jūlijs. - [skatīts 29.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/100010365555953/videos/j%C5%ABlija-pirmaj%C4%81-ned%C4%93%C4%BC%C4%81-kad-stren%C4%8Du-pils%C4%93tas-bibliot%C4%93ka-uz%C5%86%C4%93ma-projekta-bibliot%C4%93ka/2443210149381819/>
60. Bibliotēkas maina pasauli : [par Erasmus+ projekta norisi Strenču apvienības bibliotēkās (30.06.2025-04.07.2025)]. *instagram.com* [tiešsaiste, video], 2025, 7. jūlijs. - [skatīts 29.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.instagram.com/reel/DLzTqIMpFkX/> (projekts bibliotēkas maina pasauli)

Sedas pilsētas bibliotēka

61. Vīksna, Guntis. 6 tonnas sliežu par sešiem slēpju pāriem : [par tikšanos Sedas pilsētas bibliotēkā un saņemtajiem materiāliem par pilsētas tapšanas vēsturi (Valmieras novads)] / Guntis Vīksna ; autora foto ; tekstā stāsta bijušais 43. celtniecības pārvades vadītājs Jānis Cunsks, bibliotekāres Viktorija Briunina un Anita Auniņa // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr. 136 (2025, 3. decembris), 5. lpp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/12/03/6-tonnas-sliezu-par-sesiem-slepju-pariem>
62. Cittautieša dziesma Latvijai (S1 E1) : [par Sedas bibliotēkas bibliotekāri Viktorii Briuninu]. *ReTV* [video], (2025, 3. aprīlis), 23 min. - [skatīts 19.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://retv.lv/raidijumi/cittautiesa-dziesma-latvijai/cittautiesa-dziesma-latvijai-s1e1/>

Strenču pilsētas bibliotēka

63. Vītola, Ieva. Gaujas plostnieki - no Strenčiem līdz UNESCO : [par plānoto, plostnieku tradīcijām veltīto, pasākumu Strenču pilsētas bibliotēkā (Valmieras novads)] / Ieva Vītola // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.14 (2025, 4.februārī), 7.lpp. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/02/04/gaujas-plostnieki-no-strenciem-lidz-unesco>
64. Grigule, Elva. Valmierā iedēdz otro "Naktslampiņu" : [par Strenču bibliotēkas vadītājas Ingūnas Dukures rosināto jēgpino sarunu tradīciju Valmiermuižas parkā] / Elva Jēkabsone ; tekstā stāsta Valmieras Novada fonda vadītāja Patrīcija Siliņa, Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta direktore Jeļena Šaicāne un Valmieras novada pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieks Ričards Gailums ; fotogrāfēja Ārija Romanovska // *Liesma*. - ISSN 1691-0397. - Nr.78 (2025, 16.jūlijs), [1.]lpp. : fotogr. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/07/16/valmiera-iededz-otro-naktslampinu>

65. Fērmane, Ilona. No Strenčiem līdz UNESCO : [par Strenču plostnieku vēsturi, tradīcijām un to iekļaušanai Cilvēces nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā veltīto pasākumu un izstādi Valmieras bibliotēkā] / Ilona Fērmane ; tekstā stāsta Strenču pilsētas bibliotēkas vadītāja Inguna Dukure, pētniece, biedrības "Gaujas plostnieki" pārstāve Ieva Vītola un vēstures maģistrs Andris Gailis // Liesma. - ISSN 1691-0397. - Nr. 137 (2025, 3. decembris), 5. lpp. - [skatīts 06.01.2026] - Piekļuves adrese: <https://news.lv/Liesma/2025/12/05/no-strenciem-lidz-unesco>

Tiešsaiste, video

66. Bibliotēka maina pasauli : [par starptautiska projekta norisi Strenču pilsētas un Jērcēnu pagasta bibliotēkās]. *facebook.com* [tiešsaiste, video], 2025, 7. jūlijs.- [skatīts 03.02.2026] - Piekļuves adrese: <https://www.facebook.com/100010365555953/videos/j%C5%ABlija-pirmaj%C4%81-ned%C4%93%C4%BC%C4%81-kad-stren%C4%8Du-pils%C4%93tas-bibliot%C4%93ka-uz%C5%86%C4%93ma-projekta-bibliot%C4%93ka/2443210149381819/>
67. Tas pats: <https://www.instagram.com/reel/DLzTqIMpFkX/>

Pielikums Nr. 5. Fotografijas, Valmieras bibliotēka.

Inovāciju kvartāla (Cēsu 4 ēkas iemītnieki) tikšanās Valmieras Integrētajā bibliotēkā (30.01.)

VB dalība LBB rīkotajā Ideju tirgū (temats – Vietvārdu talka). (25.04.)

Valmieras Attīstības aģentūras rīkotā semināra laikā (Empowering Future Together) viesi no Itālijas un Kipras apskata bibliotēku Olgas Kronbergas un Mairas Brokeres vadībā.

Metodiskā diena, bibliotekāru izbraukums uz Salacgrīvu, Staiceli (18.06.).

Lasīšanas svētki Valmiermuižas parkā, ko organizēja Grāmatu klubs Valmierā (10. augusts). No kreisās augšā: Alīna Pūce, Ingus Kniploks, Zane NUTS, Inga Grenčberga, Ieva Jansone, Kristīne Lubāniņa, Sanita Resne. No kreisās apakšā: Inga Pizāne, Lote Šteina, Gatis Krūmiņš.

Metodiskā diena novada bibliotekāriem Kauguru pag. Mičkēnā, kas bija veltīta valodniekam Jānim Endzelīnam un vietvārdu projektam. Lekcijas, viktorīna, ekskursija. (17.09.)

Grāmatu kluba Valmierā dibinātājas un aktīvākie dalībnieki. Fonā pie sienas redzama kluba veidotā aktivitāte pasākuma “Lasu, tātad esmu” laikā. No kreisās: Ieva Jansone, Oskars Java, Sanita Resne, Alīna Pūce, Agnese Podniece ar ģimeni.

Pasākums “Lasu, tātad esmu” – organizatori un viesi. No kreisās: Edgars Raginskis, Evija Dzvinko, Mārcis Auziņš, Daiga Rokpelne, Alīna Pūce, Anita Apine, Miha Kovāčs ar sievu, tulkotāja Māra Gredzena, Agita Zariņa-Stūre, Kristīne Lubāniņa. (4.10.)

Kristīne Lubāniņa prezentē VIB ERASMUS+ seminārā Šauļos (oktobris).

Digitālā mantojuma diena Valmierā (30. oktobris). Par Valmieras bibliotēkas sadarbību ar LNDB stāsta (no kreisās) Zane Jeske un Agita Lapsa.

Pasākums “Cauri tumsai ar grāmatu”, Novadpētniecības stunda (8.11.)

Pasākums “Cauri tumsai ar grāmatu”, Reālpolitikas stunda (8.11.)

Alīna Pūce prezentē Radošās rakstīšanas programmu ERASMUS+ tīklošanās seminārā Briselē. (novembris)

Seminārs izglītības iestāžu bibliotekāriem Valmieras tehnikumā (24.11.2025.)

VIB 18 gadu jubileja (27.11)

Nacionālā mēroga lasītveicināšanas programmas "Skaļās lasīšanas sacensības" Valmieras reģionālā fināla Valmieras bibliotēkā 2025. gadā 14 dalībnieki (maijs).

Izstāde “Kur es dzīvoju” – Valmieras vēsturisko ēku maketi.

Izstādes “Līdzdalības dainu skapis” atklāšana Valmieras bibliotēkā.

Konkursa "Mana Grāmatu karaliene 2024" apbalvošanas pasākums.

Konkursa "Mana Grāmatu karaliene 2024" apbalvošanas pasākuma laikā konkursa dalībniekiem bija iespēja piedzīvot Valmieras 5. vidusskolas teātra pulciņa "Greizais priekšgars" pirmizrādi "Sprīdītis" un baudīt Kārļa Tkača muzikālo priekšnesumu "Spridzini".

"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025" sveikšanas pasākums Valmieras bibliotēkā.

Cunami vada nodarbību. (Foto avots: <https://www.diena.lv/raksts/izklaide/dzivnieki/kepu-dienas-palidz-berniem-lasit-gramatas-14332860>)

Līga Bujane viesojas Sedas pilsētas bibliotēkā.

Grāmatu Bingo "Piedzīvojumu straumē" pasākuma noslēgums.

Tikšanās ar Zemessardzes 2. Vidzemes brigādes 25. kaujas atbalsta bataljona kaprāli Kristapu Selionovu.

Dzejas dienas restorāna dalībnieki Valmieras bibliotēkā.

Zinātnieku nakts dalībnieki Bērnu apkalpošanas nodaļā.

Izstādes “Baltā Vilka zemeņu lauks” atklāšanas pasākums Valmieras bibliotēkā kopā ar rakstnieku Lauri Gundaru.

Tikšanās ar dzejnieku Kārli Vērdiņu izstādes “Baltā Vilka zemeņu lauks” laureāta ekspreša ietvaros Valmieras bibliotēkā.

2025. gada Ceļā uz Lielajiem Lasīšanas svētkiem Rīgā – Lielo Lasīšanas svētku apmeklētāji no Valmieras novada.

Atzīmējot latviešu un igauņu grāmatniecības 500. gadadienu, 22. augustā Ramatas pagasta bibliotēkā tikās Latvijas Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs un Igaunijas prezidents Alars Kariss

Lasītāju atsauksmes Lodes pagasta bibliotēkā

Novadpētniecības izstāde Vēršu iedzīvotāju salidojumā. Ramatas pagasta bibliotēka.

Projekta “Nu visi 10 ir akurāt!” stāstnieku pēcpusdienā radošajā namā Vērši. Ramatas pagasta bibliotēka.

Valpurģu nakts burvība Vecates pagasta bibliotēkā.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļas Krēslas stundas lasījums bērniem. Rūjienas pilsētas bibliotēka.

Mini mākslas festivāls "Ražas svētki". Mazsalacas pilsētas bibliotēka.

Ēveles pagasta bibliotēkas organizētā radošā darbnīca "Krāsainās smilšu pasakas".

Vitas Ziediņas privātkolekcijas izstāde “Teātra programmiņas stāsts”. Plāņu pagasta Jaunklidža bibliotēka.

Iedzīvotāju iniciatīvu projekts “Koši”, Ipiķu pagasta bibliotēka.

Vēstures istabas apmeklētāji. Jeru pagasta bibliotēka.

Tatjanas Muiznikas vaļasprieka izstāde – tekstīlijas “patchwork” tehnikā. Sedas pilsētas bibliotēka.

No Andas Kociņas un viņas dzimtas pūralādes. Sedas pilsētas bibliotēka.

Tartu universitātes topošie ainavu arhitekti Sedā. Sedas pilsētas bibliotēka.

Atmiņu pēcpusdiena Sedas pilsētas bibliotēkā “Mans izvešanas stāsts”.

Dzejas diena bērniem 2025. “UciPuci meklē draugus. Tikšanās ar rakstnieci un mākslinieci Zani Zustu un iemīloto pūcīti”. Rencēnu pamatskola. Rencēnu pagasta 1. bibliotēka

Latviskais vakars sadarbībā ar folkloras kopu "Sēlene". Rūjienas vidusskola – japāņu delegācija. Sēļu pagasta bibliotēka.

Ievas Veides grāmatas "Piens un asinis" grāmatas atvēršanas svētki. Sēļu pagasta bibliotēka.

Simjūdes pārgājiens, Sēļu pagasta bibliotēka.

Aktīvāko lasītāju izbraukums uz Cēsīm. Valmieras pagasta bibliotēka.

Radošā darbnīca. Vilpulkas pagasta bibliotēka.

Radošā darbnīca – piespauzdīšu gatavošana. Zilākalna pagasta bibliotēka.

Strenču bibliotēkas Green Libraries projekta dalībnieču vizīte Latvijā.

Bērnu vasaras nometne Strenču pilsētas bibliotēkā.

Dzejas svētki Strenču pilsētas bibliotēkā.

Bērnu aktivitātes Naukšēnu pagasta bibliotēkā.

Mūrmuižas PII “Pasaciņa” pirmsskolēni Kauguru pagasta bibliotēkā.

Izstādes “Izdomā sev auto” darbi.

Kocēnu pagasta Rubenes PII grupas “Kāpēcīši” bērni iepazīst Rubenes bibliotēku.

Strenču pilsētas bibliotēkas organizētās galda spēles.

Valmieras Viestura vidusskolas 1.a klases skolēnu un PII “Burtiņš” 5–6 gadīgo bērnu grupiņas iepazīšanās ar bibliotēku. Valmieras pagasta bibliotēka.